

Broj: 02-04-47134-12/24
Sarajevo, 17.10.2024. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), a u vezi sa članom 6. stav (2) Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) Vlada Kantona Sarajevo, na **46. sjednici održanoj 17.10.2024. godine**, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2023. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, na nadležno odlučivanje.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

P R E M I J E R

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo,
6. Kantonalno javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo (putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo),
7. Evidencija,
8. A r h i v a.

Na osnovu člana 18. stav (1) tačka (m) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) i člana 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 14/12 – Drugi novi prečišćeni tekst), člana 6. stav (2) Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj.: 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12), Skupština Kantona Sarajevo, na _____ radnoj sjednici održanoj dana _____ 2024.godine, donijela je

O D L U K U
o usvajanju Izvještaja o poslovanju
KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2023.godinu

Član 1.

Usvaja se Izvještaj o poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2023.godinu.

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Elvedin Okerić

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo,
6. KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo ,
7. Za objavu u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“
8. Evidencija,
9. A r h i v a

O B R A Z L O Ž E N J E

I – PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u članu 18. stav (1) tačka (m) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) kojim je propisano da Kanton vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisim i člana 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 14/12 – Drugi novi prečišćeni tekst).

Članom 6. stav 2. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) propisano je da Skupština podnosi općinskom vijeću, skupštini kantona, odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvještaje o radu i poslovanju javnih preduzeća najmanje jednom godišnje.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

U skladu sa članom 6. stav 2. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.:8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) propisano je da: „Skupština podnosi općinskom vijeću, skupštini kantona, odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvještaje o radu i poslovanju javnih preduzeća najmanje jednom godišnje.

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH u ovome dijelu izvršna i zakonodavna vlast postupaju po ovome pitanju sa usvajanjem/neusvajanjem izvještaja što u zavisnosti od donošenja iste podrazumijeva i veće odgovornosti upravljačkih tijela u preduzećima.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo je dostavilo Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2023.godinu koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, sačinio je Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2023.godinu, i istu dostavio Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša.

Iz dostavljenog materijala vidljivo je da KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo ostvarilo gubitak u visini od 21.946.004 KM.

Skupština preduzeća KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo je donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2023. na 2. redovnoj sjednici od 29.07.2024. godine, a koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju.

Segmenti koji se odnose na KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo iz zbirnog izvještaja o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2023.godinu sačinjenog od strane Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, nalaze se na str. 42. Izvještaja.

10

02-08-2024

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
 Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229
 Sjedište: ul. Jaroslava Čermija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.viksa.ba
 Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
 Ministarstvo komunalne privrede,
 infrastrukture, prostornog uređenja,
 građenja i zaštite okoliša
 Reisa Džemaludina Čauševića 1.
 71000 Sarajevo

Sarajevo, 31.07.2024. god.

Broj: 6221/24

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

01-08-2024

PRIMLJENO:	Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05		04	28632	-13

Predmet: Izvještaj o poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo
 za 2023. godinu, dostavlja se
 (veza Vaš akt broj: 05-04-28632-8/24 od 04.06.2024. godine)

Poštovani,

Postupajući po Vašem aktu broj: 05-04-28632-8/24 od 04.06.2024. godine, dostavljamo Vam Izvještaj o poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2023. godinu koji uključuje finansijski izvještaj, izvještaj revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, a koji je Skupština KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo razmatrala na 2. redovnoj sjednici održanoj dana 27.06.2024. godine.

Pomenuti materijal dostavljamo u dva primjerka u printanoj formi kao i CD sa skeniranim materijalom.

S poštovanjem,

Direktor

MA Rusmir Salić

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE

"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2023. GODINU

SARAJEVO, MAJ 2024. GODINE

SADRŽAJ

1.	UVOD	6
1.1	Osnovni rezultati poslovanja u 2023. godini	6
1.2	Važniji događaji za Preduzeće u 2023. godini	7
2.	O PREDUZEĆU	7
2.1	Administrativni, institucionalni i pravni okvir poslovanja	7
2.2	Unutrašnja organizacija preduzeća	9
2.3	Vodovodni sistem	9
2.4	Kanalizacioni sistem	10
2.5	Postrojenje za prečišćavanja otpadnih voda Butila	11
3.	FINANSIJSKO POSLOVANJE	13
3.1	Bilans uspjeha	13
3.2	Bilans stanja	26
3.3	Izvještaj o gotovinskim tokovima	29
3.4	Pokazatelji poslovanja	30
4.	AKTIVNOSTI POGONA VODOVOD	31
4.1	Služba za proizvodnju i distribuciju vode	31
4.2	Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata	34
4.3	Služba za elektro održavanje	37
4.4	Služba za sanitarni nadzor i kontrolu kvaliteta vode	37
4.5	Služba za vodomjere	39
4.6	Služba za mašinsko održavanje	40
5.	AKTIVNOSTI POGONA KANALIZACIJA	41
5.1	Služba za održavanje kanalizacione mreže i objekata	41
5.2	Služba za održavanje mehanizacije i vozila	41
5.3	Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila	42
6.	AKTIVNOSTI SEKTORA ZA INVESTICIJE I RAZVOJ	44
6.1	Služba za tehničke poslove, projektovanje i nadzor	44
6.2	Služba za kontrolu	45
7.	ODNOSI SA POTROŠAČIMA	46
7.1	Očitavanje potrošnje	46
7.2	Isporučene količine vode	47
7.3	Fakturisanje	47
7.4	Stopa tekuće naplate	49
7.5	Reklamacije potrošača	50
7.6	Cijena vodnih usluga	51
7.7	Potraživanja od kupaca	53
7.8	Sumnjiva i sporna potraživanja	53
8.	LJUDSKI RESURSI	54
8.1	Broj radnika	54
8.2	Fluktuacija radnika	54
8.3	Kvalifikaciona struktura radnika	55
8.4	Lična primanja radnika	55
8.5	Spolna i starosna struktura radnika	56
9.	ULAGANJA I RAZVOJ SISTEMA	58
9.1	Subvencije Budžeta Kantona Sarajevo	58
9.2	Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo	58
9.3	Kapitalna ulaganja finansirana putem sporazuma sa Općinama	60
9.4	Kapitalna ulaganja i razvoj sistema putem zajmova	60

SADRŽAJ TABELA:

Tabela 1. Pregled ukupnih prihoda preduzeća u 2021/22/23. godine	13
Tabela 2. Pregled poslovnih prihoda u 2021/22/23. godine	13
Tabela 3. Analiitički pregled planiranih i ostvarenih prihoda u 2021/22/23. godini.....	15
Tabela 4. Pregled ukupnih rashoda preduzeća u 2021/22/23. godine	17
Tabela 5. Materijalni troškovi	17
Tabela 6. Troškovi plata i ostalih primanja radnika.....	18
Tabela 7. Troškovi proizvodnih usluga	18
Tabela 8. Amortizacija i troškovi rezervisanja.....	19
Tabela 9. Nematerijalni troškovi.....	19
Tabela 10. Pokrivenost poslovnih rashoda poslovnim prihodima.....	20
Tabela 11. Analiitički pregled planiranih i ostvarenih rashoda u 2021/22/23.godini.....	20
Tabela 12. Poslovni rezultat u 2021/22/23. godini.....	25
Tabela 13. Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine.....	26
Tabela 14. Dugoročna imovina na dan 31.12.2023. godine	26
Tabela 15. Kratkoročna imovina na dan 31.12.2023. godine	27
Tabela 16. Kapital na dan 31.12.2023. godine.....	28
Tabela 17. Obaveze na dan 31.12.2023. godine.....	28
Tabela 18. Dugoročne obaveze na dan 31.12.2023. godine.....	28
Tabela 19. Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2023. godine.....	29
Tabela 20. Izvještaj o gotovinskim tokovima na dan 31.12.2023. godine	29
Tabela 21. Zahvaćene količine vode po vodozahvatima	31
Tabela 22. Vodni bilans januar-decembar 2023.	32
Tabela 23. Trend kretanja gubitaka vode u periodu 2019.-2023. godina	33
Tabela 24. Održavanje vodovodne mreže	35
Tabela 25. Aktivnosti službe za elektro održavanja.....	37
Tabela 26. Aktivnosti Službe za sanitarni nadzor i kontrolu kvaliteta vode	38
Tabela 27. Aktivnosti Službe za vodomjere.....	39
Tabela 28. Aktivnosti Službe za mašinsko održavanje.....	40
Tabela 29. Aktivnosti Službe za održavanje kanalizacione mreže i objekata.....	41
Tabela 30. Aktivnosti Službe za održavanje mehanizacije i vozila.....	42
Tabela 31. Aktivnosti Službe na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda	42
Tabela 32. Aktivnosti Službe za tehničke poslove, projektovanje i nadzor	44
Tabela 33. Aktivnosti Službe za kontrolu.....	46
Tabela 34. Pregled isporučenih količina vode u 2021/22./23. godine	47
Tabela 35. Isporučene količine vode po kategorijama potrošača u 2021/22/23. godine.....	47
Tabela 36. Fakturisane količine vode u 2021/22/23. godine	48
Tabela 37. Fakturisane količine vode po kategorijama potrošača u 2021/22/23. godine.....	48
Tabela 38. Nefakturisane količine vode u 2021/22/23.godine	48
Tabela 39. Fakturisana potraživanja od prodaje vode i usluga odvodnje sa PDV i PVN u 2021/22/23.godini	49
Tabela 40. Naplaćena potraživanja od prodaje vode i usluga odvodnje sa PDV i PVN u 2021/22/23 .godini	49
Tabela 41. Stopa tekuće naplate u 2023. godini	50
Tabela 42. Naplata "starih računa" i izdatih računa u 2023. godini	50
Tabela 43. Reklamacije potrošača u 2023. godini.....	51
Tabela 44. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda – DOMAĆINSTVA.....	51
Tabela 45. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m3 -INSTITUCIJE.....	51
Tabela 46. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m3 - OSTALI KORISNICI	52
Tabela 47. Nenaplaćena potraživanja po izdatim računima	53
Tabela 48. Realizacija sudskih sporova po tužbama za neplaćanje vode i odvodnje.....	53
Tabela 49. Prosječan broj radnika na bazi primljene plate	54
Tabela 50. Fluktuacija radnika u 2023. godini	54
Tabela 51. Kvalifikaciona struktura radnika u 2019/20/21/22/23.godine	55
Tabela 52. Prosječna neto plata u Preduzeću u periodu 2019-2023. godina (u KM).....	55
Tabela 53. Prosječne plate po kvalifikacijama u 2023. godini.....	56
Tabela 54. Starosna i spolna struktura radnika na dan 31.12.2023. godine	56
Tabela 55. Trend starosne dobi radnika u periodu 2019-2023. godina.....	57
Tabela 56. Subvencije javnim preduzećima iz Budžeta Kantona Sarajevo.....	58
Tabela 57. Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo	59
Tabela 58. Sporazumi sa općinama u 2023.godini.....	60

SADRŽAJ SLIKA:

<i>Slika 1. Podaci o broju stanovnika priključenih na kanalizacionu mrežu</i>	<i>11</i>
<i>Slika 2. Trend povećanja broja vodomjera u periodu 2019-2023. godina</i>	<i>46</i>
<i>Slika 3. Kretanje broja potrošača u periodu 2019.- 2023. godina.....</i>	<i>47</i>
<i>Slika 4. Trend kretanja broja radnika u periodu 2019.-2023. godina.....</i>	<i>54</i>

SADRŽAJ OKVIRA:

<i>Okvir 1.....</i>	<i>5</i>
<i>Okvir 2.....</i>	<i>59</i>

OKVIRNA DIREKTIVA O VODAMA EU

Bosna i Hercegovina (BiH) je 2008. godine potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) sa EU i time ostvarila svoj prvi ugovorni odnos sa EU. SSP je stupio na snagu u junu 2015. godine i predstavlja glavni okvir za odnose između EU i BiH, čime se zemlja dodatno priprema za buduće članstvo u EU. U SSP-u je navedeno da je BiH obavezna da postepeno uskladi svoje zakonodavstvo sa EU *acqui-em*. Još prije potpisivanja SSP-a, donošenjem Zakona o vodama u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) 2006. godine započela je transpozicija odredaba EU Okvirne direktive o vodama u entitetska zakonodavstva.

Donošenjem Zakona o vodama u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) 2006. godine, sektor voda započeo je proces transpozicije i implementacije EU Okvirne direktive o vodama, te usklađivanje zakonodavstva sa EU propisima, odnosno EU direktivama u oblasti voda u cilju pripreme za buduće članstvo u EU.

Dobra tarifna politika potaknut će održivo korištenje resursa. U skladu s članom 9. Okvirne direktive o vodama, potrebno je osigurati povrat troškova vodnih usluga na način da se stimulira održivo i učinkovito korištenje voda, svakako uz prethodno unapređenje efikasnosti pružatelja usluge (komunalnih preduzeća), tj. optimiziranje istih troškova, što znači Okvirna direktiva o vodama zahtijeva vođenje politike cijena vode prema načelu povrata troškova od vodnih usluga (preduvjet za odgovornu i efikasnu upotrebu vode je štednja vode i prikupljanje sredstava za održavanje i obnavljanje infrastrukture).

S obzirom na visoko procijenjene investicijske troškove i potrebu uvođenja cijene vode po načelu povrata troškova (uključujući troškove investiranja, rada i održavanja, amortizacije...), analiza priuštivosti predstavlja najzahtjevniji, ujedno i najutjecajniji dio organiziranja provedbe vodnocomunalnih direktiva EU.

Jedna od pretpostavki iz Strategije upravljanja vodama FBiH je "pokriće troškova", odnosno "svi troškovi moraju biti pokriveni ukoliko se želi postići da upravljanje vodama, a posebno oblasti vodnih usluga, bude isplativo i održivo", dok je kao strateški cilj prepoznato osiguranje finansijske održivosti u upravljanju vodama i reforma sistema cijena vodnih usluga, uz postepeno uvođenje ekonomske cijene vode. U okviru navedenog strateškog cilja, utvrđen je operativni cilj "postupni prelaz na sistem, koji bi osigurao dugoročno održivo finansiranje u oblasti upravljanja vodama, te puno pokriće troškova od korisnika usluga".

1. UVOD

Izveštaj o poslovanju za 2023. godinu ima za cilj prezentirati KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Sarajevo (u daljnjem tekstu Preduzeće), kroz obavljanje njegove osnovne funkcije, a to je kvalitetno vodosnabdijevanje, odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda te prikazati ostvarene rezultate u poslovnom i finansijskom smislu. Namijenjeno je predstavljanju vlasnicima i poslovnim saradnicima te radnicima Preduzeća.

1.1 Osnovni rezultati poslovanja u 2023. godini

PREDMET	ANALIZA POSLOVANJA U 2023.
PRIHODI (TAČKA 3.1.1)	Ukupni prihodi preduzeća u 2023. godini iznose 58.587.228 KM. Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 53.262.983 KM.
RASHODI (TAČKA 3.1.3)	Ukupni rashodi preduzeća u 2023. godini iznose 80.533.232 KM. Poslovni rashodi ostvareni su u iznosu od 75.056.343 KM.
DOBIT/GUBITAK (TAČKA 3.2)	Gubitak preduzeća u 2023. godini iznosi 21.946.004 KM.
IMOVINA (TAČKA 3.4.)	Ukupna imovina preduzeća iznosi 771.942.550 KM koju čine: Dugoročna imovina u iznosu 752.195.143 KM Kratkoročna imovina u iznosu 19.747.407 KM.
OBAVEZE (TAČKA 3.5.2)	Ukupne obaveze preduzeća na dan 31.12.2023. godine iznose 154.690.168 KM, a čine ih: Dugoročne obaveze u iznosu 120.741.806 KM Kratkoročne obaveze u iznosu 33.948.362 KM.
NOVAC (TAČKA 3.6)	Novčana sredstva na računu i blagajni na dan 31.12.2023. godine iznosi 4.678.327 KM.
POKAZATELJI POSLOVANJA (TAČKA 3.7)	Pokazatelj profitabilnosti U 2023. godini za svakih 100 KM ukupnog prihoda preduzeće ostvari 37 KM gubitka. Pokazatelj ekonomičnosti U 2023. godini za svakih 100 KM ukupnih rashoda preduzeće ostvari 73 KM ukupnog prihoda. Pokazatelj likvidnosti Na dan 31.12.2023. godine preduzeće je imalo 57 KM novčanih sredstava i potraživanja za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza. Pokazatelj naplate potraživanja u danima U 2023. godini broj dana za naplatu potraživanja od kupaca iznosi 54 i manji je za 12 dana u odnosu na prošlu godinu.
ZAHVAĆENE KOLIČINE VODE (TAČKA 4.1)	Ukupno zahvaćena voda u 2023. godini iznosi 88.164.336 m ³ .
GUBICI VODE (TAČKA 4.1.1)	Ukupni gubici vode iznose 72,3% od ukupno zahvaćene količine vode: Administrativni gubici iznose 9% od ukupnih gubitaka Stvarni gubici iznose 63,4% od ukupnih gubitaka vode.
PRODATE KOLIČINE VODE (TAČKA 7.4.1)	Prodate količine vode u 2023. godini iznose 24,2 miliona m ³ .
FAKTURISANJE I NAPLATA (TAČKA 7.4.2 i 7.5)	Fakturisana potraživanja od prodaje vode i usluga odvodnje sa PDV i PVN u 2023. godini iznose 49,1 milion KM . Naplaćena potraživanja u 2023. godini iznose 48,8 miliona KM sa PDV i PVN. Stopa tekuće naplate u 2023.godini iznosi 88%.
CIJENA (TAČKA 7.7)	Prosječna ostvarena cijena vode i odvodnje u 2023. godini iznosi 1,66 KM/m ³ vode. Cijena kojom bi se pokrivali svi opravdani troškovi poslovanja iznosi 2,86 KM/m ³ što je za 72% više od ostvarene cijene.
ANALIZA UPOSLENIKA (TAČKA 8.)	Broj radnika na dan 31.12.2023. godine iznosi 839. Prosječno isplaćena neto plata u 2023. godini iznosi 1.502 KM i za 9,3% je veća u odnosu na 2022. godinu.
KAPITALNA ULAGANJA (TAČKA 9.)	U Budžetu Kantona Sarajevo - Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo (MKIPGO) za 2023. godinu planirana

PREDMET	ANALIZA POSLOVANJA U 2023.
	su finansijska sredstva na ime subvencija za KJKP "Vodovod i kanalizacija" u iznosu od 2,7 miliona KM, a do 31.12.2023. godine doznačena su sredstva u iznosu 1,7 miliona KM. U Budžetu Kantona Sarajevo - Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo (MKIPGO) za 2023. godinu planirana su finansijska sredstva na ime kapitalnih transfera za KJKP "Vodovod i kanalizacija" u iznosu od 7,2 miliona KM, a do 31.12.2023.godine doznačena su sredstva u iznosu od 5,6 miliona KM.

1.2. Važniji događaji za Preduzeće u 2023. godini

- Potpisan je ugovor za konsultantske usluge vršenja nadzora nad izvođenjem radova na rekonstrukciji vodovodne mreže i modernizaciji pumpnih stanica i bunarskih pumpnih postrojenja. Vrijednost potpisanog ugovora iznosi 617.200 EUR, a vršit će se nadzor nad izvođenjem radova rekonstrukcije skoro 36 kilometara vodovodne mreže. Sredstva za finansiranje nadzora dijelom su obezbjeđena putem granta WBIF (Investicijskog fonda zapadni Balkan) u iznosu od 500.000 EUR, a preostali dio sredstava iz kredita EBRD-a. Potpisivanjem ovog ugovora i Ugovora za izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne mreže, nastavlja se implementacija II tranše kredita EBRD-a u iznosu od 10 miliona EUR.
- Preduzeće je potpisalo ugovor za izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne mreže u sklopu II tranše EBRD kredita sa MKIPGO i JV Mibras d.o.o. Sarajevo i Hgra d.o.o. Bijeljina. Ugovor podrazumijeva rekonstrukciju vodovodne mreže koja je podijeljena na pet sekcija i obuhvata 68 ulica.
- Za potrebe laboratorije za kontrolu i kvalitet vode nabavljena je značajna laboratorijska oprema i instrumenti: destilator, sistem za ekstrakciju na čvrstoj fazi, sistem za uparavanje, terenski fotometar za mjerenje koncentracije rezidualnog hlora, terenski turbidimetar, laboratorijski zamrzivač, laboratorijski frižider, inkubator, autoklav, brojač kolonija, treskalica za epruvete, vozilo za uzimanje uzoraka, laboratorijski digestor, laboratorijska perilica posuđa, optički mikroskop te ostala oprema kako bi se osigurao još kvalitetniji rad Laboratorije za kontrolu i kvalitet vode.
- Putem Uprave civilne zaštite Kantona Sarajevo izvršena je nabavka mini bagera utovarivača-rovokopača i kombinovanog rovokopača-utovarivača koji su dati Preduzeću na korištenje.
- Putem civilne zaštite Općine Centar nabavljen je jedan rovokopač utovarivač.
- Nabavljena su dva teretna vozila putem UNDP-a.
- Preduzeće je nabavilo 4 putnička vozila.
- Potpisan je novi Kolektivni ugovor za 2023. godinu.
- Kako bi Preduzeće bilo konkurentno na tržištu usvojen je novi cjenovnik usluga.
- Izvršena je nabavka neophodnih sredstava i opreme za rad, računara, najsavremenijih licenci i softvera za izradu projekata.
- Započeti su radovi na izgradnji rezervoara i pumpne stanice Poturovići što podrazumijeva prve korake ka rješavanju problema vodosnabdijevanja naselja Poturovići i Ljubina.
- Započeti su radovi na izgradnji dva rezervoara u Krivoglavicima u cilju rješavanja dugogodišnjeg problema vodosnabdijevanja gornjih zona naselja Krivoglavci i Svrake.
-

2. O PREDUZEĆU

2.1. Administrativni, institucionalni i pravni okvir poslovanja

Djelatnost Preduzeća utvrđena je Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo kojim je definisan način obavljanja i finansiranja te druga pitanja od značaja za uspješno obavljanje komunalnih djelatnosti na području Kantona Sarajevo, kao i statutom Preduzeća.

Preduzeće je 100% u državnom vlasništvu i njegovu osnovnu djelatnost čine:

- Usluge vodosnabdijevanja; i

- Usluge odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda.

Preduzeće također vrši sljedeće usluge:

- Sanitarno-tehničke radove i kontrolu kvaliteta vode;
- Upravljanje javnim vodovodom i kanalizacijom;
- Održavanje vodovodne mreže i priključaka, uređaja za vodosnabdijevanje, elektro-mehaničkih pogona, vodomjera, pogona za dezinfekciju vode zajedno sa održavanjem mjerne i regulacione opreme svih sistema za vodosnabdijevanje;
- Održavanje kanizacione mreže i priključaka, kanizacionih uređaja i elektro-mehaničkih pogona;
- Vođenje tehničke dokumentacije i katastra podzemnih instalacija za vodosnabdijevanje i kanalizaciju.

Preduzeće je u sadašnjem obliku organizovano Odlukom o usklađivanju statusa Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo sa Zakonom o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine usvojenom 2005. godine na Skupštini Kantona Sarajevo (Službeni list Kantona Sarajevo, br. 30/05).

Organi Društva su:

1. Skupština (imenovan 10.02.2021. godine):
 - Elmir Bajrić, punomoćnik Vlade KS
2. Nadzorni odbor (imenovan od strane Skupštine 01.07.2023. godine):
 - Nedim Pervan, doktor tehničkih nauka, predsjednik
 - Vildan Husomanović, dipl.ing, član
 - Ahmed Mulaibrahimović, dipl.ing., član
3. Uprava preduzeća:
 - Rusmir Salić, MA Ekonomije, direktor preduzeća
 - Amela Kadić, dipl.ing.građ., izvršni direktor za vodovodni sistem
 - Adnan Šerak, dipl.ing. saob., izvršni direktor za kanizacioni sistem
 - Nermin Kapidžija, MA Ekonomije, izvršni direktor za investicije i razvoj
 - Amar Nović, dipl.prav., izvršni direktor za ekonomske i pravne poslove
4. Odbor za reviziju
 - Ismet Ramović, dipl.oec., predsjednik,
 - Jusuf Zahiragić, dipl.pravnik, član
 - Senija Buljušmić, dipl.oec., član.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta bliže su određeni Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo u svom radu primjenjuje zakone i druge propise koji regulišu djelatnost javnog vodosnadbjevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda odnosno propise kojima su regulisana prava i obaveze korisnika usluga, i prava i obaveze davaoca usluga i to:

1. Zakon o privrednim društvima („Službene novine FBiH“ broj: 81/15, 75/21),
2. Zakon o javnim preduzećima („Službene novine FBiH“ broj: 8/05, 109/12),
3. Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14, 59/22).
4. Zakon o komunalnim djelatnostima („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 14/16 43/16; 10/17;19/17;20/18;22/19;44/22),
5. Uredbu o opštim uslovima za snabdijevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 22/16),
6. Zakon o vodama („Službene novine FBiH“ broj: 70/06),
7. Zakon o radu („Službene novine FBiH“ broj: 29/03, 26/16, 89/18, 44/22),
8. Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 12/23),

Pored naprijed navedenih zakona i propisa Preduzeće u svome radu primjenjuje i niz drugih zakona, propisa i procedura koje regulišu pojedinačne oblasti iz okvira poslovanja Preduzeća, kao i Interne procedure i Uputstva koje je izradilo Preduzeće.

2.2. Unutrašnja organizacija preduzeća

Organizacija Preduzeća podjeljena je na pogone, sektore, službe, odjele i radna mjesta koja su raspoređena i međusobno povezana unutar same organizacije. Ova struktura igra ključnu ulogu u tome kako preduzeće funkcioniše, komunicira, donosi odluke i ostvaruje svoje ciljeve. Svaki Sektor/Pogon ima izvršnog direktora, dok službe unutar sektora imaju imenovane rukovodioce službi. Izvršni direktori odgovaraju direktoru Preduzeća i direktno kontrolišu rukovodioce službi.

Odgovornosti, ovlaštenja i odnosi unutar i između organizacionih jedinica definisani su organizacionom šemom Preduzeća. Ovlaštenja se delegiraju po poslovnoj liniji odozgo na niže, sa ciljem omogućavanja slobodnog djelovanja saradnika u stvaranju uslova za preuzimanje odgovornosti za obavljeni posao. Ovlaštenja i odgovornosti su definisana u dokumentima sistema kvaliteta za pojedine radne aktivnosti i procese.

Preduzeće se sastoji od sljedećih organizacionih jedinica:

1. Kabinet direktora i prateći odjeli,
2. Pogona Vodovod,
3. Pogona Kanalizacija,
4. Sektora za investicije i razvoj,
5. Sektora za ekonomske i pravne poslove.

2.3. Vodovodni sistem

Glavni izvori vode su podzemne akumulacije na lokaciji Sarajevskog polja odakle se zahvata oko 73,5%, planinska izvišta 8,9%, tretmanom otvorenih tokova vode 14,1% te kupovina vode 3,6%. Raspoložive količine u prosjeku iznose 3.500 l/s.

Vodovodni sistem se sastoji od bunarskih postrojenja: 38 bunara, 8 gravitacionih vrela i 3 postrojenja za prečišćavanje otvorenih tokova vode.

Sistem čini i 32 pumpne stanice i 15 hidrofleks postrojenja. U sistemu proizvodnje vode instalirano je cca 300 pumpnih agregata različitih tipova i snaga elektromotora. Količina vode obezbjeđuje se putem crpljenja vode sa izvišta: Bačevo, Sokolovići i Stup. Putem bunara u kojima su instalirani bunarski pumpni agregati sa snagom elektro motora od 60 kW do 220 kW voda se crpi sa dubine od cca 20 m, diže i transportuje do 63 rezervoara u zavisnosti od pravca pumpanja. Veliki broj pumpi radi 24 sata na dan, a ukupno instalirana snaga pumpi iznosi oko 13 MW. Najvećim dijelom prevladavaju horizontalne centrifugalne pumpe. Snabdijevanje vodom se u velikoj mjeri postiže korištenjem pumpi s obzirom na topografske karakteristike terena i velike razlike u visinskim kotama (cca 90%), dok se ostatak potrebnih količina vode dovodi gravitacijom (cca 10%).

Filterska postrojenja Vogošća i Bosna prerađuju vodu iz otvorenog toka rijeke Vogošće odnosno Bosne. S druge strane, u proteklom periodu izvršena je preraspodjela tako da filtersko postrojenje Mošćanica ne prerađuje vodu iz otvorenog toka rijeke Mošćanice, već isti prerađuje vodu iz vrela Crnil.

Ukupni volumen svih rezervoara u sistemu iznosi oko 102.500 m³ sa rasponom volumena od 50 do 20.000 m³ i starosnim intervalom od 1 do 100 godina. Rezervoar Mojnilo je najveći sa volumenom od 20.000 m³ i snabdijeva značajno područje unutar grada.

Preduzeće upravlja sa 1.176 km + 215 km uctane priključne mreže, a od toga transportni cjevovodi na izvištima iznose 121 km. Mreža se sastoji uglavnom od čeličnih, liveno-željeznih i azbest-cementnih cijevi čiji su dijametri u rasponu od 100 do 1.000 mm. Pod transportne cjevovode svrstavaju se glavni dovodi sa izvišta kao i spojni transportni cjevovodi između dva rezervoara. Najstariji dio mreže je svakako u općini Stari Grad. Rezervoari su raspoređeni na cijelom području grada i snabdijevaju vodom određenu zonu (ukupno je

uspostavljeno 57 zona vodosnabdijevanja). Rezervoari su većinom u funkciji izravnjanja dnevne neravnomjernosti, održavanja pritiska u vodovodnoj mreži i održavanja rezervi za potrebe gašenja požara. Distribicioni sistem uključuje mrežu cjevovoda koja raspoređuje vodu iz distribucionih rezervoara.

Mreža za vodosnabdijevanje je opremljena sa SCADA sistemom koji dozvoljava daljinsku kontrolu i upravljanje gotovo svim izvorima i pumpnim stanicama. Sistem se sastoji od jedne centralne kontrolne sobe (koja se zove MCC Dispečerski Centar) i pet pod-kontrolnih soba (SCC) lociranih u sredini svakog područja kontrole.

Preduzeće raspolaže i GIS bazom koja sadrži podatke o vodovodnoj mreži i objektima, kvarovima na vodovodnoj mreži, ulaznim količinama vode u zone snabdijevanja, ulicama, kanalizacionoj mreži kao i lokaciji vodomjernih mjesta. Podaci se pravovremeno ažuriraju primjenom web aplikacija ili softvera koji imaju direktnu komunikaciju sa bazom te se koriste za različite analize po zadanim kriterijima, izradu tematskih karti i slično.

Gubici vode unutar sistema vodosnabdijevanja su izrazito visoki i iznose preko 70%. Gubici nastaju iz više razloga: prvenstveno radi starosti te lošeg stanje infrastrukture (vodovodne mreže i vodnih objekata), kompleksnosti sistema koja je uslovljena konfiguracijom terena i lokacijom izvorišta sa kojih se voda transportuje, visoki pritisci, bespravna gradnja, ilegalni priključci i slično.

Rubni dijelovi gradskih općina gdje je najvećim dijelom prisutna nelegalna gradnja ugrožavaju sigurnost i snabdijevanje vodom u okviru sanitarno-tehničke bezbjednosti zbog nepoštivanja važećih tehničkih pravila i propisa.

Za održavanje kvaliteta pitke vode primarna dezinfekcija se vrši gasnim hlorom. U sistemu je 15 hlornih stanica sa instalisanom savremenom opremom. Svaka hlorna stanica posjeduje dvije nezavisne linije za doziranje hlora sa mogućnošću brzog prelaska sa jedne na drugu liniju hlorinacije.

Laboratorija za kontrolu i kvalitet vode je odgovorna da kvalitet vode sa izvorišta i voda isporučena potrošačima zadovoljava međunarodne i nacionalne standarde. Laboratorija za kontrolu i kvalitet vode vrši redovne provjere kvaliteta voda, kao i u slučaju zahtjeva ili pritužbi potrošača u pogledu kvaliteta vode na svim lokacija koje su u nadležnosti Predueća.

Na tehnološkim objektima vodovoda instaliran je veliki broj hidromašinske, hidromehaničke, elektroenergetske, mjernoregulacione, kontrolnomjerne, telemetrijske i opreme za hlorinaciju i dezinfekciju vode. Da bi sistem vodosnabdijevanja funkcionisao i da bi se obezbijedila uredna i kvalitetna isporuka pitke vode sva navedena instalirana oprema mora funkcionisati tj. biti u pogonu, a službe za održavanje efikasno obezbijedivati pogonsku sigurnost.

Sistem vodosnabdijevanja kojim upravlja Predueće je veoma složen sa brojnom infrastrukturom i opremom i zahtijeva velika sredstva za održavanje. Kako u cijenu vode nije uključena amortizacija sredstava ovaj sistem je izuzetno teško održavati u potrebnom obimu.

2.4. Kanalizacioni sistem

Kanalizacija je sistem odvodnje otpadnih, oborinskih voda kroz podzemne kanale. Nivo pokrivenosti područja KS javnim sistemom vodosnabdijevanja je znatno veći od nivoa pokrivenosti javnim sistemom prikupljanja i odvodnje otpadnih i oborinskih voda. Centralni dio Sarajevo (Stari Grad, Centar Sarajevo, Novo Sarajevo i Novi Grad Sarajevo) se drenira najviše ka rijeci Miljacki te dijelom ka Dobrinji, dok se područje Ilidže i Trnova drenira dominantno prema rijekama Željeznici i Bosni. Područje Ilijaša i Vogošće se drenira ka rijeci Bosni. Centralni sistem za prikupljanje i odvođenje otpadnih voda je poprilično star, a neki dijelovi su stari i preko 100 godina. Predueće je odgovorno za održavanje centralnog sistema koji pokriva područja općina Stari Grad Sarajevo, Centar Sarajevo, Novo Sarajevo, Novi Grad Sarajevo, Ilidža i dio Vogošće.

Slika 1. Podaci o broju stanovnika priključenih na kanalizacionu mrežu ¹

Općina	Sliv	Broj naseljenih mjesta	Broj stanovnika	Broj stanovnika priključnog na kanalizacionu mrežu	Procenat priključenja na kanalizacionu mrežu
Centar	Miljacka	6	59.238	52.651	88,88
Ilidža	Željeznica	12	71.892	39.670	55,18
Novi Grad	Miljacka	3	124.471	92.395	74,23
Novo Sarajevo	Miljacka	3	68.802	55.035	79,99
Stari Grad	Miljacka	8	38.911	28.374	72,92
Vogošća	Bosna	18	27.816	6.965	25,04
			391.130	275.090	67,97

Preduzeće održava 3 različita kanalizaciona sistema: mješoviti, separadni i nepotpuni separadni sistem. Centralni kanalizacioni sistem je projektovan kao separadni, s tim da su kroz uže gradsko jezgro fekalni kolektori dimenzionirani tako da mogu primiti i dio oborinskih voda sa područja iz sistema mješovite kanalizacije. Mješoviti sistem je u početku projektovan da opslužuje područje starog dijela grada Sarajeva, ali se na novoizgrađenim područjima gradio separadni sistem. Samo je u centralnim područjima općina djelimično riješena odvodnja otpadnih voda separatnom kanalizacijom, dok su u padinskim dijelovima sa individualnom stambenom izgradnjom oborinske vode zajedno sa fekalnim uključene u fekalnu javnu kanalizaciju koja nizvodno preopterećuje glavne kolektore i izaziva probleme u funkcionisanju sistema.

Na području Kantona Sarajevo Preduzeće upravlja i održava 1.566 km kanalizacione mreže raznih profila od 150-2000 mm, različitih namjena (fekalni, kišni i mješoviti), 51.836 kanalizacionih šahtova i 11.691 slivnika.

Kanalizacioni sistem je gravitacioni, separatnog tipa (fekalni i kišni kanali) te starija mreža mješovitog tipa. Sistemom kanalizacionih kolektora postavljene su osnove savremene gradske odvodnje. Dužina glavnih kolektora iznosi oko 55 km. Sistemom se transportuje prikupljena otpadna voda do dva glavna kolektora. Prvi opslužuje područje locirano sjeverno od rijeke Miljacke koje obuhvata gradski centar, Novo Sarajevo i sjeverozapadno područje Sarajeva. Prečnik ovog kolektora varira od 500 mm do 2000 mm na nizvodnom kraju cjevovoda koji vodi do postojećeg postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila. Drugi kolektor služi za područje locirano južno od rijeke Miljacke i uključuje Stari Grad i Novi Grad. Prečnik ovog kolektora varira od 600 mm do 1000 mm na mjestu gdje se spaja sa prvim kolektorom. Kolektori transportuju otpadnu vodu iz kanalizacionog sistema centralnog dijela Sarajeva ka Postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda Butila.

Najveći problemi su bespravna gradnja građevinskih objekata i samog kanalizacionog sistema koji narušavaju i opterećuje javnu kanalizacionu mrežu. Razvoj kanalizacione mreže ne prati razvoj Kantona Sarajevo.

Ovakvo složen sistem održava se uz pomoć niza dobro opremljenih radionica. Vozni park Preduzeća čine motorna vozila, građevinske mašine i specijalna vozila (za snimanje, čišćenje i otčepljavanje kanalizacione mreže).

2.5. Postrojenje za prečišćavanja otpadnih voda Butila

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila se nalazi u općini Novi Grad Sarajevo u naselju Butile na desnoj obali rijeke Miljacke, neposredno na njenom ušću u rijeku Bosnu. Postrojenje je izgrađeno 1980. godine, a rekonstruisano i modernizirano 2018. godine, ali nema tehnologiju za konačno zbrinjavanje mulja. Prije puštanja u rad postrojenja 1982. godine sva prikupljena voda, uključujući i kanalizacioni otpad ispuštala se bez prerade direktno u rijeku Miljacku. U tom periodu je kvalitet vode rijeke Miljacke i rijeke Bosne (nizvodno od Butila) shodno važećoj kategorizaciji vodotoka iz propisane II klase degradiran u III klasu. Nisu sve općine KS priključene na Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila (poput općine Vogošća, ali je priključena na gradski vodovod).

¹ izvor: Agencija za vodno područje rijeke Save, Nacrt plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u FBiH (2016 - 2021), februar 2016

Nakon rekonstrukcije I Faze Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila obrađuje otpadnu vodu iz KS te na postrojenje dolaze otpadne vode iz gradskog i Rajlovačkog kolektora koje se prečišćavaju određenim postupcima prije ispuštanja u prirodni recipijent, rijeku Bosnu. Tokom II Faze, planirano je poboljšanje postrojenja sa dodatnom funkcijom uklanjanja nutrijenata kako bi se postiglo potpuno usklađivanje sa BiH/EU propisima. Rekonstrukcija i izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila uticala je pozitivno na sanitarne i okolišne uslove, ne samo u Sarajevu već i u nizvodnim područjima rijeke Bosne. Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila radi u režimu 24/7.

Postrojenje se dijeli na prečišćavanje otpadne vode, obradu mulja te iskorištenje energije. Prečišćavanje otpadne vode se sastoji iz 4 faze: predtretmana, primarnog taloženja, biološkog prečišćavanja i sekundarnog taloženja. Pomoću četiri sekundarna taložna bazena vrši se odvajanje aktivnog mulja iz biološki kondicionirane otpadne vode. Prečišćena voda utiče u recipijent rijeku Bosnu.

Prerada mulja još uvijek nije sistemski riješena. Dehidrirani mulj se privremeno deponuje na lokaciji postrojenja u tzv. lagunama do usvajanja rješenja za korištenje i konačno zbrinjavanje mulja. Kapacitet jedne lagune je 12.000 m³. Iste su 95% popunjene te zbog toga mogu biti ugroženi pojedini procesi rada postrojenja.

Ako se ima u vidu da se rijeke i drugi vodeni tokovi u BiH koriste za snabdijevanje vodom, navodnjavanje i u rekreativne svrhe evidentno je da ispuštanje neprerađene otpadne vode može predstavljati veliki problem, posebno ako govorimo o javnom zdravlju. Sakupljanjem i adekvatnim tretmanom otpadnih voda smanjuju se značajne količine sirove otpadne vode koja se ispušta u vodene tokove. Kao direktna posljedica tretmana očekuje se smanjenje zagađivača, čime se smanjuje šansa za oboljevanje usljed konzumiranja vode, navodnjavanja usjeva ili direktnog kontakta. Tretiranjem otpadne vode smanjit će se nivo zagađenja koji se ispušta u rijeke Miljacku i Bosnu, a to će općenito imati pozitivan uticaj na javno zdravlje.

Za tehnološke procese rada postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i tehnološkog procesa zadužena je laboratorija u krugu samog postrojenja u kojoj se vrši analiza parametara kvaliteta otpadne vode prema zahtjevima zakonske legislative. Važeća legislativa u BiH direktno je vezana za legislativu Evropske Unije.

Dakle, efluent postrojenja u Butilama koji se ispušta u rijeku Bosnu treba da zadovolji kriterijume definisane u:

- Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije²
- Uredbi o dopuni Uredbe o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sistem javne kanalizacije³
- Glavni projekat „Sarajevo PPOV Butila“, IPSA Institut d.o.o. Sarajevo, juli 2014. godine

Nažalost nije dugoročno riješeno pitanje finansiranja rada Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila. Vlada Kantona Sarajevo je budžetom za 2023. godinu izdvojila 2.000.000,00 KM za rad PPOV Butila, dok se ostala sredstva za rad i održavanje finansiraju iz budžeta Preduzeća.

Naime, apsurdan je podatak da od dana puštanja u rad postrojenja do danas nije uvedeno plaćanje usluge prečišćavanja otpadnih voda. Da budemo jasniji, cijena te usluge je 0 KM.

² Sl. novine FBiH, br. 1/16

³ Sl. novine BiH, br. 26/2

3. FINANSIJSKO POSLOVANJE

Finansijsko poslovanje Preduzeća se sagledava kroz analizu finansijskih izvještaja koji uključuju:

1. Bilans uspjeha
2. Bilans stanja
3. Izvještaj o novčanim tokovima
4. Izvještaj o promjenama na kapitalu.

3.1 Bilans uspjeha

Bilans uspjeha je finansijski izvještaj u kome se prikazuju prihodi i rashodi Preduzeća sa ciljem utvrđivanja rezultata poslovanja (ostvarene dobiti ili gubitka) u određenom vremenskom periodu.

Prihodi

Preduzeće ostvaruje prihode od pružanja usluga vodosnabdijevanja potrošača, odvođenja otpadnih voda, naknada od priključenja i isključenja na vodovodnu i kanizacionu mrežu i prihode od dotacija iz Budžeta KS. Cijene usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda utvrđene su Odlukom o cijenama ovih usluga koju je donijela Vlada Kantona Sarajevo 2013. godine. Cijene ostalih usluga koje pruža Preduzeće (priključenje, opravke kvarova na vodovodnoj i kanizacionoj mreži, postavljanje i kontrola brojila, usluge kontrole kvaliteta vode, izrada projekata vodovodnih i kanizacionih sistema) utvrđene su Cjenovnikom usluga.

U 2023. godini Preduzeće je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 58.587.228 KM i veći su za 167.364 KM. U odnosu na plan 2023. godine ukupni prihodi su ostvareni za 24% manje nego što su planirani iz razloga što planirana sredstva iz Budžeta KS za pokriće gubitka poslovanja u 2023. godini u iznosu od 18.020.456 KM nisu doznačena Preduzeću u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima KS.

Tabela 1. Pregled ukupnih prihoda preduzeća u 2021/22/23. godine

OPIS	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Indeks		
1	2	3	4	5	4/2	4/3	4/5
Poslovni prihodi	48.683.533	52.816.608	53.262.983	72.110.138	109	101	74
Finansijski prihodi	788.191	469.406	554.427	426.100	70	118	101
Ostali prihodi	4.123.149	4.272.522	4.559.665	4.097.200	111	107	101
Prihodi od usklađivanja vrijednosti materijalnih stalnih sredstava		11.200	8.286	600		74	114
Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina		850.128	201.867	202.000		24	101
UKUPNI PRIHODI	53.594.874	58.419.864	58.587.228	76.836.038	109	100	101

Strukturu ukupnih prihoda čine poslovni prihodi, finansijski prihodi i ostali prihodi.

Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 53.262.983 KM i čine ih prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje u iznosu od 40.190.438 KM, prihodi od pruženih usluga u iznosu od 5.875.152 KM i ostali poslovni prihodi u iznosu od 7.197.393 KM.

Tabela 2. Pregled poslovnih prihoda u 2021/22/23. godine

OPIS	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023.	Indeks		
1	2	3	4	5	4/2	4/3	4/5
Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje	39.329.711	41.525.248	40.190.438	40.422.723	102	101	99
Prihodi od pruženih usluga	3.736.134	4.563.121	5.875.152	5.737.992	157	101	102
Ostali poslovni prihodi	5.617.688	6.728.239	7.197.393	25.949.423	128	101	28
Poslovni prihodi	48.683.533	52.816.608	53.262.983	72.110.138	109	101	74

Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje

Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje su iskazani u iznosu od 40.190.438 KM. Smanjenje tih prihoda u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu je iznosilo 1.334.810 KM (3%).

Smanjenje prihoda od prodaje vode i usluga odvodnje za 3% su posljedica knjiženja prihoda od obračunatog PDV-a na vodne naknade - interna faktura (konto 60161) u 2022. godini u iznosu od 1.453.620 KM, dok toga u 2023. godini nije bilo.

U odnosu na plan 2023. godine ostvareni prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje su ostvareni 99%.

Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga iskazani su u iznosu od 5.875.152 KM i čine ih:

- Prihodi od usluga pogona vodovoda i kanalizacije - pravnim licima u iznosu od 769.971 KM
- Prihodi od usluga pogona vodovoda i kanalizacije - fizičkim licima u iznosu od 305.482 KM
- Prihodi od priključaka za vodu i kanalizaciju u iznosu od 994.751 KM
- Prihod od neovlaštenog korištenja vode i otpadnih voda u iznosu od 505.048 KM
- Prihod od izrade vodovodne i kanalizacione mreže po sporazumu u iznosu od 403.747 KM
- Prihodi po sporazumu – Butla u iznosu od 854.701 KM
- Prihodi od obračunatog PDV-a na vodne naknade-interna faktura u iznosu od 1.165.784 KM
- Prihodi od Kantona za čišćenje i održavanje slivnika po Sporazumu o izdvajanju sredstava na ime obavljanja poslova iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje u iznosu od 820.967 KM
- Ostali prihodi u iznosu od 54.702 KM

U odnosu na isti period prethodne godine ovaj prihod ima povećanje u iznosu od 1.312.031 KM (29%), a u odnosu na plan za 2%. Povećanje prihoda od pruženih usluga su rezultat većeg zalaganja Uprave preduzeća na iznalaženju dodatnih poslova i sklopljenim sporazumima.

Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 7.197.393 KM i u odnosu na isti period prethodne godine ovaj prihod ima povećanje u iznosu od 469.155 KM (7%), a u odnosu na plan ima smanjenje za 72%. Razlog ovakvog smanjenja u odnosu na plan 2023. godine jeste u tome što planirana sredstva iz Budžeta KS za pokriće gubitka poslovanja u 2023. godini u iznosu od 18.020.456 KM nisu doznačena Preduzeću u 2023. godini u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima KS.

Ovi prihodi odnose se najvećim dijelom na prihode dobivene od Kantona po osnovu plaćanja PDV-a po kreditu EBRD-a u iznosu od 1.556.409 KM. Na ovoj poziciji su takođe iskazani i prihodi od donacija stalnih sredstava po osnovu obračunate amortizacije u iznosu od 4.293.560 KM.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi u 2023. godini iskazani su u iznosu 554.427 KM. U odnosu na prethodnu godinu ukupni finansijski prihodi su veći za 85.021 KM (18%). Ove prihode najvećim dijelom čine zatezne kamate po osnovu ispostavljenih računa za vodu i odvodnju u iznosu od 276.585 KM i prihodi od troškova spora u iznosu 188.818 KM.

Ostali prihodi

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 4.559.665 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja iz prethodnih perioda u iznosu od 4.107.771 KM, prihode od prodaje otpada u iznosu od 406.667 KM i prihode od ukinutih rezervisanja za sudske sporove i sporove radnika u iznosu od 30.979 KM.

U odnosu na plan 2023. godine ostali prihodi su veći za 462.465 KM (11%) iz razloga povećanja naplate otpisanih potraživanja u odnosu na planirana.

Analitički pregled prihoda preduzeća

U sljedećoj tabeli dat je detaljan pregled planiranih i ostvarenih prihoda.

Tabela 3. Analitički pregled planiranih i ostvarenih prihoda u 2021/22/23. godini

Konto	Opis	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023.	Indeks	
1	2	3	4	5	6	5/4	5/6
6010	Prihodi od prodaje vode pravnim licima	7.790.514	8.412.861	8.696.811	8.595.833	103	101
60100	Prihodi od prodaje vode institucijama	851.988	901.899	834.500	789.509	93	106
6011	Prihodi od otpadnih voda pravnih lica	3.337.969	3.601.615	3.687.258	3.684.141	102	100
60110	Prihodi od otpadnih voda institucijama	364.098	385.427	356.624	340.444	93	105
6012	Prihodi od prodaje vode domaćinstavima i kućnim savjetima	15.477.288	15.252.632	15.107.630	15.362.610	99	98
6013	Prihodi od otpadnih voda domaćinstvima i kućnim savjetima	6.629.797	6.533.380	6.471.442	6.492.269	99	100
6014	Prihodi od vode sa 0% PDV			8.975	4.859		185
6015	Prihodi od otpadne vode sa 0% PDV	106.784	136.163	124.221	92.111	91	135
6016	Prihodi od vode po zaokruženjima	1.479	1.156	1.139	944	99	121
60161	Prihodi od obračunatog PDV-a na vodne naknade-interna faktura		1.453.620				
60162	Prihodi od obračunatog PDV-a na stalna sredstva		54				
6017	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - privreda	986.962	1.014.344	1.032.512	1.055.120	102	98
60170	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - institucije	51.504	51.792	52.212	53.712	101	97
6018	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - domaćinstva	3.730.848	3.779.826	3.816.454	3.950.677	101	97
6019	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - bez PDV	480	480	660	494	138	134
60	Prihodi od prodaje vode i odvodnje	39.329.711	41.525.248	40.190.438	40.422.723	97	99
6210	Prihodi od usluga Pogona vodovod - pravna lica	153.671	170.308	335.568	380.000	197	88
6211	Prihodi od usluga Pogona kanalizacija - pravna lica	291.835	385.481	434.403	385.000	113	113
62110	Prihod od kantona za čišćenje slivnika	580.415	604.579	820.967	700.000	136	117
62112	Prihod od sredstava Kantona i Fonda za okoliš iz ranijih godina		100				
62114	Prihod od neovlaštenog korištenja vode	222.377	1.007.791				
62115	Prihod od neovlaštenog korištenja vode i otpadnih voda-privreda			209.196	170.000		123
62116	Prihod od neovlaštenog kor.vode i otpadnih voda-široka potrošnja			295.852	170.000		174
6212	Prihodi od usluga Pogon vodovoda - fizička lica	124.600	197.425	252.782	200.000	128	126
62120	Prihod od priključaka za vodu	751.202	627.333	458.074	400.000	73	115
62121	Prihod od priključaka za kanalizaciju	370.267	335.647	536.677	400.000	160	134
62122	Prihod od izrade vodovodne i kanalizacione mreže po sporazumu	1.128.152	1.094.071	403.747	400.000	37	101
61123	Prihodi od usluga projektovanja vodovodne i kanalizacione mreže		30.610				
62124	Prihodi po sporazumu - Butila			854.701	854.701		100
6213	Prihodi od usluga Pogona kanalizacija - fizička lica	70.873	58.316	52.700	50.000	90	105
62130	Prihod od izdavanja potvrda, izvoda projekata	28.140	28.563	23.085	25.000	81	92
6114	Prihodi od usluga sa nultom % PDV	7.878	10.163	10.474	11.000	103	95
6216	Prihodi od prefakturisanih računa	2.321	3.442	4.765	4.500	138	106
62161	Prihodi od obrač.PDV-a na vodne naknade-interna faktura			1.165.784	900.000		130
62162	Prihod od obračunatog PDV-a na stalna sredstva			30	30		101
62163	Prihodi od obračunatog PDV-a na umanjenje vrijednosti zaliha				673.261		
6217	Prihod od telefonskih usluga radnika	4.404	2.817	1.973	2.000	70	99
6270	Prihodi od obustava po izjavi		6.475				
62170	Prihodi od obustava po izjavi			12.046	10.000		120
62171	Prihod od obustava- nadoknada štete			1.903	2.000		95
62172	Prihod od obustava- novčane kazne			427	500		85
62	Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	3.736.134	4.563.121	5.875.152	5.737.992	129	102
6505	Prihod od ministarstva komunalne privrede-materijal, NRW projekat	1.282.906	1.300.000				
6507	Prihod od Kantonalnog ministarstva za postrojenje Butile	1.419.500	832.020	156.367	156.367	19	100
65091	Prihod od ministarstva Kantona za PDV-učešće za kredit EBRD-a	935.130	91.808	1.556.409	1.700.000		92
65092	Prihod od Kantona za dio duga prema IUO	170.940					
65093	Prihodi od VN- Butile		152.130	245.362	250.000	161	98

Konto	Opis	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023.	Indeks	
1	2	3	4	5	6	5/4	5/6
65094	Prihod od obaveze za PDV po zapisniku UINO	98.352					
65095	Prihod od ugovora sa opštinama -grant sredstva			149.427	780.000		19
65096	Prihod iz ugovora o kreditu EBRD -GRANT sredstva-donacija			451.404	451.000		100
6510	Prihod od izdavanja zemljišta u zakup			24.069	19.000		127
6511	Ostali prihodi od zakupa	25.010	25.010	1.010	3.000		34
6520	Prihodi od donacija- obračun amortizacije	1.472.174	4.074.726	4.293.560	4.300.000	105	100
6521	Prihod od doniranog materijala Kantona	9.536	1.838	63.854	50.000		128
6526	Prihod od Kantona - donacije- održavanje stalnih sredstava			34.331			
6590	Prihod od JU Zavoda za zapošljavanje KS-pripravnici		1.600	8.000	9.600	500	83
6592	Prihod od JU Zavod za zapošljavanje KS za javne radove	203.493	31.260				
6594	Prihodi ZZO Kantona Sarajevo-	647					
6595	Prihodi službe za zap. Kant.-za finans.zapoš.demob. boraca i šehid.por		217.847	213.600	210.000	98	102
6596	Prihodi za pokriće gubitka poslovanja				18.020.456		
65	Ostali poslovni prihodi	5.617.688	6.728.239	7.197.393	25.949.423	107	28
	UKUPNI POSLOVNI PRIHODI	48.683.533	52.816.608	53.262.983	72.110.138	101	74
6610	Prihodi od kamata	197	228	93	100	41	93
6611	Prihodi od kamata iz dužničko povjerilačkih odnosa	8.738	1.560	84.014	1.000		
6612	Prihodi od zatezne kamate, računi vode - pravna lica	159.245	106.215	81.372	90.000	77	90
66121	Prihodi od zatezne kamate, računi vode-široka potrošnja	458.933	157.823	195.213	180.000	124	108
6691	Prihodi od naplate štete od osiguravajućeg društva	8.495	4.432	4.916	5.000	111	98
6692	Prihodi od troškova spora	152.584	199.148	188.818	150.000	95	126
66	Finansijski prihodi	788.191	469.406	554.427	426.100	118	130
6705	Prihod od prodaje rashodovanih vozila putem licitacije		62.435				
6750	Prihod od prodaje otpadaka	134.898	94.475	406.667	410.000	430	99
6751	Prihod od prodaje - ostalo		3.199				
6760	Viškovi stalnih sredstava			11.601	12.000		97
6761	Viškovi sirovina i materijala	24.161		2.004	2.700		74
6770	Naplaćena otpisana potraživanja od pravnih lica	287.452	748.399	285.688	300.000	38	95
6771	Naplaćena otpisana potraživanja- kućni savjeti	2.094.911	1.771.934	1.685.132	1.500.000	95	112
6772	Naplaćena otpisana potraživanja - građani	1.309.959	1.470.652	1.825.428	1.500.000	124	122
6773	Naplaćena otpisana potraživanja - usluge	171.213	118.194	311.523	360.000	264	87
67901	Prihod od otpisa obaveza		3.187	549		17	
6791	Prihod od ukinutih rezervisanja za sudske sporove i sporove radnika	100.399		30.979	12.000		258
6792	Ostali prihodi	156	46	95	500	205	19
67	Ostali prihodi	4.123.149	4.272.522	4.559.665	4.097.200	107	111
6850	Dobici od usklađivanja vrijednosti zaliha skladište nekurentnog materi		11.200	7.688	600	69	
6871	Dobici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja			598			
68	Prihodi/dobici po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine			8.286	600		
69	Efekti promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda, i prenos prihoda		850.128	201.867	202.000	24	100
	UKUPNI PRIHODI	53.594.874	58.419.864	58.587.228	76.836.038	100	76

Rashodi

Ukupni rashodi Preduzeća u 2023. godini ostvareni su u iznosu od 80.533.232 KM i veći su u odnosu na rashode prethodne godine za 8% ili 5.660.662 KM.

Na povećanje rashoda u 2023. godini Uprava preduzeća nije mogla utjecati jer su posljedica:

- inflatornih kretanja,
- aktiviranja investicija usljed čega je došlo do povećanja rashoda po osnovu amortizacije,
- povećanja troškova zaposlenih kao posljedica potpisivanja kolektivnih ugovora između Vlade Kantona Sarajevo i Sindikata,
- povećanje troškova električne energije usljed povećanja cijena električne energije.

Tabela 4. Pregled ukupnih rashoda preduzeća u 2021/22/23. godine

OPIS	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Indeks		
1	2	3	4	5	4/2	4/3	4/5
Poslovni rashodi	58.485.265	70.317.768	75.056.343	76.185.175	128	107	99
Finansijski rashodi	423.145	2.343	1.009	383.600		43	
Ostali rashodi	7.873.047	4.552.094	4.717.701	6.354.000	60	104	74
Rashodi/gubici po osnovu umanjenja vrijednosti imovine			535.642	309.000			173
Efekti promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda, promjena vrijednosti zaliha i prenos rashoda	198.496	366	222.537	250.500	112		89
UKUPNO RASHODI	66.979.952	74.872.570	80.533.232	83.231.775	120	108	97

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi su rashodi koji nastaju iz operativnih aktivnosti odnosno pružanjem usluga vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda. Čine ih troškovi sadržani u prodatim uslugama i robama te ostali troškovi perioda. U Bilansu uspjeha za 2023. godinu Preduzeće je iskazalo poslovne rashode u iznosu od 75.056.343 KM.

Materijalni troškovi

Tabela 5. Materijalni troškovi

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Povećanje /smanjenje	
1	2	3	4	5	6	(5-4)/4	(5-6)/6
51	Materijalni troškovi	10.627.995	12.231.093	13.740.666	14.813.000	12%	-7%
511	Utrošene sirovine i materijal	2.114.334	2.147.594	2.503.622	2.264.000	17%	11%
512	Utrošena električna energija	7.759.166	9.052.415	10.109.447	11.600.000	12%	-13%
512	Utrošena ostala energija (plin) i gorivo	562.644	831.946	807.965	686.000	-3%	18%
513	Utrošeni rezervni dijelovi	112.919	71.568	161.287	155.000	125%	4%
514	Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	78.931	127.571	158.345	108.000	24%	47%

Materijalni troškovi u 2023. godini iznose 13.740.666 KM i čine 17% ukupnih poslovnih rashoda Preduzeća. U odnosu na 2022. godinu ovi troškovi su veći za 1.509.573 KM ili 12%.

U okviru materijalnih troškova na kontu 511 - "Utrošene sirovine i materijal" troškovi materijala za hemijska sredstva, vodovodni materijal, građevinski materijal, elektro materijal, materijal za održavanje vozila i materijal za održavanje pumpi iznose 2.503.622 KM i ovi troškovi su veći za 17% u odnosu na ostvarene troškove u prethodnoj godini. Na povećanje ovih troškova utjecalo je povećanje troškova usljed inflatornih kretanja.

U okviru materijalnih troškova najveći su troškovi električne energije koji iznose 10.109.447 KM. U 2023. godini troškovi električne energije su činili 74% svih materijalnih troškova i 13% ukupnih poslovnih rashoda. U odnosu na 2022. godinu troškovi električne energije su povećani za 12% ili 1.057.032 KM. Razlog povećanja troškova električne energije je povećanje cijene električne energije u 2023. godini za 20% u odnosu na prethodnu godinu.

Utrošeno gorivo iskazano je u iznosu od 807.965 KM. U odnosu na 2022. godinu troškovi goriva su se smanjili za 3%. Razlog smanjenja u odnosu na 2022. godinu je smanjenje troškova goriva za teretna vozila i mašine za 71.824 KM.

Troškovi plata i ostalih primanja radnika

Tabela 6. Troškovi plata i ostalih primanja radnika

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Povećanje /smanjenje	
1	2	3	4	5	6	(5-4)/4	(5-6)/6
52	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	23.399.138	26.401.019	27.824.370	27.835.500	5%	0%
5200 do 5205	Troškovi plaća	10.752.064	12.339.582	13.078.508	13.167.000	6%	-1%
5206,5207	Doprinosi iz PIO, zdravstvo i nezaposlene iz i na plaće	7.563.433	8.666.474	9.140.297	8.900.000	5%	3%
521	Troškovi naknada plaća	1.706.982	1.918.129	1.853.813	2.023.000	-3%	-8%
523	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	424	12.822	8.055	16.500	-37%	-51%
524	Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	2.975.265	3.364.718	3.637.658	3.628.000	8%	0%
527	Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	40.277	46.144	53.079	51.000	15%	4%
529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	360.693	53.150	52.960	50.000		6%

Topli obrok se isplaćuje u iznosu od 1% od prosječne plaće u FBiH po radnom danu.

Regres je isplaćen u iznosu od 50% prosječne plaće u FBiH i u 2023. godini je iznosio 629,50 KM po radniku.

Pomoći u slučaju smrti, bolesti i sl. zaposlenika ili članova uže porodice isplaćuju se u iznosu do tri prosječne mjesečne plaće zaposlenika ili u FBiH, ovisno šta je povoljnije za zaposlenika.

Naknada troškova prevoza na posao i sa posla isplaćivana je u visini cijene mjesečne autobusne karte u javnom saobraćaju.

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja radnika u 2023. godini su iznosili 27.824.370 KM i čine 37% ukupnih poslovnih rashoda Preduzeća, isti troškovi su u 2022. godini činili 38% ukupnih poslovnih rashoda Preduzeća.

U odnosu na prethodnu godinu troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja radnika su se povećali za 1.423.351 KM ili 5%. Do povećanja troškova plata i ostalih primanja zaposlenika je došlo radi zaključenja novog Kolektivnog ugovora za 2023. godinu.

Troškovi proizvodnih usluga

Tabela 7. Troškovi proizvodnih usluga

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Povećanje /smanjenje	
1	2	3	4	5	6	(5-4)/4	(5-6)/6
53	Troškovi proizvodnih usluga	1.753.594	1.794.704	1.809.984	1.627.600	1%	11%
531	Troškovi transportnih usluga	54.610	33.209	33.762	31.500	2%	7%
532	Troškovi usluga održavanja	607.135	790.405	774.898	609.600	-2%	27%
533	Troškovi zakupa	14.480	2.717	7.725	3.000	184%	157%
535	Troškovi reklame	0	1.519	1.350		-11%	
539	Troškovi ostalih usluga	1.077.370	966.855	992.249	981.500	3%	1%

Troškove proizvodnih usluga čine troškovi transportnih usluga, usluga održavanja i zaštite, troškovi zakupnina, reklamiranja i troškovi ostalih proizvodnih usluga.

U 2023. godini ovi troškovi su iznosili 1.809.984 KM i čine 2% od ukupnih poslovnih rashoda. Ovi troškovi su veći za 15.280 KM ili 1% u odnosu na prethodnu godinu.

Najveći dio troškova proizvodnih usluga odnosi se na troškove potrošnje vode sa izvorišta Jahorina u iznosu od 526.468 KM i Peračkog vrela u iznosu od 381.208 KM. Preduzeće sa JP Vodovod i kanalizacija a.d. Pale ima zaključen ugovor o isporuci pitke vode sa izvorišta Jahorina za naselja u Sarajevu za koja postoje tehnički uslovi za vodosnabdijevanje sa ovog izvorišta. Također, sa firmom BAGS - Energotehnika d.d. Vogošća Preduzeće ima zaključen ugovor o isporuci pitke vode sa izvorišta Peračko vrelo. Troškovi kupovine vode sa ovih izvorišta su u 2023. godini manji za 30.417 KM (3%) u odnosu na 2022. godinu.

Amortizacija i troškovi rezervisanja

Obračun se vrši putem vremenske amortizacije linearnom metodom za svako sredstvo pojedinačno u skladu sa nomenklaturom stalnih sredstava sa amortizacijskim stopama i vijekom trajanja.

Tabela 8. Amortizacija i troškovi rezervisanja

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Povećanje /smanjenje	
1	2	3	4	5	6	(5-4)/4	(5-6)/6
54	Amortizacija i troškovi rezervisanja	18.628.493	24.620.128	25.097.366	24.894.600	2%	1%
540	Amortizacija	18.535.798	24.479.091	24.930.699	24.894.600	2%	0%
547	Rezervisanja za naknade i druge beneficije za period od 12 mjeseci		134.500	158.490		18%	
548	Troškovi rezervisanja za sudske sporove i sletne ugovore	92.695	6.537	8.177		25%	

Amortizacija i troškovi rezervisanja za 2023. godinu iznose 25.097.366 KM što je za 2% više u odnosu na prethodnu godinu.

Učešće ovih troškova u poslovnim rashodima Preduzeća je 33%.

Nematerijalni troškovi

Tabela 9. Nematerijalni troškovi

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Povećanje /smanjenje	
1	2	3	4	5	6	(5-4)/4	(5-6)/6
55	Nematerijalni troškovi	4.076.045	5.270.774	6.583.956	7.014.475	25%	-6%
550	Troškovi neproizvodnih usluga	856.272	1.144.311	1.246.241	1.069.800	9%	16%
551	Troškovi reprezentacije	238	2.845	9.451	4.600	232%	105%
552	Troškovi premija osiguranja	159.648	150.829	132.734	123.000	-12%	8%
553	Troškovi platnog prometa	22.951	32.406	20.296	23.500	-37%	-14%
554	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	1.298.690	1.342.345	2.232.187	2.348.000	66%	-5%
555	Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica	1.397.677	2.458.305	2.329.316	2.850.535	-5%	-18%
556	Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza	25.368	11.467	28.344	30.500	147%	-7%
559	Ostali nematerijalni troškovi	315.201	128.265	585.388	564.540	356%	4%

U nematerijalne troškove spadaju troškovi raznih neproizvodnih usluga, reprezentacije, premije osiguranja, platnog prometa, poštanskih, telekomunikacionih usluga, poreza, naknada, taksi, članskih doprinosa i drugih propisanih dažbina. Ovi troškovi čine 9% ukupnih poslovnih rashoda Preduzeća.

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 6.583.956 KM, od kojih su najznačajniji troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga u iznosu od 2.232.187 KM, troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina u iznosu od 2.329.316 KM, troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 1.246.241 KM.

Nematerijalni troškovi u 2023. godini su veći u odnosu na troškove iz prethodne godine za 25% ili za 1.313.182 KM.

Na povećanje nematerijalnih troškova utjecali su:

- Troškovi isporuke računa putem pošte sa povećanjem u odnosu 2022. godinu za 920.597 KM ili 45% iz razloga povećane cijene usluga BH Pošte.
- Troškovi sanacije prokopanih površina sa povećanjem za 901.191 KM ili 14% iz razloga povećanog obima poslova i viših cijena usluga sanacije prokopanih površina izvođača radova.

U odnosu na plan za 2023. godinu ovi troškovi su ostvareni u procentu manjem za 6% od planiranih.

Tabela 10. Pokrivenost poslovnih rashoda poslovnim prihodima

OPIS	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023
Poslovni rashodi	58.485.265	70.317.768	75.056.343	76.185.175
Poslovni prihod	48.683.533	52.816.608	53.932.419	72.783.399
Pokrivenost poslovnih rashoda poslovnim prihodima	83%	75%	72%	96%

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi u 2023. godini iznose 1.009 KM.

Ostali rashodi

Ukupni ostali rashodi iskazani su u iznosu od 4.717.701 KM. Najveći dio se odnosi na rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisanih nenaplaćenih potraživanja. Samo utužena potraživanja za vodu i usluge čine 3.105.652 KM:

– Rashodi po osnovu utuženih potraživanja- domaćinstva u zgradama	1.122.044	KM
– Rashodi po osnovu utuženih potraživanja- domaćinstva u privatnim kućama	1.036.266	KM
– Rashodi po osnovu utuženih potraživanja- usluge	947.342	KM
	3.105.652	KM

Rashodi po osnovu utuženih potraživanja u 2023. godini su manji za 651.973 KM.

Analitički pregled rashoda preduzeća

U sljedećoj tabeli dat je detaljan pregled planiranih i ostvarenih rashoda.

Tabela 11. Analitički pregled planiranih i ostvarenih rashoda u 2021/22/23.godini

Konto	Opis	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Indeks	
1	2	3	4	5	6	5/4	5/6
5110	Utrošeni kancelarijski materijal	64.631	54.937	51.472	50.000	94	103
51101	Utrošeni obrasci računa za vodu	2.423	360	588	500	163	118
5111	Utrošeni kanalizacioni materijal (KLASA 84)	481.921	457.519	550.568	480.000	120	115
51112	Utrošene sirovine I materijal-ostali materijal	22.417	14.484	36.613	30000	253	122
51113	Utrošene sirovine i materijal- blagajna	1.014	1.576	3.151	3500	200	90
51115	Troškovi materijala i zaštitnih sredstava za COVID-19	985					
51116	Troškovi materijala - Butile	5.734					
5112	Utrošeni materijal za higijenu (KLASA 51)	18.705	22.712	15.829	15.000	70	106
5113	Utrošeni materijal za hemijska sredstva (KLASA 52)	264.800	343.044	343.969	350.000	100	98
5114	Utrošeni vodovodni materijal (KLASA 83)	724.795	898.093	869.556	700.000	97	124
5115	Utrošeni građevinski materijal (KLASA 82)	137.092	112.086	116.531	115.000	104	101
5117	Utrošeni materijal za održavanje vozila (KLASA 74-78)	135.769	140.980	120.186	130.000	85	92
5118	Utrošeni materijal za održavanje pumpi	244.513	99.964	382.043	380.000	382	101

Konto	Opis	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Indeks	
1	2	3	4	5	6	5/4	5/6
5119	Utrošeni materijal nabavljen sredstvima Kantona	9.536	1.838	13.116	10.000	714	131
5120	Utrošena el. energije -proizvodna	7.664.215	8.961.531	10.027.806	11.500.000	112	87
5121	Utrošena el. energije -režijska	94.951	90.883	81.641	100.000	90	82
5122	Troškovi goriva I maziva (skladište)	21.000	44.605	29.991	40.000	67	75
5123	Troškovi goriva za putnička vozila	52.922	71.959	78.676	65.000	109	121
5124	Troškovi goriva za teretna vozila i mašine	296.803	441.338	369.514	350.000	84	106
5125	Troškovi plina	180.917	262.215	315.922	220.000	120	144
5126	Troškovi centralnog grijanja	11.003	11.829	13.863	11.000	117	126
5130	Utrošeni rezervni dijelovi	112.919	71.568	161.287	155.000	225	104
5140	Otpis sitnog inventara u upotrebi	65.967	117.825	113.554	85.000	96	134
5141	Otpis auto guma	12.964	9.746	44.790	23.000	460	195
51	Materijalni troškovi	10.627.995	12.231.093	13.740.666	14.813.000	112	93
5200	Neto plate iz tekućeg rada	8.979.014	10.251.096	10.832.000	11.000.000	106	98
5201	Plate za rad na državne praznike	57.195	61.199	73.288	72.000	120	102
5202	Plate za rad duži od punog radnog vremena	78.536	65.909	65.629	75.000	100	88
5203	Plate za noćni rad	175.029	373.469	373.454	370.000	100	101
5204	Plate za minuli rad	1.294.959	1.426.060	1.516.389	1.480.000	106	102
5205	Plate iz osnova stimulacije	167.331	161.848	217.748	170.000	135	128
5206	Doprinosi za PIO, zdravstvo i nezaposlene iz plaća	5.649.793	6.473.752	6.827.692	6.600.000	105	103
5207	Doprinosi za PIO, zdravstvo i nezaposlene na plaće	1.913.640	2.192.722	2.312.605	2.300.000	105	101
5210	Troškovi naknada plata za godišnji odmor	1.129.845	1.272.881	1.252.489	1.400.000	98	89
5211	Troškovi naknada plata za vrijeme praznika	123.596	162.196	168.145	220.000	104	76
5212	Troškovi naknada plata za plaćeno odsustvo	77.151	93.905	96.701	95.000	103	102
5213	Troškovi naknada plata za vrijeme bolovanja do 42 dana	345.709	318.518	330.824	300.000	104	110
5214	Troškovi naknade plaća za bolovanje preko 42 dana	30.681	70.628	5.654	8.000	8	71
5230	Troškovi dnevnica za službena putovanja u zemlji	75	125	600	1.000	480	60
5232	Troškovi smještaja na službenim putovanjima u zemlji			288	1.000		29
5233	Dnevnice za službena putovanja u inostranstvu	260	8.055	3.420	8.000	42	43
5234	Troškovi prevoza na služ. putu u inostranstvu		896	753	3.000	84	25
5235	Troškovi smještaja na službenom putu u inostranstvu	89	3.071	2.687	3.000	87	90
5238	Ostali troškovi službenih putovanja		674	307	500	45	61
5240	Troškovi toplog obroka zaposlenih	1.789.359	2.030.105	2.222.963	2.150.000	109	103
5241	Troškovi prevoza na posao i sa posla	593.824	616.406	592.525	600.000	96	99
5242	Troškovi regresa za godišnji odmor	382.560	471.528	544.852	550.000	116	99
5243	Troškovi za otpremnine prilikom odlaska u penziju	72.051			100.000		
5245	Troškovi u slučaju teže bolesti	68.003	119.570	117.273	120.000	98	98
5246	Pomoć naknade troškova sahrane u slučaju smrti	58.653	117.143	150.078	100.000	128	150
5247	Kotizacija za seminare, savjetovanja, simpozije	5.031	6.543	4.011	2.500	61	160
5248	Naknade za stručno usavršavanje I osposobljavanje	5.784	3.424	5.956	5.500	174	108
5270	Troškovi naknada članovima Skupštine društva	5.494	2.399	4.125	5.000	172	83
5271	Troškovi naknade članovima Nadzornog odbora	14.964	18.227	20.002	20.000	110	100
5272	Troškovi naknade članovima Odbora za reviziju	16.490	18.227	20.680	18.000	113	115
5273	Troškovi naknada direktora interne revizije	3.329	7.291	8.272	8.000	113	103
5290	Troškovi po osnovu povremenih i privremenih poslova	360.693	53.150	52.960	50.000	100	106
52	Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	23.399.138	26.401.019	27.824.370	27.835.500	105	100
5310	Troškovi transportnih usluga tuđim kamionom i bagerom	21.100	4.770	17.079	15.000	358	114
5311	Troškovi špeditorskih usluga i carinskih taksi	798		118	200		59
5312	Troškovi transporta novca	20.400	20.400	8.268	8.300	41	100
5317	Usluge Bihamk-a (prevoz hav. vozila i vozila u kvaru)	7.691	2.999	5.358	4.000	179	134
5318	Usluge nadzora i održavanja sistema tehničke zaštite	4.620	5.040	2.940	4.000	58	74
5320	Troškovi održavanja građevinskih objekata - vodovodne i kanalizacione mreže	112.543	41.118	135.048	80.000	328	169

Konto	Opis	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Indeks	
1	2	3	4	5	6	5/4	5/6
5321	Troškovi održavanja opreme	309.243	506.156	381.559	300.000	75	127
53212	Troškovi iznajmljivanja printera	18.881	45.247	29.737	31.000	66	96
53213	Troškovi printanja, uvezivanja i isporuka glavnih projek. za Butila	6.000					
53214	Održavanje soft startera Butila	800	3.540				
53215	Pristup parametrima procesa putem web i mob. apl.-Butila	5.900					
53216	Pristup na pravnu bazu Paaragraf Lex BA biznes paket		392	450	600	115	75
53217	Dizajn i održavanje web stranice			5.979	9.000		66
5322	Troškovi održavanja transportnih sredstava	68.200	109.332	127.036	100.000	116	127
5323	Troškovi održavanja putničkih automobila	15.029	6.369	13.404	7.000	210	191
5324	Troškovi održavanja pumpi za vodu	1.390	684	22.727	24.000		95
5325	Troškovi pregleda i ovjere vodomjera	12.155	9.166	25.654	25.000	280	103
53252	Troškovi kalibracije laboratorijske opreme na PPOV Bitile	0	2.574	403	1.000	16	40
53253	Kalibracija vodomjera	14.950	917				
5326	Usluge održavanja i uređenja okoliša	6.000		2.615			
5327	Usluge održavanja hardvera i softvera za vodomjere		3.636	6.095	7.000	168	87
53271	Troškovi održavanja softvera - GIS		35.500				
5329	Usluge satelitskog praćenja vozila	36.042	25.773	24.191	25.000	94	97
5330	Troškovi održavanja zajedničkih dijelova zgrada	3.953	2.717	3.041	3.000	112	101
5331	Troškovi zakupa za poslovni prostor	10.526					
5332	Troškovi zakupa zemljišta - opštine			4.684			
5350	Troškovi reklame		1.519	1.350	2.000	89	68
5390	Potrošnja vode sa izvorišta Jahorina	541.728	536.854	526.468	500.000	98	105
5391	Potrošnja vode sa Peračkog vrela	347.048	401.240	381.208	380.000	95	100
5392	Troškovi priključka struje i opravke kablova	173.608	4.554	2.712	3.000	60	90
5393	Potrošnja vode naselje Novakovići (Tilava)	14.986	14.434	9.826	13.500	68	73
5394	Potrošnja vode JKP Trnovo		9.773	72.034	85.000	737	85
53	Troškovi proizvodnih usluga	1.753.594	1.794.704	1.809.984	1.627.600	101	111
5400	Amortizacija nematerijalnih stalnih sredstava	100.329	178.403	175.173	173.000	98	101
5401	Amortizacija vodovodne mreže	5.725.651	5.396.817	5.201.188	5.200.000	96	100
5402	Amortizacija građ. objekata vodovoda (rez., pumpne st., bunari)	2.915.933	13.878.133	6.459.763	6.450.000	47	100
54020	Amortizacija građ. objekata - građevinski objekat Pofalići	9.082					
54021	Amort. građ. objekata - uređaja i opreme za preč. otpadnih voda-Butile	216.053					
54022	Amortizacija imovine sa pravom korištenja		11.724	4.665	6.600	40	71
5403	Amortizacija kanalizacione mreže	7.849.156		7.668.011	7.700.000		100
5404	Amortizacija upravnih zgrada	200.850	193.590	195.676	195.000	101	100
5405	Amortizacija pumpi i ostale opreme za primarnu proizvodnju	471.266	289	1.295.378	1.300.000		100
5406	Amortizacija ostale opreme (računari, kopir aparati)	228.650	3.990.469	3.046.006	3.000.000	76	102
5407	Amortizacija alata, pogonskog i kancela. Namještaja	380.096	390.895	392.958	390.000	101	101
5408	Amortizacija transportnih sredstava	438.732	438.820	491.882	480.000	112	102
5471	Rezervisanja za naknade i druge beneficije za period od 12 mjeseci		134.500	158.490		118	
5480	Troškovi rezervisanja za sudske sporove i stetne ugovore	92.695	6.537	8.177		125	
54	Amortizacija do visine porezno priznatih rashoda	18.628.493	24.620.177	25.097.366	24.894.600	102	101
5500	Troškovi zdravstvene usluge- sistematski pregledi radnika	5.752	9.753	5.625	10.000	58	56
55001	Troškovi procjene rizika radnog mjesta- JU zavod medicinske rada			48.000	48.000		100
5501	Troškovi advokatskih usluga	7.544	6.974	6.638	6.000	95	111
55010	Troškovi usluge vještačenja	5.345	6.630	7.815	6.500	118	120
550141	Troškovi energetskog audita za objekte na PPOV Butile			3.675			
550100	Troškovi postupka medijacije		2.186				
55011	Troškovi održavanja zelenih površina	869	3.837				
55013	Troškovi konsultantskih usluga	300	450				
55014	Troškovi izrade elaborata tehničkog prijema PPOV Butile	15.880	5.500				

Konto	Opis	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Indeks	
1	2	3	4	5	6	5/4	5/6
55015	Troškovi raznih mjerenja na PPOV Butila-buke,plinova i dr.	22.916	46.831	4.380	10.000	9	44
55016	Troškovi izrade projektne dokumentacije	40.060	10.669	19.480	20.000	183	97
550161	Troškovi izrade tehničke dokumentacije za implementaciju ERP SISTEMA			4.800	4.800		100
55017	Izrada elaborata privremene izmjene saobraćaja	2.500	2.973	5.950	6.000	200	99
55018	Troškovi procjene		5.980	19.992	20.000	334	100
55019	Usluge geološkog istraživanja - Sedrenik		4.200				
5502	Troškovi odvoza smeća	49.889	54.230	62.598	50.000	115	125
55021	Troškovi odvoza opasnog otpada	792	1.440	1.232		86	
5503	Troškovi revizorskih usluga	12.000	12.000	20.000	24.000	167	83
5504	Troškovi dezinfekcije i deratizacije	29.142	27.959	30.240	25.000	108	121
5505	Troškovi analize vode	47.338	50.405	47.254	40.000	94	118
55051	Troškovi fizičko-hemijske analize otpadnih voda	26.270	51.043	28.818	30.000	56	96
55053	Usluge demonstracije osiguranja kvaliteta u laboratoriji		600				
55054	Usluge sistema za uparavanje - laboratorija			7.540	7.500		101
5506	Troškovi opravki ulica - asfaltiranje prokopa	559.884	793.521	901.191	750.000	114	120
55061	Troškovi inženjeringa na području geotehnike Čadordžina,Karpuzova,Adž		5.950				
5507	Troškovi naknade opštinama za prokope ulica	2.503	5.493	16.681	7.000	304	238
5508	Troškovi provjere kvaliteta - ISO 9001	4.501	4.332	4.332	5.000	100	87
55081	Troškovi plana zaštite ljudi i materijalnih dobara od nesreća		24.600				
5509	Troškovi hemijskog čišćenja	848					
55091	Usluge čišćenja poslovnog prostora po ugovoru	21.937	6.754				
5510	Troškovi reprezentacije	238	2.646	5.484	4.500	207	122
5512	Troškovi nabavke cvijeća		200	90	100	45	90
5516	Troškovi reprezentacije kotizacija- komunalijada			3.877			
5520	Troškovi osiguranja vozila	46.881	41.015	42.917	40.000	105	107
5521	Troškovi osiguranja od opće odgovornosti	48.750	69.443	57.869	40.000	83	145
55218	Ispitivanje gromobranske opreme PPOV Butila			5.000	5.000		100
5522	Troškovi osiguranja radnika	46.192	38.147	24.833	35.000	65	71
5524	Troškovi ostalih osiguranja	17.825	2.225	2.115	3.000	95	71
5530	Troškovi bankovne provizije Unicredit banka	5.263	6.276	5.660	5.000	90	113
5531	Troškovi bankovne provizije Raiffeisen banka	1.494	1.861	985	1.500	53	66
5532	Troškovi bankovnih usluga - garancije i konverzija	214		192			
5534	Troškovi bankovne provizije - Intesa Sanpaolo banka	290	243	280	500	115	56
5535	Troškovi bankovne provizije -Vakufska banka	67					
5536	Troškovi bankarske provizije -Sparkasse bank	312	259	311	500	120	62
5539	Troškovi bankovne provizije-BBI-a banke	15.018	23.390	12.432	15.000	53	83
55390	Troškovi bankovne provizije Sberbank d.d.	209	165				
55391	Troškovi bankovne provizije ZiraatBank BH d.d.	80	142	317	500	224	63
55392	Troškovi bakovne provizije ASA banka	5	71	119	500	168	24
5540	Troškovi telefonskih usluga	57.986	55.429	36.009	35.000	65	103
5541	Troškovi usluga mobitela	33.527	41.001	36.922	30.000	90	123
5542	Troškovi usluga interneta	90.071	86.845	78.203	65.000	90	120
5543	Troškovi isporuke računa putem pošte	1.095.192	1.145.192	1.402.015	1.500.000	122	93
55431	Poštanske usluge - prenos podataka	13.456	13.348	3.739	6.000	28	62
55432	Troškovi nalpate računa-pošta			663.774	700.000		95
5544	Ostali troškovi poštanskih usluga	8.459	531	11.525	12.000		96
5551	Troškovi poreza na vozila	1.090	2.263	2.660	2.500	118	106
5552	Troškovi administrativne takse	9.346	7.899	7.814	8.000	99	98
5553	Troškovi sudskih taksi	20.876	32.620	39.331	30.000	121	131
5554	Posebna nanada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	60.459	67.391	70.895	65.000	105	109
5555	Naknada za vode - opća vodna naknada	60.451	67.391	70.895	65.000	105	109

Konto	Opis	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Indeks	
1	2	3	4	5	6	5/4	5/6
5556	Troškovi posebne vodne naknade za zahvaćenu vodu	556.957	567.488	605.672	600.000	107	101
5557	Naknada za šume	18.758	12.454				
5558	Takse za istaknutu firmu	3.400					
55581	Troškovi PDV-a na vodne naknade- interna faktura		1.700.736	1.363.967	1.300.000	80	105
55582	Troškovi obračunatog PDV-a na stalna sredstva-interna faktura		63	35	35	56	101
55583	Troškovi obračunatog PDV-a na umanjenje vrijednosti zaliha			168.046	780.000		22
55592	Troškovi naknadno utvrđenih poreza -PDV	666.339					
5560	Troškovi članarine udruženju poslodavaca komunalne privrede u FBiH	9.316	11.287	11.001	10.500	97	105
5561	Troškovi članarine Vanjskotrgovinskoj komori BiH	16.052	180	17.343	20.000		87
55904	Troškovi oglašavanja	20.997	9.173	7.896	10.000	86	79
55905	Troškovi oglasa javnih nabavki	19.312	17.641	29.860	25.000	169	119
55907	Troškovi stručne literature	778	968	684	1.000	71	68
55908	Troškovi baždarenja boca za hlor	13.650	11.200	10.760	5.000	96	215
55909	Troškovi dnevne štampe	602					
55910	Troškovi fotokopiranja, prepisa, izrade naljepnica, RTV I korištenja KAT	8.731	10.289	9.791	10.000	95	98
55911	Troškovi tehničkog pregleda i registracije vozila	43.522	47.965	53.482	45.000	112	119
55913	Troškovi naknada za dozvolu u radiokomunikacijama	9.051	8.980	8.980	9.000	100	100
55918	Troškovi korištenja cestovnog zemljišta	2.656	4.050	3.920	4.500	97	87
55919	Ostali razni troškovi	2.043	6.761	5.668	5.000	84	113
55920	Troškovi iznajmljivanja printera za printanje računa za potrošače		5.523				
55937	Šteta Mustafa Musić	400					
5594	Troškovi projekta za izdavanja vodne dozvole		4.860				
5595	Troškovi projekta uvođenja DMS sistema			41	40		103
55951	Troškovi komisije za tehnički pregled radova na rekonstr.vodovodne mreže	193.459	855				
55952	Troškovi komisije za vršenje tehn.pregleda radova -Gornji Kromolj			2.903			
55953	Troškovi konsultantskih usluga			451.404	450.000		
55	Nematerijalni troškovi	4.076.045	5.270.774	6.583.956	7.014.475	125	94
UKUPNI POSLOVNI RASHODI		58.485.265	70.317.768	75.056.343	76.185.175	107	99
5610	Rashodi od zateznih kamata iz dužničko-povjerilačkih odnosa	6.277		607	1.000		61
5612	Zatezne kamate za PDV-zapisnik Uprave za ind.oporezivanje	270.482					
56130	Rashodi od kamata po osnovu korištenih najмова		1.166	393	600	34	65
5614	Rashodi od kamata po kreditima banaka	10.088					
5616	Rashodi za kamatu i naknadu EBRD-a	134.965			382.000		
5617	Kamata po obračunatom PDV-u na PVN		1.177	10			
5690	Troškovi provizije po kreditu EBRD-a	1.332					
56	Finansijski rashodi	423.145	2.343	1.009	383.600	43	
5700	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	1.738	111.972	16			
5751	Rashod materijala	44.507	60.436				
5760	Manjkovi materijala			16.680			
5780	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-pravna lica	1.064.669		871.259	900.000		97
5781	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-kućni savjeti	3.218.196	2.046.770	1.122.044	2.500.000	55	45
5782	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-građani	2.337.371	1.701.186	1.036.266	2.200.000	61	47
5783	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-usluge	295.913	9.669	947.342			
5786	Otpis potraživanja iz ranijih godina-široka potrošnja	185.510	215.459	109.256	100.000	51	109
5787	Otpis potraživanja iz ranijih godina-pravna lica	92.615	87.482	49.291	40.000	56	123
5790	Novčane kazne za privredne presteupe i prekršaje preduzeća	22.970	11.080	8.991	10.000	81	90
57901	Novčane kazne za privredne presteupe i prekršaje za zaposlenike	750					
5791	Naknadno utvrđeni ostali troškovi iz ranijih godina	30.151	20.008	3.437	4.000	17	86
5794	Troškovi sudskih i drugih sporova	97.467	247.783	72.033	100.000	29	72
5795	Naknade štete trećim licima	243.149	40.250	201.059	200.000		101
5797	Troškovi kamate po tužbi radnika	238.041		280.027	300.000		93

Konto	Opis	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Plan 2023	Indeks	
1	2	3	4	5	6	5/4	5/6
57	Ostali rashodi i gubici	7.873.047	4.552.094	4.717.701	6.354.000	104	74
5850	Umanjenje vrijednosti zaliha sirovina i materijala			535.642	309.000		173
58	Rashodi/gubici po osnovu umanjenja vrijednosti imovine			535.642	309.000		173
5910	Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina			221.580	250.000		
5912	Rashodi po osnovu neto plaća iz prethodnih godina-presuda	43.879		590			
5913	Rashodi po osnovu poreza iz prethodnih godina-presuda	1.330					
5914	Rashodi po osnovu doprinosa iz prethodnih godina-presuda	93.552		367	500		73
5915	Rashodi po osnovu regresa i otpremnine iz preth. godina-presuda	59.602					
5916	Rashodi vodnih naknada po tužbama	133	366				
59	Efekti promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda, promjena vrijednosti zaliha i prenos rashoda	198.496	366	222.537	250.500		89
	UKUPNO RASHODI	66.979.952	74.872.570	80.533.232	83.482.275	108	96

Poslovni rezultat

Tabela 12. Poslovni rezultat u 2021/22/23. godini

KONTO	OPIS	2021	2022	2023	PLAN 2023
1	2	3	4	5	6
	Poslovni prihodi	48.683.533	52.816.608	53.262.983	72.783.399
60	Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje	39.329.711	41.525.248	40.190.438	41.095.984
62	Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	3.736.134	4.563.121	5.875.152	5.737.992
65	Ostali poslovni prihodi	5.617.688	6.728.239	7.197.393	25.949.423
	Poslovni rashodi	58.485.265	70.317.768	75.056.343	76.185.175
51	Materijalni troškovi	10.627.995	12.231.093	13.740.666	14.813.000
52	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	23.399.138	26.401.019	27.824.370	27.835.500
53	Troškovi proizvodnih usluga	1.753.594	1.794.704	1.809.984	1.627.600
540 do 542	Amortizacija	18.535.798	24.613.640	24.930.699	24.894.600
543 do 549	Troškovi rezervisanja	92.695	6.537	166.667	0
55	Nematerijalni troškovi	4.076.045	5.270.774	6.583.956	7.014.475
	Dobit/Gubitak od poslovnih aktivnosti	-9.801.731	-17.501.160	-21.793.360	-3.401.776
66	Finansijski prihodi	788.191	469.406	554.427	426.100
56	Finansijski rashodi	423.145	2.343	1.009	383.600
	Dobit/Gubitak od finansijskih aktivnosti	365.047	467.063	553.417	42.500
	Gubitak redovne aktivnosti	-9.436.685	-17.034.097	-21.239.943	-3.359.276
67	Ostali prihodi i dobici	4.123.149	4.272.522	4.559.665	4.097.200
57	Ostali rashodi i gubici	7.873.047	4.552.094	4.717.701	6.354.000
	Dobit/Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	-3.749.897	-279.571	-158.035	-2.256.800
68	Prihodi/dobici po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine	0	11.200	8.286	600
58	Rashodi/gubici po osnovu umanjenja vrijednosti imovine	0	0	535.642	309.000
69	Efekti promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda, i prenos prihoda	0	850.128	201.867	202.000
59	Efekti promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda, promjena vrijednosti zaliha i prenos rashoda	198.496	366	222.537	250.500
	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	-13.385.078	-16.452.706	-21.946.004	-5.972.976

Preduzeće je u 2023. godini iskazalo gubitak u iznosu od 21.946.004 KM. Povećanje gubitka u poslovanju Preduzeća za 33%, odnosno 5.493.298 KM u odnosu na 2022. godinu je prije svega rezultat povećanja poslovnih rashoda u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu za 4.738.575 KM ili 7%. Naime, u 2023. godini na povećanje poslovnih rashoda prvenstveno je uticalo povećanje:

- Materijalnih troškova za	12% ili 1.509.573	KM
- Troškova plaća i ostalih ličnih primanja za	5% ili 1.423.351	KM
- Troškova proizvodnih usluga	1% ili 15.280	KM
- Amortizacije i troškova rezervisanja	2% ili 477.189	KM
- Nematerijalnih troškova	25% ili 1.313.182	KM

U odnosu na plan, poslovni gubitak u 2023. godini je veći za 15.973.028 KM ili 73% iz razloga što planirana sredstva iz Budžeta KS za pokriće gubitka poslovanja u 2023. godini u iznosu od 18.020.456 KM nisu doznačena Preduzeću skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima KS.

3.2 Bilans stanja

Bilans stanja daje trenutnu sliku veličine i strukture sredstava i njihovih izvora. Aktiva prikazuje sredstva, odnosno imovinu, a pasiva izvore sredstava, odnosno kapital i obaveze. Bilans stanja predstavlja pregled sredstava, obaveza i kapitala preduzeća na određeni dan.

Tabela 13. Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine

OPIS	31.12.2022.	31.12.2023.	Povećanje/smanjenje
1	3	4	(4-3)/3
Dugoročna imovina	759.270.183	752.195.143	-1%
Kratkoročna imovina	18.284.465	19.747.407	8%
Poslovna aktiva	777.554.648	771.942.550	-1%
Kapital	639.214.187	617.252.382	-3%
Dugoročne obaveze	117.918.861	120.741.806	2%
Kratkoročne obaveze	20.421.600	33.948.362	66%
Poslovna pasiva	777.554.648	771.942.551	-1%

Imovina preduzeća

Dugoročna imovina

Prema knjigovodstvenoj evidenciji Preduzeće je u ovom izvještajnom periodu raspolagalo ukupnom imovinom u vrijednosti od 752.195.143 KM. Od toga dugoročna imovina iznosi 747.257.413 KM.

Tabela 14. Dugoročna imovina na dan 31.12.2023. godine

OPIS	31.12.2022.	31.12.2023.	Povećanje/smanjenje
1	2	3	(3-2)/2
DUGOROČNA IMOVINA	759.270.183	752.195.143	-1%
Nekretnine, postrojenja i oprema	758.698.575	747.257.413	-2%
Zemljište	21.051.088	21.029.214	0%
Građevinski objekti	691.863.014	677.398.160	-2%
Postrojenja, oprema i namještaj	42.731.434	39.376.956	-8%
Transportna sredstva	1.658.246	1.599.239	-4%
Ostala dugoročna materijalna imovina	8.372	8.373	0%
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	1.386.421	7.845.471	466%
Imovina s pravom korištenja	46.899	1.704	-96%
Nematerijalna imovina	503.469	438.002	-13%
Koncesije, patenti, licence i druga prava	68.765	72.966	6%
Ostala nematerijalna imovina	434.704	365.036	-16%
Finansijska imovina	21.240	11.024	-48%
Ostala imovina i potraživanja		4.487.000	
POSLOVNA AKTIVA	777.554.648	771.942.550	-1%

U građevinske objekte najvećim dijelom spada vodovodna i kanalizaciona mreža, rezervoari, pumpne stanice i elektro mašinska postrojenja i njihova vrijednost na dan 31.12.2023. godine iznosila je 677.398.160 KM.

U opremu spadaju postrojenja, razne mašine, alati i kancelarijski namještaj i njihova vrijednost na dan 31.12.2023. godine iznosila je 39.376.956 KM.

U transportna sredstva spadaju putnička i teretna vozila i njihova vrijednost na dan 31.12.2023. godine iznosila je 1.599.239 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi u 2023. godini iznose 7.845.471 KM i veća su odnosu na prethodnu godinu za 6.459.049 KM (466%).

Kratkoročna imovina

Kratkoročna imovina u bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine iskazana je u iznosu od 19.747.407 KM, a čine je vrijednost materijala u skladištu, kratkoročna potraživanja, novčana sredstva na računu i blagajni, ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku i ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja. Kratkoročnu imovinu čini 3% ukupne imovine i na dan 31.12.2023. godine bila je veća za 1.462.945 KM (8%) u odnosu na 31.12.2022. godine.

Tabela 15. Kratkoročna imovina na dan 31.12.2023. godine

OPIS	31.12.2022.	31.12.2023.	Povećanje/smanjenje
1	2	3	(3-2)/2
KRA TKOROČNA IMOVINA	18.284.465	19.747.407	8%
Zalihe	3.588.692	3.042.471	-15%
<i>Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar</i>	<i>3.569.485</i>	<i>3.023.264</i>	<i>-15%</i>
<i>Dati avansi</i>	<i>19.207</i>	<i>19.207</i>	<i>0%</i>
Potraživanja od kupaca	7.454.215	5.933.339	-20%
Ostala finansijska imovina	2.324.390	2.981.413	28%
Novac i novčani ekvivalenti	3.073.103	4.678.327	52%
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	1.844.065	3.111.857	69%

Zalihe čine sirovine, materijal, rezervni dijelovi, sitan inventar i dati avansi u iznosu 3.042.471 KM i manje su za 546.221 KM (15%) u odnosu na 31.12.2022. godine.

Preduzeće je angažovalo sudskog procjenitelja i izvršilo procjenjivanje zaliha po MRS 2. Ovlašteni procjenitelj je iskazao manju procjenjenu vrijednost od knjigovodstvene na kontu 1020 rezervnih dijelova Butila za 25.248,44 KM te iskazao višu procjenjenu vrijednost od knjigovodstvene na skladištu nekurentnog materijala za 6.309,07 KM i na skladištu nekorištenog materijala za 1.382,05 KM. Na osnovu dostavljenog Izvještaja o procjeni vrijednosti zaliha od strane ovlaštenog procjenitelja, Služba za računovodstvo i finansije je izvršila usklađivanje knjigovodstvene evidencije sa istim na dan 31.12.2023. (Odluka broj: 25-07/24 od dana 16.02.2024. godine).

Potraživanja od kupaca na dan 31.12.2023. godine iznose 5.933.339 KM i manja su u odnosu na prethodnu godinu za 1.520.877 KM (20%) te ih čine:

- Kupci za vodu - pravna lica 1.920.885 KM
- Kupci za vodu - široka potrošnja 2.967.115 KM
- Kupci za usluge - pravna lica 913.988 KM
- Kupci za usluge - fizička lica 131.351 KM

Novac i novčani ekvivalenti na dan 31.12.2023. godine iznose 4.678.327 KM i veća su za 1.605.223 KM ili 52% u odnosu na 31.12.2022. godine.

Izvori sredstava

Izvori sredstava Preduzeća predstavljaju porijeklo, odnosno način na koji su sredstva pribavljena. Izvore sredstava čine kapital i obaveze.

Kapital

Kapital Preduzeća na dan 31.12.2023. godine je iskazan u iznosu od 617.252.382 KM.

Tabela 16. Kapital na dan 31.12.2023. godine

POZICIJA	31.12.2022.	31.12.2023.	Povećanje/smanjenje
1	2	3	(3-2)/2
KAPITAL	639.214.187	617.252.382	-3%
Vlasnički kapital	10.000	10.000	0%
Rezerve	713.762.573	684.019.930	-4%
Revalorizacione rezerve	12.443	-3.358	-127%
Gubitak do visine kapitala	74.570.829	66.774.190	-10%
Gubitak ranijih godina	58.118.123	44.828.186	-23%
Gubitak izvještajne godine	16.452.706	21.946.004	33%

Obaveze

Obaveze čine dugoročne i kratkoročne obaveze i na dan 31.12.2023. godine iznose 154.690.168 KM.

Tabela 17. Obaveze na dan 31.12.2023. godine

POZICIJA	31.12.2022.	31.12.2023.	Povećanje/smanjenje
1	2	3	(3-2)/2
Dugoročne obaveze	117.918.861	120.741.806	2%
Kratkoročne obaveze	20.421.600	33.948.362	66%
UKUPNO OBAVEZE	138.340.461	154.690.168	12%

Dugoročne obaveze

Tabela 18. Dugoročne obaveze na dan 31.12.2023. godine

POZICIJA	31.12.2022.	31.12.2023.	Povećanje/smanjenje
1	2	3	(3-2)/2
DUGOROČNE OBAVEZE	117.918.861	120.741.806	2%
Obaveze po uzetim kreditima i najmovima	15.595.078	22.380.813	44%
Odgođeni prihod	93.318.877	90.063.639	-3%
Rezervisanja	9.004.906	8.297.354	-8%

Dugoročne obaveze na dan 31.12.2023. godine iznose 120.741.806 KM, a u okviru njih najveći dio predstavljaju dugoročna razgraničenja u iznosu od 90.063.639 KM koja se odnose najvećim dijelom na neamortizovanu vrijednost stalnih sredstava finansirana iz doniranih sredstava Kantona Sarajevo, općina i drugih donatora. Ukupne dugoročne obaveze su se povećale za 2.822.945 KM (2%).

Na dan 31.12.2023. godine dugoročne obaveze po uzetim kreditima i najmovima iznose 22.380.813 KM, a uglavnom se odnose na dugoročni finansijski kredit EBRD-a.

Kratkoročne obaveze

Tabela 19. Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2023. godine

POZICIJA	31.12.2022.	31.12.2023.	Povećanje/smanjenje
1	2	3	(3-2)/2
KRATKOROČNE OBAVEZE	20.421.600	33.948.362	66%
Finansijske obaveze	7.664.599	13.054.127	70%
Obaveze prema dobavljačima	4.400.732	8.866.162	101%
Obaveze po uzetim kreditima	3.263.867	4.187.965	28%
Odgođeni prihod	7.649.062	11.110.459	45%
Rezervisanja	0	128.512	0%
Ostale obaveze uključujući i razgraničenja	5.107.939	9.655.264	89%

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2023. godine iznose 33.948.362 KM.

3.3 Izvještaj o gotovinskim tokovima

Izvještaj o gotovinskim tokovima prikazuje prilive i odlive gotovine kao rezultat finansijskih aktivnosti preduzeća. Novčana sredstva na računima i blagajni na dan 31.12.2023. godine iznose 4.678.327 KM.

Tabela 20. Izvještaj o gotovinskim tokovima na dan 31.12.2023. godine

OPIS	2022.	2023.
1. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Dobit / Gubitak prije oporezivanja	-16.452.706	-21.946.004
Usklađenja		
Amortizacija	24.479.140	24.930.699
(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto	49.537	16
(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		-9.062.464
Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		1.096.576
(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		15.801
Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha	-265.826	-360.693
Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha	2.343	1.009
Promjene u obrtnom kapitalu		
Smanjenje/povećanje zaliha	400.907	546.221
Smanjenje/povećanje potraživanje od kupaca	-2.150.462	1.520.876
Smanjenje/povećanje ostale imovine i potraživanja	572.070	-5.754.792
Smanjenje/povećanje ugovorne imovine		
Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima	237.204	4.465.430
Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza	-7.162.168	4.547.325
Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima	-289.961	
2. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		276.586
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima		276.586
3. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od uzetih kredita		6.831.414
Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		3.410
Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		-5.506.186
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima		1.328.638
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	-289.961	1.605.224
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENATI NA POČETKU PERIODA	3.363.064	3.073.103
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENATI NA KRAJU PERIODA	3.073.103	4.678.327

3.4 Pokazatelji poslovanja

Pokazatelj profitabilnosti

Pokazatelj profitabilnosti pokazuju ukupnu efikasnost poslovanja Preduzeća.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2022.	2023.
Koeficijent profitabilnosti	Neto dobit (gubitak) / prihod od prodaje	-0,28	-0,37

U 2023. godini za svakih 100 KM ukupnog prihoda preduzeće je ostvarilo 37 KM gubitka. U 2022. godini za svakih 100 KM ukupnog prihoda preduzeće je ostvarilo 28 KM gubitka.

Pokazatelji ekonomičnosti

Mjeri odnos prihoda i rashoda i pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Ukoliko je vrijednost pokazatelja ekonomičnosti manja od 1, to znači da preduzeće posluje s gubitkom (neekonomično).

POKAZATELJ POSLOVANJA		2022.	2023.
Koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja	Ukupan prihod / ukupan rashod	0,78	0,73

U 2023. godini preduzeće je ostvarivalo 73 KM ukupnog prihoda za svakih 100 KM ukupnih rashoda.

U 2022. godini preduzeće je ostvarivalo 78 KM ukupnog prihoda za svakih 100 KM ukupnih rashoda.

Pokazatelji likvidnosti

Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje sposobnost preduzeća da u vrlo kratkom roku osigura određenu količinu gotovine za izmirenje kratkoročnih obaveza, a utvrđuje se iz odnosa novca + potraživanja i kratkoročnih obaveza. Poželjnim se smatra odnos 1:1.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2022.	2023.
Koeficijent ubrzane likvidnosti	Novac+potraživanja / kratkoročne obaveze	0,82	0,57

Na dan 31.12.2023. godine Preduzeće je imalo 57 KM novčanih sredstava i potraživanja za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza. Na dan 31.12.2022. godine preduzeće je imalo 82 KM novčanih sredstava i potraživanja za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza.

Trajanje naplate potraživanja u danima

Ovaj pokazatelj pruža informaciju kada će potraživanja od kupaca stvarno biti naplaćena. U 2023. godini broj dana za naplatu potraživanja od kupaca iznosi 54 i manji je za 12 dana u odnosu na prošlu godinu.

4. AKTIVNOSTI POGONA VODOVOD

4.1. Služba za proizvodnju i distribuciju vode

Glavna izvorišta se nalaze na jugozapadnom i zapadnom dijelu Kantona Sarajevo, područje općine Ilidža uz rijeke Bosnu i Željeznicu, gdje je većina izvorišta podzemnog tipa, a distribucija vode u sistem se vrši pumpanjem. Ova zona izvorišta se naziva zona Sarajevsko polje i obuhvata bunarske zahvate vode u Konacima, Bačevu, Sokolović koloniji i Stupu. U sistem se distribuira voda i sa planinskih i brdskih izvorišta gravitacijski. Kada su u pitanju zahvati sa otvorenih vodotoka sa filterskih postrojenja Mošćanica, Bosna i Vogošća nakon prečišćavanja voda se pumpanjem transportuje u sistem. Kupovina vode se ostvaruje sa Peračkog vrela (1.516.300 m³), Jahorinskog vrela (1.354.977 m³), Tilave (28.699 m³) i Hojta (231.510 m³). Ukupno zahvaćena voda u 2023. godini u količini od 88.164.336 m³ i dobila se sa:

Planinski izvori	7.816.860	8,9%
Podzemna akumulacija	64.803.586	73,5%
Otvoreni tokovi	12.412.404	14,1%
Kupljena voda	3.131.486	3,6%
Ukupno proizvedena	88.164.336	100,0%

Potrošnja električne energije iskorištene za prepumpavanje vode na VN iznosi 54.324.086 kWh.

S obzirom na veliki broj projekata na rekonstrukciji vodovodne mreže, uzimajući u obzir klimatološke prilike tokom 2023. godine (visoke temperature zraka), te povećanje potrošnje vode kod krajnjih korisnika, imali smo povećanje zahvaćenih količina vode u odnosu na plan za 1% ili 459.204 m³, a u odnosu na prethodnu godinu veće su za 5% ili 4.268.174 m³

Tabela 21. Zahvaćene količine vode po vodozahvatima

Zahvaćene količine vode	Ostvareno 2022.		Ostvareno 2023.		Plan 2023		Indeks	
	l/s	m ³	l/s	m ³	l/s	m ³	23/22	23/pl.
Pumpni sistem:								
Bačevo-Mojmilo (bunari)	864,9	27.274.343	921,6	29.065.125	901,3	28.421.914	107	102
Bačevo-A.Most (bunari)	355,5	11.212.061	389,5	12.283.877	370,3	11.676.918	110	105
BI-1(R-5)	51,1	1.611.188	53,3	1.681.056	53	1.672.467	104	101
Konaci-R.Bačevo(bunari)	298,8	9.422.388	311,4	9.819.021	324,9	10.245.629	104	96
Hrasnica	40,1	1.263.183	44,8	1.413.143	44,4	1.401.451	112	101
Stup (bunari)	90,2	2.845.067	89,5	2.823.994	90,9	2.865.064	99	99
Sokolovići-R.Mojmilo	272,4	8.590.220	289,5	9.130.513	292,8	9.233.056	106	99
FP Vogošća (V. zahvat)	25,6	808.314	15,2	479.775	16,8	531.175	59	90
Peračko vrelo- FP Vogošća	3,5	111.817	12,2	383.600	10,4	326.879	343	117
FP Mošćanica	12,2	384.442	0,0	0	0	0	0	
FP Bosna-R.Bačevo-R.Blažuj	366,3	11.550.226	378,4	11.932.629	376,4	11.871.052	103	101
Vrelo Bosne	12,1	381.591	8,1	256.725	8,4	264.356	67	97
Ukupno pumpni sistem :	2392,7	75.454.840	2.513,5	79.269.458	2489,5	78.509.960	105	101
Gravitacija:								
Peračko vrelo - R.V. Gornja	49,1	1.547.400	48,1	1.516.300	48,4	1.525.062	98	99
Vrelo Mošćanica	93	2.931.755	96,3	3.036.700	103,4	3.261.274	104	93
Vrelo Kovačići	62,8	1.980.757	70,0	2.207.358	72	2.271.891	111	97
dolaz Jahorinskih vrela	44,2	1.394.425	43,0	1.354.977	42,4	1.338.388	97	101
Mala vrela	16,7	526.995	16,5	519.334	15,8	497.425	99	104
dolazak sa Hojta	1	31.526	7,3	231.510	8,6	271.296	734	85
Tilava Kotorac	0,9	28.464	0,9	28.699	0,9	29.836	101	96
Tilava Hrasno			0,0	0				
Ukupno gravitacija:	267,7	8.441.322	282,1	8.894.878	291,6	9.195.172	105	97
Ukupno:P.S.+ Gravitacija	2660,4	83.896.162	2795,6	88.164.336	2781,1	87.705.132	105	101
Pumpni sistem %	90%		89,9		89,5%			
Gravitacija %	10%		10,1		10,5%			

Gubici vode

Gubici vode predstavljaju vrlo složen problem u ekonomskom, tehničkom i sanitarnom smislu. Visoki gubici na mreži – tehnički gubici uglavnom nastaju usljed zastarjele vodovodne mreže, ali također postoje i administrativni gubici. Na godišnjem nivou se proizvede oko 88,2 miliona m³ vode, a do krajnjih korisnika dođe cca. 24,2 miliona m³ i od toga se naplati 88% vode.

Međunarodno udruženje za vodu IWA (International Water Association), 2000. godine utvrdila je novu metodu analize i kontrole gubitaka, tzv. IWA WLSG metodologiju. IWA metodologija daje okvir koji uzima u obzir osnovne karakteristike sistema, kao što su: dužina vodovodne mreže, broj priključaka, dužina priključka, prosječni operativni pritisak, gustoća priključaka po kilometru cjevovoda, infrastrukturni uslovi (uslovi gradnje, materijal, starost cjevovoda), vrsta – sastav tla, i sl.

Oprihodovane količine vode u 2023. godini iznosile su 24.204.600 m³ ili 27,7% od proizvedene vode i odnose se na fakturisanu naplaćenu i nenaplaćenu potrošnju.

Neprihodovane količine vode (NRW) u 2023. godini iznosile su 63.280.900 m³ ili 72,3% od zahvaćene vode.

Tabela 22. Vodni bilans januar-decembar 2023.

PROIZVEDENE KOLIČINE VODE 87.485.500 m ³	Ovlaštena potrošnja 26.030.900 m ³ ili 31,1 od PV	Fakturisana ovlaštena potrošnja 24.204.600 m ³	Fakturisana izmjerena i neizmjerena potrošnja 24.204.600 m ³	PRIHODOVANA KOLIČINA VODE 24.204.600 m ³ 27,7 %
		Nefakturisana ovlaštena potrošnja 1.826.300 m ³	Nefakturisana izmjerena potrošnja 602.200 m ³	NEOPRIHODOVANA VODA 63.280.900 m ³ 72,3 % od PV
			Nefakturisana izmjerena potrošnja ispiranje cjevovoda 122.000 m ³	
			Nefakturisana neizmjerena potrošnja (1,25% od isporučene količine) 1.102.100 m ³	
	Gubici vode 61.454.600 m ³ ili 70,2 % od PV	Prividni gubici 6.009.700 m ³ ili 6,9% od PV 9,8% od ukupnih gubitaka	Bespravna potrošnja (5% od isporučene količine vode) 4.374.300 m ³	
			Greške na mjernom mjestu kod potrošača (+3,0% obračunate izmjerene potrošnje) 767.200 m ³	
			Neočitavanja i greške u bazi kod prenosa podataka (3,5% obračunate izmjerene potrošnje) 868.200 m ³	
			Isticanja na cjevovodu, na priključnim cijevima, na armaturama i ostala isticanja , pozadinska isticanja, isticanja na transportnim cjevovodima, pretok i propuštanja rezervoara	
		Stvarni gubici 55.444.900 m ³ ili 63,4% od PV 90,2% od ukupnih gubitaka	Preostali gubici (CARL-poznate komponente stvarnih gubitaka)	

Tabela 23. Trend kretanja gubitaka vode u periodu 2019.-2023. godina

opis	2019		2020		2021		2022		2023	
	m3	%	m3	%	m3	%	m3	%	m3	%
Proizvodnja vode	85.252.142	100,0%	83.591.000	100,0%	82.035.580	100,0%	83.250.160	100,0%	87.485.500	100,0%
Neoprihodovana voda od proizvedene vode	60.091.600	70,5%	59.664.500	71,4%	57.818.560	70,5%	58.935.410	70,8%	63.280.900	72,3%
Tehnički gubici od proizvedene vode	52.282.230	61,3%	52.242.700	62,5%	50.435.250	61,5%	51.534.440	61,9%	55.444.900	63,4%
Administrativni gubici od proizvedene vode	7.809.370	9,2%	7.383.310	8,8%	7.383.310	9,0%	7.400.970	8,9%	7.836.000	9,0%

U sarajevskom vodovodu posmatrano historijski i geografski postoji niz nepovoljnosti koje utječu na aktivnosti koje se provode u cilju smanjenja gubitka vode. U historijskom smislu, vodovod se razvijao parcijalno na način što je pratio naglu urbanizaciju i rezultat toga je komplikovan i isparčan sistem vodosnabdijevanja. U geografskom smislu vodovodna mreža se rasprostire na teritoriju sa dosta velikim padovima, odnosno na teritoriju sa značajno velikim razlikama u nadmorskoj visini, što je rezultiralo velikim brojem zona, visokim pritiscima i kompleksnom konstrukcijom vodovodnog sistema.

Najveći broj kvarova je u zonama Mojmiilo Hrasno, Kobilja Glava i Igman, Hambina Carina, Pogledine, Hrid i Hrasnica.

NRW projekat – neoprihodovana voda za 2023.godinu

Zone koje su izabrane za NRW projekat (smanjenja gubitaka vode) u 2017. godini su Mojmiilo Dobrinja, Mojmiilo Hrasno, Igman i Kobilja Glava. U odnosu na cijeli sistem 35% priključaka i vodovodne mreže se odnosi na ove zone, u ove zone se isporučuje 50% vode sa izvorišta i evidentira 50% potrošnje kod potrošača. Jedan od ciljeva projekta je bilo formiranje DMA zona unutar svake od predmetnih zona radi monitoringa manjih cjelina zone. Formirano je 5 DMA zona unutar zone Mojmiilo Dobrinja, gdje je za svaku DMA zona isporuka vode obezbjeđena preko jednog ulaza (izgrađeni šahtovi i instalirana mjerna oprema protok/pritisak daljinski prenos podataka). Unutar zone Mojmiilo Hrasno formirano je 5 DMA zona (izgrađeni šahtovi, instalirana oprema, a na postojećim regulatorima Bosanska, IX i Prijedorska instalirana oprema za prenos podataka).

Unutar zone Igman formirano je 7 DMA zona (izgrađeni šahtovi, instalirana oprema i za sve obezbjeđen prenos podataka). Kobilja Glava ima 5 DMA zona (izgrađeni šahtovi, instalirana oprema i prenos podataka).

U svakoj od pomenutih zona postoje dijelovi koji nisu obuhvaćeni mjerenjem preko uspostavljenih DMA. Od početka projekta kontinuirano su se provodile i dalje se provode aktivnosti na zamjeni zatvarača, plansko istraživanje i popravka kvarova. Projekat je počeo sa zonom Mojmiilo Dobrinja, zatim Mojmiilo Hrasno, Igman i Kobilja Glava. Krajem 2018. godine su dodate zone Skenderija, Crni Vrh, Hrasnica, a 2019. godine uspostavljene su DMA zone Hrid, Pogledine, Hambina Carina, Vogošća Gornja, Vogošća Donja, Stup, Podhrastovi i Bjelave. Tokom 2020. godine nije se radilo na uspostavi novih DMA zona, ali 2021. godine započeli su radovi na izgradnji mjernih mjesta/ulaza u DMA zone u mjesecu maju. Do kraja godine izgrađeni su šahtovi, ugrađena oprema za mjerenje. U 2022. godini uspostavljen je monitoring novouspostavljenih DMA zona.

Tokom 2023. godine uglavnom se radilo na održavanju postojećih DMA zona i monitoring hidrauličkih parametara. Posmatrajući isporučene količine vode po zonama na godišnjem nivou za 2023. Godinu primjetno je smanjenje isporuke u zonama Hambina Carina, Skenderija, Bjelave, Crni Vrh, Kromolj, Vlako, Vogošća Donja, Vraca, Stup, Turkušići, Grdonj, R. Sedrenik. Povećanje isporuke bilježimo u zonama: Hladivode, Vrelo Crnil, Pogledine, Vrelo Mošćanica, Vidovci, Objekti Bjelašnica Igman, Blažuj, Podhrastovi, Kovačići, Buća Potok I, Kobilja Glava, Hum Novi, Hrasnica, Vogošća Gornja, Hrid, Mojmiilo Dobrinja, Mojmiilo Hrasno i Igman.

Uzrok povećanja isporučenih količina vode je usljed planiranih aktivnosti, nepredviđenih kvarova ili radova, povećanog intenziteta izvođenja eksternih realizacija, kao i nedostatka materijalnih i ljudskih resursa.

Za NRW projekat su se u posljednjih 5 godina izdvajala sredstva u Budžetu i to za 2018. godinu u iznosu od 1.581.390 KM, za 2019. godinu u iznosu od 1.300.000 KM, za 2020. godinu u iznosu od 1.501.000 KM, za 2021. godinu u iznosu od 1.301.000 KM, za 2022 godinu u iznosu od 1.300.00 KM i za 2023.godinu u iznosu od 1.000.000 KM. Ista su u potpunosti iskorištena i opravdana, od čega su u konačnici korist imali svi građani Kantona Sarajevo kojima je obezbjeđeno uredno vodosnabdijevanje u navedenom periodu.

Projekat „Detekcija kvarova i smanjenje neoprihodovane vode u Kantonu Sarajevo“ pokrenut je 2017. godine od strane Vlade KS i nedostatak ovih sredstava bi direktno uticao na nabavku potrebnog materijala (cijevi, armature, fazonski komadi) i opreme (aparati za detekciju curenja, mobilni mjerači protoka i sl.), kao i na povećanje zahvaćenih količina vode.

4.2. Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata

Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata odgovorna je za kontinuirano funkcionisanje i održavanje sistema vodosnabdijevanja. Prema tome, zaposlenici ove službe preventivnim i interventnim aktivnostima održavaju sve objekte i uređaje sistema vodosnabdijevanja u stanju funkcionalne sposobnosti.

U 2023. godini radovi na opravkama kvarova na vodovodnoj mreži vršeni su u nešto manjem obimu od planiranog, dok su radovi na eksternoj realizaciji (polaganja-izmještanja cjevovoda, radovi na vezivanjima cjevovoda, radovi po narudžbi, radovi na davanju novih priključaka i prebacivanju postojećih) izvođeni u većem obimu od planiranog. Vršene su aktivnosti na isključenjima-uključenjima dužnika. Služba raspolaže sa 10 ekipa, od čega je na naprijed navedenim poslovima bilo kontinuirano angažovano 5-6 ekipa.

Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata u 2023. godini ukupno je položila 3.293 metra cjevovoda raznih profila što je u odnosu na planirano ostvarenje od 110 %.

-	ul. Stara Kaldra	DN 150	160 m
-	ul.Panjina kula	DN 200	396 m
-	ul.Kranjčevića	DN 100	42 m
-	ul.Kranjčevića	DN 300	18 m
-	ul.Zvornička	DN 100	118 m
-	ul.Zvornička(stadion Grbavica)	DN 100	195 m
-	ul.Borak	DN 100	132 m
-	ul.Borak	DN 2"	70m
-	ul.Mala Aleja	DN 6/4	30 m
-	ul.Kromolj	DN 2"	1930 m
-	ul. Srđana Aleksića	DN 700	165 m
-	ul.Samira Čatovića Kobre	DN 500	20m
-	ul.Nikole Šopa	DN 150	17 m
-	ul.Nikole Šopa	DN 80	30 m
Ukupno			3.293 m

Tabela 24. Održavanje vodovodne mreže

R.br.	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2022. god	Ostvareno u 2023. god	Plan za 2023. god	Index	
						23/22	23/pl
1	Opravka cjevovoda	kom.	1.154	828	1.350	72	61
2	Opravka dijela priključka	kom.	1.258	1.080	1.340	86	81
3	Opravka kvara na vodovodnim armaturama	kom.		239	300		80
4	Zamjena vodovodnih armatura	kom.		79	100		79
5	Ugradnja reducir ventila	kom.	44	29	100	66	29
6	Pogrešno detektovani kvarovi	kom.	269	211	200	78	106
7	Blindovanje priključaka	kom.	51	61	85	120	72
8	Podizanje kapa	kom.	91	104	200	114	52
9	Vežanje cjevovoda	kom.	0	0	0		
10	Radovi po zahtjevu (OB-09-117)	kom.	23	48	50	209	96
11	Sanacija prokopa u vlastitoj režiji	kom.	178	123	280	69	44
12	Isključenja potrošača radi duga	kom.	23	11	70	48	16
13	Uključenja potrošača po izmirenju duga	kom.	5	7	70	140	10
14	RAD ZA TREĆA LICA:						
-	Izrada novih priključaka na vodovodnu mrežu	kom.	170	108	220	64	49
-	Rad po narudžbi	kom.	136	124	90	91	138
-	Vežanje cjevovoda	kom.	107	215	160	201	134
-	Rekonstrukcija priključaka kod novopoloženih cjevovoda	kom.	307	1.238	1.000	403	124
15	Polaganje cjevovoda – interno	m			150		
16	Izmještanje cjevovoda – interno	m			20		
17	Polaganje cjevovoda – eksterno	m	3.263	3.293	3.000	101	110
18	Izmještanje cjevovoda – eksterno	m	81		30		

Kvarovi na vodovodnoj mreži

Broj prijavljenih, a nepopravljenih kvarova sa statusom otvoren nalog na kraju 2023. godine iznosi 1.259. Najveći broj kvarova sa statusom otvoren nalog je tipa kvar na glavnoj cijevi, zatim priključna cijev i iznosi 1.030.

Ovdje je bilo riječi samo o broju popravljenih kvarova, ali ne i o ostalim radovima koji se rade u službi za održavanje vodovodne mreže i objekata. Svakako treba dodati da na mjesečni učinak odnosno broj popravljenih kvarova na vodovodnoj mreži i armaturama utječu ostali radovi, kao što su blindiranje priključka, podizanje kapa, pročepljenje instalacija, opravke u šahtu, vežanje cjevovoda, radovi po zahtjevima, izrada novih priključaka i priključaka kod rekonstrukcije vodovodne mreže, rekonstrukcija vodovodne mreže u vlastitoj organizaciji ili eksterno, drugi radovi po narudžbi. Sve ove radnje, iako nisu uvijek predmet sanacije isticanja, rade se u toku mjeseca i smanjuju kapacitet službe da izvrši popravku svih prijavljenih kvarova.

Uzimajući u obzir naprijed pobrojane činjenice uočava se da je glavni problem na smanjenju neoprihodovanih količina vode u nedovoljnom broju ekipa na popravci kvarova. Pomenuti problem Uprava preduzeće planira riješiti novom sistematizacijom radnih mjesta u smislu povećanja ekipa sa trenutnih 10 na 15.

Rekonstrukcija mreže

Svjetski standardi nalažu da je neophodno zamijeniti minimalno 2% vodovodne mreže godišnje, što preneseno na naš sistem znači 12-24 km godišnje. Rekonstrukcija vodovodne mreže kojom upravlja naše Preduzeće nikada nije bilo na potrebnom nivou od 2% već se u najboljim scenarijima postizala rekonstrukcija na godišnjem nivou do 0,5%. Rekonstrukcija vodovodne mreže bi trebala da se finansira sredstvima obezbjeđenim naplatom vodne usluge, međutim kako cijena u primjeni nije dovoljna za pokrivanje ovih troškova nerealno je očekivati da je Preduzeće u mogućnosti finansirati ovako obimne i skupe radove na rekonstrukciji vodovodne mreže na godišnjem nivou.

S tim u vezi Osnivač Preduzeća bi trebao finansirati radove na rekonstrukciji vodovodne mreže iz Budžeta Kantona Sarajevo za tekuću godinu, jer kao što smo već pomenuli važeća cijena vodnih usluga ne pokriva opravdane operativne troškove. Sadašnja praksa podrazumijeva da se projekti rekonstrukcije cjevovoda uglavnom rade samo iz sredstava Budžeta Općina i vodnih naknada, a što nije dovoljno. Aktuelan je i EBRD kredit čija namjena je sanacija vodovodnog sistema. Završena je prva faza, odnosno prva tranša od 10 miliona eura u sklopu koje je izvršena rekonstrukcija glavnih pumpnih stanica, rekonstrukcija vodovodne mreže i izgradnja šahtova sa mjernom i mjerno regulacionom opremom za uspostavu novih 20 DMA zona. Treba napomenuti da se prva faza odvijala od sredine 2019. godine pa sve do kraja 2021. godine. Nastavak radova na rekonstrukciji cjevovoda iz sredstava II tranše je započeo u martu 2023. godine. Tokom 2023. godine završeni su radovi zamjene cjevovoda u sljedećim zonama sa pripadajudim ulicama:

Zona Bjelave:

- Sarač Ismailova
- Hadžisulejmanova
- Ivana Cankara
- Nikole Kašikovića
- Mehmeda Handžića

Ukupno 1.413 metra

Zona Kobilja glava:

- Braće Begića i Nusreta Šišića Dede
- Rašida Bešlije

Ukupno 2.472 metra

Zona Skenderija:

- Tabašnica
- Fra Anđela Zvizdovića

Ukupno 618 metara

Zona Mojmiilo Hrasno:

- Porodice Ribar
- Hamdije Čemerlića
- Behdžeta Mutevelića
- Hasana Brkića
- K. Kapetanovića

Ukupno 2.682 metra

Zona Igman:

- Huseina Đoze
- Ahmeda Ljubunčića
- Ibrahima hafiza Ridanovića
- Osik i
- Put Famosa

Ukupno 7.985 metara

4.3. Služba za elektro održavanje

Služba za elektro održavanje ima prioritetni zadatak da održava u ispravnom stanju elektro opremu, uređaje i električne instalacije na tehnološkim objektima pogona Vodovod (pumpne stanice, filter postrojenja, rezervoari).

Tabela 25. Aktivnosti službe za elektro održavanja

R.br.	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2022. god.	Ostvareno u 2023. god.	Plan za 2023. god.	Index	
						23/22	23/pl
1.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjemoregulacione i opreme za grijanja i ventilaciju na pumpnim stanicama	kom	521	557	624	107	89
2.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjemoregulacione i opreme za grijanja i ventilaciju na bunarima	kom	461	557	468	121	119
3.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjemoregulacione i opreme za grijanja i ventilaciju na rezervoarima	kom	341	456	360	134	127
4.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjemoregulacione i opreme za grijanja i ventilaciju na filterskim postrojenjima	kom	79	45	36	57	125
5.	Demontaža i montaža bunarskih crpnih agregata	kom	4	11	12	275	92
6.	Demontaža i montaža centrifugalnih crpnih agregata	kom	14	26	24	186	108
7.	Popravka NN elektroenergetske opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	256	219	300	86	73
8.	Popravka kućnih instalacija (rasvjeta, prekidači, utičnice ..) u poslovnim prostorima Pogona Vodovod	kom	193	177	200	92	89
9.	Popravka mjemoregulacione i signalne opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	61	79	70	130	113
10.	Popravka opreme za grijanje i ventilaciju u poslovnim prostorima Pogona Vodovod	kom	20	41	40	205	103
11.	Intervencije na telemetrijskom sistemu u saradnji sa Tenderski dobavljačem za usluge	kom	13	10	15	77	67
12.	Intervencije na trafo stanicama u saradnji sa Tend. dobavljačem za usluge	kom	2	6	12	300	50
13.	Preventivni pregled trafo stanica u saradnji sa tenderskim dobavljačem usluga	kom	40	5	40	13	13
14.	Izrada novih kućnih instalacija	kom	8	27	12	338	225
15.	Montaža i povezivanje nove elektroenergetske opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	2	3	6	150	50
16.	Montaža i povezivanje nove mjemoregulacione i signalne opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	1	1	3	100	33
17.	Montaža i povezivanje nove opreme za grijanje, ventilaciju i rasvjetu u poslovnim prostorima pogona Vodovod	kom	5	1	6	20	17
18.	Održavanje radio stanica	kom	2	2	4	100	50
19.	Razni nepredviđeni poslovi	kom	50	39	60	78	65

4.4. Služba za sanitarni nadzor i kontrolu kvaliteta vode

Kvalitet i zdravstvena ispravnost vode za piće u Kantonu Sarajevo kontroliše se na osnovu Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće⁴, Pravilnika o stolnim vodama⁵ i Pravilnika o prirodnim mineralnim i prirodnim izvorskim vodama⁶ u centralnoj laboratoriji za kontrolu i kvalitet vode u Preduzeću. Akreditirana laboratorija za analizu vode Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo u sklopu svojih nadležnosti vrši periodični monitoring kvalitete vode izvorišta. Bez obzira na veliki broj prekida u isporuci vode za piće uzrokovanih nizom problema na vodovodnoj mreži u prethodnom periodu analizom dobijenih rezultata koje je izvršio Zavod za javno zdravstvo FBiH utvrđeno je da svi uzorci zadovoljavaju ispitivane organoleptičke, fizičko-hemijske i mikrobiološke parametre koje propisuje Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće.

⁴ Sl. glasnik BiH, br. 40/10 i 30/12 i 62/17

⁵ Sl. glasnik BiH, br. 40/10 i 43/10

⁶ Sl. glasnik BiH, br. 26/10 i 32/12

Laboratorija za kontrolu i kvalitet vode Preduzeća odgovorna je da kvalitet vode sa izvorišta vode i vode isporučene potrošačima odgovara međunarodnim i nacionalnim standardima. Takođe, vrši provjere kvaliteta voda po zahtjevu ili u slučaju bilo kakvih pritužbi potrošača u pogledu kvaliteta vode na bilo kojoj lokaciji. Novi kućni priključci moraju biti primljeni od strane laboratorije za kontrolu i kvalitet vode, gdje se vrši provjera kvaliteta vode na potrebnim mjestima te se vrši dezinfekcija cjevovoda i priključaka. Odgovornost laboratorije se takođe proteže na nadzor nad novim vodovodnim objektima. Tehničari-laboranti vrše nadzor nad dezinfekcijom cjevovoda te osiguranju kvaliteta vode unutar cjevovoda. U slučaju utvrđivanja zdravstvene neispravnosti vode ili u slučaju postojanja opravdane sumnje u zdravstvenu ispravnost vode stanovništvo ugroženog lokaliteta zavisno od veličine lokaliteta biva upoznato sa problemom na više načina: putem direktnog kontakta, putem mjesne zajednice, općine, sredstava medija i web stranice Preduzeća.

Tabela 26. Aktivnosti Službe za sanitarni nadzor i kontrolu kvaliteta vode

R.b.	Aktivnost	Jedinica	Ostvareno 2022. god.	Ostvareno 2023. god.	Plan 2023.god.	Index	
		mjere				23/22.	23/pl
1.	Uzimanje uzoraka vode iz primarne i sekundarne mreže	broj kont.	9.352	9.199	9.300	98	99
2.	Kontrola hemijskog kvaliteta vode	broj kont.	9.223	9.078	9.200	98	99
3.	Kontrola bakteriološkog kvaliteta vode	broj kont.	8.370	8.176	8.400	98	97
4.	Kontrola rezidualnog hlora u distributivnom sistemu	broj kont.	12.292	10.487	12.000	85	87
5.	Reklamacije - primjedbe potrošača na kvalitet vode	broj kont.	60	67	60	112	112
6.	Provjera ispravnosti vode u cjevovodima, rezervoarima, cisternama i unutrašnjim instalacijama radi izdavanja atesta	broj kont.	134	187	150	140	125
7.	Sanitarno-higijenska kontrola priključaka i kućnih instalacija	broj kont.	55	38	50	69	76
8.	Sanitarno-higijenska kontrola kod otklanjanja kvarova na mreži	broj kont.	3.356	2.790	3.200	83	87
9.	Sanitarno-higijenska kontrola vodnih objekata	broj kont.	202	386	200	191	193
10.	Zamjena boca gasnog hlora na tehnološkim objektima	kom	568	558	550	98	101
11.	Kontrola hlornih stanica	kom	53	52	52	98	100
12.	Transport natrium hipohlorita po tehnološkim objektima	kom	300	250	300	83	83
13.	Preventivno održavanje sistema za doziranje hemikalija	kom	111	120	130	108	92

Ostale aktivnosti Službe za sanitarni nadzor i kontrolu vode u toku 2023. godine:

- Laboratorija za kontrolu i kvalitet vode učestvovala je u međunarodnim međulaboratorijskim provjerama za ispitivanje 15 parametara kvaliteta vode i time je potvrđena tačnost i pouzdanost rezultata ispitivanja, odnosno osposobljenost laboratorije za kontrolu i kvalitet vode.
- U laboratoriji za kontrolu i kvalitet vode nabavljen je novi destilator, sistem za ekstrakciju na čvrstoj fazi, sistem za uparavanje, terenski fotometar za mjerenje koncentracije rezidualnog hlora, terenski turbidimetar, laboratorijski zamrzivač, laboratorijski frižider, inkubator, autoklav, brojač kolonija, treskalica za epruvete i vozilo za uzimanje uzoraka.
- U laboratoriji za kontrolu i kvalitet vode organizovane su laboratorijske vježbe za studente Fakulteta zdravstvenih studija UNSA i pokazne laboratorijske vježbe za više srednjih škola.
- Laboratorija za kontrolu i kvalitet vode je uskladila rad sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17025, izradila kompletnu dokumentaciju u skladu sa zahtjevima navedenog standarda i pokrenula postupak javnih nabavki za dobivanje akreditacije od strane Instituta za standardizaciju BiH. Na postupak javne nabavke nije pristigla ponuda od strane Instituta za standardizaciju te će postupak biti ponovljen u 2024. godini.
- Potpisani su ugovori za nabavku opreme za dezinfekciju vode i monitoring kvaliteta vode za objekte Vrelo Crnil, Vrelo Vode, Vrelo Sedrenik i rezervoar Vidovci. Ovom nabavkom će se omogućiti precizniji i pouzdaniji način dezinfekcije vode i bolji nadzor nad kvalitetom vode u cilju obezbjeđenja zdravstvene ispravnosti vode za piće.
- Potpisan je ugovor za nabavku i instalaciju opreme za potrebe obezbjeđenja daljinskog nadzora i upravljanja za rezervoar Gornja zona Vogošće. Ovom nabavkom će se omogućiti upravljanje i nadzor nad radom rezervoara Gornja zona Vogošće direktno iz dispečerskog centra tako da neće biti potrebe za prisustvom stalne posade na objektu.
- Potpisan je ugovor za nabavku specijalnog vozila koje posjeduje ADR certifikat za prevoz opasnih materija. Vozilo će se koristiti za transport hlora na objekte Pogona vodovod.

4.5. Služba za vodomjere

U Službi za vodomjere svakodnevno se obavljaju aktivnosti opravke kvarova, montaže/demontaže vodomjera, zamjene vodomjera, montaže vodomjerne garniture, otklanjanje začepjenja, te izmještanja vodomjernih garnitura. Težište rada službe za vodomjere je na realizaciji EBRD i NRW projekta te na otklanjanje kvarova u vodomjernom mjestu.

U laboratoriji za verifikaciju vodomjera vrši se verifikacija vodomjera u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima. Od zadnjeg nadzornog ocjenjivanja od strane Instituta za akreditovanje Bosne i Hercegovine (BATA) pored Naredne verifikacije proširena je faza inspekcije i na Prvu verifikaciju od 15.02.2024. godine.

Tabela 27. Aktivnosti Službe za vodomjere

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2022. god	Ostvareno u 2023. god	Plan 2023.god.	Index	
						23/22	23/pl
1	Verifikacija vodomjera DN 15	kom	874	287	900	33	32
2	Verifikacija vodomjera DN 20	kom	4.829	4.204	6.900	87	61
3	Verifikacija vodomjera DN25	kom	9.6	62	350	65	18
4	Verifikacija vodomjera DN 32	kom	45	18	300	40	6
5	Verifikacija vodomjera ø 40 mm	kom	65	69	250	106	28
7	Verifikacija vodomjera DN 15 (za eksternog klijenta)		267	41	100	15	41
8	Verifikacija vodomjera DN 20 (za eksternog klijenta)		51	37	360	73	10
9	Održavanje laboratorijski opreme	kom	423	417	420	99	99
10	Međukalibracione provjere laboratorijske opreme	kom	310	237	240	76	99
11	Zamjena vodomjera DN 15	kom	1.141	304	900	27	34
12	Zamjena vodomjera DN 20	kom	4.860	4.056	7.000	83	58
13	Zamjena vodomjera DN 25	kom	101	69	360	68	19
14	Zamjena vodomjera DN 32	kom	48	28	300	58	9
15	Zamjena vodomjera DN 40	kom	45	35	240	78	15
16	Zamjena vodomjera DN 50	kom	35	14	128	40	11
17	Zamjena vodomjera DN 65	kom	0	2	24		8
18	Zamjena vodomjera DN 80	kom	8	2	32	25	6
19	Zamjena vodomjera DN 100	kom	1	3	12	300	25
20	Zamjena vodomjera DN 150	kom			4		
21	Opravka vodomjera DN 15	kom	590	249	900	42	28
22	Opravka vodomjera DN 20	kom	4.626	3.816	6.900	82	55
23	Opravka vodomjera DN 25	kom	85	56	350	66	16
24	Opravka vodomjera DN 32	kom	40	23	300	58	8
25	Opravka vodomjera DN 40	kom	31	27	250	87	11
26	Opravka vodomjera DN 50	kom		91	140		65
27	Opravka vodomjera DN 65	kom		5	48		10
28	Opravka vodomjera DN 80	kom		29	84		35
29	Opravka vodomjera DN 100	kom		7	24		29
30	Opravka vodomjera DN 150	kom		1	4		25
31	Ugradnja vodomjera	kom	155	174	120	112	145
32	Demontaža vodomjera	kom	118	101	120	86	84
33	Opravka kvara u vodomjernom mjestu	kom	2.754	3.137	3.600	114	87
34	Blindiranje na vodomjernom mjestu	kom	33	52	24	158	217
35	Ugradnja vodomjera i mjerne garniture	kom	289	233	420	81	55
36	Rekonstrukcija mjerne garniture	kom	16	2	18	13	11
37	Verifikacija vodomjera kod ovlaštene laboratorije DN 50	kom		91	140		65
38	Verifikacija vodomjera kod ovlaštene laboratorije DN 65	kom		5	48		10
39	Verifikacija vodomjera kod ovlaštene laboratorije DN 80	kom		29	84		35
40	Verifikacija vodomjera kod ovlaštene laboratorije DN 100	kom		7	24		29
41	Verifikacija vodomjera kod ovlaštene laboratorije DN 150	kom		1	4		25

4.6. Služba za mašinsko održavanje

Osnovni zadatak Službe za mašinsko održavanje jeste obezbjeđenje pogonske spremnosti Pogona vodovod, a jedan od prioriteta je obezbjeđenje ispravnog, zamjenskog pumpnog agregata. U sistemu proizvodnje vode postoji instaliranih oko 300 pumpnih agregata različitih tipova i snaga elektromotora.

Održavanje instalirane hidromehaničke i hidromašinske opreme u mašinskim halama pumpnih stanica, zatvaračkim komorama rezervoara, filterskim postrojenjima i drugim tehnološkim objektima u sistemu vodosnabdijevanja obavlja se u sklopu Službe za mašinsko održavanje. Na tehnološkim objektima provodile su se aktivnosti zamjene pumpnih agregata uz remonte istih, servis instalirane opreme i drugi poslovi iz domena preventivnog i interventnog održavanja hidromašinske opreme. Takođe, obavljani su planski preventivni pregledi instalirane hidromašinske, hidromehaničke i mjerno-regulacione opreme na tehnološkim objektima vodovoda.

Tabela 28. Aktivnosti Službe za mašinsko održavanje

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2022. god	Ostvareno 2023. god	Plan za 2023 god.	Index	
						23/22.	23/pl
1.	Preventivni pregledi instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na bunarima, pumpnim stanicama, vodozahvatima i filterskim postrojenjima na Izvorštu Bačevo	kom	606	580	620	96	94
2.	Preventivni pregledi instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na bunarima na Izvorštu Sokolovići	kom	124	120	140	97	86
3.	Preventivni pregledi instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na bunarima i na pumpnoj stanici na Izvorštu Stup	kom	96	100	92	104	109
4.	Preventivni pregled instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na pumpnim stanicama, hirofleks postrojenjima i filterskim postrojenjima	kom	1.440	1.404	1.480	98	95
5	Servis mašinske opreme (pumpni agregati, vodovodne armature, KMI oprema)	kom	422	400	440	95	91
6	Remont bunarskih pumpnih agregata	kom	24	25	32	104	78
7	Remont centrifugalnih pumpnih agregata	kom	32	16	32	50	50
8	Demontaža i montaža bunarskih pumpnih agregata	kom	10	22	38	220	58
9	Demontaža i montaža centrifugalnih pumpnih agregata	kom	42	16	24	38	67
10	Izrada i popravka građevinske bravarije sa montažom	kom	208	190	200	91	95
11	Popravka građevinske limarije sa montažom	kom	21	19	20	90	95
12	Izrada i dorada fazonskih komada, reparacija vodovodnih armatura i regulacione opreme	kom	200	136	240	68	57
13	Montaža armatura, fazonskih komada i mjerne opreme.	kom	110	146	110	133	133
14	Opravka i izrada sredstava rada	kom	260	218	260	84	84
15	Izrada dijelova na tokarskom stroju	kom	502	504	502	100	100

5. AKTIVNOSTI POGONA KANALIZACIJA

5.1 Služba za održavanje kanalizacione mreže i objekata

Služba za održavanje kanalizacione mreže i objekata obavlja zadatke i aktivnosti na kanalizacionoj mreži kako bi obezbijedila i omogućila normalno funkcionisanje iste odnosno prihvata otpadnih voda (fekalne i oborinske) iz naselja i njen transport mrežom kolektora do postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila.

Odjeljenje za održavanje kanalizacione mreže, objekata i hitne intervencije obavlja aktivnosti na čišćenju kanalizacione mreže, pročepljavanju kanalizacionih kanala i priključaka, čišćenju slivnika i pročepljenju priključaka slivnika, crpanju otpadne vode iz septičkih jama, podruma i drugih objekata i ručno čišćenje kanala i ulivnih građevina.

Tabela 29. Aktivnosti Službe za održavanje kanalizacione mreže i objekata

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2022	Ostvareno u 2023	Plan 2023.	Index	
						23/22.	23/pl
1	Opravke i intervencije na kanalizacionoj mreži	m'	348,3	316	300	91	105
2	Opravke i intervencije na kanalizacionim objektima	kom	87	93	85	107	109
3	Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih kanalizacionih mreža	m	1.352	1.685	1.700	125	99
4	Izrada kanalizacionih priključaka	kom	337	259	220	77	118
5	Snimanje kanalizacione mreže kamerom	m	6.200	11.640	5.500	188	212
6	Čišćenje kanala specijalnim vozilom	m	49.800	46.360	46.000	93	101
7	Mašinsko pročepljenje kanala preko Ø 200 mm	kom	479	498	500	104	100
8	Mašinsko pročepljenje kanala do Ø200 mm	kom	1.311	1.391	1.300	106	107
9	Pročepljenje kanala priručnim sredstvom	kom	16	4	10	25	40
10	Ručno čišćenje šahtova (kante)	kom	1.133	1.054	1.300	93	81
11	Ispitivanje kanala specijalnim vozilom	sat	424	491	350	116	140
12	Sapiranje prokopa posle intervencije na mreži	kom	316	319	350	101	91
13	Mašinsko čišćenje i pročepljenje slivnika	kom	8.255	9.281	9.000	112	103
14	Čišćenje koritastih slivnika	m	1.099	651	300	59	217
15	Ručno čišćenje bazena	m3	71	56	40	79	140
16	Crpanje septičkih jama	kom	339	395	280	117	141
17	Ručno čišćenje slivnika	kom	496	375	300	76	125
18	Čišćenje preliva	h	21	23	80	110	29
19	Crpanje podruma/separatora/septičkih jama - eksterno i interno	tura	675	517	400	77	129

5.2 Služba za održavanje mehanizacije i vozila

Preduzeće posjeduje vlastiti vozni park sa potrebnom mehanizacijom i vozilima. Održavanje voznog parka radi se u skladu sa procedurama sistema kvaliteta. Na upravljanje voznim parkom utječu upravljanje radom vozila te upravljanje radnim vremenom mobilnih radnika. Služba za održavanje mehanizacije i vozila obavlja redovne i vanredne poslove na održavanju voznog parka u ispravnom stanju.

Vozni park se sastoji od 142 vozne jedinice i to:

Vozilo	Kategorija	2023.god
Putnička vozila	M1	40
Teretna vozila	kategorija N1- ukupna masa do 3500 KG	34
Teretna vozila	kategorija N2 – ukupne mase od 3501 – 12000 kg	15
Teretna vozila	kategorija N3– ukupne mase od 12001 – 18000 kg i više	8
Teretna vozila	sa specijalnom nadgradnjom SG	18
Radna vozila	rovokopači i utovarivači	20
Priključna teretna vozila	teretne prikolice	4
Priključna radna vozila	kompresori i agregati	3
UKUPNO		142

Tabela 30. Aktivnosti Službe za održavanje mehanizacije i vozila

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2022	Ostvareno u 2023	Plan 2023	Indeks	
						23/22.	23/pl
1	Aktivnosti radionice za održavanje vozila						
1.1	Automehaničarske usluge	kom	1.300	1.800	1.284	138	140
1.2.	Autoelektričarske usluge	kom	477	449	456	94	98
1.3	Bravarske usluge	kom	96	108	96	113	113
1.4	Limarske usluge	kom	28	34	24	121	142
1.5	Intervencije na vozilima i građ. mašinama po gradilištima	kom	373	628	372	168	169
1.6	Pranje, podmazivanje	kom	1395	914	1320	66	69
1.7	Preventivni-mjesečni pregledi vozila i građ. mašina	kom	138	221	180	160	123
1.8	Vulkanizerske usluge	kom	57	46	72	81	64
2	Tehnička priprema						
2.1	Dnevni tehnički pregledi (vozila i građevinske mehanizacije)	kom	15.288	15.634	15.500	102	101
2.2.	Izdavanje i ovjera putnih naloga (sa kontrolom i prijemom završenih putanih naloga)	kom	15.288	15.634	15.500	102	101
2.3	Tromjesečni i šestomjesečni tehnički pregledi (priprema i slanje vozila i građevinske mehanizacije)	kom	103	102	150	99	68
2.4	Godišnja registracija vozila	kom	109	135	150	124	90
2.5	Kontrola tahograf traka	kom	15.288	15.634	15.500	102	101
2.6	Obračun putnih naloga (pređeni kilometri, sati rada, utrošeno gorivo, utrošeno mazivo)	kom	15.288	15.634	15.500	102	101
2.7	Trebovanje materijala i otvaranje radnih naloga	kom	1.086	1.060	1.200	98	88
2.8	Kontrola potrošnje goriva i maziva (očitanje mjernih uređaja, prosječna potrošnja, izrada izvještaja)	kom	15.288	15.634	15.500	102	101

5.3 Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila

Prečišćavanje otpadnih voda sastoji se od 4 faze: predtretman, primarno taloženje, biološko prečišćavanje i sekundarno taloženje i podrazumijeva tretman sirove neobrađene kanalizacije i prečišćavanje koje uključuje uklanjanje krupnih tvari, sitnih tvari, pijeska, šljunka, masti i ulja, biološku degradaciju organskih materija i taloženje kojima se odvaja voda od mulja prije ispuštanja u recipijent rijeku Bosnu po aktuелnoj Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. novine Federacije BiH, broj: 26/20; 96/20).

Tabela 31. Aktivnosti Službe na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2022 godinu	Ostvareno 2023 godinu	Plan 2023.	Index	
						23/22	23/pl
1	Upravljanje i nadzor na PPOV Butila	sati	14.808	18.610	15.000	126	124
2	Preventivni pregled elektro opreme na svim objektima PPOV Butila	sati	4.285	4.500	4.450	105	101
3	Preventivno održavanje elektro opreme	sati	2.345	2.600	2.500	111	104
4	Interventno održavanje elektro opreme	sati	2.065	2.200	2.150	107	102
5	Održavanje elektro instalacija na svim objektima PPOV Butila	sati	720	750	740	104	101
6	Održavanje industrijske elektronike	sati	855	850	860	99	99
7	Održavanje VN postrojenja i transformatora (u saradnji sa tenderskim dobavljačem)	sati	100	100	100	100	100
8	Održavanje mjerno regulacione opreme (u saradnji sa tenderskim dobavljačem)	kom.	103	110	110	107	100
9	Održavanje vanjske rasvjete	kom.	29	30	32	103	94
10	Održavanje kogeneracijskog postrojenja	sati	0	0	0		
11	Održavanje kotlovnice – tri kotla Tip: kotao UT-L4, toplinske snage 1000 KW, redovan pregled, opravka	sati	1.990	2.000	2.000	101	100
12	Održavanje NETZSCH opreme, redovan pregled, provjera nivoa ulja, istrošenosti dijelova, zamjena itd:	sati	3.885	3.900	3.900	100	100
13	Održavanje ventilacije-klima komora – kalolifera, redovan pregled, kontrola istrošenosti remenova,	sati	2.500	3.000	3.000	120	100

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2022 godinu	Ostvareno 2023 godinu	Plan 2023.	Index	
						23/22	23/pl
	ispravnosti elektronike, kontrola temperature i zamjena istrošenosti dijelova:						
14	Održavanje elektro zatvarača.	sati	1.120	1.160	1.150	104	101
15	Održavanje kranjskih dizalica, redovan pregled, podmazivanje i zamjena istrošenih i oštećenih dijelova:	sati	1.035	1.100	1.150	106	96
16	Održavanje Willo miksera i pumpi, kontrola rada, kontrola ulja u mikserima, zamjena oštećenih dijelova:	sati	3.540	3.700	3.675	105	101
17	Održavanje Robuschi kompresora, redovna kontrola, provjera nivoa ulja, provjera stanja remenova i drugih sklopova u kompresorskoj stanici kao i njihova zamjena:	sati	1.925	1.950	1.950	101	100
18	Održavanje mostova, redovan pregled, podmazivanje svih sklopova, kontrola nivoa ulja u reduktorima:	sati	3.125	3.150	3.150	101	100
19	Održavanje grubih i finih rešetki, redovan pregled, zamjena istrošenih i oštećenih dijelova, podmazivanje svih sklopova, kontrola nivoa ulja itd:	sati	2.425	2.450	2.450	101	100
20	Održavanje četiri mapro kompresora:	sati	1.025	1.050	1.070	102	98
21	Prečišćavanje otpadnih voda	m3	34.957.769	35.161.223	33.100.000	101	106
22	Proizvodnja bioplina	m3	124.334	274.155	150.000	220	183
23	Proizvodnja električne energije - CHP	kWh	0	0	0		
24	Demontaža i montaža remen kaiševa na pužnim pumpama	kom	19	20	20	105	100
25	Intervencije na WILLO mikserima	kom	156	160	160	103	100
26	Intervencije na Mapro kompresorima	kom	63	65	65	103	100
27	Intervencije na Robuschi kompresorima	kom	14	15	15	107	100
28	Intervencije na ventilaciji i klima komorama	kom	82	90	85	110	106
29	Laboratorijske analize otpadne vode	kom	8.500	8.297	8.000	98	104

U funkciji su tri od četiri pužne pumpe sirove vode, a kapacitet po jednoj pumpi je 1300 L/s. Na godišnjem nivou u skladu sa trenutnim kapacitetima pumpne stanice sirove vode planirano je prečišćavanje oko 30.000.000 m3 otpadnih voda, odnosno za mjesec dana oko 2.500.000 m3. U kumulativu za dvanaest mjeseci 2023. godine prečišćeno je 35.161.223 m3 otpadnih voda što je 6% više od planiranog dvanaestomjesečnog cilja od 33.100.000 m3 prečišćenih otpadnih voda.

Na godišnjem nivou je planirana proizvodnja bioplina od 150.000 m3, odnosno za mjesec dana 22.846 m3. U kumulativu za dvanaest mjeseci 2023. godine proizvedeno je 274.155 m3 bioplina što je 83% više od planiranog.

Na godišnjem nivou planirani broj laboratorijskih analiza je cca 8.000, odnosno 667 analiza mjesečno. U kumulativu za dvanaest mjeseci 2023. godine urađeno je 8.297 analiza što je više za 4% od planiranog.

Na godišnjem nivou za 2023. godinu nije planirana proizvodnja električne energije. 17.06.2020. godine došlo je do prekida rada kogeneracijskog postrojenja. CHP jedinica usljed kvara ne koristi biogas za proizvodnju električne energije. Ovlašteni serviseri Siemens-a iz Italije uradili su defektažu CHP jedinice te su poduzeti dalji koraci za osposobljavanje kogeneracijske jedinice i ponovno puštanje u rad.

6. AKTIVNOSTI SEKTORA ZA INVESTICIJE I RAZVOJ

6.1 Služba za tehničke poslove, projektovanje i nadzor

Služba za tehničke poslove, projektovanje i nadzor radi po osnovu zahtjeva korisnika, institucija, inspekcija, zavoda i slično, stoga osnovu za planiranje/ostvarenje u najvećem dijelu čini broj primljenih zahtjeva. Obzirom da se na broj zahtjeva ne može direktno utjecati aktivnosti se planiraju po osnovu dugogodišnje statistike ostvarenja. Značajno je napomenuti da su poslovi projektovanja bili orijentisani na zahtjeve prema realizaciji kredita EBRD.

Tabela 32. Aktivnosti Službe za tehničke poslove, projektovanje i nadzor

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2022	Ostvareno u 2023	Plan 2023	Index	
						23/22	23/pl
1	Izdavanje Načelne saglasnosti za vodovodnu mrežu	kom	1.842	1.694	1.875	92	90
1.1	Terenski uvidaj radi davanja saglasnosti	kom	58	43	69	74	62
2.	Primanje, protokolisane pošte i djelimična obrada u Odjeljenju za tehničke poslove i projektovanje	kom	5.864	4.485	6.100	76	74
3	Izlazak na teren za obradu (DU;PI)						
	1.Novih priključaka	kom	384	229	474	60	48
	2.Rekonstrukcija priključaka	kom	70	50	100	71	50
	3.Sporodnih mjerila	kom	186	200	200	108	100
	4.Razdvajanja	kom	113	67	120	59	56
	5.Ostalo	kom	475	500	500	105	100
3.1	Izrada predmjera i predračuna za:						
	1.Nove priključke	kom	241	229	258	95	89
	2.Rekonstrukcije priključaka	kom	43	50	50	116	100
	3.Ostalo-razdvajanja	kom	195	267	250	137	107
3.2	Otvaranje Radnih naloga za izradu:						
	1.Novih priključaka	kom	249	196	258	79	76
	2.Rekonstrukciju priključaka	kom	34	40	25	118	160
	3.Ostalo+razdvajanja	kom	168	307	300	183	102
3.3.	Registracija						
	1.Novih priključaka	kom	224	327	258	146	127
	2.Rekonstrukcija priključaka	kom	2	0	2	0	0
	3.Sporodnih mjerila	kom	1.872	1.531	2.000	82	77
	4.Razdvajanja	kom	67	67	70	100	96
	5.Ostalo	kom	330	224	280	68	80
4	Pregled i ovjera projektne dokumentacije i izdavanje saglasnosti na iste						
	-za objekte do 100 m ²	kom	27	152	60	563	253
	-za objekte od 100m ² do 1000 m ²	kom	222	335	400	151	84
	-za objekte preko 1000 m ²	kom	71	165	150	232	110
4.1	Pregled i ovjera projektne dokumentacije uslovljenog cjevovoda i izdavanje saglasnosti na iste	kom	76	85	83	112	102
5	Pregled i ovjera Regulacionih planova i izdavanje saglasnosti na iste	kom	21	12	20	57	60
6	Izrada tehničkih rješenja za rekonstrukciju i polaganje nove vodovodne i kanizacione mreže mreže	km	14	14,22	12	102	119
7	Saradnja sa institucijama u Kantonu, projektantima i izvođačima radova na vodovodnoj mreži.	kom	1175	588	1074	50	55
8	PROJEKTOVANJE VODOVODA						
	Izrada glavnih projekata vodovoda prema inicijativi - zahtjevu Pogona Vodovod -a ili stručnih kantonalnih ili općinskih službi	m ¹	13.354,00	19.457,50	10000,00	146	195
9	PROJEKTOVANJE KANALIZACIJE						
	Izrada glavnih projekata kanalizacije prema inicijativi - zahtjevu Pogona Kanalizacije ili stručnih kantonalnih ili općinskih službi	m ¹	2.521,00	7.701,7	3000,00	306	257
10	OSTALI RADOVI						
10.1	Izrada tender dokumentacije za projekte izvođenja.	komplet TD	6	11	5	183	220

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2022	Ostvareno u 2023	Plan 2023	Index	
						23/22	23/pl
10.2	Učešće u radu komisije za reviziju investiciono-tehničke dokumentacije koje su urađene u drugim projektnim kućama.	projekat	10	10	5	100	200
10.3	Potrebne aktivnosti za dobijanje potrebnih saglasnosti i odobrenja za realizaciju vlastitih i zajedničkih projekata izgradnje i rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže	komplet postupak	55	63	40	115	158
10.4	Izrada projektnih zadataka prema eksternim zahtjevima	kom	5	12	5	240	240
11	Snim.vodovodne i kanalizacione mreže za kartone- interni katastar	km	6,1	10	15	164	67
12	Snimanje urađenih veza novopoloženog cjevovoda	kom	55	40	60	73	67
13	Snimanje cjevovoda za stalni kataster za ZIK sa mreže državnog premjera	km	1,3	2	11,65	154	17
14	Izrada elaborata - za cjevovode	km	1,1	10	11,65	909	86
	- za priključke > 1"	kom	14	20	82	143	24
15	Rad za Projektni biro - ukupno						
	- rekognosciranje	km	5	5	2,82	100	177
	-snimanje za uzdužni profil	km	5	12	2,82	240	426
16	Precrtavanje dotrajalih kartona na nove kartone svih razmjera	kom	16	15	20	94	75
17	Snimanje , obrada i postavljanje tablica	kom	900		900	0	0
18	Ažuriranje listova detalja u ZIK-u ažuriranje geodetskih podloga	kom	190	40	190	21	21
19	Ažuriranje listova detalja u ZIK-u preuzimanje nove vodovodne mreže	kom	190	25	190	13	13
20	Saradnja sa ostalim službama (kopiranje većih formata i dr.)	kom	130	25	135	19	19
21	Rad na iskolčenju trase cjevovoda za potrebe Izvođača	km	5,8	7	3,3	121	212
22	Obilježavanje trase cjevovoda za potrebe Izvođača	km	6	9	8,6	150	105
23	Rad sa Pravnom službom radi rješavanja imovinsko - pravnih odnosa	kom	10	30	9	300	333
24	Snimanje štaftova na bespravnim cjevovodima	kom	0	0	3		
25	Unošenje u GIS novopoloženih cjevovoda,usaglašavanje cjevovoda sa stvarnim stanjem/ispravka ranije unešenog i GIS/	km	25	2	28,3	8	7
26	Redovan obilazak terena u svrhu kontrole vodovodne i kanalizacione mreže-izlazak na teren po prijemu reklamacija	kom	6.098	4.859	7.077	80	69
27	Uočeni kvarovi na terenu	kom	1.778	1.234	1.900	69	65
28	Nadzor na opravci grešaka	kom	3.836	3.669	3.900	96	94
29	Praćenje rada drugih Izvođača pri izgradnji komunalne infrastrukture	kom	40	28	50	70	56
30	Saradnja sa inspeksijskim organima	kom	118	319	360	270	89
31	Nadzor nad izvođenjem vodovodne mreže, a prema inicijativi (zahtjevu) Pogona Vodovod-a, stručnih kantonalnih i općinskih službi, kao i drugih eksternih zahtjeva.	m ¹	3.280	12.000	20.000	366	60
32	Nadzor na izgradnji kanalizacione mreže prema inicijativi (zahtjevu) Pogona Kanalizacije, kantonalnih i općinskih službi, kao i drugih eksternih zahtjeva.	m ¹	4.858	3.000	10.000	62	30
33	Nadzor nad izvođenjem karakterističnih objekata vodovodnog sistema rezervoara, pumpnih stanica i slično, na zahtjev različitih subjekata.	kom	3	4	5	133	80

6.2 Služba za kontrolu

Kada je u pitanju vodosnabdijevanje značajan problem predstavljaju i bespravni te nelegalni potrošači. Bespravnih priključaka u Kantonu Sarajevo po procjenama preduzeća ima oko 18.500 od ukupno 176.000, što značajno utječe na sistem vodosnabdijevanja, obzirom da su to potrošači koji plaćaju račune, ali nisu izvršili tehnički prijem svojih objekata te samim tim se smatraju bespravnim priključcima. Preduzeće u mnogim slučajevima ne raspolaže informacijama o trasama izgrađene bespravne mreže, vrsti materijala od kojih su izgrađeni, profilima i slično. Također postoji problem nelegalnih potrošača, onih koji samostalno izvrše priključenje objekata na vodovodnu mrežu. Služba za kontrolu vrši kontinuiranu kontrolu nelegalne potrošnje i bespravnih korisnika naših usluga te se preduzimaju aktivnosti na priključenju novih korisnika na sistem vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.

Tabela 33. Aktivnosti Službe za kontrolu

R.b.	Opis	Jedinica	2023. godina		
			Privreda	Domaćinstva	Ukupno
1	Kontrolisano	broj potrošača	3.080	5.421	8.501
2	Utvrđeno nelegalno korištenje komunalne vodne usluge	broj potrošača	298	520	818
3	Izdato faktura za novčanu naknadu za nelegalno korištenje vode	broj	275	473	748
4	Vrijednost izdatih faktura za novčanu naknadu za nelegalno korištenje vode	KM	248.346,38	267.111,57	515.457,95
5	Naplaćeno po osnovu nelegalne potrošnje vode	KM	161.620,92	175.155,59	336.776,51
6	Potpisano Ugovora o izmirenju naknade za neovlašteno korištenje komunalne vodne usluge	broj	14	90	104
7	Vrijednost potpisanih ugovora	KM	170.868,29	86.637,68	257.505,97
8	Iznos naplaćenih sredstava po osnovu potpisanih ugovora	KM	117.184,59	64.960,10	182.144,69
9	Ukupno obračunato faktura po pitanju odvodnje za privredne subjekte koji imaju vlastiti vodozahvat	KM	5.487,99	0,00	5.487,99
10	Ukupno naplaćeno faktura po pitanju odvodnje za privredne subjekte koji imaju vlastiti vodozahvat*	KM	495.943,78	0,00	495.943,78

*naplaćene fakture iz ranijeg perioda (Coca Cola, Sarajevska pivara....)

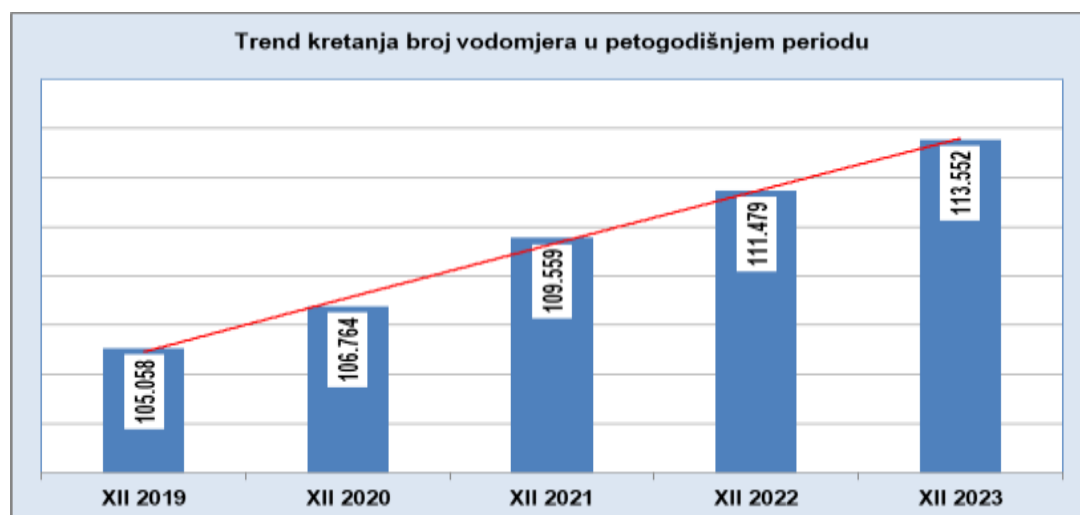
7. ODNOSI SA POTROŠAČIMA

7.1 Očitavanje potrošnje

Očitavanje potrošnje vodomjera se provodi u okviru Službe naplate i obračuna utroška vode. Područje koje se snabdijeva vodom je podijeljeno u 20 sektora za očitavanje sa 788 očitачkih hodova. Ukupan broj vodomjera za očitavanje se kontinuirano povećava. Ukupan broj vodomjera za očitavanje sa 31.12.2023. godine iznosio je 113.552, a na dan 31.12.2022. godine 111.479, što predstavlja povećanje za 2.073 vodomjera ili 1,86%. Povećanje se bilježi kod svih kategorija potrošača. Ujedno se povećava broj vodomjera sa elektronskim očitanjem.

Trenutno postoje četiri načina evidentiranja potrošnje:

- vizuelno očitavanje,
- očitavanje putem kablova,
- radijsko očitavanje, i
- GPRS očitavanje.

Slika 2. Trend povećanja broja vodomjera u periodu 2019-2023. godina

7.2 Isporučene količine vode

Isporučene količine vode su količine vode izmjerene na mjernim instrumentima registrovanih potrošača.

U 2023. godini ukupno isporučene količine vode (fakturisane i nefakturisane) kod potrošača iznosile su 24.806.804 m³, što je približno isto kao i prošle godine.

Tabela 34. Pregled isporučenih količina vode u 2021/22./23. godine

Mjesec	Isporučena voda (m ³)			Indeks	
	2021	2022	2023		
1	2	3	4	4/3	4/2
Ukupno	24.785.169	24.796.895	24.806.804	100	100

Smanjenje registrovanih količina vode zabilježeno je kod kategorija potrošača „Domaćinstva – sa vlastitim vodomjerom“ za 2%, dok je kod „Ostalih korisnika“ zabilježeno povećanje isporučenih količina za 3%.

Tabela 35. Isporučene količine vode po kategorijama potrošača u 2021/22/23. godine

Kategorija potrošača	Isporučena voda u m ³			Indeks	
	2021	2022	2023		
1	2	3	4	4/3	4/2
Domaćinstva - sa vlastitim vodomjerom	9.114.674	9.035.758	8.873.013	98	97
Domaćinstva - sa zajedničkim vodomjerom	10.427.209	10.177.145	10.167.917	100	98
Ostali korisnici	5.243.286	5.583.992	5.765.874	103	110
Ukupno	24.785.169	24.796.895	24.806.804	100	100

7.3 Fakturisanje

Fakturisanje se vrši mjesečno. U 2023. godini u prosjeku je mjesečno isporučivano cca. 176.000 računa, i to:

- Pravnim licima 16.682 računa
- Institucijama 1.090 računa
- Domaćinstvima- Potrošači u zgradama 98.758 računa
- Domaćinstvima – Privatne kuće 60.560 računa

Broj potrošača je u 2023. godini povećan je za 2.283 u odnosu na prethodnu godinu, a za 8.858 u odnosu na 2019. godinu.

Slika 3. Kretanje broja potrošača u periodu 2019.- 2023. godina

Fakturisane količine vode

Fakturisane količine vode u 2023. godini iznose 24.204.568 m³ i manja je za 0,5% u odnosu na fakturisanu vodu u 2022. godini. Dakle, tokom 2023. godine potrebe stanovništva za vodom bile su neznatno manje. U 2023. godini fakturisane količina vode približno su iste kao i 2022. godine. Posmatrajući fakturisane količine vode po pojedinim kategorijama potrošača one su kod kategorije „Ostali korisnici“ u odnosu na prošlu godinu povećane za 1%, kod kategorije „Domaćinstva - vlastiti vodomjer“ su smanjene za 2%, a kod kategorije „Domaćinstva - zajednički vodomjer“ su iste kao i prethodne godine.

Važno je naglasiti da su potrebe za vodom u 2023. godini smanjene, iako se vodovodna mreža širi i broj potrošača je u porastu.

Tabela 36. Fakturisane količine vode u 2021/22/23. godine

Mjesec	Fakturisane količine vode (m ³)			Indeks	
	2021	2022	2023		
1	2	3	4	4/3	4/2
Januar	2.067.533	2.108.013	2.036.575	97	99
Februar	1.817.801	1.813.135	1.810.063	100	100
Mart	1.836.727	1.904.028	1.879.101	99	102
April	1.918.574	1.964.484	1.922.396	98	100
Maj	2.167.256	2.186.492	2.028.311	93	94
Juni	1.938.599	1.945.452	1.918.992	99	99
Jul	2.058.090	2.074.116	2.052.960	99	100
August	2.446.196	2.270.045	2.240.573	99	92
Septembar	2.153.157	2.155.144	2.243.436	104	104
Oktobar	1.953.430	2.014.343	2.043.357	101	105
Novembar	1.919.686	1.955.490	2.056.607	105	107
Decembar	1.940.694	1.924.012	1.972.197	103	102
Ukupno	24.217.743	24.314.754	24.204.568	100	100

Tabela 37. Fakturisane količine vode po kategorijama potrošača u 2021/22/23. godine

KATEGORIJA POTROŠAČA	Fakturisane količine vode (m ³)			Indeks	
	2021	2022	2023		
1	2	3	4	4/3	4/2
Domaćinstva - vlastiti vodomjer	9.096.858	9.019.972	8.850.792	98	97
Domaćinstva - zajednički vodomjer	10.293.907	10.073.590	10.085.806	100	98
Ostali korisnici	4.826.978	5.221.192	5.267.970	101	109
UKUPNO	24.217.743	24.314.754	24.204.568	100	100

Tabela 38. Nefakturisane količine vode u 2021/22/23.godine

Mjesec	Nefakturisane količine vode (m ³)			Indeks	
	2021	2022	2023		
1	2	3	4	4/3	4/2
Ukupno	573.724	515.734	602.236	117	105

Nefakturisane količine vode odnose se na:

- Potrošena voda za potrebe realizacije investicionih projekata, prije svega Projekat vodovod Sarajevo kao i ostalih projekata na rekonstrukciji vodovodne mreže na kojima je potrebno konstantno ispiranje cjevovoda u svrhu testiranja ispravnosti položenih cjevovoda
- Potrošenu vodu za potrebe Preduzeća (potrošnja na objektima Preduzeća, ispiranje cjevovoda i sl.)
- Količine vode koje je komisija preduzeća nakon reklamacije potrošača prihvatila kao opravdane
- Količine vode izmjerene na kontrolnim vodomjerima preduzeća koji se postavljaju na početku bespravnih cjevovoda, kako bi se imao uvid u ukupne količine potrošene vode na tim cjevovodima (tzv „glavni vodomjer“ ili OBN vodomjeri).

Fakturisana i naplaćena potraživanja

Fakturisana potraživanja od prodaje vode i usluga odvodnje sa PDV i PVN u 2023. godini iznosila su 49.088.127 KM i za 374.491 KM (1%) su veća nego u 2022. godini.

Tabela 39. Fakturisana potraživanja od prodaje vode i usluga odvodnje sa PDV i PVN u 2021/22/23.godini

Mjesec	Fakturisana potraživanja od vode i odvodnje u KM sa PDV i PVN			Indeks	
	2021	2022	2023		
1	2	3	4	4/3	4/2
Januar	4.065.578	4.181.127	4.110.383	98	101
Februar	3.595.408	3.663.343	3.664.339	100	102
Mart	3.584.492	3.742.155	3.780.292	101	105
April	3.705.138	3.878.319	3.862.503	100	104
Maj	4.192.684	4.361.076	4.054.908	93	97
Jun	3.878.383	3.934.519	3.906.196	99	101
Jul	4.071.130	4.174.092	4.169.773	100	102
August	4.864.628	4.580.901	4.553.502	99	94
Septembar	4.258.713	4.325.989	4.538.117	105	107
Oktober	3.891.693	4.071.648	4.227.262	104	109
Novembar	3.915.874	3.884.310	4.222.871	109	108
Decembar	3.419.397	3.916.157	3.997.981	102	117
Ukupno	47.443.118	48.713.636	49.088.127	101	103

Naplaćena potraživanja sa PDV i PVN podrazumijevaju naplatu svih računa bez obzira u kojoj su godini izdati (dakle i naplatu tzv. „starih računa“). Ukupno naplaćena potraživanja u 2023. godini iznose 48.810.599 KM. U odnosu na 2022. godinu naplaćena potraživanja u 2023. godini su veća za 395.107 KM (1%). U 2023. godini ostvarena je rekordna naplata potraživanja, kao rezultat sprovedenih mjera na naplati dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja (usmeni kontakt, pismena obavijest, obročna naplata duga, naplata potraživanja putem suda).

Tabela 40. Naplaćena potraživanja od prodaje vode i usluga odvodnje sa PDV i PVN u 2021/22/23 .godini

Mjesec	Naplaćena potraživanja od vode i odvodnje u KM sa PDV i PVN			Indeks	
	2021	2022	2023		
1	2	3	4	4/3	4/2
Januar	3.402.116	3.599.557	3.715.557	103	109
Februar	3.692.534	3.735.918	3.704.339	99	100
Mart	3.577.499	3.864.217	3.827.139	99	107
April	3.487.990	3.844.092	3.727.055	97	107
Maj	3.423.953	3.796.308	3.894.973	103	114
Jun	4.118.347	4.174.243	3.958.175	95	96
Jul	3.809.753	3.859.314	4.026.685	104	106
August	4.472.602	4.811.661	4.570.527	95	102
Septembar	4.264.855	4.300.886	4.292.682	100	101
Oktober	4.086.715	4.447.880	4.628.067	104	113
Novembar	3.963.439	4.000.293	4.255.770	106	107
Decembar	4.220.377	3.981.123	4.209.630	106	100
Ukupno	46.520.180	48.415.492	48.810.599	101	105

7.4 Stopa tekuće naplate

Stopa tekuće naplate u 2023. godini je ostala na približnom istom nivou u odnosu 2022 godinu. U 2023. godini prosječna stopa tekuće naplate za vodu i odvodnju na dan 18.01.2024. godine iznosi 88%. U 2022. godini prosječna stopa tekuće naplate za vodu i odvodnju na dan 19.01.2023. godine iznosila je također 88%.

Tabela 41. Stopa tekuće naplate u 2023. godini

Stopa tekuće naplate po tipu potrošača	% tekuće naplate za period po računima izdatim za period I-XII
Objekti kolektivnog stanovanja- tekuća naplata na dan 18.01.2024.	86%
Privatne kuće - tekuća naplata na dan 18.01.2024	90%
Privreda - tekuća naplata na dan 18.01.2024	87%
Prosječan stopa tekuće naplate na dan 18.01.2024.	88%
Prosječan stopa tekuće naplate na dan 19.01.2023.	88%

Da se naplati potraživanja za vodu i odvodnju poklanja izuzetna pažnja vidljivo je iz pregleda naplaćenih računa po starosti.

Tabela 42. Naplata "starih računa" i izdatih računa u 2023. godini

UPLATE 2023.g.	Domaćinstva vlastiti vodomjer	Domaćinstva zajednički vodomjer	Ostali korisnici	UKUPNO
UPLATE do 31.12.2023. po računima izdatim do 31.12.2021. godine	1.239.102	1.548.664	518.548	3.306.315
UPLATE do 31.12.2023. po računima izdatim do 31.12.2022. godine	1.045.423	1.528.113	2.058.798	4.632.334
UPLATE do 31.12.2023. po računima izdatim do 31.10.2023. godine	12.602.545	13.274.965	14.979.711	40.857.222
UKUPNE UPLATE "STARIH" I NOVIH RAČUNA DO 31.12.2023.	14.887.070	16.351.743	17.557.057	48.795.870

Do 31.12.2023. godine po osnovu izdatih računa u periodu I-XII 2023. godine naplaćeno je 40.857.222 KM. Po osnovu starih potraživanja zaključno sa 31.12.2023. godine naplaćeno je 7,9 miliona KM.

Nenaplaćena sredstva po osnovu vode i odvodnje iz prethodnih godina u trenutnoj situaciji predstavljaju vrlo važan izvor dodatnih prihoda. Kontinuirano se obavljaju kontrole potrošača na terenu u cilju prikupljanja i ažuriranja svih relevantnih podataka o korisnicima usluga. U neposrednoj komunikaciji sa korisnicima usluga koristi se svaka prilika da se informišu o posljedicama neplaćanja komunalne usluge.

7.5 Reklamacije potrošača

Odnosi sa potrošačima se obavljaju putem Centra za potrošače i odjela za odnose sa javnošću.

U Centru za potrošače moguće je:

- promijeniti broj članova domaćinstva u stanu (korisnici u zgradama);
- podnijeti zahtjev za zaključenje ugovora o isporuci vode za piće i odvodnji otpadnih voda;
- podnijeti zahtjev za raskid ugovora o isporuci vode za piće i odvodnji otpadnih voda kod promjene vlasništva/korištenja građevine;
- zatražiti promjenu imena krajnjeg korisnika naših usluga na osnovu predočene dokumentacije;
- podnijeti reklamaciju na ispostavljeni račun za vodu i odvodnju otpadnih voda;
- uputiti zahtjev za izdavanje saglasnosti na lokaciju, na projekat i druge saglasnosti;
- zatražiti potvrdu o stanju duga;
- dobiti informacije o načinu izmirenja dugovanja;
- zatražiti informaciju o načinu priključenja na vodovodni i kanalizacioni sistem;
- zatražiti informaciju o ugradnji vodomjera i slično.

Najveći broj reklamacija se odnosi na ispostavljene račune za vodu i odvodnju. Ukoliko je reklamacija opravdana po bilo kom osnovu kompletiran predmet upućuje se Komisiji za korekciju računa za vodu i odvođenje otpadnih voda koja radi u skladu sa Uputstvom o uslovima i načinu korekcije računa za utrošenu vodu i odvođenje otpadnih voda i Pravilnikom o radu Komisije za korekciju računa.

U 2023. godini od 3.678 reklamacija na ispostavljene račune 2.435 reklamacija je opravdano, 1.011 neopravdano i 232 reklamacije su zaključno sa 31.12.2023. godine bile u obradi. Na osnovu podataka iz donje tabele konstatujemo da se stanje vezano za reklamacije na ispostavljene račune znatno popravilo u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu.

Tabela 43. Reklamacije potrošača u 2023. godini

Godina	Izmjene u zgradama kolektivnog stanovanja	Reklamacije na ispostavljene račune					Ukupno naloga za kontrolu
		Zahtjevi za kontrolu očitavanja	Zahtjevi za umanjenje računa	Zahtjevi koji se odnose na Službu za vodomjere			
				Ostali zahtjevi	Zahtjev za zamjenu i kontrolu vodomjera	Zahtjevi po osnovu pojedinačnih vodomjera	
2022	10.427	2.115	2.254	207	163	229	4.968
2023	9.691	1.519	1.749	105	146	159	3.678

7.6 Cijena vodnih usluga

Cijena vodnih usluga trebala bi da bude tolika da Preduzeće iz svojih poslovnih prihoda može da podmiruje svoje poslovne rashode te da ima dovoljno sredstava za investicije u komunalnu infrastrukturu kako bi se njen kvalitet održao i unaprijedio.

Činjenica je da se cijene vodnih usluga nisu mijenjale od 2013. godine, a da su troškovi poslovanja u periodu od 2013. – 2023. godine kontinuirano rasli. Kroz ekonomske cijene usluga vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda bi se osiguralo puno pokriće opravdanih troškova te bi Preduzeće steklo osnovu da stvara dovoljne prihoda za efikasno upravljanje sistemom vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda. Cijene vodnih usluga su objektivno gledano niske i onomogućavaju stabilno poslovanje i održivi razvoj preduzeća.

Cijene vodnih usluga ustanovljene su 01.12.2013. godine i navedene su u donjim tabelama:

Tabela 44. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda – DOMAĆINSTVA

VARIJABILNI DIO U STRUKTURI CIJENE			
	Potrošeni m3 vode		
	≤ 5 m3	> 5 m3 ≤ 30 m3	> 30 m3
Usluga snabdijevanja pitkom vodom (KM/m ³)	0,70	0,84	1,17
Usluga odvodnje otpadnih voda (KM/m3)	0,30	0,36	0,50
PDV	0,17	0,20	0,28
Svega	1,17	1,40	1,95
PVN za korištenje voda (KM/m3)		0,01	
PVN za zaštitu voda (KM/m3)		0,04	
Svega		0,05	
FIKSNI DIO U STRUKTURI CIJENE			
Fiksni dio (KM/mjes.)		2,00	
PDV		0,34	
Svega		2,34	

Tabela 45. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m3 -INSTITUCIJE

VARIJABILNI DIO U STRUKTURI CIJENE	
Usluga snabdijevanja pitkom vodom (KM/m3)	1,17
Usluga odvodnje otpadnih voda (KM/m3)	0,50
PDV	0,28
Svega	1,95
PVN za korištenje voda (KM/m3)	0,01
N za zaštitu voda (KM/m3)	0,04
Svega	0,05
FIKSNI DIO U STRUKTURI CIJENE	
Fiksni dio (KM/mjes.)	4,00
PDV	0,68
Svega	4,68

Tabela 46. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m³ - OSTALI KORISNICI

VARIJABILNI DIO U STRUKTURI CIJENE			
Usluga snabdijevanja pitkom vodom (KM/m ³)	2,18		
Usluga odvodnje otpadnih voda (KM/m ³)	0,94		
PDV	0,53		
Svega	3,65		
PVN za korištenje voda (KM/m ³)	0,01		
PVN za zaštitu voda-zagađivači (KM/m ³)	veliki	srednji	mali
	0,20	0,10	0,04
Svega	0,21	0,11	0,05
FIKSNI DIO U STRUKTURI CIJENE			
Fiksni dio (KM/mjes.)	profil vodomjera		
	do 40mm	50-100mm	150 mm i više
	4,00	20,00	40,00
PDV	0,68	3,40	6,80
Svega	4,68	23,40	46,80

Prosječna cijena vode i odvodnje u 2023. godini iznosi 1,66 KM/m³. Važno je istaknuti da u ovoj cijeni nisu uključeni svi troškovi u skladu s principom pokrivanja svih troškova, preciznije troškovi amortizacije, prečišćavanja otpadnih voda, PDV na PVN za korištenje voda, PDV na PVN za zaštitu voda, troškovi otplate kredita EBRD-a, kao i ostali operativni i opravdani troškovi.

Cijena kojom bi se pokrili svi opravdani troškovi poslovanja iznosi 2,86 KM/m³ što je za 72% više od cijene u primjeni.

Donošenje odluke o izmjeni cjenovnika usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda je u nadležnosti Vlade Kantona Sarajevo koja bi trebala izvršiti izmjenu važećeg cjenovnika usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda kako bi se omogućilo stabilno poslovanje Preduzeća. Vlada Kantona Sarajevo je donijela Rješenje o imenovanju članova Neovisnog stručnog tijela Vlade Kantona Sarajevo za utvrđivanje validnosti kalkulacije i konačnog prijedloga visine cijene usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda za korisnike KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

Neovisno stručno tijelo za utvrđivanje validnosti kalkulacije i konačnog prijedloga visine cijene usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda za korisnike KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo je 14.03.2023. godine dostavilo resornom ministarstvu i Vladi Kantona Sarajevo mišljenje u kojem se predlaže procentualno povećanje visine cijene vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda davaoca usluge KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo kako slijedi:

- 48% za kategoriju potrošača „Domaćinstva“,
- 48% za kategoriju potrošača „Institucije“,
- 48% za kategoriju potrošača „Ostali korisnici“, i
- 48% za kategoriju potrošača „Vodovod i kanalizacija“, a.d. Istočno Sarajevo

sa primjenom od 01.03.2023. godine uz preporuku da povećanje cijene od 28% subvencionira Vlada KS, a preostalih 20% da ide na teret krajnjih potrošača.

Shodno gore navedenom ističemo da je Vlada Kantona Sarajevo u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo ostala Preduzeću dužna refundirati iznos od 18.020.456 KM za 2023. godinu obzirom da nije razmatrala mišljenje Neovisnog stručnog tijela.

7.7 Potraživanja od kupaca

Nenaplaćena potraživanja od kupaca za vodu i odvodnju zaključno sa 31.12.2023. godine iznose 53.775.035 KM i uključuju period od 1996. do 2023. godine. Obzirom da postoji određeni broj potrošača u stanju socijalne potrebe napominjemo da usluge Preduzeća nisu obuhvaćene programima subvencija u Kantonu Sarajevo. Također, nepostojanje tehničkih uslova za isključenje određenih potrošača sa sistema vodosnabdjevanja u zgradama kolektivnog stanovanja, kao i dug proces obrade predmeta na sudu otežava naplatu potraživanja.

Tabela 47. Nenaplaćena potraživanja po izdatim računima

Opis	Iznos KM
Saldo nenaplaćenih potraživanja od 1996. - 31.12.2022. godine	53.715.130
Privreda 01.01. – 31.12.2023. godine	85.120
Domaćinstva 01.01. – 31.12.2023. godine	-25.215
Saldo nenaplaćenih potraživanja 01.01. – 31.12.2023. godine	59.905
Ukupno nenaplaćena potraživanja od 1996. - 31.12.2023. godine	53.775.035

7.8 Sumnjiva i sporna potraživanja

Korisnici usluga koji redovno ne izmiruju svoje obaveze se utužuju. Prema Pravilniku o naplati potraživanja za vodu, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda preduzeće vrši redovno utuženje potrošača kako ne bi došlo do zastare potraživanja. Tokom 2023. godine putem nadležnog suda u Sarajevu utuženo je nenaplaćenih potraživanja za vodu i odvođenje otpadnih voda u iznosu od 2.158.310 KM i to prema kategoriji "Domaćinstva", a prema kategoriji „Ostali korisnici“ utuženo je 871.259 KM.

U periodu od 1996. do 2023. godine podneseno je tužbi u vrijednosti od 122.534.481 KM. Od toga je naplaćeno 76.617.256 (63%). Ukupno nenaplaćeni iznos po osnovu utuženja potrošača za period od 1996. - 2023. godine iznosi 45.917.225 KM.

Tabela 48. Realizacija sudskih sporova po tužbama za neplaćanje vode i odvodnje

Godina	Iznos (KM)			Naplaćeno od utuženog (KM)	Naplaćeno od utuženog %
	Utuzeno "Ostali korisnici"	Utuzeno "Domaćinstva"	Utuzeno ukupno		
1996. - 31.12.2022.	19.159.511	100.345.401	119.504.912		
2023.	871.259	2.158.310	3.029.569		
1996. - 31.12.2023.	20.030.769	102.503.711	122.534.481	76.617.256	63%

8. LJUDSKI RESURSI

Izazovi s kojima se Preduzeće suočava u pogledu ljudskih resursa su:

- Nepovoljna starosna struktura Preduzeća i penzionisanje radnika
- Poteškoće u zapošljavanju kvalitetnih kadrova koji Preduzeće smatraju manje atraktivnim za zaposlenje, primarno zbog visine plate i mogućnosti napredovanja i razvoja karijere
- Poteškoće u zapošljavanju kvalitetnih kadrova i ograničenja za zapošljavanje na neodređeno.

8.1 Broj radnika

Prosječan broj radnika u 2023. godini iznosi 842. Na osnovu prikazanih podataka u sljedećoj tabeli evidentan je pad broja radnika do 2022. godine, kao i u 2023. kada se broj radnika smanjio za 32 radnika (4%) u odnosu na 2022. godinu.

Tabela 49. Prosječan broj radnika na bazi primljene plate

	Prosječan broj uposlenika na bazi primljene plate				
	2019	2020	2021	2022	2023
KJKP "ViK"	932	901	850	874	842
Trend kretanja broja radnika	-2%	-3%	-6%	3%	-4%

Slika 4. Trend kretanja broja radnika u periodu 2019.-2023. godina

8.2 Fluktuacija radnika

Broj radnika zaključno sa 31.12.2023. godine je 839.

Tabela 50. Fluktuacija radnika u 2023. godini

Stanje 01.01.2023.			884
PRILIV RADNIKA	Na neodređeno		8
	Na određeno		59
	Pripravnici		0
Ukupno			67
ODLIV RADNIKA	Penzionisani		26
	Umrli		4
	Otkazi	otkaz zaposlenim na određeno vrijeme	74
		otkaz zaposlenim na neodređeno vrijeme	1
	Sporazumni raskid		5
	Istek Ugovora		2
Ukupno			112
Stanje 31.12.2023.			839

Na visok nivo fluktuacije gledamo kao na negativnu pojavu prije svega zbog visokih troškova izazvanih odlaskom stručnih zaposlenika i pribavljanjem njihovih zamjena koje je potrebno obučiti za rad. Osim negativnog finansijskog efekta ona uzrokuje i smanjenje učinkovitosti u radu, narušavanje poslovnih odnosa, odlaske zaposlenika s vodećih pozicija, smanjenje kompetencija i vještina, rast stresa, gubitak vodstva i sl. Pozitivni efekti fluktuacije otvaraju mogućnost da Preduzeće napuste oni zaposlenici koji bi se u skoroj budućnosti pokazali kao višak ili neproduktivan i nekvalitetan kadar.

Odlukom Vlade Kantona Sarajevo regulisano je da za sva nova zapošljavanja Preduzeće traži saglasnosti i to:

- za zapošljavanje na određeno vrijeme do 12 mjeseci od strane resornog ministarstva,
- za zapošljavanje na neodređeno vrijeme od strane Vlade Kantona Sarajevo.

8.3 Kvalifikaciona struktura radnika

Tabela 51. Kvalifikaciona struktura radnika u 2019/20/21/22/23.godine

Kvalifikacija		2019.	2020.	2021.	2022	2023	% 2023	indeks 23/22
VSS	Visoka stručna sprema	111	106	119	131	128	15%	98
VIŠ	Viša stručna sprema	19	19	16	14	15	2%	107
VKV	Visoko kvalifikovani radnik	216	190	134	126	131	16%	104
SSS	Srednja stručna sprema	245	241	280	315	302	36%	96
KV	Kvalifikovani radnik	245	235	218	211	197	23%	93
PK	Polu kvalifikovani radnik	31	30	6	5	5	1%	100
NK	Nekvalifikovani radnik	65	80	76	72	64	8%	89
Ukupno		932	901	850	874	842	100%	96

8.4 Lična primanja radnika

Za obavljeni rad Preduzeće radniku isplaćuje platu i ostale naknade u skladu sa Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o radu i Ugovorom o radu.

Plata radnika sastoji se od osnovne plate, dijela plate za radni učinak ukoliko je isti ostvaren i povećanja plate u skladu sa Pravilnikom o radu ukoliko je radnik ostvario pravo na povećanje. Elementi za utvrđivanje osnovne plate su koeficijent složenosti radnog mjesta, prosjek radnih sati na godišnjem nivou, vrijednost boda i broj sati rada. Radni učinak je dio plate koji se utvrđuje na osnovu kvaliteta izvršenih poslova, obima obavljenog posla, roka izvršenja posla i odnosa radnika prema radnim obavezama. Radnik ima pravo na povećanu platu za otežane uslova rada, noćni rad, rad u dane praznika, koji su po zakonu državni praznici i za rad na dane sedmičnog odmora.

U 2023. godini plate radnika su isplaćivane redovno. Prosječno isplaćena neto plata u 2023. godini iznosila je 1.502 KM i za 9,3% je viša u odnosu na 2022. godinu kada je iznosila 1.375 KM.

Tabela 52. Prosječna neto plata u Preduzeću u periodu 2019-2023. godina (u KM)

Godina	2019	2020	2021	2022	2023
Prosječna neto plata KJKP "ViK"	1.217	1.213	1.234	1.375	1.502
povećanje/smanjenje	-0,6%	-0,3%	1,7%	11,4%	9,3%

Tabela 53. Prosječne plate po kvalifikacijama u 2023. godini

Kvalifikacija	Prosjeak 2023.
Magistar MR	2.013
Visoka stručna sprema (VSS)	1.917
Viša stručna sprema (VIS)	1.746
Srednja stručna sprema (SSS)	1.422
Visoko kvalifikovani radnik (VKV)	1.598
Kvalifikovani radnik (KV)	1.353
Niska stručna sprema NSS	922
Nekvalifikovani radnik (NKV)	1.267
Polu kvalifikovani radnik (PKV)	1.200
Ukupno	1.502

Ako se iz prosječne plate izuzme dio za minuli rad, prekovremeni rad, noćni rad, rad na praznik i po osnovu stimulacije, onda je prosječna osnovna plata na nivou preduzeća za 2023. godinu iznosila 1.255 KM (za 2022. godinu iznosila je 1.010 KM).

Isplata naknade za topli obrok u 2023. godini vršena je u skladu sa članom 92. Pravilnika o radu na osnovu čega se zaposlenicima po danu prisustva na poslu vršio obračun i isplata naknade za ishranu u toku rada u visini od 1% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Radnik ima pravo na regres za korištenje godišnjeg odmora u visini najmanje 50% prosječne neto plaće u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Regres za korištenje godišnjeg odmora za 2023. godinu isplaćen je u jednakom iznosu za sve zaposlenike u visini 629,50 KM.

Naknada troškova prevoza na posao i sa posla isplaćivana je u gotovini u visini stvarne cijene karte u gradskom i javnom saobraćaju.

8.5 Spolna i starosna struktura radnika

Tabela 54. Starosna i spolna struktura radnika na dan 31.12.2023. godine

Starosna i spolna struktura radnika na dan 31.12.2023			
Starost	Muški	Ženski	Ukupno
19-24	6	0	6
25-29	26	3	29
30-34	37	8	45
35-39	72	9	81
40-44	77	19	96
45-49	110	24	134
50-54	137	32	169
55-59	139	22	161
60-64	90	28	118
65+	0	0	0
Ukupno	694	145	839

Spolna struktura Preduzeća uslovljena je specifičnostima vrste poslova i radova koje Preduzeće obavlja, pa je razlogom da je 83% zaposlenih muškog spola.

Tabela 55. Trend starosne dobi radnika u periodu 2019-2023. godina

Godina	Starosna dob radnika		Prosječna starost radnika
	Od 20 do 40 godina	Od 41 do 65 godina	
2019	23%	77%	47,3
2020	20%	80%	49,1
2021	18%	82%	51,4
2022	22%	78%	48,0
2023	19%	81%	48,8

Prosječna starost radnika na dan 31.12.2023. godine bila je 48,8 godina. Prevladava starosna dob radnika od 41 do 65 godina, kojih ima 678. Od tog broja 118 radnika je starosti od 60-65 godina koji će u narednih pet godina steći uslove za penzionisanje. Radnika do 40 godina starosti ima 161.

9. ULAGANJA I RAZVOJ SISTEMA

Problem i rizici s kojima se suočava Preduzeće se prvenstveno ogledaju u tome da se vodovodni i kanalizacioni sistem ne obnavlja potrebnim intenzitetom. Obnavljanje sistema je finansirano uglavnom iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo, Općina i djelimično sredstvima Preduzeća u skladu sa mogućnostima. Kako u cijelom poslijeratnom periodu u strukturi ukupnih prihoda nije bilo moguće finansirati troškove amortizacije, ali ni dio drugih operativnih troškova tako su i mogućnosti Preduzeća da ulaže u obnovu sistema bile ograničene.

Za rješavanje pitanja vodosnabdijevanja u Kantonu Sarajevo neophodno je obezbjediti značajna sredstva. Riječ je o stotinama miliona KM da bi se dugoročno riješilo pomenuto pitanje. U narednom periodu potrebna su značajna izdvajanja Osnivača kako bi se dugoročno i kvalitetno izvršilo vodosnabdijevanje stanovništva i privrede zdravstveno ispravnom vodom te kvalitetno vršila usluga odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

9.1 Subvencije Budžeta Kantona Sarajevo

U Budžetu Kantona Sarajevo - Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture za 2023. godinu su planirana finansijska sredstva na ime subvencija za KJKP "Vodovod i kanalizacija" u iznosu od 2.700.000 KM.

U svrhu realizacije projekta „Subvencioniranje troškova iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje“ zaključen je Sporazum br. 196/23 dana 12.05.2023. godine i Aneks sporazuma br. 536/23 dana 29.12.2023. godine između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i zaštite okoliša KS i KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo. Sredstva u iznosu od 2.000.000 KM su predviđena za plaćanje obaveza za subvencioniranje troškova održavanja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila.

U svrhu obavljanja poslova iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje zaključen je Sporazum br. 101/23 dana 10.05.2023. godine između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i zaštite okoliša KS i KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo na iznos od 700.000 KM.

Od ukupno planiranih sredstava subvencije u 2023. godini Preduzeću je doznačeno ukupno 1.700.000 KM prema pozicijama prikazanim u donjoj tabeli.

Tabela 56. Subvencije javnim preduzećima iz Budžeta Kantona Sarajevo

Tablica 66: Subvencije javnim preduzećima iz Budžeta Kantona Sarajeva					
Ekon. kod	Sub analitika	Fun.	Opis	Budžet KS za 2023 godinu	Doznačeno u KJKP "ViK" do 31.12.2023.
614400	YAO002	056F	Sufinansiranje održavanja prečišćaća Butila	2.000.000	1.000.000
			Čišćenje uličnih slivnika, ulaznih građevina i kanala za atmosferske vode	700.000	700.000
Ukupno				2.700.000	1.700.000

9.2 Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo

U svrhu realizacije projekta „Smanjenje gubitaka na vodovodnoj mreži“ zaključen je Sporazum br. 534/23 dana 29.12.2023. godine između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i zaštite okoliša KS i KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.000.000 KM kojim su predviđena sredstva za pokrivanje troškova nabavke daktilnih cijevi, daktilnih fazonski komadi sa spojnim i zaptivnim materijalom, materijala za priključke i PE cijevi, zatvarača, hidrantskih garnitura, spojnica od nehrđajućeg čelika i dactile flex (multi joint) spojnice za reparaturu cijevi promjera do DN 500, U i E spojnica za nestandardne profile, materijala za montažu vodomjera, čeličnih pocinčanih cijevi, vodovodnih armatura za mrežu, vodomjera raznih profila, nabavku manometara, nabavku kvadratnog kutnog i okruglog željeza, rezervnih dijelova za teretna vozila i rovokopače, hidromehaničke opreme za tehnološke objekte vodovodnog sistema, rezervnih dijelova za pumpne agregate, žica za viklovanje, betona i separacije, dovođenja saobraćajnica u prvobitno stanje po općinama, kao i ostale troškove nabavke koji se odnose na smanjenje gubitaka na vodovodnoj mreži.

U svrhu realizacije projekta „Sanacija vodovodnog sistema putem KJKP „Vodovod i kanalizacija“ – vlastito učešće za kredit EBRD - plaćanje PDV-a zaključen je sporazum br. 190/23 dana 10.05.2023. godine između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i zaštite okoliša KS i KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo. Sredstva u iznosu od 2.200.000 KM se odnose na finansiranje obaveza za PDV.

U svrhu realizacije projekta „Nabavka opreme i mehanizacije za KJKP ViK“, zaključen je sporazum br. 537/23 dana 29.12.2023. godine između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i zaštite okoliša KS i KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo. Sredstva u iznosu od 1.000.000 KM su predviđena za nabavku opreme i mehanizacije.

U 2023. godini Budžetom Kantona Sarajevo planirana su i doznačena sredstva kapitalnog transfera kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

Tabela 57. Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo

Sub analitika	Fun.	Opis	Budžet KS za 2023. godinu	Doznačeno u KJKP "ViK" do 31.12.2023.
YAU030	052F	Projekat sanacije vod.sistema putem ViK-a - vlastito učešće za kredit EBRD-plaćanje PDV-a	2.200.000	1.556.409
YAU037	052F	Smanjenje gubitka na vodovodnoj mreži	1.000.000	0
		Nabavka opreme i mehanizacije za KJKP ViK	1.000.000	1.000.000
YAU038	056F	Izgradnja, rekonstrukcija i sanacija komunalnih objekata	3.000.000	3.000.000
Ukupno:			7.200.000	5.556.409

Okvir 2

Uprava Preduzeća sa svojim radnicima ulaže velike ljudske i materijalne napore, koji treba da budu garancija dugoročne stabilnosti vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, kako za sadašnje, tako i za buduće generacije, stoga je pokrenut nezapamćen poslijeratni ciklus investiranja u izgradnju i rekonstrukciju vodovodnog i kanalizacionog sistema, modernizaciju vodnih objekata (pumpnih stanica i rezervoara), te digitalizaciju poslovanja Preduzeća.

Neke od najznačajnijih investicija su:

1. Rekonstrukcija 36 km vodovodne mreže u sklopu EBRD kredita u vrijednosti oko 20 miliona KM
2. Modernizacija pumpnih stanica u sklopu EBRD kredita u vrijednosti oko 8 miliona KM
3. Program izgradnje i rekonstrukcije vodovodne mreže i vodnih objekata u vrijednosti od 3 miliona KM
 - Izgradnja pumpne stanice Poturovići u vrijednosti od 395.000 KM
 - Izgradnja rezervoara Poturovići u vrijednosti od 515.000 KM
 - Izgradnja dva rezervoara Krivoglavci/Svrake u vrijednosti od 992.000 KM
 - Izgradnja dvije pumpne stanice Krivoglavci/Svrake u vrijednosti od 800.000 KM
 - Učešće u finansiranju izgradnje rezervoara Reljevo 2 u vrijednosti od 250.000 KM
 - Sanacija rezervoara Skenderija u vrijednosti od 41.000 KM.
4. Ostali projekti izgradnje i rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže u saradnji sa općinama:
 - Izgradnja vodovodne mreže Gornji Kromolj u vrijednosti od 210.000 KM,
 - Izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže Kranjčevićeva u vrijednosti od 912.000 KM,
 - Izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže Mice Todorović u vrijednosti od 444.000 KM,
 - Učešće u realizaciji investicija u vodovodnu i kanalizacionu mrežu sa općinama putem vodnih naknada u iznosu od 4.700.000 miliona KM
5. Nabavka bagera, kamiona i specijalnih vozila u vrijednosti od 2.300.000 KM
6. Modernizacija i unapređenje Laboratorije za kontrolu kvaliteta vode koja je u procesu akreditacije po standardu 17025, koju ne posjeduje niti jedno vodovodno preduzeće u regionu. Time se potvrđuje naša opredijeljenost da našim građanima osiguramo najveće standarde kontrole kvaliteta i zdravstvene ispravnosti vode za piće. U 2023. godini izvršena je nabavka opreme u vrijednosti od oko 64.000 KM.
7. Jačanje kapaciteta Odjeljenja za tehničke poslove i projektovanje sa ciljem kvalitetnije i efikasnije izrade idejnih i glavnih projekata vodovodne i kanalizacione mreže.

9.3 Kapitalna ulaganja finansirana putem sporazuma sa Općinama

Tabela 58. Sporazumi sa općinama u 2023.godini

Predmet sporazuma	Broj i datum sporazuma	Ugovorena vrijednost
Općina Centar		
Rekonstrukcija vodovodne mreže u dijelu ulice Borak-faza II	270/23 od 12.07.2023.godine	59.694,15
Izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Mice Todorović	154/23 od 14.04.2023.godine	379.061,62
Izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Mice Todorović	497/23 od 15.12.2023.godine	443.138,89
Aneks I sporazuma - Rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Kranjčevićeva II faza (br.sporazuma 369/22 od 19.08.2022.godine)	81/23 od 02.03.2023.godine	956.951,56
Izrada cjevovoda i priključaka za vodosnabdijevanje dijela naselja Gornji Kromolj	181/23 od 04.05.2023.godine	142.685,03
Izrada cjevovoda i priključaka za vodosnabdijevanje dijela naselja Gornji Kromolj za dodatna 22 priključka	404/23 od 11.10.2023.godine	27.961,16
Aneks I sporazuma za Izgradnju fekalnog kanala i fekalnih priključaka u Ulici Tabašnica (br.sporazuma 235/2023 od 15.06.2023.)	317/23 od 09.08.2023.godine	149.844,37
Polaganje i izmještanje cjevovoda na raskrsnici ulica Patriotske lige-Kromolj-Slatina	271/23 od 12.07.2023.godine	8.482,21
Aneks I sporazuma za ulicu Ludviga Kube (br.sporazuma 401/21 od 20.09.2021.)	442/23 od 30.10.2023.godine	128.934,22
Oprava priključne kanalizacione mreže u ulici Adila Grebe i rekonstrukcija kanalizacione mreže u ulici Patriotske lige	418/23 od 17.10.2023.godine	36.464,93
Općina Novi grad		
Rekonstrukcija javne vodovodne mreže u dijelu ul.Radenka Abazovića	518/22 od 16.11.2022.godine	38.113,21
Aneks sporazuma - Izgradnja rezervoara Reljevo 2	222/23 od 02.06.2023.godine	650.000,00
Općina Vogošća		
Izvođenje radova na vodosnabdijevanju gornjih zona naselja Krivoglavci i Svrake I faza	290/23 od 24.07.2023.godine	983.970,00
Aneks sporazuma - Izvođenje radova na vodosnabdijevanju gornjih zona naselja Krivoglavci i Svrake I faza	143/23 od 06.04.2023.godine	991.840,00
Izvođenje radova na vodosnabdijevanju gornjih zona naselja Krivoglavci i Svrake II faza	443/23 od 06.11.2023.godine	713.700,00
Aneks sporazuma-Izvođenje radova na vodosnabdijevanju gornjih zona naselja Krivoglavci i Svrake II faza	142/23 od 06.04.2023.godine	800.000,00
Izvođenje radova na vodosnabdijevanju naselja Poturovići i Ljubina I faza (izgradnja pumpne stanice i rezervoara)	286/23 od 21.07.2023.godine	919.177,01
Aneks sporazuma - vodosnabdijevanje naselja Poturovići (izgradnja rezervoara Poturovići)	202/23 od 16.05.2023.godine	515.000,00
Aneks sporazuma - vodosnabdijevanje naselja Poturovići (izgradnja rezervoara Poturovići)	201/23 od 16.05.2023.godine	395.000,00

9.4 Kapitalna ulaganja i razvoj sistema putem zajmova

Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj (EBRD)

U februaru 2023. godine Preduzeće je potpisalo Ugovor za izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne mreže u sklopu II tranše EBRD kredita sa Ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i JV Mibral d.o.o. Sarajevo i Higra d.o.o. Bijeljina u iznosu od 9,965,258.46 EUR. Ugovor predviđa rekonstrukciju 36 km vodovodne mreže na lokalitetima općina Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad, Vogošća i Ilidža. Ugovorom je predviđena rekonstrukcija vodovodne mreže u 68 ulica. Početak izvođenja radova je 06.03.2023. godine, a planirani završetak je u roku od dvije godine. Radovi su podijeljeni u pet sekcija i zaključno sa 31.12.2023. godine završeni su radovi kako slijedi:

Sekcija 1

Radovi na Sekciji 1 su završeni. Lokaliteti na kojima su izvedeni radovi u okviru Sekcije 1 sa dužinama rekonstruisane mreže su:

Općina Centar

1. Fra Anđela Zvizdovića: 428,25 m
2. Tabašnica: 173,68 m
3. Braće Begić i dio Nusreta Šišića Dede: 1.112,66 m
4. Mehmeda Handžića: 546,63 m

5. Sarač Ismailova 231,94 m
6. Hadžisulejmanova 329,65 m
7. Ivana Cankara i Nikole Kašikovića 417,36 m

Općina Vogošća

1. Rašida Bešlije 2.162,94 m

Općina Novo Sarajevo

1. Grbavica: Behdžeta Mutevelića, Hamdije Čemerlića, Hasana Brkića, Kemala Kapetanovića: 3.812,39 m

U Sekciji 1 rekonstruisano je 9.215,50 m cjevovoda profila DN 300, 200, 150, 100 i 80. Radovi su osim rekonstrukcije cjevovoda obuhvatili i rekonstrukciju 321 priključka do vodomjerne garniture. U Sekciji 1 imali smo problem sa izdavanjem odobrenja za prokop u Općini Centar koja naplaćuje naknadu za prokop po m cjevovoda u skladu sa Odlukom Općinskog Vijeća. Preduzeće je Općini Centar podnijelo zahtjev za oslobađanje troškova ove naknade, nakon čega je isto odobreno u skladu sa Zaključkom Općinskog vijeća Centar, tako da se za svako odobrenje plaća samo iznos PDV-a prije preuzimanja Rješenja.

Sekcija 2

Radovi na Sekciji 2 su skoro završeni. Lokaliteti na kojima su izvedeni radovi u okviru Sekcije 2 sa dužinama rekonstruisane mreže su:

1. Ahmeta Ljubunčića 1.111,50 m
2. Huseina Đoze 1.091,00 m
3. Ibrahima hafiza Riđanovića 932,41 m
4. Osik 3.596,81 m
5. Put Famosa 1.853,22 m

Na dan 31.12.2023. godine stanje povučenog dijela kredita od početka Projekta iznosi EUR 13.419.301,58.

U periodu od 01.01. - 31.12.2023. godine plaćanja su bila po preostalim situacijama iz Tranše I i iz Tranše II. Tokom 2023. godine ukupno je povučeno po situacijama EUR 3.591.760,47.

U periodu od 01.01. – 31.12.2023. godine ukupno je po „Projekat Vodovod Sarajevo“ plaćen PDV u iznosu od 1.673.230,35 KM. Od početka Projekta na dan 31.12.2023. godine ukupno plaćeni iznos na ime vlastitog učešća – PDV za projekat EBRD iznosi 4.462.142,42 KM.

Direktor

MA Rusmir Salić

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.
Naziv pravnog lica
Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Černija br.8
Sjedište i adresa pravnog lica

Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom
Djelatnost

Bosna Bank International d.d. Sarajevo
Naziv banke
1413065320199704
Broj računa

4200151950004
Identifikacioni broj za direktne poreze
200151950004
Identifikacioni broj za indirektno poreze

36.00
Šifra djelatnosti po KDBiH 2010
109
Šifra opštine

FINANSIJSKO-FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA CENTAR 2

28. 02. 2024

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)
na dan 31.12.2023. godine

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	- u KM -	
				Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	752.195.143	759.270.183
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	747.257.413	758.698.575
1.1.	Zemljište		003	21.029.214	21.051.088
1.2.	Građevinski objekti		004	677.398.160	691.863.014
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	39.376.956	42.731.434
1.4.	Transportna sredstva		006	1.599.239	1.658.246
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	8.373	8.372
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	7.845.471	1.386.421
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009	1.704	46.899
2.1.	Zemljište		010	0	0
2.2.	Građevinski objekti		011	1.704	46.899
2.3.	Postrojenja i oprema		012	0	0
2.4.	Nematerijalna imovina		013	0	0
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014	0	0
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	438.002	503.469
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016	0	0
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017	72.966	68.765
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	365.036	434.704
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020	0	0
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021	0	0
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022	0	0
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023	0	0
9.	Goodwill		024	0	0
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025	115	115
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026	115	115
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027	0	0
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028	10.909	21.125
11.1	Depoziti kod banaka		029	0	0
11.2.	Dati krediti		030	10.909	0
11.3.	Obveznice		031	0	0
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032	0	21.125
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033	0	0
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	4.487.000	0
B.	Odgodena porezna imovina		035	0	0
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	19.747.407	18.284.465
1.	Zalihe (038 do 042)		037	3.042.471	3.588.692
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	3.023.264	3.569.485
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039	0	0
1.3.	Gotovi proizvodi		040	0	0
1.4.	Roba		041	0	0
1.5.	Dati avansi		042	19.207	19.207
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043	0	0
3.	Ugovorna imovina		044	0	0
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	5.933.339	7.454.215
4.1.	Kupci - povezane strane		046	0	0
4.2.	Kupci u zemlji		047	5.933.339	7.454.215
4.3.	Kupci u inostranstvu		048	0	0
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	2.981.413	2.324.390
5.1.	Depoziti kod banaka		050	0	0
5.2.	Dati krediti		051	14.794	12.070
5.3.	Obveznice		052	0	0
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053	2.966.619	2.312.320
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054	0	0
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056	0	0
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	4.678.327	3.073.103
10.	Akontacije poreza na dobit		058	0	0
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	3.111.857	1.844.065
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	771.942.550	777.554.648
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061	144.601.199	140.252.768
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	916.543.749	917.807.416
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	10.000	10.000
1.1.	Dionički kapital		102	0	0
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103	0	0
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104	0	0
1.4.	Državni kapital		105	10.000	10.000
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106	0	0
2.	Dionička premija		107	0	0
3.	Rezerve (109+110)		108	684.019.930	713.762.573
3.1.	Statutarne rezerve		109	0	0
3.2.	Ostale rezerve		110	684.019.930	713.762.573
4.	Revalorizacije rezerve (112+113+114)		111	-3.358	12.443
4.1.	Revalorizacije rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112	0	0
4.2.	Revalorizacije rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113	0	0
4.3.	Ostale revalorizacije rezerve		114	-3.358	12.443
5.	Dobit (116+117)		115	0	0
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116	0	0
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117	0	0
6.	Gubitak (119+120)		118	66.774.190	74.570.829
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119	44.828.186	58.118.123
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120	21.946.004	16.452.706
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	617.252.382	639.214.187
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122	0	0
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	617.252.382	639.214.187
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	120.741.806	117.918.861
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	22.380.813	15.595.078
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126	22.379.072	15.547.675

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmovia		127	1.741	47.403
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128	0	0
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129	0	0
2.	Odgođeni prihod		130	90.063.639	93.318.877
3.	Rezervisanja		131	8.297.354	9.004.906
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132	0	0
C.	Odgođene porezne obaveze		133	0	0
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	33.948.362	20.421.600
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	13.054.127	7.664.599
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	8.866.162	4.400.732
1.2.	Ugovorne obaveze		137	0	0
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138	4.187.965	3.263.867
1.4.	Obaveze po osnovu najmovia		139	0	0
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140	0	0
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141	0	0
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142	0	0
3.	Derivativni finansijski instrumenti		143	0	0
4.	Odgođeni prihod		144	11.110.459	7.649.062
5.	Rezervisanja		145	128.512	0
6.	Obaveze za porez na dobit		146	0	0
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	9.655.264	5.107.939
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	154.690.168	138.340.461
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	771.942.550	777.554.648
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	144.601.199	140.252.768
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	916.543.749	917.807.416

Sarajevo-Stari Grad, 29.02.2024.

Mjesto i datum

BRAJIĆ (IBRAHIM) EDIM

Certificirani računovođa

CR-5672/5

Broj licence

CERTIFICIRANI
Edimović
licenca br.: CR-5672/5

Rusmir Salić

Direktor

Kontrolni broj: 1075911575

str. 4 od 4

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.
Naziv pravnog lica
Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Černija br.8
Sjedište i adresa pravnog lica

Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom
Djelatnost
Bosna Bank International d.d. Sarajevo
Naziv banke
1413065320199704
Broj računa

4200151950004
Identifikacioni broj za direktne poreze
200151950004
Identifikacioni broj za indirektne poreze
36.00
Šifra djelatnosti po KDBiH 2010
109
Šifra opštine

FINANSIJSKOFINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
29.02.2024

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -					
Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	46.065.590	46.088.369
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202	0	0
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203	0	0
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204	0	0
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205	0	0
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	46.065.590	46.088.369
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	40.190.438	41.525.248
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208	0	0
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	5.875.152	4.563.121
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210	0	0
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211	0	0
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212	0	0
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213	0	0
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	12.521.638	12.208.624
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215	598	11.200
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217	0	11.200
1.3.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218	0	0
1.4.	Neto dobici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219	0	0
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine		220	0	0
1.6.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221	0	0
1.7.	Neto dobici od otuđenja nematerijalne imovine		222	0	0
1.8.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223	0	0
1.9.	Neto dobici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224	598	0
1.10.	Neto dobici od otuđenja biološke imovine		225	0	0
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226	0	0
1.12.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227	0	0
1.13.	Neto dobici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228	0	0
1.14.	Ostali neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229	0	0
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230	0	0
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231	0	0
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232	0	0
2.3.	Neto dobici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233	0	0
2.4.	Neto dobici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234	0	0
2.5.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235	0	0
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		0
2.7.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237	0	0
2.8.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238	0	0
2.9.	Neto dobici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239	0	0
2.10.	Ostali neto dobici od finansijske imovine		240	0	0
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241	0	0
4.	Neto dobici od trgovanja derivatima		242	0	0
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243	406.666	37.239
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	21.293	0
7.	Prihodi od dividendi		245	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		0
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	554.427	469.406
9.1.	Prihodi od kamata		248	360.693	265.826
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	0	0
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250	193.734	203.580
10.	Ostali prihodi i dobici		251	11.538.654	11.690.779
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	58.587.228	58.296.993
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	74.889.677	70.176.731
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254	0	0
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255	0	0
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	2.823.254	2.346.733
4.	Troškovi energije i goriva		257	10.917.413	9.884.361
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	27.824.370	26.401.019
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	24.072.618	22.924.185
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	3.645.713	3.377.540
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	106.039	99.294
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	24.930.699	24.479.140
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	24.750.861	24.289.013
6.2.	Investicijske nekretnine		264	0	0
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265	4.665	11.724
6.4.	Nematerijalna imovina		266	175.173	178.403
6.5.	Biološka imovina		267	0	0
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268	0	0
7.	Troškovi primljenih usluga		269	3.056.225	2.939.016
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	5.337.716	4.126.462
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+300+301+302+303+304+308)		271	5.643.555	4.572.968
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	16	49.537
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	16	49.537
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274	0	0
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275	0	0
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276	0	0
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277	0	0
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278	0	0
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279	0	0
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281	0	0
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282	0	0
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283	0	0
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284	0	0
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285	0	0
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286	0	0
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287	4.135.457	4.060.565
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288	4.135.457	4.060.565
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289	0	0
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290	0	0
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291	0	0
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292	0	0
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293	0	0
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294	0	0
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295	0	0
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296	0	0
2.10.	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297	0	0
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298	166.667	141.037
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299	0	0
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300	0	0
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	1.117.869	0
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302	0	0
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303	0	0
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	1.009	2.343
9.1.	Rashodi od kamata		305	1.009	2.343
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306	0	0
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	0	0
10.	Ostali rashodi i gubici		308	222.537	319.486
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	80.533.232	74.749.699
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	0	0
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	21.946.004	16.452.706
I.	Porez na dobit (313+314)		312	0	0
1.	Tekući porez na dobit		313	0	0
2.	Odgodeni porez na dobit (315-316+317-318)		314	0	0
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315	0	0

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.
Naziv pravnog lica
Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Černija br.8
Sjedište i adresa pravnog lica

4200151950004
Identifikacioni broj za direktne poreze
200151950004
Identifikacioni broj za indirektne poreze

Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom
Djelatnost
Bosna Bank International d.d. Sarajevo
Naziv banke
1413065320199704
Broj računa

36.00
Šifra djelatnosti po KDBiH 2010
109
Šifra opštine

FINANSIJSKOFINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA CENTAR 2
29. 02. 2024

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)
(Indirektna metoda)
za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja					
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija					
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto					
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto					
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto					
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto					
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme					
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina					
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine					
1.2.9.	Efekti promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto					
1.2.10.	Efekti promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto					
1.2.11.	Efekti promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha					
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto					

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	514	0	0
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+)(-)	515	-9.062.464	0
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+)(-)	516	0	0
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+)(-)	517	0	0
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		(+)(-)	518	1.096.576	0
1.2.18.	Otpisane obaveze		(-)	519	0	0
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		(+)(-)	520	15.801	0
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+)(-)	521	0	0
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522	0	0
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha		(-)	523	0	0
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		(-)	524	-360.693	-265.826
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		(+)	525	1.009	2.343
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+)(-)	526	546.221	400.907
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+)(-)	527	1.520.876	-2.150.462
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+)(-)	528	-5.754.792	572.070
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+)(-)	529	0	0
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(+)(-)	530	4.465.430	237.204
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(+)(-)	531	4.547.325	-7.162.168
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		(+)(-)	532	0	0
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533	0	0
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+)(-)	534	0	-289.961
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535	0	0
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536	0	0
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537	0	0
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538	0	0
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	539	0	0
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	540	0	0
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	541	0	0
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	542	0	0
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544	0	0
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545	0	0
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546	0	0
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547	0	0
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548	0	0
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549	0	0
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550	276.586	0
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551	0	0
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552	0	0
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553	0	0
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554	0	0
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555	0	0
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556	0	0
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557	0	0
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558	0	0
2.25.	Primljene dividende		(+)	559	0	0
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560	0	0
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561	0	0
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562	0	0
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563	0	0
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+)(-)	564	276.586	0
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565	0	0
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566	0	0
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567	0	0
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568	0	0
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569	6.831.414	0
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570	0	0
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571	0	0
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572	0	0
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573	0	0
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574	0	0
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575	0	0
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576	3.410	0
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577	-5.506.186	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578	1.328.638	0
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	1.605.224	-289.961
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+)(-)	580	3.073.103	3.363.064
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581	0	0
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+)(-)	582	4.678.327	3.073.103

Sarajevo-Stari Grad, 29.02.2024.
Mjesto i datum

BRAJČ (IBRAHIM) EDIM
Certificirani računovoda

CR-5672/5
Broj licence
Edim Brajč
Licenca br.: CR-5672/5

Rusmir Salić
Direktor

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.
Naziv pravnog lica
Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Černija br.8
Sjedište i adresa pravnog lica

Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom
Djelatnost
Bosna Bank International d.d. Sarajevo
Naziv banke
1413065320199704
Broj računa

4200151950004
Identifikacioni broj za direktne poreze
200151950004
Identifikacioni broj za indirektno poreze
36.00
Šifra djelatnosti po KDBIH 2010
109
Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

INFORMATIČKA AGENCIJA
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU

29. 02. 2024

Sarajevo-Stari Grad
Mjesto

29.02.2024.
Datum

BRAJČ (IBRAHIM) EDIM
Certificirani računovođa

CR-1
Broj licence
Edim Brajić
061/630-992
Kontakt

KOMUNALNO PREDUZEĆE
SARAJEVO D.O.O.
1
Rusmir Salić
Direktor

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

za period koji završava na dan 31.12.2023. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU		KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA											
		Oznaka za AOP		Dionički kapital			Revalorizacijske rezerve za nekretnosti, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/ (gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
				Vlasnički udjeli	Dionička premija	Rezerve							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1. Stanje na dan 31.12.2021. godine													
	901	10.000	0	713.762.573	0	0	0	-58.118.123	655.654.450				
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902	0	0	0	0	0	0	0	0				
3. Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznanih u skladu sa MRS 8	903	0	0	0	0	0	0	0	0				
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2021., odnosno 01.01.2022. (901+902+903)	904	10.000	0	713.762.573	0	0	0	-58.118.123	655.654.450				
5. Dobit/(gubitak) za period	905	0	0	0	0	0	0	-16.452.706	-16.452.706				
6. Ostali ukupni rezultat za period	906	0	0	0	0	0	0	0	0				
7. Ukupni rezultat (905+906)	907	0	0	0	0	0	0	-16.452.706	-16.452.706				
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0	0				
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909	0	0	0	0	0	0	0	0				
10. Objavljene dividende	910	0	0	0	0	0	0	0	0				
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokrće gubitka	911	0	0	0	0	0	0	0	0				
12. Ostale promjene	912	0	0	0	0	0	12.443	0	12.443				
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	10.000	0	713.762.573	0	0	12.443	-74.570.829	639.214.187				
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914	0	0	0	0	0	0	0	0				
15. Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznanih u skladu sa MRS 8	915	0	0	0	0	0	0	0	0				
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2023. godine (913+914+915)	916	10.000	0	713.762.573	0	0	12.443	-74.570.829	639.214.187				
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917	0	0	0	0	0	0	-21.946.004	-21.946.004				
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918	0	0	0	0	0	0	0	0				
19. Ukupni rezultat (917+918)	919	0	0	0	0	0	0	-21.946.004	-21.946.004				
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920	0	0	0	0	0	0	0	0				
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921	0	0	0	0	0	0	0	0				
22. Objavljene dividende	922	0	0	0	0	0	0	0	0				
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokrće gubitka	923	0	0	0	0	0	0	29.742.643	29.742.643				
24. Ostale promjene	924	0	0	-29.742.643	0	0	-15.801	0	-29.758.444				
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	10.000	0	684.019.930	0	0	-3.358	-66.774.190	617.252.382				

Kontrolni broj: 18731313565133191

Naziv pravnog lica

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.

Sjedište i adresa pravnog lica

Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Černija br.8

Identifikacioni broj za direktne poreze

4200151950004

Broj protokola

Bilješke-12/2023

FINANSIJSKOFINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA CENTAR 2

29. 02. 2024

Finansijsko-informatička agencija

Ložionička 3, 71000 Sarajevo

BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Certificirani računovoda

EDIM BRAJIĆ

CR-5672/5

CERTIFICIRANI RAČUNOVODA
Edim Brajić
Licenca br.: CR-5672/5

Dirktor :

MA/RUSMIR SALIĆ

Usvojene računovodstvene politike

Svi finansijski izvještaji KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. za obračunski period 01.01.2023 - 31.12.2023. godine u potpunosti su urađeni u skladu sa Zakona o računovodstvu i primjnom MRS/MSFI (velika pravna lica).

Odgovorno lice svojim potpisom i pečatom pravnog lica potvrđuje da su podaci u elektronskoj i pisanoj formi vjerodostojni i istovjetni.

Historijat ukratko

U Starom Sarajevu naročita pažnja posvećena je vodi i opskrbljavanju stanovništva čistom i zdravom vodom. O tome imamo još i danas cijeli niz dokumenata i zapisa, od kojih su neki od velike važnosti. Većina tih starih zapisa pisana je turskim jezikom. To su, uglavnom, zakladnice i vakufname kojima su dobrotvori stavljali u dužnost svojim nasljednicima i vakufskim mutevelijama da prihode od pojedinih objekata i imetaka troše na uzdržavanje i popravak vodova, mostova na rijeci Miljacki ili kaldrme u nekim sarajevskim ulicama i sokacima.

Prvi vodovod u Sarajevu sagradio je Isa-beg Ishaković, davne 1461. godine. Bio je preteča današnjeg modernog vodovoda. Vrlo su interesantne statistike i podaci koje je Hamdija Kreševljaković prikupio o sarajevskim vodama i napravama na njima. Okupaciona austrijska uprava je, prema njenim zabilješkama, zatekla na području Bosne i Hercegovine 143 vodova u ukupnoj dužini od 120 kilometara. Posljednji vodovod za vrijeme Osmanskog carstva izgrađen je 1866. godine.

Današnjem londonskom vodovodu udaren je temelj 1609. godine. Nikola Kopernik, slavni astronom, bavio se pitanjem opskrbljivanja vodom nekih gradova u Poljskoj. Tako su dobili vodovode: Krakov, Poznan i Lavov, Gdanjsko i Prag prije Sarajeva. Kad su Osmanlije osvojile Beograd, 1521. godine izgradili su javni vodovod iz koga se još 1890. godine opskrbljivalo vodom 20 uličnih česama. U Beču je voda potekla 1839. a u Moskvi i Zagrebu 1878. godine.

Sarajevo je, prema tome, imalo javni gradski vodovod 148 godina prije Londona i punih 378 godina prije Beča.¹

Administrativni, institucionalni i pravni okvir poslovanja

Djelatnost Preduzeća utvrđena je Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo, kojim je definisan način obavljanja i finansiranja, te druga pitanja od značaja za uspješno obavljanje komunalnih djelatnosti na području Kantona Sarajevo, kao i statutom Preduzeća.

Preduzeće je 100% u državnom vlasništvu i njegovu osnovnu djelatnost čine:

usluge vodosnabdijevanja; i

usluge odvođenja i tretman otpadne vode.

Kako bi izvršavalo ove zadatke nezavisno, Preduzeće također vrši:

Sanitarno-tehničke radove i kontrolu kvaliteta vode;

Upravljanje javnim vodovodom i kanalizacijom;

Rekonstrukciju i održavanje mreže vodosnabdijevanja i priključaka, uređaja za vodosnabdijevanje, elektro-mehaničkih pogona, vodomjera, pogona za dezinfekciju vode zajedno sa održavanjem mjerne i regulacione opreme svih sistema za vodosnabdijevanje;

Rekonstrukciju i održavanje kanalizacione mreže i pripadajućih priključaka, kanalizacionih uređaja i elektro-mehaničkih pogona; i

Održavanje tehničke dokumentacije i katastra podzemnih instalacija za vodosnabdijevanje i kanalizaciju.

Preduzeće je u sadašnjem obliku organizovano Odlukom o usklađivanju statusa Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo sa Zakonom o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine usvojenom 2005. godine na Skupštini Kantona Sarajevo (Službeni list Kantona Sarajevo, br. 30/05).

Organi Društva su:

Skupština (imenovan 10.02.2021. godine):

- Elmir Bajrić, punomoćnik Vlade KS

Nadzorni odbor (imenovan od strane Skupštine 01.07.2023. godine):

- Nedim Pervan, doktor tehničkih nauka, predsjednik
- Vildan Husomanović, dipl.ing, član
- Ahmed Mulaibrahimović, dipl.ing., član

Uprava preduzeća:

- Rusmir Salić, MA Ekonomije, direktor preduzeća
- Amela Kadić, dipl.ing.građ., izvršni direktor za vodovodni sistem
- Adnan Šerak, dipl.ing. saob., izvršni direktor za kanalizacioni sistem
- Nermin Kapidžija; MA Ekonomije, izvršni direktor za investicije i razvoj
- Amar Nović, dipl.prav., izvršni direktor za ekonomske i pravne poslove

Odbor za reviziju

- Ismet Ramović, dipl.oec., predsjednik,
- Jusuf Zahiragić, dipl.pravnik, član
- Senija Buljušmić, dipl.oec., član.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta bliže su određeni Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo u svom radu poštuje zakone i druge propise koji regulišu djelatnost javne vodoopskrbe i javne odvodnje, odnosno propise kojima su regulisana prava i obaveze korisnika usluga (potrošača) i prava i obaveze davaoca usluga i to prioritarno:

Zakon o privrednim društvima („Službene novine FBiH“ broj: 81/15, 75/21),

Zakon o javnim preduzećima („Službene novine FBiH“ broj: 8/05, 109/12),

Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14, 59/22).

Zakon o komunalnim djelatnostima („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 14/16 43/16; 10/17;19/17;20/18;22/19;44/22),

Uredbu o opštim uslovima za snabdijevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 22/16),

Zakon o vodama („Službene novine FBiH“ broj: 70/06),

Zakon o radu („Službene novine FBiH“ broj: 29/03, 26/16, 89/18, 44/22),

Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 12/23),

Pored naprijed navedenih zakona i propisa, Preduzeće u svome radu primjenjuje i niz drugih zakona, propisa i procedura koje regulišu pojedinačne oblasti iz okvira poslovanja Preduzeća, kao Interne procedure i Uputstva koje je izradilo Preduzeće.

Bitni događaji za Preduzeće u 2023. godini

- Potpisan ugovor za konsultantske usluge vršenja nadzora nad izvođenjem radova na rekonstrukciji vodovodne mreže i modernizaciji pumpnih stanica i bunarskih pumpnih postrojenja. Vrijednost potpisanog ugovora iznosi 617.200 EUR, a vršit će se nadzor nad izvođenjem radova rekonstrukcije skoro 36 kilometara vodovodne mreže. Sredstva za finansiranje nadzora dijelom su obezbijedena putem granta WBIF (Investicijskog fonda zapadni Balkan) u iznosu od 500.000 EUR, a preostali dio sredstava iz kredita EBRD-a. Potpisivanjem ovog ugovora i Ugovora za izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne mreže, nastavlja se implementacija II tranše kredita EBRD-a u iznosu od 10 miliona EUR.
- Kantonalno javno komunalno preduzeće “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo potpisalo je ugovor za izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne mreže u sklopu II tranše EBRD kredita sa Ministarstvom komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i JV Mibral d.o.o. Sarajevo i Higra d.o.o. Bijeljina. Ugovor se sastoji od rekonstrukcije vodovodne mreže koja je podijeljena na pet dionica i bit će obuhvaćeno 68 ulica.
- Nabavljeni su laboratorijski digestor, laboratorijska perilica posuđa, inkubator za laboratoriju i optički mikroskop i ostala oprema kako bi se osigurao još kvalitetniji rad Laboratorije za kontrolu kvaliteta vode.
- Kantonalna uprava civilne zaštite Kantona Sarajevo izvršila je nabavku mini bagera utovarivača-rovokopača i kombinovanog rovokopača-utovarivača koje je na korištenje ustupila KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
- Kantonalno javno komunalno preduzeće "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo je od 1. aprila 2023. godine, u okviru ranije poduzetih aktivnosti na reformi sistema naplate omogućilo, plaćanje usluga potrošnje i odvodnje vode u poslovnica BH Pošte bez troškova provizije
- Potpisan novi Kolektivni ugovor kojim se daje uposlenim u komunalnoj privredi linearni mjesečni dodatak na plaću od 100 KM;
- Kako preduzeće "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo bilo konkurentno na tržištu projektovanja jedan od preduslova bilo je usvajanje novog cjenovnika, a potom je izvršena nabavka neophodnih sredstava i opreme za rad, računara, najsavremenijih licenci i softvera za izradu projekata;
- Dva teretna vozila koja je putem UNDP-a nabavilo Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo predato na upotrebu Preduzeću.

- Sredinom augusta 2023. započeti je sa izvođenjem radova na izgradnji rezervoara i pumpne stanice Poturovići, a čime je započeto rješavanje problema vodosnabdijevanja naselja Poturovići i Ljubina. Vrijednost ugovorenih radova iznosi cca 920.000,00 KM sa uračunatim PDV-om.
- U cilju rješavanja i dugogodišnjeg problema vodosnabdijevanja gornjih zona naselja Krivoglavci i Svrake od prvog septembra započeto je sa radovima na izgradnji dva rezervoara u Krivoglavcima. Vrijednost ugovorenih radova je cca 1,0 milion KM.

USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH MRS/MSFI

- a) Usvajanje novih i izmjene postojećih standarda u tekućem period
- b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a bit će u primjeni u narednom periodu

OSNOVA PREZENTACIJE I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

- a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), objavljenim od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde, prevedenim i objavljenim u FBiH.

- b) Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Preduzeće biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

c) Osnova prezentacije

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška. Finansijski izvještaji su prezentirani u konvertibilnim markama (BAM), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 BAM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena. Procjene i povezane pretpostavke redovno se preispituju i pregledaju.

Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Tamo gdje je bilo potrebno, uporedni podaci su prezentirani odvojeno kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće finansijske godine i ostalim podacima.

Priznavanje prihoda

Prihod se mjeri po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja. Prihod se umanjuje za po odobrenim dispozicijama.

Prihod od prodaje robe i proizvoda

Prihodi od prodaje robe i proizvoda priznaju se kada su zadovoljeni sljedeći uslovi:

- Preduzeće je prenio na kupca značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodima;
- Preduzeće ne zadržava stalno sudjelovanje u upravljanju, do stepena koji se obično povezuje s vlasništvom niti kontrolu nad prodanim proizvodima;
- Iznos prihoda može se pouzdano izmjeriti;
- Vjerovatno je da će ekonomske koristi povezane s transakcijom pritjecati u Preduzeće; i
- Troškovi, koji su nastali ili će nastati u odnosu na transakciju, mogu se pouzdano izmjeriti.

Pružanje usluga

Prihodi od ugovora iz osnova usluga se priznaju na osnovu stepena završenosti ugovora. Stepen završenosti ugovora je određen sljedećim faktorima:

- Naknada za usluge uključena u cijenu prodatih proizvoda se priznaje u omjeru ukupnih troškova pružanih usluga za prodane proizvode, uzimajući u obzir historijske trendove stvarnog broja pruženih usluga prethodno prodanih proizvoda i
- Prihod po osnovu vremenskih i materijalnih ugovora se priznaje po ugovorenoj stopi kao stepen utrošenog rada i nastalih direktnih troškova.

d) Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u BAM po kursu važećem na datum transakcije.

Monetarna imovina i obaveze iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u BAM na dan bilans stanja po kursu koji je važio na taj dan.

Kursne razlike proizašle iz preračunavanja stranih sredstava plaćanja priznaju se u bilansu uspjeha. Kursevi važnijih valuta na kraju godine bili su kako slijedi:

EUR 1 = BAM 1,955830

e) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su oni koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva. To je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju. Takvi troškovi pozajmljivanja uključuju se u trošak nabave tog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova pozajmljivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju. Svi drugi troškovi posudbe terete bilans uspjeha u razdoblju u kojem su nastali.

f) Troškovi i naknade zaposlenim

U ime svojih zaposlenika, Preduzeće plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziona, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plata, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Preduzeće plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom, kantonalnom nivou i općinskom nivou.

Nadalje, topli obrok, prevoz na i sa posla i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima i knjiže se kao trošak perioda.

Preduzeće vrši rezervisanja za otpremnine u skladu sa MRS 19-primanja zaposlenih.

g) Oporezivanje

Porez na dobit

Tekući porez

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza. Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važe na datum bilansa stanja.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost BiH uvedena je obaveza i regulisan sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost počevši od 1. januara 2006. godine.

h) Troškovi penzionih naknada

Preduzeće nema druge penzione aranžmane osim onih u okviru državnog penzionog sistema Federacije Bosne i Hercegovine. Preduzeće je kao poslodavac dužno obračunavati i uplaćivati postotak iz tekuće bruto plaće zaposlenih u penziono osiguranje, a navedeni troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem zaposleni ostvare naknadu za rad. Preduzeće nema obaveza isplate penzije zaposlenima u budućnosti.

i) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Preduzeće trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako postoji vjerovatnoda da de Preduzeće morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje postojeće obaveze na dan bilansa stanja, uzevši u obzir rizike i nesigurnosti vezane za obavezu.

j) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za iznos amortizacije i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove izravno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali.

Amortizacija se obračunava tako da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta te građevina i opreme u pripremi, otpisuje tokom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom linearne metode po sljededim stopama.

k) Nematerijalna imovina

Zasebno stečena nematerijalna imovina evidentirana je po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju.

Amortizacija nematerijalne imovine je obračunata po linearnoj metodi tokom njegovog procijenjenog vijeka trajanja.

Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine je kako slijedi:

Softveri i licence

5 godina

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznati predmet nematerijalne imovine, kapitalizira se samo u slučaju kada dolazi do povećanja budućih ekonomskih koristi koje će dotjecati u Preduzeće. Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u razdoblju u kojem nastaje. Trošak redovnog održavanja izravno tereti dobit iz poslovanja. U iznimnim slučajevima, trošak održavanja se kapitalizira, ako održavanje rezultira povećanjem kapaciteta ili značajnim poboljšanjem određene imovine.

kao povedanje uslijed revalorizacije.

l) Ulaganja u nekretnine

Ulaganje u nekretnine je nekretnina (zemljište ili zgrada, ili dio zgrade, ili oboje) koje se drži u svrhu zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje. Ulaganje u nekretnine početno se mjeri po trošku. Ulaganja u nekretnine naknadno se mjere po metodu troška.

m) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome što je niže. Trošak obuhvata fakturnu cijenu i sve zavisne i indirektno troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak zaliha se utvrđuje primjenom metodom prosječnog ponderisanog troška.

Zalihe sitnog inventara otpisuju se 100 % prilikom stavljanja u upotrebu.

n) Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja koja se realizuju u roku 12 mjeseci i to:

- Potraživanja od prodaje odnosno potraživanja od kupaca (pravnih i fizičkih lica),
- Druga potraživanja: potraživanja od države (PDV),
- potraživanja za date avanse,
- potraživanja od osiguravajućih kuća,
- potraživanja od zaposlenih,
- potraživanja za refundacije.
- kratkoročni finansijski plasmani.

Sva potraživanja se iskazuju po nominalnoj vrijednosti na osnovu ispostavljene dokumentacije koja prati nastanak poslovnog događaja, umanjenom za odgovarajući iznos ispravke vrijednosti za procijenjene nenadoknadive iznose, ako postoje.

Umanjenja potraživanja od kupaca

Pravilnikom o računovodstvenim politikama Preduzeća definisano je da se na kraju svake godine vrši procjena naplativosti potraživanja. Istim je definisano da se potraživanja starija od 365 dana evidentiraju na ispravku vrijednosti potraživanja i rashode. Preduzeće evidentira rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja u momentu utuženja. Utuženje za potraživanja iz domena široke potrošnje vrše jednom godišnje, potraživanja od pravnih lica svake tri godine.

o) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti podrazumijevaju žiro i tekući račun, novac u blagajni, devizni žiro račun, devizna blagajna te ostalu gotovinu (primljene hartije od vrijednosti, depoziti, itd.). Novac na računima koji se vode u konvertibilnim markama (BAM) kod ovlaštenih organizacija (banaka) vodi se u nominalnim svotama prema izvodu o stanju i prometu tih računa.

Novac u blagajni u konvertibilnim markama (BAM) iskazuje se u nominalnoj vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe novčanog toka uključuju tekuće račune i depozitne račune sa originalnim dospijecem do 3 mjeseca ili manje.

p) Finansijske obaveze

Dugoročne obaveze čine one obaveze čiji je obligacioni rok izmirenja duži od 1 godine (12 mjeseci), a one mogu biti:

- obaveze prema povezanim pravnim licima i članovima predzeda;
- obaveze prema kreditima, te finansijskim i robnim zajmovima;
- obaveze po osnovu finansijskih najмова;
- ostale dugoročne finansijske obaveze

Kratkoročne obaveze su one obaveze čiji je obligacioni rok izmirenja maksimalno 1 godina (12 mjeseci) odnosno sve one obaveze koje dospijevaju u obračunskom periodu jedne kalandarske godine i one čine:

- Kratkoročne finansijske obaveze (obaveze po osnovu zajmova i kredita, obaveze za primljene avanse),

- Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze (obaveze prema zaposlenima, obaveze za poreze i doprinose i druge takse),
- kratkoročne obaveze klasificirane u grupu sa sredstvima namijenjenim za prodaju ili otuđenje.

q) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u finansijske najmove kad god se gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na zajmoprimca tokom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Preduzeće kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Preduzeća po fer vrijednosti na datum stjecanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odgovarajuća obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu stanja kao obaveza za finansijski najam. MSFI 16

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze.

Finansijski troškovi izravno terete račun dobiti i gubitka, osim onih koji se izravno mogu pripisati kvalificiranom sredstvu, u kojem slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Preduzeća vezano za troškove pozajmljivanja. Potencijalne najamnine teretit će troškove u razdobljima kada su nastale.

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najmova terete trošak najma na temelju linearne metode, osim ako ne postoji druga sistemska osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine.

U slučaju da su primljeni poticaji za poslovne najmove, takvi poticaji priznaju se kao obaveza. Ukupna korist od tih poticaja priznaje se kao smanjenje troškova najma na temelju linearne metode, osim ako ne postoji druga sistemska osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine.

r) Prihodi budućih perioda – odgođeni prihodi

Za iskazivanje prihoda od donacija povezanih sa imovinom, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 20 „*Računovodstvo za državne potpore objavljivanje državne pomoći*“, Preduzeće primljene potpore evidentira kao odgođeni prihod koji koristi za sučeljavanje sa troškovima amortizacije materijalne imovine finansirane tim sredstvima.

PREGLED PRIHODA I RASHODA

KONTO	OPIS	2019	2020	2021	2022	2023	indeks
1	2	3	4	5	6	7	
	Poslovni prihodi	50.495.959	47.390.708	48.683.533	52.816.608	53.262.983	101
60	Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje	40.041.517	38.391.596	39.329.711	41.525.248	40.190.438	97
62	Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	3.573.713	4.827.413	3.736.134	4.563.121	5.875.152	129
65	Ostali poslovni prihodi	6.880.729	4.171.699	5.617.688	6.728.239	7.197.393	107
	Poslovni rashodi	60.593.494	59.404.545	58.485.265	70.317.768	75.056.343	107
51	Materijalni troškovi	11.876.292	11.614.348	10.627.995	12.231.093	13.740.666	112
52	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	25.224.993	24.279.463	23.399.138	26.401.019	27.824.370	105
53	Troškovi proizvodnih usluga	1.115.555	1.491.219	1.753.594	1.794.704	1.809.984	101
540 do 542	Amortizacija						
543 do 549	Troškovi rezervisanja	18.895.440	18.723.165	18.535.798	24.613.640	24.930.699	101
55	Nematerijalni troškovi	253.039	0	92.695	6.537	166.667	2.550
	Dobit/Gubitak od poslovnih aktivnosti	3.228.174	3.296.350	4.076.045	5.270.774	6.583.956	125
	Dobit/Gubitak od poslovnih aktivnosti	-10.097.535	-12.013.837	-9.801.731	-17.501.160	-21.793.360	125
66	Finansijski prihodi	796.811	664.500	788.191	469.406	554.427	118
56	Finansijski rashodi	509.079	357.684	423.145	2.343	1.009	43
	Dobit/Gubitak od finansijskih aktivnosti	287.732	306.817	365.047	467.063	553.417	118
	Gubitak redovne aktivnosti	-9.809.803	-11.707.021	-9.436.685	-17.034.097	-21.239.943	125
67	Ostali prihodi i dobici	3.668.584	2.966.196	4.123.149	4.272.522	4.559.665	107
57	Ostali rashodi i gubici	4.712.497	5.455.983	7.873.047	4.552.094	4.717.701	104
	Dobit/Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	-1.043.912	-2.489.787	-3.749.897	-279.571	-158.035	57
68	Prihodi/dobici po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine	0	0	0	11.200	8.286	74
58	Rashodi/gubici po osnovu umanjenja vrijednosti imovine	0	0	0	0	535.642	
69	Efekt promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda, i prenos prihoda	0	0	0	850.128	201.867	24
59	Efekt promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda, promjena vrijednosti zaliha i prenos rashoda	361.465	53.860	198.496	366	222.537	60.846
	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	-11.215.180	-14.250.668	-13.385.078	-16.452.706	-21.946.004	133

PRIHODI

Ostvareni ukupan prihod u periodu 01.01.2023. do 31.12.2023. godini, iznosi: 58.587.228 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine, POVEĆANJE za 290.235 KM

U obračunskom periodu 2023. godine, POSLOVNI PRIHODI iznose 46.065.590 KM, što je 78,6% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovi prihodi imaju SMANJENJE za 22.779 KM

U obračunskom periodu 2023. godine, najveći prihodi su : Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu , u iznosu od 40.190.438 KM, što je 68,6% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima SMANJENJE za 1.334.810 KM ili 3,2 %.

Nema dodatnih objavljivanja --

Na drugom mjestu po veličini su : Ostali prihodi i dobici , u iznosu od 11.538.654 KM, što je 19,7% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima SMANJENJE za 152.125 KM ili 1,3 %.

Nema dodatnih objavljivanja --

Na trećem mjestu po veličini su : Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu , od 5.875.152 KM, što je 10% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima POVEĆANJE za 1.312.031 KM ili 28,8 %.

Na četvrtom mjestu su : Prihodi od prodaje materijala , od 406.666 KM, što je 0,7% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima POVEĆANJE za 369.427 KM ili 992 %.

Pregled cjenovnika na snazi iz 2013. godine za naplatu usluga snabdjevanja vode i odvodnje:

„DOMAĆINSTVA“

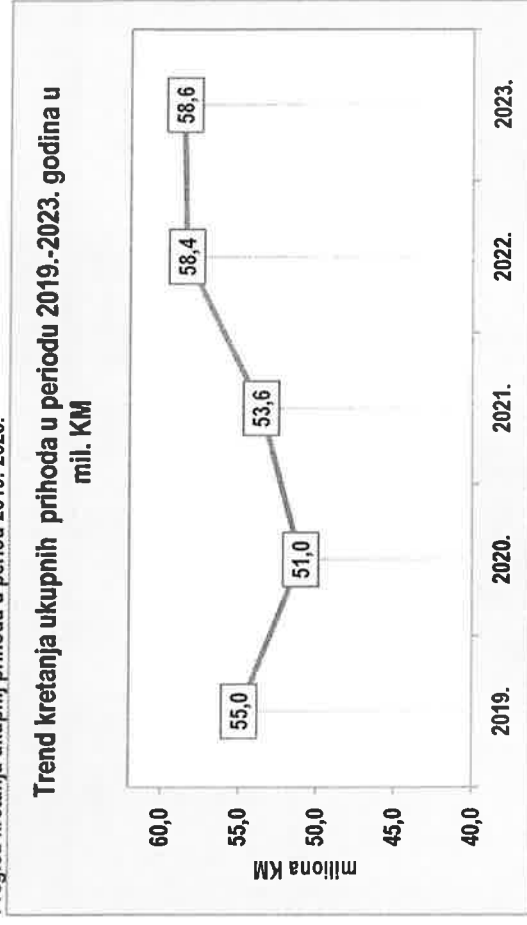
Varijabilni dio - KM/m ³ vode				
	Potrošeni m ³ vode mjesečno			
	≤ 5 m ³	> 5 m ³ ≤ 30 m ³	> 30 m ³	
Usluga snabdjevanja pitkom vodom	0,70	0,84		1,17
Usluga odvodnje otpadnih voda	0,30	0,36		0,50
PDV	0,17	0,20		0,28
Ukupno	1,17	1,40		1,95
PVN za korištenje voda				0,01
PVN za zaštitu voda				0,04
* Fiksni dio - KM/mjesečno				
Fiksni dio		2,00		
PDV		0,34		
UKUPNO		2,34		

Varijabilni dio - KM/m ³ vode	
Usluga snabdijevanja pitkom vodom	1,17
Usluga odvodnje otpadnih voda	0,50
PDV	0,28
Ukupno	1,95
PVN za korištenje voda	0,01
PVN za zaštitu voda	0,04
* Fiksni dio - KM/mjesečno	
Fiksni dio	4,00
PDV	0,68
UKUPNO	4,68

„OSTALI KORISNICI“

Varijabilni dio - KVM/m ³ vode				
Usluga snabdijevanja pitkom vodom			2,18	
Usluga odvodnje otpadnih voda			0,94	
PDV			0,53	
UKUPNO			3,65	
PVN za konštenje voda			0,01	
PVN za zaštitu voda - zagađivači	veliki	srednji	mali	
	0,2	0,1	0,04	
* Fiksni dio - KVM/mjesečno				
U zavisnosti od profila vodomjera	Profil vodomjera			
	do 40 mm	50-100 mm	150 mm i više	
Fiksni dio	4	20	40	
PDV	0,68	3,4	6,8	
UKUPNO	4,68	23,4	46,8	

Prema važećem cjenovniku fiksni dio se obračunava svim potrošačima mjesečno, bez obzira na potrošnju vode.

Nakon pademije COVID-a primjetan je rast ukupnih prihoda u godinama poslije nje. U period 2021-2023. godine došlo je do povećanja prihoda od pruženih usluga, kao i rasta ostalih prihoda. Obzirom da cjenovnik kojim se vrši naplata isporučene vode je iz 2013. Godine i nije se mjenjao na poziciji prihoda od prodaje vode i usluge odvodnje nemamo značajnija kretanja.

RASHODI

Ostvareni ukupni rashodi u obračunskom periodu 2023. godini, iznose: 80.533.232 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine, POVEĆANJE za 5.783.533 KM ili 7,7 %.

U obračunskom periodu 2023. godine, POSLOVNI RASHODI iznose 74.889.677 KM, što je 93% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovi rashodi imaju POVEĆANJE za 4.712.946 KM ili 6,7 %.

U obračunskom periodu 2023. godine, najveći rashodi su - Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja , u iznosu od 27.824.370 KM, što je 34,6% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 1.423.351 KM ili 5,4 %.

Nema dodatnih objavljivanja - MSFI za MSS Odjeljak 5 Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i Bilans uspjeha

Na drugom mjestu po veličini : Amortizacija , u iznosu od: 24.930.699 KM, što je 31% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 451.559 KM ili 1,8 %.

Dok su na trećem mjestu po veličini su : Troškovi energije i goriva , od: 10.917.413 KM, što je 13,6% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 1.033.052 KM ili 10,5 %.

Dalje slijede : Ostali poslovni rashodi i troškovi , od: 5.337.716 KM, što je 6,6% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 1.211.254 KM ili 29,4 %.

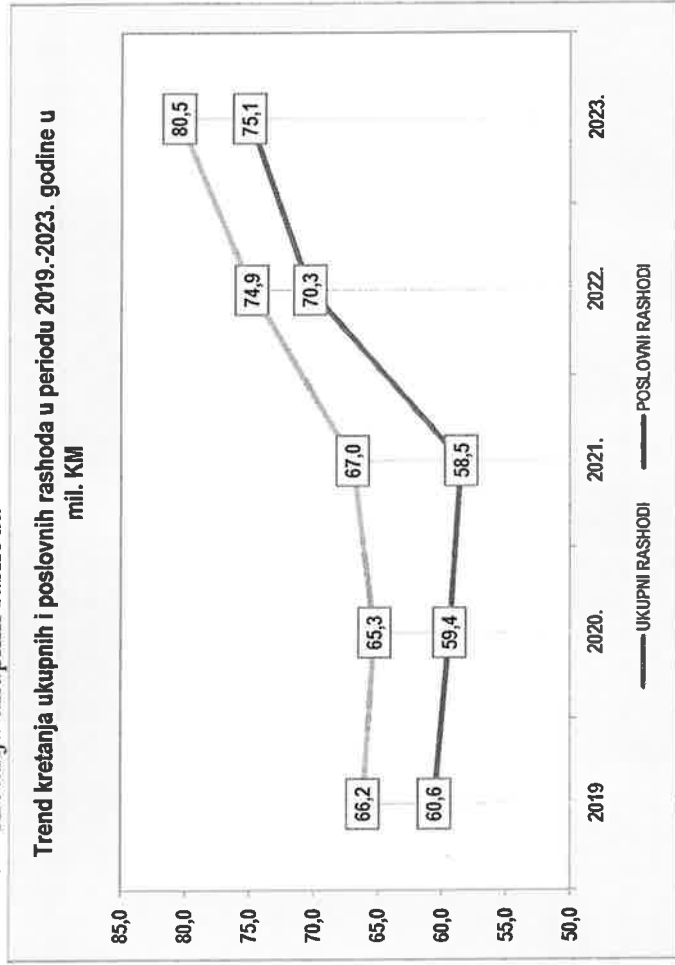
Gubici od finansijske imovine , od: 4.135.457 KM, su 5,1% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 74.892 KM ili 1,8 %.

Troškovi primljenih usluga , od: 3.056.225 KM, su 3,8% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 117.209 KM ili 4 %.

Grafikon kretanja ukupnih rashoda

Na osnovu gore navedenog grafikona vidljivo je povećanje ukupnih rashoda u period 2021. -2023. godina. što je u navedenom periodu.

Razlozi za povećanje ukupnih rashoda u navedenom periodu:

- posljedica inflatornih kretanja
- aktiviranje investicija te je došlo do povećanja rashoda po osnovu amortizacije
- aktiviranje rada postrojenja za preradu otpadnih voda koje enormno povećavaju rashode period cca 3,5 - 4 mil KM
- rast platakoje su posljedica potpisivanja kolektivnih ugovora između Kantona Sarajevo i Sindikata

Pregled troškova plata i ostalih primanja zaposlenih po godinama

U protekloj 2023. Godini je došlo do povećanja rashoda po osnovu plata što je posljedica potpisivanja kolektivnog ugovora između sindikata I Vlade Kantona Sarajevo. Iako je došlo do smanjenja broja zaposlenih sa 874 u 2022. na 832 na 2023. Došlo je do povećanja rashoda po navedenom za 1,4 mil. KM.

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Povećanje /smanjenje			
1	2	3	4	5	6	7	(7-3)/3	(7-4)/4	(7-5)/5	(7-6)/6
52	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	25.224.993	24.279.463	23.399.138	26.401.019	27.824.370	11%	12%	7%	5%
5200 do 5205	Troškovi plaća	11.557.211	11.089.722	10.752.064	12.339.582	13.078.508	16%	12%	4%	6%
5206,5207	Doprinosi iz PIO, zdravstvo i nezaposlene iz i na plaće	8.184.604	7.886.254	7.563.433	8.666.474	9.140.297	17%	14%	5%	5%
521	Troškovi naknada plaća	1.943.212	1.945.227	1.706.982	1.918.129	1.853.813	24%	25%	10%	-3%
523	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	6.219	2.083	424	12.822	8.055	-76%	-62%	-17%	-37%
524	Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	3.099.934	3.107.272	2.975.265	3.364.718	3.637.658	-24%	-10%	10%	8%
527	Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	53.909	35.974	40.277	46.144	53.079	42%	44%	8%	15%
529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	379.904	212.932	360.693	53.150	52.960	669%	741%	658%	0%

Topli obrok se isplaćuje u iznosu od 1 % od prosječne plaće u FBiH po radnom danu.

Regres je isplaćen u iznosu od 50 % prosječne plaće u FBiH. Regres u 2023. godini je iznosio 629,50KM po radniku.

Pomoći u slučaju smrti, bolesti i sl. zaposlenika ili članova uže porodice isplaćuju se u iznosu do tri prosječne mjesečne plaće zaposlenika ili u FBiH, ovisno šta je povoljnije za zaposlenika.

Naknada troškova prevoza na posao i sa posla isplaćivana je u visini od cijene mjesečne autobusne karte u javnom saobraćaju.

U skladu sa MRS 19 - Primanja zaposlenih vrši se rezervisanje po osnovu odlazaka u penziju. Rezevaciju vrši ovlašteni aktuar. Aktuarski gubici u 2023. godini iznose 15.801KM.

Nematerijalni troškovi

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2019.	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023	Povećanje /smanjenje		
1	2	3	4	5	6	7	(7-4)/4	(7-5)/5	(7-6)/6
55	Nematerijalni troškovi	3.228.174	3.296.350	4.076.045	5.270.774	6.583.956	7%	7%	25%
550	Troškovi neproizvodnih usluga	656.273	715.434	856.272	1.144.311	1.246.241	54%	32%	9%
551	Troškovi reprezentacije	14.549	1.801	238	2.845	9.451	56%	-1%	232%
552	Troškovi premija osiguranja	165.661	136.991	159.648	150.829	132.734	23%	38%	-12%
553	Troškovi platnog prometa	19.338	19.361	22.951	32.406	20.296	63%	45%	-37%
554	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	881.769	1.222.383	1.298.690	1.342.345	2.232.187	6%	4%	66%
555	Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica	1.341.232	1.039.875	1.397.677	2.458.305	2.329.316	-	-	-
556	Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza	15.457	10.956	25.368	11.467	28.344	13%	-5%	-5%
559	Ostali nematerijalni troškovi	133.896	149.549	315.201	128.265	585.388	39%	218%	147%
							1%	-7%	356%

Došlo je do povećanja nematerijalnih troškova za 1,3 mil KM. Najznačajnije povećanje je na poziciji troškova poštanskih i telekomunikacionih usluga što je posljedica naplate računa preko pošte.

Ostali rashodi

Na poziciji ostalih rashoda imamo značajnije povećanje rashoda po osnovu umanjenja vrijednosti i otpisa zaliha što je posljedica provođenja MRS 2- zalihe.

Konto	Opis	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Ostvareno 2023
570,575,576	Gubici i manjkovi	65.875	313	46.245	172.408	16.696
578	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	4.381.256	5.299.074	7.194.274	4.060.565	4.135.457
579	Rashodovanja i gubici na zalihama materijala i robe i ostali rashodi	265.365	156.596	632.528	319.120	565.548
57	Ostali rashodi i gubici	4.712.497	5.455.983	7.873.047	4.552.094	4.717.701

IMOVINA KAPITAL I OBAVEZE

Dugoročna imovina

Imovina se vrednuje po modelu troška. Preduzeće nije vršilo preispitivanje vrijednosti po MRS 36. Obzirom da je imovina kojom preduzeće raspolaže imovina Kantona Sarajevo i da je Vlada Kantona shodno Zaključku iz 2009. godine bilo dužno da izvrši popisivanje i procjenjivanje isto se nije sprovedo. Preduzeće shodno poreskim propisima koji su a snazi i koji nisu u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima te bi u slučaju da imovina se procjeni na nižu vrijednost u odnosu na knjigovodstvenu moralo izvršiti uplatu pripadajućih poreza na dobit. Obzirom da preduzeće posluje negativno dugi niz godina isto nije u mogućnosti da sprovede.

Zemljište

Preduzeće je dana 28.12.2023. godine potpisalo Ugovor o prenosu prava vlasništva uz protučinidbu OPU-IP 1966/2023 kojim je preneseno pravo vlasništva na zemljišnom parcelom od 3574m² na lokaciji općine Novo Sarajevo. Kanton se obavezu da izvrši protučinidbu u roku od a najkasnije od 24 mjeseca, te da da zamjensku lokaciju u vrijednost od 4.487.000KM. Ugovorom je izvršeno isknižavanje vrijednosti zemljišta u iznosu od 21.874,52KM i investicije koja se vodi na kontu 025 u iznosu od 620.000KM. Izvršeno evidentiranje dugoročnih potraživanja u iznosu procjene sudskog vještaka od 4.487.000KM, te evidentiranje odluženog prihoda na 4918 u iznosu od 3.845.125,48KM.

Investicije

Preduzeće ima kredit kod EBRD- kojem je garant Vlada Kantona Sarajevo u iznosu od 25.000.000KM. Stanje kredita na dan 31.12.2023. je 20.502.719,49KM. Preduzeće zbog toga što posluje sa neekonomskom cijenom nije u mogućnosti da isti uredno servisira, te je obavezu preuzeo Kanton Sarajevo. Obaveze preduzeća prema Kantonu Sarajevo po navedenom iznose 6.064.317,26KM.

Preduzeće je u toku 2023. godine izvršilo aktiviranje investicije iz II tranše EBRD sekcija I u iznosu od 4.712.396,69KM. Realizacija investicije iz II tranše EBRD –a je u toku te je na dan sastavljanja FI iznosi 4.825.166,58KM.

Preduzeće je u toku 2023. godine u saradnji sa Općinom Centar i Kantona Sarajevo realizovalo sljedeće investicije:

- Polaganje cjevovoda u ulice Harisa Čampare iznos 34.297,69KM
- LOT 3 Nabavka i ugradnja mjerne opreme na objektima –DMA zone u iznosu od 251.844KM
- Krančevićeva ulica –rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže 680.331,74KM
- Izgradnja pumpne stanice Gornji Kromolj u iznosu od 212.068,61KM.

Investicije u toku, a koje finansira Kanton Sarajevo:

- Izgradnja rezervoara Krivoglavci iznos 622.041,86KM
- Izgradnja pumpne stanice Poturovići i rezervoara Poturovići iznos 330.610,27KM
- Izgradnja priključka Gornji Kromolj Općina Centar -6104,66KM

Zalihe

Preduzeće je angažovalo sudskog procjenitelja i izvršilo procjenjivanje zaliha po MRS 2. i time je došlo do otpisivanja, te umanjivanja vrijednosti istih a što se odrazilo i na povećanje gubitka poslovanja u 2021. godini.

Potraživanja

Preduzeće vrši utuživanja potraživanja kupci širok potrošnja svake godine a usluga svake tri godine. Preduzeće ima stari ERP program te nije u mogućnosti da primjeni MSFI 9-finansijski instrumenti.

Kapital

Vlasnik je upisao u kapital preduzeća sa iznosom od 10.000KM.

BILANS STANJA
(Za pravna lica koja vode knjigovodstvo u skladu sa kontnim okvirom za privredna društva)

	AKTIVA				2022	2.023
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (002+008+014+015+020+021+030+033)	0	0	1	759.270.185	752.195.143
01	I. Nematerijalna sredstva (003 do 007)	0	0	2	503.468	438.002
010	1. Kapitalizirana ulaganja u razvoj	0	0	3		
011	2. Koncesije, patenti, licence i druga prava	0	0	4	68.765	72.966
012	3. Goodwill	0	0	5		
013, 014	4. Ostala nematerijalna sredstva	0	0	6	434.703	365.036
015, 017	5. Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	0	0	7		
02	II. Nekretnine, postrojenja i oprema (009 do 013)	0	0	8	758.737.104	747.257.413
020	1. Zemljište	0	0	9	21.051.089	21.029.214
021	2. Građevinski objekti	0	1	0	691.909.912	677.398.160
022 do 024	3. Postrojenja i oprema	0	1	1	44.389.681	40.976.196
026	5. Stambene zgrade i stanovi	0	1	2		
025, 027	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0	1	3	1.386.422	7.853.843
03	III. Investicijske nekretnine	0	1	4		
04	IV. Biološka sredstva (016 do 019)	0	1	5		
040	1. Šume	0	1	6		
041	2. Višegodišnji zasadi	0	1	7		
042	3. Osnovno stado	0	1	8		
045, 047	4. Avansi i biološka sredstva u pripremi	0	1	9		
05	V. Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	2	0	8.373	1.704
06	VI. Dugoročni finansijski plasmani (022 do 029)	0	2	1	21.240	11.024
060	1. Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica	0	2	2		
061	2. Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	0	2	3		
062	3. Dugoročni krediti dati povezanim pravnim licima	0	2	4		
063	4. Dugoročni krediti dati u zemlji	0	2	5		
064	5. Dugoročni krediti dati u inostranstvo	0	2	6		
065	6. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	0	2	7		

066	7. Finansijska sredstva koja se drže do roka dospeljeća	0	2	8		
068	8. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0	2	9		
07	VII. Druga dugoročna potraživanja (031+032)	0	3	0		4.487.000
070	1. Potraživanja od povezanih pravnih lica	0	3	1		
071 do 078	2. Ostala dugoročna potraživanja	0	3	2		4.487.000
091, 098	VIII. Dugoročna razgraničenja	0	3	3		
090	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	3	4		
	C) TEKUĆA SREDSTVA (036+043)	0	3	5	18.284.464	19.747.407
10 do 15	I. Zalihe i sredstva namijenjena prodaji (037 do 042)	0	3	6	3.588.692	3.042.471
10	1. Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	0	3	7	3.569.485	3.023.264
11	2. Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	0	3	8		
12	3. Gotovi proizvodi	0	3	9		
13	4. Roba	0	4	0		
14	5. Stalna sr. namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje	0	4	1		
15	6. Dati avansi	0	4	2	19.207	19.207
	II. Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani (044+047+053+061+062)	0	4	3	14.695.772	16.704.935
20	1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti (045+046)	0	4	4	3.073.104	4.678.327
20 bez 207	a) Gotovina	0	4	5	3.073.104	4.678.327
207	b) Gotovinski ekvivalenti	0	4	6		
21, 22, 23	2. Kratkoročna potraživanja (048 do 052)	0	4	7	9.959.945	9.399.574
210	a) Kupci - povezana pravna lica	0	4	8		
211	b) Kupci u zemlji	0	4	9	7.454.215	5.933.338
212	c) Kupci u inostranstvu	0	5	0		
22	d) Potraživanja iz specifičnih poslova	0	5	1		
23	e) Druga kratkoročna potraživanja	0	5	2	2.505.730	3.466.236
24	3. Kratkoročni finansijski plasmani (054 do 060)	0	5	3	12.070	14.795
240	a) Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	0	5	4		
241	b) Kratkoročni krediti dati u zemlji	0	5	5		
242	c) Kratkoročni krediti dati u inostranstvo	0	5	6		
243, 244	d) Kratkoročni dio dugoročnih plasmana	0	5	7	12.070	14.795
245	e) Finansijska sredstva namijenjena trgovanju	0	5	8		
246	f) Druga finansijska sredstva po fer vrijednosti	0	5	9		
248	g) Ostali kratkoročni plasmani	0	6	0		
27	4. Potraživanja za PDV	0	6	1	173.968	1.158.252
28 bez 288	5. Aktivna vremenska razgraničenja	0	6	2	1.476.686	1.453.988
288	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	6	3		
290	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	6	4		
	POSLOVNA AKTIVA (001+034+035+063+064)	0	6	5	777.554.649	771.942.550
	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA				140.252.768	144.601.199

	PASIVA				2022	2.023
	A) KAPITAL (102-109+110+111+114+115-116+117-122-127)	1	0	1	639.214.187	617.252.382
30	I. Osnovni kapital (103 do 108)	1	0	2	10.000	10.000
300	1. Dionički kapital	1	0	3		
302	2. Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću	1	0	4		
303	3. Zadržni udjeli	1	0	5		
304	4. Ulozi	1	0	6		

305	5. Državni kapital	1	0	7	10.000	10.000
309	6. Ostali osnovni kapital	1	0	8		
31	II. Upisani neuplaćeni kapital	1	0	9		
320	III. Emisiona premija	1	1	0		
32	IV. Rezerve (112+113)	1	1	1	713.762.573	684.019.930
321	1. Zakonske rezerve	1	1	2		
322	2. Statutarne i druge rezerve	1	1	3	713.762.573	684.019.930
dio 33	V. Revalorizacija rezerve	1	1	4	12.443	-3.358
dio 33	VI. Nerealizovani dobiti	1	1	5		
dio 33	VII. Nerealizovani gubici	1	1	6		
34	VIII. Neraspoređena dobit (118 do 121)	1	1	7		
340	1. Neraspoređena dobit ranijih godina	1	1	8		
341	2. Neraspoređena dobit izvještajne godine	1	1	9		
342	3. Neraspoređeni višak prihoda ranijih godina	1	2	0		
343	4. Neraspoređeni višak prihoda izvještajne godine	1	2	1		
35	IX. Gubitak do visine kapitala (123 do 126)	1	2	2	61.185.751	66.774.190
350	1. Gubitak ranijih godina	1	2	3	44.733.045	44.828.186
351	2. Gubitak izvještajne godine	1	2	4	16.452.706	21.946.004
352	3. Nepokriveni višak rashoda ranijih godina	1	2	5		
353	4. Nepokriveni višak rashoda izvještajne godine	1	2	6		
360	X. Otkupljene vlastite dionice i udjeli	1	2	7		
dio 40	B) DUGOROČNA REZERVISANJA (129+130)	1	2	8	102.323.783	98.360.994
dio 40	1. Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike	1	2	9	9.004.906	8.297.354
dio 40	2. Dugoročna razgraničenja	1	3	0	93.318.877	90.063.639
	C) DUGOROČNE OBAVEZE (132 do 138)	1	3	1	15.595.078	22.380.813
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	1	3	2		
411	2. Obaveze prema povezanim pravnim licima	1	3	3		
412	3. Obaveze po dugoročnim vrijednosnim papirima	1	3	4		
413, 414	4. Dugoročni krediti	1	3	5	15.595.078	22.379.072
415, 416	5. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	1	3	6		1.741
417	6. Dugor. obaveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1	3	7		
419	7. Ostale dugoročne obaveze	1	3	8		
408	D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	1	3	9		
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (141+149+155+156+160+161+162+163)	1	4	0	12.772.537	18.500.156
42	I. Kratkoročne finansijske obaveze (142 do 148)	1	4	1	2.883.802	2.883.820
420	1. Obaveze prema povezanim pravnim licima	1	4	2		
421	2. Obaveze po kratkoročnim vrijednosnim papirima	1	4	3		

422	3. Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	1	4	4		
423	4. Kratkoročni krediti uzeti u inostranstvu	1	4	5	2.883.802	2.883.820
424, 425	5. Kratkoročni dio dugoročnih obaveza	1	4	6		
427	6. Kratk. Obaveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1	4	7		
429	7. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	1	4	8		
43	II. Obaveze iz poslovanja (150 do 154)	1	4	9	6.156.220	11.128.927
430	1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	1	5	0	1.466.282	1.443.580
431	2. Dobavljači - povezana pravna lica	1	5	1		
432	3. Dobavljači u zemlji	1	5	2	4.400.732	8.866.162
433	4. Dobavljači u inostranstvu	1	5	3		
439	5. Ostale obaveze iz poslovanja	1	5	4	289.207	819.185
44	III. Obaveze iz specifičnih poslova	1	5	5		
45	IV. Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (157 do 159)	1	5	6	2.533.976	2.642.686
450 do 452	1. Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća	1	5	7	2.331.146	2.434.300
453 do 455	2. Obaveze po osnovu naknada plaća koje se refundiraju	1	5	8	19.605	17.371
456 do 458	3. Obaveze za ostala primanja zaposlenih	1	5	9	183.225	191.015
46	V. Druge obaveze	1	6	0	387.471	1.311.523
47	VI. Obaveze za PDV	1	6	1	519.922	237.990
48 bez 481	VII. Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	1	6	2	291.146	295.210
481	VIII. Obaveze za porez na dobit	1	6	3		
49 bez 495	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	1	6	4	7.649.062	15.448.205
495	G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	1	6	5		
	POSLOVNA PASIVA (101+128+131+139+140+164+165)	1	6	6	777.554.647	771.942.549
89	Vanbilansna pasiva	1	6	7	140.252.768	144.601.199
	Ukupno pasiva (166+167)	1	6	8		

KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo
-Uprava Preduzeća-
Broj:27-01/24
Sarajevo, 31.05.2024. godine

Na osnovu člana 43. Statuta Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, broj 2317/22 od 18.04.2022. godine i člana 14. Poslovnika o radu Uprave preduzeća, broj 01-01/19 od 27.06.2019. godine, Uprava Preduzeća je na **27. sjednici** održanoj dana **31.05.2023.** godine, donijela:

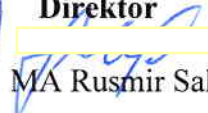
ZAKLJUČAK

1. Uprava utvrđuje Izvještaj o poslovanju Preduzeća za period 01.01. - 31.12.2023. godine.
2. Izvještaj Uprave o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za period 01.1. - 31.12.2023. godine sa bilansom stanja i bilansom uspjeha, dostaviti Nadzornom odboru na razmatranje.
3. Sastavni dio ovog Zaključka je Izvještaj o poslovanju Preduzeća za period 01.01. - 31.12.2023. godine.

Dostavljeno:

- 1.Nadzornom odboru,
- 2.Izvršnom direktoru za ekonomske i pravne poslove,
- 3.a/a,

Direktor

MA Rusmir Salić

KJKP "VIK" d.o.o. Sarajevo

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2023. i
Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	3
Izvještaj nezavisnog revizora	4-8
Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	9-10
Izvještaj o bilansu stanja	11
Izvještaj o promjenama na kapitalu	12
Izvještaj o novčanim tokovima	13
Napomene uz finansijske izvještaje	14-35

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je odgovorna da osigura da su finansijski izvještaji KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu „Preduzeće“) pripremljeni za svaku finansijsku godinu u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Preduzeću, kao i njegove rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Preduzeće u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Pri izradi finansijskih izvještaja, odgovornosti Uprave obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima;
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Preduzeće nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Preduzeća. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Preduzeća, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Odobrio i potpisao u ime Uprave

Rusmir Salić, direktor
KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Jaroslava Černija br. 8
Sarajevo
Bosna i Hercegovina

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravi KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu „Preduzeće“), koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. godine, bilansa uspjeha, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama u kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, napomena uz finansijske izvještaje, uključujući i sažeti prikaz značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u dijelu „Osnova za mišljenje s rezervom“, priloženi finansijski izvještaji prikazuju objektivno i fer, u svim značajnim stavkama, finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2023. godine, te rezultate njegovog poslovanja i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje s rezervom

Dugotrajna imovina

Preduzeće nema riješene imovinsko-pravne odnose na imovini s kojom obavlja osnovnu djelatnost. Iskazano zemljište u poslovnim knjigama nije razdvojeno. Prema dostavljenim informacijama Preduzeće u poslovnim knjigama ima uknjiženo zemljište površine 3.435.888 m² vrijednosti 21.029.214 KM, od čega za zemljište površine 2.133.220 m², vrijednosti 13.056.288 KM Preduzeće u zemljišnim knjigama ima upisano pravo raspolaganja, dok na peostalom zemljištu vrijednosti 7.972.926 KM Preduzeće nema uknjiženo niti pravo raspolaganja.

Preduzeće nije, u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine, izvršilo procjenu nadoknadive vrijednosti imovine na dan 31. decembra 2023. godine. Na osnovu raspoložive dokumentacije nismo mogli utvrditi nadoknadivu vrijednost imovine niti efekte potencijalnog umanjenja vrijednosti dugotrajne imovine Preduzeća na finansijske izvještaje.

Potraživanja od kupaca

Preduzeće je na dan 31. decembra 2023. godine iskazalo potraživanja od kupaca u iznosu 5.933.339 KM.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama Preduzeća definisano je da se potraživanja starija od 365 dana evidentiraju na ispravku vrijednosti potraživanja i rashode, bez obzira da li je potraživanje utuženo. Prema dostavljenim informacijama, Preduzeće evidentira rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja u momentu utuženje dok se utuženje za potraživanja iz domena široke potrošnje vrše jednom godišnje, a potraživanja od pravnih lica svake tri godine.

Nadalje, istim Pravilnikom je definisano da se na kraju godine vrši procjena naplativosti potraživanja. Prema dostavljenoj dokumentaciji, Preduzeće ne posjeduje starosnu strukturu potraživanja niti je izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost potraživanja od kupaca niti potencijalne efekte koje bi na finansijske izvještaje imala procjena očekivanih kreditnih gubitaka.

Potraživanja za manjkove

Preduzeće je na dan 31. decembra 2023. godine iskazalo potraživanja za manjkove u iznosu 183.631 KM. Utvrdili smo da Preduzeće ne posjeduje adekvatnu dokumentaciju na osnovu koje su evidentirana potraživanja po ovom osnovu. Zbog navedenog podcijenjeni su rashodi po osnovu manjkova i precijenjena potraživanja.

Osnova za mišljenje s rezervom (nastavak)

Prenos vlasništva nad imovinom Preduzeća

Preduzeće je 28.12.2023. godine sklopilo Ugovor o prijenosu prava vlasništva uz protučinidbu sa Kantonom Sarajevo prema kojem se preduzeće obavezalo da prenesene na Kanton Sarajevo svoju nekretninu upisanu u zemljišnoknjižni izvadak broj: 1288 k.o. SP_SARAJEVO MAHALA LIII na području općine Novo Sarajevo, a predmet prijenosa je zemljište, dok će Kanton Sarajevo obezbjediti Preduzeću nekretninu koja nije definisana Ugovorom u roku od 24 mjeseca od dana zaključenja Ugovora. Prema odredbama Ugovora tržišna vrijednost nekretnine koja je prenesena na Kanton Sarajevo iznosi 4.487.000 KM.

Društvo je je evidentiralo ovu transakciju kao potraživanje od Kantona Sarajevo u iznosu 4.487.000 KM, odloženi prihod u iznosu 3.845.125 KM, isknjiženje ulaganja u građevinski objekat i isknjiženje nabavne vrijednosti zemljišta u iznosu 641.875 KM.

Na osnovu provedene revizije finansijskih izveštaja Preduzeća, a u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, smatramo da navedena transakcija nije pravilno evidentirana u skladu sa odredbama naprijed navedenih standarda. Evidentiranje odloženog prihoda za ovu transakciju nije u potpunosti u skladu sa MSFI. Prema MSFI 15 - Prihodi od ugovora s kupcima, prihod se priznaje kada je kontrola nad dobrom ili uslugom prenijeta na kupca. U ovom scenariju, Preduzeće ne pruža dodatne usluge niti će ostvariti prihod koji je direktno povezan sa prenijetom nekretninom, stoga nema osnove za priznanje odloženog prihoda. Transakcija se odnosi na razmjenu imovine sa budućom isporukom, što ne generiše odloženi prihod.

MSFI zahtijevaju da se sve značajne transakcije, uključujući prirodu transakcija, adekvatno objave u napomenama uz finansijske izveštaje, dakle obaveza Preduzeća je da objavi detalje o prirodi transakcije u napomenama uz finansijske izveštaje, uključujući informacije o Ugovoru, vremenskom okviru razmjene, fer vrijednosti nekretnina i rizicima povezanim sa transakcijom.

Neobjavljivanje prirode ove transakcije nije u skladu sa MSFI 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i MSFI 7 - Finansijski instrumenti. Neobjavljivanje relevantnih informacija može dovesti do nedostatka transparentnosti i neosiguravanja fer i tačnog prikaza finansijskog stanja Preduzeća. Korisnici finansijskih izveštaja možda neće biti u mogućnosti da adekvatno procijene učinak i rizike povezane sa ovom transakcijom.

Nadalje, uvidom u Ugovor utvrdili smo da je predmet Ugovora o prijenosu vlasništva uz protučinidbu zemljište na kojemu je izgrađen građevinski objekat u prethodnom periodu koji prema procjeni nema vrijednost, iako prema knjigovodstvenoj evidenciji vrijednost ulaganja u građevinski objekat iznosi 620.000 KM. Prema navedenom Ugovoru, definisano je da će Kanton Sarajevo obezbjediti Preduzeću nekretninu u istoj vrijednosti nekretnine koja prema tržišnoj vrijednosti iznosi 4.487.000,00 KM. U vezi sa navednim Ugovorom, ukazujemo na potencijalne rizike:

Nejasno utvrđivanje vrijednosti zamjenske nekretnine: Ugovor ne precizira kako će se tačno utvrditi jednaka vrijednost za nekretninu koja nije definisana Ugovorom. Ovaj nedostatak može dovesti do nesigurnosti i sporova između strana u vezi sa vrijednošću zamjenske nekretnine.

Nedostatak rješenja za razlike u vrijednosti nekretnina: Ugovor ne predviđa rješenja za situacije kada zamjenska nekretnina ima manju ili veću vrijednost od očekivane. Ovo može stvoriti dodatne komplikacije i finansijske rizike za obje strane.

Nepredviđene situacije u slučaju neuspjeha pronalaska adekvatne nekretnine: Nije predviđeno šta će se desiti ako Kanton Sarajevo ne pronađe adekvatnu zamjensku nekretninu. Ovakva neizvjesnost može ozbiljno ugroziti realizaciju Ugovora i stvoriti pravne i operative probleme.

Nedefinisani uslovi za raskid Ugovora: Ugovor ne specificira uslove za raskid ugovora, što dodatno povećava rizik za obje strane u slučaju neslaganja ili nemogućnosti ispunjenja ugovornih obaveza.

Osnova za mišljenje s rezervom (nastavak)

Prenos vlasništva nad imovinom Preduzeća (nastavak)

Kreditiranje bez protuvrijednosti: Davanje nekretnine bez primanja protuvrijednosti u istom momentu predstavlja kreditiranje na rok od dvije godine, što nije u skladu sa članom 41. Zakona o javnim preduzećima i ovlaštenjima Preduzeća. Ovaj aspekt Ugovora može dovesti do pravnih komplikacija i potencijalnih sankcija.

S obzirom na naprijed navedeno, ne možemo potvrditi pravilnost evidentiranja transakcija povezanih sa ovim Ugovorom, kao ni pravni aspekt provođenja Ugovora.

Gubici na vodovodnoj mreži

Revizijom je utvrđeno da u finansijskim izvještajima nisu iskazani gubici koji nastaju na vodovodnoj mreži. Također, nije iskazana nabavna vrijednost proizvedene vode niti potencijalni gubici na vodovodnoj mreži. Ovaj nedostatak u evidentiranju ključnih informacija može dovesti do netačnog prikazivanja operativne efikasnosti i finansijskog stanja Preduzeća, te stvara rizik za korisnike finansijskih izvještaja koji se oslanjaju na tačnost i potpunost prikazanih podataka.

Rezervisanja za sudske sporove

Prema dostavljenim informacijama na dan 31. decembra 2023. godine protiv Preduzeća se vodi 91 sudski spor od toga 11 parničkih postupaka u imovinsko-pravnim sporovima vrijednosti 6.604.199 KM, 50 radnih sporova vrijednosti 501.457 KM te 30 sporova po osnovu odštetnih zahtjeva i drugim osnovama vrijednost 880.129 KM. Iskazana rezervisanja po osnovu sudskih sporova na dan 31. decembra 2023. godine iznose 6.398.952 KM i to: 801.642 KM po sporovima za odštetne zahtjeve, 668.886 KM po radnim sporovima i 4.928.424 KM po imovinsko-pravnim sporovima.

Iz dostavljene dokumentacije nismo mogli identifikovati kako je Preduzeće utvrdilo iskazani iznos rezervisanja niti da je izvršena procjena očekivanih gubitaka po sudskim sporovima koji se vode protiv Društva.

Zbog iznad navedenog nismo u mogućnosti potvrditi stanje iskazanih rezervisanja na dan 31. decembra 2023. godine.

Takse za sudske sporove

Prema dostavljenim informacijama na dan 31. decembra 2023. godine Preduzeće ima 586 nedovršenih sudskih sporova protiv drugih strana. Preduzeće nema evidenciju o obavezama za sudske takse koje će platiti u budućem periodu po osnovu pokrenutih sudskih sporova niti su obaveze i povezani rashodi evidentirani u poslovnim knjigama Preduzeća na dan 31. decembra 2023. godine. Zbog nepostojanja evidencija o obavezama za sudske takse nismo u mogućnosti kvantifikovati efekte na finansijske izvještaje Preduzeća na dan 31. decembra 2023. godine za neiskazane obaveze i povezane rashode po sudskim taksama.

Kapital

Preduzeće je na dan 31. decembra 2023. godine iskazalo ostale rezerve u iznosu 684.019.930 KM. Preduzeće ne posjeduje dokumentaciju o strukturi iskazanih ostalih rezervi u ukupnom kapitalu Preduzeća. Budući da nam nije stavljena na raspolaganje dokumentacija o strukturi ostalih rezervi kapitala, ne možemo potvrditi iskazano stanje kapitala Preduzeća na dan 31. decembra 2023. godine.

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Preduzeća u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Zalihe

Preduzeće je na dan 31. decembra 2023. godine iskazalo zalihe u iznosu 3.042.471 KM. Društvo ne posjeduje izvještaj o starosnoj strukturi zaliha ali je izvršilo procjenu vrijednosti zaliha na dan 31. decembra 2023. godine i evidentiralo efekte procjene u finansijskim izvještajima. Procjenom nisu obuhvaćene zalihe u iznosu 119.925 KM koje su nabavljene u decembru 2023. godine. Nadalje, zalihe materijala za koje je izvršeno umanjenje vrijednosti iskazane su u materijalnoj evidenciji po nabavnoj cijeni, dok je vrijednosti zaliha rezervnih dijelova u materijalnoj evidenciji evidentirana po procijenjenoj vrijednosti. Skrećemo pažnju na iznad navedene činjenice koje bi mogle imati efekte na finansijske izvještaje Preduzeća.

Vremenska neograničenost poslovanja

Preduzeće je iskazalo gubitak izvještajne godine u iznosu 21.946.004 KM. Akumulirani gubici Preduzeća na dan 31. decembra 2023. godine iznose 66.774.190 KM. Preduzeće kontinuirano ostvaruje gubitke u poslovanju i iste pokriva iz fonda ostalih rezervi kapitala iako ne posjeduje podatke o strukturi fonda ostalih rezervi.

Navedeno ukazuju na postojanje značajne neizvjesnosti koja može uzrokovati značajnu sumnju u mogućnost Preduzeća da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Osim pitanja iznijetih u dijelu „Osnova za mišljenje s rezervom“ utvrdili smo da nema drugih ključnih revizijskih pitanja za komuniciranje u našem Izvještaju nezavisnog revizora.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnji izvještaj, ali ne uključuju godišnje finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno protivrječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji. Ako, na osnovu posla koji smo obavili, zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da objavimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za objaviti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava Preduzeća je odgovorna za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine i za one interne kontrole za koje Uprava Preduzeća odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih finansijskih izvještaja, Uprava Preduzeća je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Preduzeća ili namjerava likvidirati Preduzeće ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Preduzeće.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Preduzeća;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Preduzeća da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Preduzeće prekine s vremenski neograničenim poslovanjem;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Address d.o.o. Sarajevo
Marka Marulića do 2c
Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Almina Mujčić, direktor i ovlašten revizor

Sarajevo, 30.5.2024. godine

Alma Agić, ovlašten revizor

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Bilans uspjeha
 za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

	Napomena	2023.	2022.
Prihodi od prodaje	5	46.065.590	46.088.369
Ostali prihodi	6	12.521.638	12.208.624
		<u>58.587.228</u>	<u>58.296.993</u>
 Troškovi sirovina, materijala, energije i goriva	7	(13.740.667)	(12.231.094)
Troškovi zaposlenih	8	(27.718.331)	(26.301.725)
Administrativni i ostali troškovi	9	(8.499.980)	(7.164.772)
Troškovi amortizacije	11, 12, 13	(24.930.699)	(24.479.140)
Troškovi rezervisanja	23	(166.667)	(141.037)
Ostali rashodi	10	(5.476.888)	(4.431.931)
		<u>(80.533.232)</u>	<u>(74.749.699)</u>
 Dobit / (gubitak) iz poslovanja prije oporezivanja		<u>(21.946.004)</u>	<u>(16.452.706)</u>
 Porez na dobit			
 NETO DOBIT / (GUBITAK)		<u>(21.946.004)</u>	<u>(16.452.706)</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti / (gubitku)
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

	2023.	2022.
NETO DOBIT / (GUBITAK)	(21.946.004)	(16.452.706)
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak)	<u>-</u>	<u>-</u>
UKUPNO SVEOBUH VATNA DOBIT / (GUBITAK)	<u>(21.946.004)</u>	<u>(16.452.706)</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

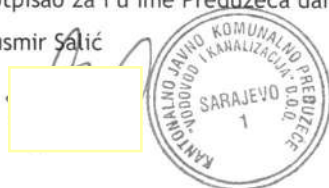
KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Bilans stanja
na dan 31. decembra 2023.

	Napomena	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Dugoročna materijalna imovina	11	747.257.413	758.698.575
Imovina s pravom korištenja	12	1.704	46.899
Dugoročna nematerijalna imovina	13	438.002	503.469
Dugoročni finansijski plasmani	14	11.024	21.240
Ostala dugoročna potraživanja	15	4.487.000	-
		752.195.143	759.270.183
Kratkoročna imovina			
Zalihe	16	3.042.471	3.588.692
Potraživanja od kupaca	17	5.933.339	7.454.215
Ostala potraživanja	17	6.093.270	4.168.455
Novac i novčani ekvivalenti	18	4.678.327	3.073.103
		19.747.407	18.284.465
UKUPNO IMOVINA		771.942.550	777.554.648
KAPITAL			
Vlasnički kapital	19	10.000	10.000
Revalorizacije rezerve	19	(3.358)	12.443
Ostale rezerve	19	684.019.930	713.762.573
Akumulirana dobit	19	(66.774.190)	(74.570.829)
		617.252.382	639.214.187
OBAVEZE			
Dugoročne obaveze			
Obaveze po kreditima	20	22.379.072	15.547.675
Obaveze po poslovnom najmu	21	1.741	47.403
Obaveze za odložene prihode	22	90.063.639	93.318.877
Rezervisanja	23	8.297.354	9.004.906
		120.741.806	117.918.861
Kratkoročne obaveze			
Obaveze prema dobavljačima	24	8.866.162	4.400.732
Obaveze po kreditima	20	4.187.965	3.263.867
Obaveze za odložene prihode	22	11.110.459	4.074.725
Rezervisanja	23	128.512	-
Ostale obaveze	25	9.655.264	8.682.276
		33.948.362	20.421.600
UKUPNO OBAVEZE		154.690.168	138.340.461
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		771.942.550	777.554.648
VANBILANSNA AKTIVA			
		144.601.199	140.252.768
VANBILANSNA PASIVA			
		144.601.199	140.252.768

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Preduzeća dana 30.5.2024. godine:

Rusmir Salić

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Izveštaj o promjenama u kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Akumulirana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2021.	10.000	-	713.762.573	(58.118.123)	655.654.450
Neto dobit / (gubitak) tekuće godine	-	-	-	(16.452.706)	(16.452.706)
Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriva gubitka	-	-	-	-	-
Druge promjene na kapitalu	-	12.443	-	-	12.443
Stanje na dan 31. decembra 2022.	10.000	12.443	713.762.573	(74.570.829)	639.214.187
Neto dobit / (gubitak) tekuće godine	-	-	-	(21.946.004)	(21.946.004)
Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriva gubitka	-	-	(29.742.643)	29.742.643	-
Druge promjene na kapitalu	-	(15.801)	-	-	(15.801)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	10.000	(3.358)	684.019.930	(66.774.190)	617.252.382

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Izvještaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

	2023.	2022.
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja	(21.946.004)	(16.452.706)
Usklađenje za:		
Amortizacija	24.930.699	24.479.140
Troškovi rezervisanja, neto	166.667	141.037
Ostala bezgotovinska usklađenja	(15.801)	12.443
<i>Novčani tok prije promjena na obrtnom kapitalu</i>	<i>3.135.561</i>	<i>8.179.914</i>
 Smanjenje / (Povećanje) zaliha	 546.221	 400.907
Smanjenje / (Povećanje) potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(4.890.939)	(1.997.447)
Povećanje / (Smanjenje) obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza	8.473.207	(5.496.831)
Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti	7.264.050	1.086.543
 Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti		
Povećanje / (smanjenje) materijalne i nematerijalne imovine, neto	(13.378.875)	(2.369.395)
Priliv / (odliv) po osnovu finansijskih plasmana	10.216	9.668
Neto novčani tok od ulagačkih aktivnosti	(13.368.659)	(2.359.727)
 Novčani tok iz finansijskih aktivnosti		
Priliv od / (otplata) poslovnih najмова, neto	(45.662)	(28.695)
Priliv od / (otplata) kredita, neto	7.755.495	1.011.918
Neto novčani tok od finansijskih aktivnosti	7.709.833	983.223
 Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata	 1.605.224	 (289.961)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	3.073.103	3.363.064
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	4.678.327	3.073.103

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

1. OPĆE INFORMACIJE

Osnivač Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo je Kanton Sarajevo.

Osnovna djelatnost Preduzeća je sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom.

Na dan 31. decembra 2023. godine, Preduzeće je zapošljavalo 839 radnika (2022.: 884 radnika).

Organi upravljanja i rukovođenja Preduzećem:

Skupština Preduzeća

Vlada Kantona Sarajevo je izdala Punomoć broj: 02-04-2845-14-1/21 od 10.02.2021. godine kojom je radi vršenja ovlaštenja Skupštine KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo za punomoćnika imenovan Elmir Bajrić.

Nadzorni odbor

Skupština preduzeća KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 7. (sedmoj) vanrednoj sjednici održanoj 16.09.2021. godine, donijela je Odluku o imenovanju članova Nadzornog odbora KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 7V-02/21, kojom su na period od 4 (četiri) godine imenovani:

1. Zlatko Mijatović;
2. Ahmed Mulaibrahimović;
3. Nedim Pervan.

Skupština preduzeća KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 1. (prvoj) vanrednoj sjednici održanoj 04.05.2023. godine, donijela je Odluku o razrješenju člana Nadzornog odbora KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 1V-02/23, kojom je na lični zahtjev dužnosti razrješen:

1. Zlatko Mijatović.

Skupština preduzeća KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 1. (prvoj) vanrednoj sjednici održanoj 04.05.2023. godine, donijela je Odluku o imenovanju vršioca dužnosti člana Nadzornog odbora KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 1V-03/23, kojom je na period do okončanja konkursne procedure, a najduže 6 (šest) mjeseci, počev od 05.05.2023. godine imenovan:

1. Sead Cucak.

Skupština preduzeća KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 1. (prvoj) redovnoj sjednici održanoj 30.06.2023. godine, donijela je Odluku o razrješenju vršioca dužnosti člana Nadzornog odbora KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 1R-01/23, kojom je zbog okončanja konkursne procedure dužnosti razrješen:

1. Sead Cucak.

Skupština preduzeća KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 1. (prvoj) redovnoj sjednici održanoj 30.06.2023. godine, donijela je Odluku o imenovanju člana Nadzornog odbora KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 1R-02/23, kojom je na period od 01.07.2023. do 16.09.2025. godine imenovan:

1. Vildan Husomanović.

Odbor za reviziju

Skupština preduzeća KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo na, 1. (prvoj) vanrednoj sjednici održanoj 19.06.2020. godine, donijela je Odluku o imenovanju predsjednika i članova Odbora za reviziju, broj: IV-01/20, kojom su na period od 4 (četiri) godine imenovani:

1. Ismet Ramović, predsjednik;
2. Jusuf Zahiragić, član;
3. Senija Buljušmić, član.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

1. OPĆE INFORMACIJE (NASTAVAK)

Uprava Preduzeća

Direktor

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 1. (prvoj) redovnoj sjednici održanoj 29.11.2021. godine, donio Odluku o imenovanju Direktora KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 1R-02/21, kojom je na mandatni period od 4 (četiri) godine, počev od 30.11.2021. godine imenovan Rusmir Salić.

Izvršni direktor za ekonomske i pravne poslove

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 2. (drugoj) vanrednoj sjednici održanoj 28.09.2021. godine, donio je Odluku o imenovanju v.d. izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 02V-05/21, kojom je na period do okončanja procedure izbora i imenovanja izvršnog direktora, počev od 01.10.2021. godine, imenovan Amar Nović.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o razrješenju v.d. izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-04/22, kojom je zbog okončanja konkursne procedure dužnosti razrješen Amar Nović.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o imenovanju v.d. izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-07/22, kojom je na period od 4 (četiri) godine, počev od 22.02.2022. godine, imenovan Amar Nović.

Izvršni direktor za investicije i razvoj

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 9. (devetoj) vanrednoj sjednici održanoj 13.06.2022. godine, donio je Odluku o imenovanju v.d. izvršnog direktora za investicije i razvoj u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 09V-04/22, kojom je na period do okončanja procedure izbora i imenovanja izvršnog direktora, a najduže na period do 6 (šest) mjeseci, počev od 14.06.2022. godine, imenovan Nermin Kapidžija.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 6. (šestoj) redovnoj sjednici održanoj 17.11.2022. godine, donio je Odluku o razrješenju v.d. izvršnog direktora za investicije i razvoj u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 6R-03/22, kojom je zbog okončanja konkursne procedure dužnosti razrješen Nermin Kapidžija.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo na 6. (šestoj) redovnoj sjednici održanoj 17.11.2022. godine, donio je Odluku o imenovanju izvršnog direktora za investicije i razvoj u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 6R-04/22, kojom je na period od 4 (četiri) godine, počev od 18.11.2022. godine, imenovan Nermin Kapidžija.

Izvršni direktor za vodovodni sistem

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo na, 4. (četvrtoj) vanrednoj sjednici održanoj 08.11.2021. godine, donio je Odluku o imenovanju v.d. izvršnog direktora za vodovodni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 04V-08/21, kojom je na period do okončanja procedure izbora i imenovanja izvršnog direktora, počev od 09.11.2021. godine, imenovana Amela Kadić.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o razrješenju v.d. izvršnog direktora za vodovodni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-02/22, kojom je zbog okončanja konkursne procedure dužnosti razrješena Amela Kadić.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o imenovanju izvršnog direktora za vodovodni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-05/22, kojom je na period od 4 (četiri) godine, počev od 22.02.2022. godine, imenovana Amela Kadić.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

1. OPĆE INFORMACIJE (NASTAVAK)

Izvršni direktor za kanalizacioni sistem

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 2. (drugoj) vanrednoj sjednici održanoj 28.09.2021. godine, donio je Odluku o imenovanju v.d. izvršnog direktora za kanalizacioni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 02V-04/21, kojom je na period do okončanja procedure izbora i imenovanja izvršnog direktora, počev od 01.10.2021. godine imenovan, Adnan Šerak.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o razrješenju v.d. izvršnog direktora za kanalizacioni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-03/2, kojom je zbog okončanja konkursne procedure dužnosti razrješen Adnan Šerak.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o imenovanju izvršnog direktora za kanalizacioni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-06/22, kojom je na period od 4 (četiri) godine, počev od 22.02.2022. godine imenovan Adnan Šerak.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH (Sl. novine FBiH broj 15/21 od 24.02.2021.) i računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika u FBiH (na osnovu ovlaštenja Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, broj 5/07) i koji su primjenjivi za finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2023. godine.

2.2. Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Preduzeće biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

2.3. Osnova prezentiranja

Priloženi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu. Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Preduzeće uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja.

Mjerenje fer vrijednosti nefinansijske imovine uzima u obzir sposobnost učesnika na tržištu da generiše ekonomske benefite koristeći imovinu na najveći i najbolji mogući način ili prodajući je drugom učesniku na tržištu koji će na taj isti način koristiti tu imovinu.

Preduzeće koristi metode procjene koje su prikladne u datim okolnostima i za koje je dostupna dovoljna količina podataka da bi se izmjerila fer vrijednost, maksimalno povećavajući upotrebu svih relevantnih uočljivih ulaznih jedinica i minimizirajući upotrebu neuočljivih ulaznih jedinica.

2.4. Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to funkcionalna valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Preduzeća. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

2. OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (NASTAVAK)

2.5. Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih. Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike navedene ispod su primjenjivane konstantno i dosljedno u svim periodima koji su prezentirani u ovim finansijskim izvještajima.

3.1. Uporedni podaci

Finansijski izvještaji daju uporedne podatke za finansijsku godinu koja je završila 31. decembra 2022. godine.

3.2. Transakcije u stranim valutama

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem srednjem kursu Centralne banke BiH na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali. Bilo koji efekat preračunavanja dobitaka ili gubitaka od nemonetarne imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, biti će priznat kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

3.3. Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju u momentu kada postoji vjerovatnoća da će ekonomske koristi pritijecati za Preduzeće, i mogu se pouzdano izmjeriti, bez obzira na moment izvršenja plaćanja. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti, uzimajući u obzir ugovorene uslove plaćanja, obaveze za poreze i druge naknade.

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunskih kamata na temelju nepodmirene glavnice i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

Prihodi od donacija priznaju se sučeljavanjem prihoda i rashoda.

Primljene donacije za nabavku sredstava priznaju se u bilansu stanja kao odloženi prihod. Iznos odloženog prihoda priznaje se kao prihod kroz bilans uspjeha na sistemske osnovi, u toku korisnog vijeka trajanja sredstva.

3.4. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalifikovanog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalifikovano sredstvo oduzimaju se od troškova posuđivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju.

Svi drugi troškovi pozajmljivanja terete izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.5. Naknade zaposlenim

Preduzeće, u ime svojih zaposlenika, plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plaće, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto plaću. Doprinosi i porezi uplaćuju se prilikom isplate svake plaće u toku cijele godine, a obračunavaju se po propisanim stopama na osnovicu koju čine bruto plaće. Ove naknade iskazuju se u bilansu uspjeha u istom razdoblju u kojem se iskazuje i trošak plaća.

Nadalje, topli obrok i prevoz su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

3.6. Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti iskazanoj u bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez je iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti odbitne privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine provjerava se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Preduzeće namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

3.7. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i eventualno priznate gubitke uslijed umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane sa dovodenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investicijskog održavanja manjeg obima, priznaju se kao rashod kad su nastali. Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja.

Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, a za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.7. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortizuju.

Trošak amortizacije materijalne imovine sa ograničenim vijekom trajanja priznaje se kao rashod perioda u bilansu uspjeha.

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se početno priznaje po trošku nabave. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po trošku nabave umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualni gubitak od umanjenja vrijednosti. Koristan vijek upotrebe nematerijalne imovine procjenjuje se kao ograničen ili neograničen. Nematerijalna imovina s ograničenim korisnim vijekom upotrebe se amortizuje kroz vijek ekonomske korisnosti, a umanjenje njene vrijednosti se procjenjuje u bilo kojem trenutku u kojem postoje naznake da je vrijednost imovine smanjena.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Trošak amortizacije nematerijalne imovine s ograničenim vijekom trajanja priznaje se kao rashod perioda u bilansu uspjeha.

3.9. Umanjenje vrijednosti dugoročne imovine

Na kraju svakog izvještajnog perioda, Preduzeće preispituje knjigovodstvene iznose svoje imovine da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake ili ukoliko se zahtjeva godišnje testiranje na umanjenja vrijednosti, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod u bilansu uspjeha, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3.10. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju depozite po viđenju na računima kod banaka i novac u blagajnama.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.11. Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata direktan materijal i, ako je primjenjivo, direktne troškove rada i sve režijske / indirektne troškove povezane s dovodenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto vrijednost koja se može realizovati predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove prodaje i distribucije.

3.12. Finansijska imovina

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije:

- po amortizovanom trošku,
- po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.
- po fer vrijednost kroz bilans uspjeha.

Klasifikacija zavisi od poslovnog modela Preduzeća za upravljanje finansijskom imovinom, kao i ugovornim uslovima za novčane tokove.

Za imovinu mjerenu po fer vrijednosti, dobici i gubici se priznaju ili kroz bilans uspjeha ili kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Za ulaganja u instrumente kapitala koji se ne drže za trgovanje, ovo će zavisi od toga da li je Preduzeće napravilo neopoziv izbor u momentu početnog priznavanja da instrumente kapitala vodi po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Preduzeće reklasifikuje dužničke instrumente onda i samo onda kada promijeni svoj poslovni model za upravljanje tom imovinom.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Redovna kupovina i prodaja finansijske imovine priznaje se na datum trgovanja, tj. datum na koji se Preduzeće obavezuje na kupovinu ili prodaju sredstava. Preduzeće će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt.

Mjerenje

Pri početnom priznavanju, Preduzeće mjeri finansijsku imovinu po njenoj fer vrijednosti, u slučaju da se ne prikazuje finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha oni se uvećavaju za transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju ili izdavanju finansijske imovine. Transakcijski troškovi finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se kao rashodi u bilansu uspjeha.

Dužnički instrumenti

Ako je finansijska imovina dužnički instrument, prilikom utvrđivanja njene klasifikacije treba izvršiti sljedeće procjene:

- Poslovni model preduzeća za upravljanje finansijskom imovinom
- Ugovorne karakteristike novčanih tokova finansijske imovine

Naknadno mjerenje dužničkih instrumenata zavisi od poslovnog modela Preduzeća i ugovorenih karakteristika novčanih tokova finansijskih instrumenata (tj. da li je cilj Preduzeća da drži finansijsku imovinu radi naplate ugovorenih novčanih tokova ili je cilj Preduzeća prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja finansijske imovine ili nijedno od ova dva modela) i karakteristika novčanog toka sredstva.

Postoje tri mjerne kategorije u koje Preduzeće klasifikuje svoje dužničke instrumente:

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.12. Finansijska imovina (nastavak)

Amortizovani trošak: Imovina koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova, pri čemu novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamata, mjeri se po amortizovanom trošku. Kamatni prihod od ove finansijske imovine je uključen u finansijski prihod, uz upotrebu metode efektivne kamatne stope. Bilo koja dobit ili gubitak koji proizilaze iz prestanka priznavanja direktno se priznaje u bilansu uspjeha i iskazuju se unutar ostalih prihoda/(rashoda). Kursne razlike i gubici od umanjenja vrijednosti iskazani su kao zasebne stavke u bilansu uspjeha.

Na dan 31. decembra 2023. godine, sva finansijska imovina Preduzeća klasifikovana je u finansijsku imovinu koja se mjeri po amortizovanom trošku, a obuhvata:

- Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja;
- Novac i novčani ekvivalenti.

Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: Imovina koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova i zbog prodaje finansijske imovine, pri čemu novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamata, mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Promjene u knjigovodstvenom iznosu se iskazuju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, osim priznavanja umanjenja vrijednosti/otpuštanja umanjenja kamatnog prihoda i kursnih razlika, koji se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku. Kada se finansijska imovina prestaje priznavati, akumulirana dobit ili gubitak prethodno priznat kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspjeha i iskazuje se unutar ostalih prihoda/(rashoda). Kamatni prihod od ove finansijske imovine je uključen u finansijske prihode, uz upotrebu metode efektivne kamatne stope. Kursne razlike i gubici od umanjenja vrijednosti iskazani su kao zasebne stavke u bilansu uspjeha.

Na dan 31. decembra 2023. godine, Preduzeće ne posjeduje finansijsku imovinu klasificiranu u ovu kategoriju.

Fer vrijednost kroz bilans uspjeha: Imovina koja ne zadovoljava kriterije za amortizovani trošak ili fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit mjeri se po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Dobit ili gubitak od dužničkog instrumenta koji se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, iskazuje se u bilansu uspjeha, unutar ostalih prihoda/(rashoda), u periodu u kojem je nastao. Takva dobit ili gubitak od fer vrijednosti uključuje sve ugovorene primljene kamate na dužničke instrumente klasifikovane u ovu kategoriju.

Na dan 31. decembra 2023. godine, Preduzeće ne posjeduje finansijsku imovinu klasificiranu u ovu kategoriju.

Instrumenti kapitala

Preduzeće naknadno mjeri sve instrumente kapitala po fer vrijednosti. Kada se Preduzeće odluči da prezentira dobitke i gubitke od fer vrijednosti instrumenata kapitala kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, nakon prestanka priznavanja imovine ne vrši se naknadna reklasifikacija dobitaka i gubitaka od fer vrijednosti u bilansu uspjeha. Dividende od takvih ulaganja nastavljaju se priznavati u bilansu uspjeha kao ostali prihod, nakon što se uspostavi pravo Preduzeća da primi uplate.

Promjene u fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se unutar ostalih prihoda/(rashoda) u bilansu uspjeha, onako kako je primjenjivo. Troškovi umanjenja vrijednosti (i otpuštanja umanjenja vrijednosti) instrumenata kapitala mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ne iskazuju se zasebno od ostalih promjena fer vrijednosti.

Na dan 31. decembra 2023. godine, Preduzeće ne posjeduje vlasničke instrumente.

3.13. Finansijske obaveze

Finansijske obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije i naknadno se mjere po amortizovanom trošku uz upotrebu metode efektivne kamatne stope.

Dobici i gubici se priznaju u bilansu uspjeha kada se prestanu priznavati obaveze, kao i kroz proces amortizacije efektivne kamatne stope.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.13. Finansijske obaveze (nastavak)

Finansijska obaveza se prestaje priznavati kada je obaveza ispunjena, otkazana ili istekla. Kada se postojeća finansijska obaveza zamijeni drugom od istog povjerioca po bitno drugačijim uslovima ili se uslovi postojeće obaveze bitno modifikuju, takva razmjena ili modifikacija se tretira kao prestanak priznavanja izvorne obaveze i priznavanje nove obaveze. Razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim iznosima se priznaje u bilansu uspjeha, osim ako se ekonomska suština razlike u knjigovodstvenoj vrijednosti ne prepíše kapitalnoj transakciji s vlasnicima. Dobit ili gubitak izračunava se kao razlika sadašnje vrijednosti modifikovanih novčanih tokova i sadašnje vrijednosti originalnih novčanih tokova, obje vrijednosti diskontovane uz upotrebu originalne efektivne kamatne stope obaveze.

3.14. Kapital

Osnovni kapital na dan 31. decembra 2023. godine uključuje upisani kapital u sudski registar.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Preduzeća donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjim i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

5. PRIHODI OD PRODAJE

	2023.	2022.
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda u zemlji	40.190.438	41.525.248
Prihodi od pruženih usluga u zemlji	5.875.152	4.563.121
	<u>46.065.590</u>	<u>46.088.369</u>

6. OSTALI PRIHODI

	2023.	2022.
Prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja	4.107.771	4.109.179
Prihodi od donacija	4.843.148	4.076.564
Ostali prihodi od Kantona i opština	1.862.203	923.827
Finansijski prihodi	554.427	469.406
Prihodi od prodaje materijala, neto	406.666	37.239
Prihodi od vodne naknade	245.362	152.130
Prihodi od subvencija	221.600	250.707
Prihodi ranijih perioda	201.867	850.128
Prihodi po osnovu dotacija	-	1.300.000
Ostali prihodi	78.594	39.444
	<u>12.521.638</u>	<u>12.208.624</u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

7. TROŠKOVI SIROVINA, MATERIJALA, ENERGIJE I GORIVA

	2023.	2022.
Troškovi sirovina i materijala	2.823.254	2.346.733
Troškovi energije i goriva	10.917.413	9.884.361
	<u>13.740.667</u>	<u>12.231.094</u>

8. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2023.	2022.
Troškovi plaća	24.072.618	22.924.185
Troškovi toplog obroka	2.222.963	2.030.105
Troškovi prevoza na posao i sa posla	592.525	616.406
Regres	544.852	471.528
Pomoći zaposlenima	267.351	236.712
Ostale naknade zaposlenih	18.022	22.789
	<u>27.718.331</u>	<u>26.301.725</u>

9. ADMINISTRATIVNI I OSTALI TROŠKOVI

	2023.	2022.
Porezi, naknade, članarine i takse	2.357.661	2.469.772
Telekomunikacijski troškovi	2.232.187	1.342.345
Troškovi vanjskih usluga	1.250.303	1.144.311
Troškovi potrošnje vode	989.537	966.855
Troškovi održavanja	748.203	790.405
Troškovi konsultantskih usluga	451.404	-
Troškovi osiguranja	132.734	150.829
Troškovi naknada po osnovu samostalne djelatnosti	106.039	99.294
Troškovi bankarskih usluga	20.296	32.406
Troškovi transporta i povezanih usluga	33.762	33.209
Troškovi zakupa	34.420	2.716
Ostali troškovi	143.434	132.630
	<u>8.499.980</u>	<u>7.164.772</u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

10. OSTALI RASHODI

	2023.	2022.
Umanjenje vrijednosti i otpis potraživanja	4.135.458	4.060.565
Umanjenje vrijednosti zaliha	753.381	-
Troškovi sudskih sporova	352.060	-
Rashodi iz ranijih godina	221.580	-
Ostali rashodi	13.384	319.486
Gubici od prodaje i rashoda stalnih sredstava, neto	16	49.537
Finansijski rashodi	1.009	2.343
	<u>5.476.888</u>	<u>4.431.931</u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

11. MATERIJALNA IMOVINA

	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alat, pogonski i kancelarijski namještaj	Transportna sredstva	Materijalna imovina u pripremi	Avansi za stalna sredstva	Ostala materijalna sredstva	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST									
Na dan 31.12.2021.	21.049.675	1.930.157.471	61.986.671	7.269.658	11.459.920	11.169.860	-	8.373	2.043.101.628
Korekcija stalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Povećanje	-	-	-	-	-	2.602.857	-	-	2.602.857
Aktivacija/Prenos sa pripreme	1.413	2.634.030	8.652.826	18.455	432.148	(12.386.296)	-	-	(647.424)
Rashodovanje/prodaja	-	(2.113.819)	(1.123.661)	(303.779)	(158.864)	-	-	-	(3.700.123)
Realizovani avansi	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31.12.2022.	21.051.088	1.930.677.682	69.515.836	6.984.334	11.733.204	1.386.421	-	8.372	2.041.356.937
Korekcija stalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Povećanje	-	440.075	232.025	-	-	12.113.861	2.061.548	-	14.847.509
Aktivacija/Prenos sa pripreme	-	5.308.311	1.184.549	170.623	432.876	(7.096.359)	-	-	-
Rashodovanje/prodaja	(21.874)	(146.473)	(488.711)	(33.155)	(459.959)	(620.000)	-	-	(1.770.172)
Realizovani avansi	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31.12.2023.	21.029.214	1.936.279.595	70.443.699	7.121.802	11.706.121	5.783.923	2.061.548	8.373	2.054.434.275
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI									
Na dan 31.12.2021.	-	1.221.349.523	25.714.555	5.097.581	9.795.002	-	-	-	1.261.956.661
Korekcija stalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizacija za godinu	-	19.468.591	3.990.757	390.846	438.820	-	-	-	24.289.014
Rashodovanje/prodaja	-	(2.003.446)	(1.121.512)	(303.491)	(158.864)	-	-	-	(3.587.313)
Na dan 31.12.2022.	-	1.238.814.668	28.583.800	5.184.936	10.074.958	-	-	-	1.282.658.362
Korekcija stalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizacija za godinu	-	23.575.449	4.363.223	392.958	491.883	-	-	-	28.823.513
Rashodovanje/prodaja	-	(3.508.682)	(303.217)	(33.155)	(459.959)	-	-	-	(4.305.013)
Na dan 31.12.2023.	-	1.258.881.435	32.643.806	5.544.739	10.106.882	-	-	-	1.307.176.862
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST									
Na dan 31.12.2021.	21.049.675	708.807.948	36.272.116	2.172.077	1.664.918	11.169.860	-	8.373	781.144.967
Na dan 31.12.2022.	21.051.088	691.863.014	40.932.036	1.799.398	1.658.246	1.386.421	-	8.372	758.698.575
Na dan 31.12.2023.	21.029.214	677.398.160	37.799.893	1.577.063	1.599.239	5.783.923	2.061.548	8.373	747.257.413

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

12. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

	Građevinski objekti s pravom korištenja	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST		
Na dan 31.12.2021.	76.098	76.098
Korekcija stalnih sredstava	-	-
Povećanje	-	-
Smanjenje/istek/raskig ugovora o najmu	(17.475)	(17.475)
Na dan 31.12.2022.	58.623	58.623
Korekcija stalnih sredstava	-	-
Povećanje	-	-
Smanjenje/istek/raskig ugovora o najmu	(55.782)	(55.782)
Na dan 31.12.2023.	2.841	2.841
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Na dan 31.12.2021.	-	-
Korekcija stalnih sredstava	-	-
Amortizacija za godinu	11.724	11.724
Istek/raskig ugovora o najmu	-	-
Na dan 31.12.2022.	11.724	11.724
Korekcija stalnih sredstava	-	-
Amortizacija za godinu	4.667	4.667
Istek/raskig ugovora o najmu	(15.254)	(15.254)
Na dan 31.12.2023.	1.137	1.137
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST		
Na dan 31.12.2021.	76.098	76.098
Na dan 31.12.2022.	46.899	46.899
Na dan 31.12.2023.	1.704	1.704

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

13. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Koncesije, patenti, licence i druga prava	Ostala nematerijalna sredstva	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 31.12.2021.	1.057.577	447.798	-	1.505.375
Povećanje	-	518.548	25.700	544.248
Aktivacija/Prenos sa pripreme	25.700	-	(25.700)	-
Rashodovanje/prodaja	-	-	-	-
Na dan 31.12.2022.	1.083.277	966.346	-	2.049.623
Povećanje	-	41.973	67.733	109.706
Aktivacija/Prenos sa pripreme	67.733	-	(67.733)	-
Rashodovanje/prodaja	-	(13.140)	-	(13.140)
Na dan 31.12.2023.	1.151.010	995.179	-	2.146.189
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI				
Na dan 31.12.2021.	926.485	441.267	-	1.367.752
Amortizacija za godinu	88.027	90.375	-	178.402
Rashodovanje/prodaja	-	-	-	-
Na dan 31.12.2022.	1.014.512	531.642	-	1.546.154
Amortizacija za godinu	63.532	111.641	-	175.173
Rashodovanje/prodaja	-	(13.140)	-	(13.140)
Na dan 31.12.2023.	1.078.044	630.143	-	1.708.187
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST				
Na dan 31.12.2021.	131.092	6.531	-	137.623
Na dan 31.12.2022.	68.765	434.704	-	503.469
Na dan 31.12.2023.	72.966	365.036	-	438.002

14. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Potraživanja za date kredite	13.174	23.390
Ulaganja u dionice	115	115
Ispravka vrijednosti potraživanja za date kredite	(2.265)	(2.265)
	<u>11.024</u>	<u>21.240</u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

15. OSTALA DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Potraživanja za datu imovinu	4.487.000	-
	<u>4.487.000</u>	<u>-</u>

16. ZALIHE

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Sirovine i materijal	3.023.264	3.569.485
Dati avansi za zalihe	19.207	19.207
	<u>3.042.471</u>	<u>3.588.692</u>

17. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Potraživanja od kupaca:		
Potraživanja od kupaca - u zemlji	53.865.682	55.585.675
Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	(47.932.343)	(48.131.460)
	<u>5.933.339</u>	<u>7.454.215</u>
Ostala potraživanja:		
Potraživanja za zatezne kamate	2.966.619	2.312.320
Potraživanja od Porezne uprave za plaćeni PPU	1.804.670	1.804.670
Aktivna vremenska razgraničenja	1.453.988	1.476.686
Potraživanja za PDV	1.158.254	173.968
Ostala potraživanja	500.742	194.538
Potraživanja za date krediti zaposlenima	14.794	12.070
Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	(1.805.797)	(1.805.797)
	<u>6.093.270</u>	<u>4.168.455</u>
	<u>12.026.609</u>	<u>11.622.670</u>

Prosječan period naplate potraživanja od prodaje je 46 dana (2022.: 58 dana).

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

17. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti za potraživanja može se prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	49.937.257	51.387.445
Dodatno umanjenje vrijednosti	3.908.654	2.660.118
Otpuštanje umanjenja vrijednosti	(4.107.771)	(4.110.306)
Stanje na dan 31. decembra	49.738.140	49.937.257

18. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Novac na računima kod banaka (KM)	4.666.562	3.059.878
Novac na računima kod banaka (strane valute)	10.265	9.478
Novac u blagajni	1.500	3.747
	4.678.327	3.073.103

19. KAPITAL

Preduzeće je u 100% vlasništvu Kantona Sarajevo. Iznos kapitala registrovanog kod Općinskog suda u Sarajevu je 10.000 KM.

Struktura ukupnog kapitala Preduzeća prikazana je kako slijedi:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Osnovni kapital	10.000	10.000
Ostale rezerve	684.016.572	713.775.016
Akumulirana dobit (gubitak)	(66.774.190)	(74.570.829)
	617.252.382	639.214.187

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

20. OBAVEZE PO KREDITIMA

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti od EBRD	25.262.892	18.431.477
	25.262.892	18.431.477
Manje: Kratkoročni dio dugoročnih obaveza po kreditima	(2.883.820)	(2.883.802)
	22.379.072	15.547.675

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Kratkoročni krediti		
Kratkoročni krediti od EBRD	2.883.820	2.883.802
Obaveze za kamate i ostale troškove finansiranja	1.304.145	380.065
	4.187.965	3.263.867

21. OBAVEZE PO POSLOVNOM NAJMU

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
- Dugoročne obaveze	1.741	47.403
- Kratkoročne obaveze	-	-
	1.741	47.403

22. OBAVEZE ZA ODLOŽENE PRIHODE

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Odloženi prihodi iz namjenskih sredstava / neutrošena namjenska sredstva - dugoročna	90.063.639	93.318.877
Odloženi prihodi iz namjenskih sredstava / neutrošena namjenska sredstva - kratkoročna	11.110.459	4.074.725
	101.174.098	97.393.602

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

23. REZERVISANJA

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Primanja zaposlenih	2.026.914	1.981.134
Sudski sporovi	6.398.952	7.023.772
	<u>8.425.866</u>	<u>9.004.906</u>

Kretanja na rezervisanjima tokom godine mogu se prikazati kako slijedi:

	Primanja zaposlenih	Sudski sporovi	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2021.	1.984.169	8.806.345	10.790.514
Povećanje rezervisanja uslijed ponovnog mjerenja	122.057	315.303	437.360
Smanjenje rezervisanja	(125.092)	(2.097.876)	(2.222.968)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	<u>1.981.134</u>	<u>7.023.772</u>	<u>9.004.906</u>
Povećanje rezervisanja uslijed ponovnog mjerenja	302.803	-	302.803
Smanjenje rezervisanja	(257.023)	(624.820)	(881.843)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	<u>2.026.914</u>	<u>6.398.952</u>	<u>8.425.866</u>

24. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Obaveze prema dobavljačima - u zemlji	8.866.162	4.400.732
	<u>8.866.162</u>	<u>4.400.732</u>

25. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Obaveze za razgraničeni prihod po osnovu zateznih kamata	2.966.619	2.312.320
Obaveze prema zaposlenima	2.642.689	2.533.976
Obaveze za primljene avanse	1.443.580	1.466.282
Pasivna vremenska razgraničenja	1.242.614	1.262.017
Obaveze za retencije	446.025	-
Ostale obaveze iz poslovanja	373.161	289.207
Obaveze za PDV	237.990	519.922
Obaveze za PPU	165.113	165.113
Obaveze za ostale poreze, naknade i takse	130.097	126.033
Ostale obaveze	7.376	7.406
	<u>9.655.264</u>	<u>8.682.276</u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

26. TRANSAKCIJE S POVEZANIM LICIMA

Naknade Upravi tokom godine bile su sljedeće:

	2023.	2022.
Bruto plata	338.646	273.034
Ostale naknade	16.269	13.991
	<u>354.915</u>	<u>287.025</u>

27. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

27.1. Upravljanje kapitalnim rizikom

Opšta strategija Preduzeća nije promijenjena u odnosu na 2022. godinu. Struktura finansiranja Preduzeća se sastoji od duga, koji uključuje primljene kredite, te ukupnog kapitala Preduzeća.

Koeficijent zaduženosti

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Ukupno obaveze	154.690.168	138.340.461
Ukupno imovina	<u>771.942.550</u>	<u>777.554.648</u>
Koeficijent zaduženosti	<u>20,04%</u>	<u>17,79%</u>

27.2. Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Finansijska imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	4.678.327	3.073.103
Finansijski plasmani	25.818	33.310
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	<u>12.026.609</u>	<u>11.622.670</u>
	<u>16.730.754</u>	<u>14.729.083</u>
Finansijske obaveze		
Obaveze po kreditima	26.567.037	18.811.542
Obaveze po poslovnom najmu	1.741	47.403
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	<u>18.521.426</u>	<u>13.083.008</u>
	<u>45.090.204</u>	<u>31.941.953</u>

27. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

27.3. Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Rizici kojima je izloženo Preduzeće uključuju tržišni rizik (valutni rizik), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

27.4. Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti Preduzeće je primarno izloženo finansijskim rizicima promjena kursa stranih valuta te promjena kamatnih stopa. Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti.

27.5. Upravljanje valutnim rizikom

Preduzeće obavlja određene transakcije denominirane u EUR. Budući da je Konvertibilna marka (KM) vezana za EUR, Preduzeća nije izloženo riziku promjene EUR kursa.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine i obaveza Preduzeća denominiranih u stranoj valuti na datum izvještavanja mogu se prikazati kako slijedi:

Valuta EUR	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	10.265	9.478
Potraživanja od kupaca	-	-
	<u>10.265</u>	<u>9.478</u>
Obaveze		
Obaveze prema dobavljačima	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

27.6. Upravljanje kamatnim rizikom

Preduzeće na dan 31. decembra 2023. godine nije izloženo kamatnom riziku budući da ne pozajmljuje i ne plasira sredstva po promjenljivim kamatnim stopama.

27.7. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik da druga strana koja sudjeluje u finansijskom instrumentu neće ispuniti svoje obaveze i time uzrokovati gubitak Preduzeću. Kreditni rizik proizilazi iz novca i novčanih ekvivalenata i finansijske imovine (portfolij potraživanja).

27.8. Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na Upravi Preduzeća.

Tabela u nastavku detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca preduzeća za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

27. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

27.8. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Dospijeće nederivativne finansijske imovine

	Do 1 mjesec	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
Na dan 31. decembra 2023.					
Novac i novčani ekvivalenti	4.678.327	-	-	-	4.678.327
Finansijski plasmani	2.376	4.458	8.075	10.909	25.818
Potraživanja od kupaca	5.933.339	-	-	-	5.933.339
Ostala potraživanja	6.093.270	-	-	-	6.093.270
	16.707.312	4.458	8.075	10.909	16.730.754
Na dan 31. decembra 2022.					
Novac i novčani ekvivalenti	3.073.103	-	-	-	3.073.103
Finansijski plasmani	2.262	4.458	5.350	21.240	33.310
Potraživanja od kupaca	7.454.215	-	-	-	7.454.215
Ostala potraživanja	4.168.455	-	-	-	4.168.455
	14.698.035	4.458	5.350	21.240	14.729.083

Tabela u nastavku detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Preduzeća za nederivativne finansijske obaveze.
 Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza.

Dospijeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Do 1 mjesec	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
Na dan 31. decembra 2023.					
Obaveze po kreditima	823.125	823.125	823.125	24.097.662	26.567.037
Obaveze po poslovnom najmu	50	250	300	1.141	1.741
Obaveze prema dobavljačima	8.866.162	-	-	-	8.866.162
Ostale obaveze	9.655.264	-	-	-	9.655.264
	19.344.601	823.375	823.425	24.098.803	45.090.204
Na dan 31. decembra 2022.					
Obaveze po kreditima	991.279	991.279	901.244	15.927.740	18.811.542
Obaveze po poslovnom najmu	1.340	6.700	8.040	31.323	47.403
Obaveze prema dobavljačima	4.400.732	-	-	-	4.400.732
Ostale obaveze	8.682.276	-	-	-	8.682.276
	14.075.627	997.979	909.284	15.959.063	31.941.953

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

28. POTENCIJALNE OBAVEZE

Sudski sporovi

Prema izjavi Uprave, na dan 31. decembra 2023. godine protiv Preduzeća se vodi 91 sudskih sporova vrijednosti 7.985.785 KM. Iskazana rezervisanja po osnovu sudskih sporova na dan 31. decembra 2023. godine iznose 6.398.952 KM.

Oporezivanje

Poreske vlasti mogu u bilo koje vrijeme izvršiti inspekciju računovodstvene evidencije za period od pet (5) godina unazad i mogu utvrditi eventualne dopunske poreske obračune i kazne.

29. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nisu nastali nikakvi poslovni događaji ili transakcije nakon 31. decembra 2023. godine koji bi imali značajan uticaj na finansijske izvještaje na dan ili za razdoblje tada završeno ili da su od takvog značaja za poslovanje Preduzeća da bi zahtijevali objavu u bilješkama uz finansijske izvještaje.

30. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje 30.5.2024. godine.

Direktor

Rusmir Salic

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud Sarajevo, broj rješenja: UF/I-2574/05

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 237-655, 447-741; fax: 440-658, www.viksa.ba

**IZVJEŠTAJ O RADU
NADZORNOG ODBORA
KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" D.O.O. SARAJEVO
U 2023. GODINI**

Sarajevo, januara 2024. godine

KJKP " VODOVOD I KANALIZACIJA " d.o.o. SARAJEVO
NADZORNI ODBOR
Sarajevo, januara, 2024. god.

SKUPŠTINI PREDUZEĆA

Na osnovu člana 29. stav (1) tačka i) Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo,
Nadzorni odbor dostavlja Skupštini Preduzeća

I Z V J E Š T A J

**o radu Nadzornog odbora KJKP "Vodovod i kanalizacija,, d.o.o. Sarajevo
za 2023. godinu**

1. UVOD

1.1. Nadležnosti i aktivnosti Nadzornog odbora

Nadležnosti Nadzornog odbora definisane su članom 257. Zakona o privrednim društvima u FBiH, članom 8. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i članom 29. Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

Nadzorni odbor je u periodu 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine održao ukupno 19. sjednica i to : 1. redovnu, 2 konstituirajuće, 10. vanrednih, 4. elektronske sjednice i 2. telefonske sjednice.

Rješenjem Skupštine KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo broj: 7V-02/21 od 16.09.2021. godine, za članove Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, imenovani su:

1. Zlatko Mijatović, član
2. Ahmed Mulaibrahimović, član i
3. Nedim Pervan, član.

U prethodnom sazivu Nadzorni odbor je u periodu 01.01-04.05.2023. godine održao ukupno 7 sjednica.

Nadzorni odbor u sastavu: Nedim Pervan, v.d. predsjednik, Sead Cucak, v.d. član i Ahmed Mulaibrahimović, član Nadzornog odbora, je u periodu 05.05.-30.06.2023. godine održao ukupno 3 sjednice.

Nadzorni odbor u sastavu: Nedim Pervan, predsjednik, te članovi : Ahmed Mulaibrahimović i Vildan Husomanović, je u periodu 01.07.2023. godine, održao ukupno 9. sjednica.

1.2. Ključne aktivnosti Nadzornog odbora u periodu 01.01- 31.12.2023. god.

1. Razmatrani su mjesečni izvještaji Odbora za reviziju,
2. Razmatrani su mjesečni izvještaji o javnim nabavkama,
3. Razmatrani su i usvajani mjesečni izvještaji direktora preduzeća o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima,
4. Usvojen je Plan nabavki za 2023. godinu,
5. Donesena je odluka o utvrđivanju prijedloga cijene vodne usluge,
6. Donesena je Odluka kojom se daje saglasnost Upravi preduzeća za isknjiženje sumnjivih i spornih potraživanja iz bilansne evidencije u vanbilansnu evidenciju u ukupnom iznosu od 14.374.126,03 KM.
7. Razmatran je status Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila, sa posebnim akcentom na CHP postrojenje i neriješeno pitanje mulja uz kontekst mogućih posljedica nerješavanja ovoga pitanja
8. Razmatran je Izvještaj o radu Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa,
9. Razmatrani su i usvajani izvještaji o zaključenim kompenzacijama i zaključenim ugovorima o cesijama,
10. Usvojen je Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza preduzeća sa stanjem na dan 31.12.2022. godine,
11. Donesena je odluka o izmjeni i dopuni Cjenovnika usluga KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
12. Donesena je Odluku o usvajanju korigovanog Izvještaja o poslovanju za 2021. godinu,
13. Donesena je Odluka o utvrđivanju prijedloga načina pokrića gubitka KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01. –31.12.2021. godine na osnovu korigovanog finansijskog izvještaja,
14. Donesena je Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2022. godinu,
15. Nadzorni odbor je donio Odluku o utvrđivanju prijedloga načina pokrića gubitka KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.–31.12.2022. godine,
16. Na prijedlog Uprave preduzeća doneseni su Pravilnici: Pravilnik o tehničkim uslovima kod projektovanja i izvođenja javne vodovodne i kanalizacione mreže u nadležnosti KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Pravilnik o zakupu nekretnina KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Pravilnik o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i Pravilnik o blagajničkom poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
17. Usvojen je Izvještaj o radu Komisije za žalbe u postupku prijema u radni odnos za period od 24.05.2022. godine do 24.05.2023. godine
18. Donesena je odluka o utvrđivanju Prijedloga Plana poslovanja za period 2023.-2025. godina,
19. Donesena je odluka o utvrđivanju prijedloga Revidiranog Plana poslovanja za 2023. godinu.
20. Donesene su odluke o izmjenama i dopunama Planom javnih nabavki za 2023. godinu.
21. Donesena je odluka kojom Nadzorni odbor KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo odobrava da se shodno Zaključku Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-23639-57/23 od 25.05.2023. godine izvrši prenos prava vlasništva uz protučinidbu nekretnina koje se nalaze na području općine Novo Sarajevo, upisane u Zemljišnoknjižni uložak broj 1288 k.o. SP Sarajevo - Mahala LIII, označene kao parcele broj: 2340, 2339/A i 2341, zaključivanjem ugovora koji bi se zaključio između prenosioca: KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i sticaoca Kantona Sarajevo.

2. PREGLED SJEDNICA NADZORNOG ODBORA U 2023. GODINI.

Dana 30.01.2023. godine je održana 7. redovna sjednica Nadzornog odbora sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za oktobar i novembar 2022. godine.
2. Donošenje odluke o utvrđivanju prijedloga Plana poslovanja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 2023-2025. godina.
3. Donošenje odluke o usvajanju Plana nabavki roba, usluga i radova preduzeća za 2023. godinu.
4. Razmatranje Izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za septembar i oktobar 2022. godine.
5. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za decembar 2022. godine.
6. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za decembar 2022. godine.

- Nadzorni odbor je na 7. redovnoj sjednici održanoj dana 30.01.2023. godine donio Zaključak kojim prima k znanju Izvještaje o radu Odbora za reviziju za oktobar i novembar 2022. godine.
- Donesena je odluka o utvrđivanju Prijedloga Plana poslovanja za period 2023.-2025. godina.
- Usvojen je Plan nabavki roba, usluga i radova KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2023. godinu.
- Usvojeni su Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za septembar i oktobar 2022. godine.
- Donesena je odluka o usvajanju Izvještaja o zaključenim kompenzacijama i Izvještaja o zaključenim ugovorima o cesijama za decembar 2022. godine.
- Donesena je odluka o usvajanju Izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za decembar 2022. godine.

Dana 09.02.2023. godine je održana 13. vanredna sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo sa sljedećim dnevnim redom:

1. Utvrđivanje prijedloga odluke o utvrđivanju cijene usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

U vezi ove tačke dnevnog reda, Nadzorni odbor je donio:

-Zaključak

Vraća se prijedlog odluke o utvrđivanju cijene usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, Upravi preduzeća na doradu, u smislu tačke 2. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda po 1 m³ – za kategoriju

domaćinstva, na način da se ista doradi kao što je i trenutno važeća odluka, u smislu diferencijacije cijene usluga na tri kategorije, a nakon uradene analize trenutnog stanja stvari.

Dana 17.02.2023. godine i 20.02.2023. godine (nastavak sjednice) je održana 14. vanredna sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Utvrđivanje prijedloga odluke o utvrđivanju cijene usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

2. Tekuća pitanja

Nakon diskusije i detaljnog razmatranja prijedloga dostavljene odluke, Nadzorni odbor je donio:

-Odluku

o utvrđivanju prijedloga cijene vodne usluge

Nadzorni odbor je donio i :

-Odluku

Daje se saglasnost Upravi preduzeća za isknjiženje sumnjivih i spornih potraživanja iz bilansne evidencije u vanbilansnu evidenciju u ukupnom iznosu od 14.374.126,03 KM.

-Zaključak

1.Obavezuje se Uprava preduzeća da pripremi i uputi dopis kojim će izvjestiti resorno ministarstvo, Skupštinu Kantona i Vladu Kantona Sarajevo o alarmantnom stanju na Postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda na Butilama, sa akcentom na neriješeno pitanje mulja uz kontekst mogućih posljedica nerješavanja ovoga pitanja.

Rok: 07.03.2023. godine.

2.Obavezuje se Uprava preduzeća da Nadzornom odboru u roku od 15 dana dostavi detaljan Izvještaj trenutnog stanja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda na Butilama i dinamiku radova koji bi se trebali realizovati da bi Preduzeće stavilo ovo Postrojenje u potpunu upotrebu, uz akcenat na CHP postrojenje.

-Zaključak

Obavezuje se Uprava preduzeća da u vezi rješavanja statusa odmarališta „Jahorina“ u Srebrenom, bez odlaganja, pripremi i uputi dopis kojim će izvjestiti resorno ministarstvo, Skupštinu Kantona i Vladu Kantona Sarajevo o od strane Preduzeća, upućenim pismenim inicijativama nadležnim organima na koje je izostao bilo kakav pismeni odgovor, kao i o održanim sastancima, tražeći instrukcije, upute o daljem postupanju Preduzeća u ovom slučaju.

Dana 24.02.2023. godine je održana 13. elektronska sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje Izvještaja o popisu imovine i obaveza preduzeća sa stanjem na dan 31.12.2022. godine.

Na održanoj sjednici, donesen je :

-Zaključak

Prihvata se Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza preduzeća sa stanjem na dan

31.12.2022. godine

i

-Odluka

Daje se saglasnost Upravi preduzeća za otpis spornih potraživanja potrošača "Sarajevofilm DP" sa šifrom 7948 u iznosu od 8.008,94 KM.

Dana 21.03.2023. godine je održana 15. vanredna sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Analiza izvršenja zaključaka Nadzornog odbora.
2. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za decembar 2022. godine i januar 2023. godine.
3. Razmatranje Izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za novembar i decembar 2022. godine.
4. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o cesijama za januar 2023. godine i Izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za februar 2023. godine.
5. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za januar i februar 2023. godine.
6. Razmatranje Izvještaja o radu Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa.
7. Donošenje odluke o imenovanju Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa.
8. Donošenje odluke o izmjeni Pravilnika o radu KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
9. Razmatranje zahtjeva za otpis zateznih kamata potrošača „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo.
10. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki za 2023. godinu.

- Primljena je k znanju informacija o realizaciji zaključaka Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
- Nadzorni odbor je donio Zaključak kojim su primljeni k znanju Izvještaji o radu Odbora za reviziju za decembar 2022. i januar 2023. godine.
- Usvojeni su Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za novembar i decembar 2022. godine.
- Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima o cesijama za januar 2023. godine i Izvještaj o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za februar 2023. godine.
- Usvojeni su Izvještaji o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za januar i februar 2023. godine.
- Usvojen je Izvještaj o radu Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa u periodu od 15.01.2022. godine do 27.01.2023. godine.
- Donešeno je Rješenje o imenovanju Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

- Nadzorni odbor je donio Odluku kojom se daje saglasnost Upravi KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za otpis dijela zateznih kamata potrošača „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 6.061,82 KM.
- Donesena je odluka o izmjeni i odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2023. godinu.

Dana 25.04.2023. godine je održana 1. telefonska sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, a tom prilikom je donesena Odluka kojom se odobrava Salić Rusmiru, direktoru Preduzeća, službeno putovanje u Neum, radi učešća na samitu „Energetski samit 2023“, u periodu od 26.04. do 28.04.2023. godine.

Dana 03.05.2023. godine je održana 2. telefonska sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, a tom prilikom je donesena Odluka kojom se odobrava Salić Rusmiru, direktoru Preduzeća, službeno putovanje u Tuzlu, radi učešća na radionici Strateškog planiranja koji finansira GIZ, u periodu od 04.05.2023. godine do 05.05.2023. godine.

Dana 09.05.2023. godine je održana Konstituirajuća sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Konstituisanje Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
2. Donošenje Poslovnika o radu Nadzornog odbora.

- Prof.dr.sc. Nedim Pervan, dipl.ing.maš., član Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, je izabran za vršioca dužnosti predsjednika Nadzornog odbora.
- Dato je ovlaštenje Ahmedu Mulaibrahimoviću, članu Nadzornog odbora, da potpiše Rješenje o izboru v.d. predsjednika Nadzornog odbora.
- Donesen je Poslovnik o radu Nadzornog odbora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo

Dana 16.05.2023. godine je održana 1. vanredna sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za februar i mart 2023. godine.
2. Razmatranje Izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za januar i februar 2023. godine.
3. Donošenje odluke o izmjeni i dopuni Pravilnika o radu KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
4. Donošenje odluke o izmjeni i dopuni Cjenovnika usluga KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
5. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za mart i april 2023. godine.

6. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospelog duga pod povoljnijim uslovima za mart i april 2023. godine.
7. Donošenje Rješenja o izmjeni Rješenja o imenovanju Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa.
8. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenom i dopunom Plana javnih nabavki za 2023. godinu.

- Primljeni su k znanju Izvještaji o radu Odbora za reviziju za februar i mart 2023. godine.
- Donesena je odluka o usvajanju Izvještaja o provedenim postupcima javnih nabavki za januar i februar 2023. godine.
- Nadzorni odbor je donio Odluku kojom se vrši izmjena i dopuna Pravilnika o radu KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, broj: 2810/22 od 12.05.2022. godine i broj: 6R-06/22 od 17.11.2022. godine u *Prilogu broj I - Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta*.
- Donesena je odluka o izmjeni i dopuni Cjenovnika usluga KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.
- Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i Izvještaj o zaključenim ugovorima o cesijama za mart i april 2023. godine.
- Donesena je odluka o usvajanju Izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospelog duga pod povoljnijim uslovima za mart i april 2023. godine.
- Doneseno je Rješenje o izmjeni Rješenja o imenovanju Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.
- Donesena je odluka o izmjeni i odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2023. godinu.
- Donesena je odluka o konačnom obračunu troškova službenog putovanja Salić Rusmiru, direktoru Preduzeća, a kojom se odobrava konačan obračun službenog putovanja u Neum, radi učešća na samitu "Energetski samit 2023." u periodu od 26.04. 2023. godine do 28.04.2023. godine.
- Nadzorni odbor je donio:

Zaključak

Nadzorni odbor će uputiti inicijativu Vladi Kantona i resornom Ministarstvu, a u vezi utvrđivanja statusa podnesenog prijedloga cijene usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, odnosno dostavljanja informacija Preduzeću po osnovu dostavljenog mišljenja Neovisnog stručnog tijela.

Dana 13.06.2023. godine je održana 2. vanredna sjednica Nadzornog odbora KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje korigovanog Izvještaja o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za period 01.01.-31.12.2021. godine koji uključuje: Izvještaj vanjskog revizora, preporuku Odbora za reviziju, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.
2. Donošenje odluke o prijedlogu pokrića gubitka u poslovanju preduzeća za period 01.01.-31.12.2021. godine na osnovu korigovanog finansijskog izvještaja.

3. Razmatranje Izvještaja o poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.-31.12.2022. godine koji uključuje: Izvještaj vanjskog revizora, preporuku Odbora za reviziju, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

4. Donošenje odluke o prijedlogu pokrića gubitka u poslovanju preduzeća za period 01.01.-31.12.2022. godine.

5. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenom i dopunom Plana javnih nabavki za 2023. godinu.

- Nadzorni odbor je donio Odluku o usvajanju korigovanog Izvještaja o poslovanju za 2021. godinu,
- Donesena je Odluka o utvrđivanju prijedloga načina pokrića gubitka KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01. –31.12.2021. godine na osnovu korigovanog finansijskog izvještaja,
- Donesena je Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2022. godinu,
- Nadzorni odbor je donio Odluku o utvrđivanju prijedloga načina pokrića gubitka KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.–31.12.2022. godine,
- Donesena je Odluka o izmjeni i Odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2023. godinu,
- Doneseno je Rješenje kojim se odbija Prigovor Samira Nuhbegovića broj: 2287 od 04.04.2023. godine izjavljen protiv Rješenja broj 15V-13/23 od 21.03.2023. godine.

Dana 04.07.2023. godine je održana Konstituirajuća sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Konstituisanje Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

- Doneseno je Rješenje o razrješenju v.d. predsjednika Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i
- Rješenje o izboru predsjednika Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo
Prof.dr.sc. Nedim Pervan, dipl.ing.maš., član Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, bira se za predsjednika Nadzornog odbora.

Dana 10.07.2023. godine je održana 1. vanredna sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za april i maj 2023. godine.
2. Razmatranje Izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za mart i april 2023. godine.
3. Donošenje odluke o davanju saglasnosti direktoru preduzeća za zaključivanje ugovora o prenosu prava vlasništva nad nekretninama.
4. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za maj 2023. godine.

5. Razmatranje Izvještaja o radu Komisije za žalbe za period 24.05.2022. godine do 24.05.2023. godine.

6. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za maj 2023. godine.

- Nadzorni odbor je primio k znanju Izvještaje o radu Odbora za reviziju za april i maj 2023. godine.

- Usvojeni su Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za mart i april 2023. godine,

-Nadzorni odbor je donio:

Zaključak

1. Nadzorni odbor KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo nije saglasan sa predloženim tekstom Nacrta ugovora o prenosu prava vlasništva uz protučinidbu koji bi se zaključio između prenosioca: KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i sticaoca Kantona Sarajevo, a čiji su predmet nekretnine koje se nalaze na području općine Novo Sarajevo, upisane u Zemljišnoknjižni uložak broj 1288 k.o. SP Sarajevo Mahala LIII i označene kao parcele broj: 2340, 2339/A i 2341 te iz tog razloga ne može dati saglasnost direktoru preduzeća za zaključenje Ugovora o prenosu prava vlasništva uz protučinidbu.

2. Obavezuje se Uprava preduzeća da provede aktivnosti oko izrade elaborata kojim se definišu potrebe KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo u pogledu izgradnje nove poslovne zgrade preduzeća, a koji će biti sastavni dio Ugovora o prenosu uz protučinidbu.

Rok: 30.09.2023. godine.

3. Uprava će prije donošenja odluke Nadzornog odbora o davanju saglasnosti direktoru preduzeća za zaključenje Ugovora o prenosu prava vlasništva uz protučinidbu, obezbijediti na uvid i Mišljenje Pravobranilaštva Kantona Sarajevo.

4. Obavezuje se Uprava preduzeća da u Nacrt ugovora o prenosu prava vlasništva uz protučinidbu unese pripremljene i predložene izmjene i dopune te nakon toga isti dostavi sticaocu, Kantonu Sarajevo.

-Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za maj 2023. godine,

-Usvojen je Izvještaj o radu Komisije za žalbe u postupku prijema u radni odnos za period od 24.05.2022. godine do 24.05.2023. godine,

-Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i Izvještaj o zaključenim ugovorima o cesijama za maj 2023. godine.

Dana 07.08.2023. godine je održana 2. vanredna sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Donošenje Zaključka o stavljanju van snage Zaključka Nadzornog odbora, broj: IV-03/23 od 10.07.2023. godine.

2.Donošenje Zaključka o davanju saglasnosti za prenos prava vlasništva na nekretnini Preduzeća upisane u Zemljišnoknjižni uložak broj 1288 k.o. SP Sarajevo - Mahala LIII, označene kao

parcele broj: 2340, 2339/A i 2341, koja se nalazi na području općine Novo Sarajevo, uz protučinidbu.

3. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenom i dopunom Plana javnih nabavki za 2023. godinu.

- Nadzorni odbor je donio Zaključak kojim se stavlja van snage Zaključak Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, broj: 1V-03/23 od 10.07.2023. godine,

- Donesen je i Zaključak :

1. Nadzorni odbor KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je saglasan da se shodno Zaključku Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-23639-57/23 od 25.05.2023. godine izvrši prenos prava vlasništva uz protučinidbu nekretnina koje se nalaze na području općine Novo Sarajevo, upisane u Zemljišnoknjižni uložak broj 1288 k.o. SP Sarajevo - Mahala LIII, označene kao parcele broj: 2340, 2339/A i 2341, zaključivanjem ugovora koji bi se zaključio između prenosioca: KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i sticaoca Kantona Sarajevo.

2. U skladu sa Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-23639-57/23 od 25.05.2023. godine, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo će u roku od 24 mjeseca obezbijediti adekvatnu zamjensku lokaciju-nekretninu za izgradnju/smještaj upravne zgrade KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo. KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo će poduzeti sve potrebne aktivnosti, na pronalaženju adekvatne zamjenske lokacije za izgradnju upravne zgrade KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

3. Daje se saglasnost direktoru KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za zaključivanje ugovora o prenosu prava vlasništva uz protučinidbu nekretnina označenih kao k.č. 2340, k.č. 2339/A i k.č. 2341 upisanih u Zemljišno-knjižni uložak broj: 1288 SP Sarajevo - Mahala LIII, sa Kantonom Sarajevo, a u svrhu izgradnje poslovnog objekta-sjedišta Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo.

4. Zaključivanje ugovora o prenosu prava vlasništva uz protučinidbu će se pristupiti nakon što Skupština Kantona Sarajevo donese odluku o davanju saglasnosti za zaključivanje istog.

- Donesena je Odluka o izmjeni i Odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2023. godinu.

Dana 30.08.2023. godine je održana 1. elektronska sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Donošenje odluka o davanju ovlaštenja za zaključenje ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima.

2. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki.

- Nadzorni odbor je donio odluku kojom se usvaja prijedlog Uprave preduzeća od 23.08.2023. godine i daje se ovlaštenje za zaključenje ugovora o izmirenju dospjelog duga po povoljnijim uslovima sa dužnikom “Murai-Komerc” d.o.o. Sarajevo.

- Usvojen je prijedlog Uprave preduzeća od 23.08.2023. godine i daje se ovlaštenje za zaključenje ugovora o izmirenju dospjelog duga po povoljnijim uslovima sa dužnikom: Udruženje fudbalski klub Željezničar

- Donesena je Odluka o izmjeni i Odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2023. godinu.

Dana 12.09.2023. godine je održana 3. vanredna sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za juni i juli 2023. godine.
2. Donošenje Pravilnika o tehničkim uslovima kod projektovanja i izvođenja javne vodovodne i kanalizacione mreže u nadležnosti KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
3. Donošenje Pravilnika o zakupu nekretnina KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.
4. Donošenje Pravilnika o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova.
5. Donošenje Pravilnika o blagajničkom poslovanju.
6. Razmatranje Izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za maj i juni 2023. godine.
7. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za juni i juli 2023. godine.
8. Razmatranje informacije Uprave preduzeća o otpisanim zateznim kamatama u periodu 01.01-31.07.2023. godine.
9. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za juni, juli i avgust 2023. godine.
10. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki.

- Donesen je Zaključak kojim se primaju k znanju Izvještaji o radu Odbora za reviziju za juni i juli 2023. godine.
- Donesen je Pravilnik o tehničkim uslovima kod projektovanja i izvođenja javne vodovodne i kanalizacione mreže u nadležnosti KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,
- Donesen je Pravilnik o zakupu nekretnina KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,
- Donesen je Pravilnik o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,
- Donesen je Pravilnik o blagajničkom poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,
- Usvojeni su Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za maj i juni 2023. godine,
- Usvojeni su Izvještaji o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i Izvještaji o zaključenim ugovorima o cesijama za juni i juli 2023. godine,
- Donesen je Zaključak
- Prihvata se Informacija Uprave preduzeća o otpisanim zateznim kamatama u periodu od 01.01.-31.07.2023. godine, a u skladu sa odredbama Odluke o utvrđivanju povoljnijih uslova za zaključenje ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima i Odlukom Nadzornog odbora preduzeća, broj: 04-06/19 od 17.07.2019. godine.
- Donesena je odluka o davanju ovlaštenja za zaključenje ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima,
- Usvojeni su Izvještaji o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za juni, juli i avgust 2023. godine.

- Donesena je Odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2023. godinu,
- Donesena je Odluka kojom

Nadzorni odbor KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo odobrava da se shodno Zaključku Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-23639-57/23 od 25.05.2023. godine izvrši prenos prava vlasništva uz protučinidbu nekretnina koje se nalaze na području općine Novo Sarajevo, upisane u Zemljišnoknjižni uložak broj 1288 k.o. SP Sarajevo - Mahala LIII, označene kao parcele broj: 2340, 2339/A i 2341, zaključivanjem ugovora koji bi se zaključio između prenosioca: KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i sticaoca Kantona Sarajevo.

Stavlja se van snage Zaključak Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, broj: 2V-02/23 od 07.08.2023. godine.

Dana 17.10.2023. godine je održana 4. vanredna sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za avgust 2023. godine.
 2. Donošenje odluke o davanju saglasnosti za zaključenje sudske nagodbe.
 3. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za avgust 2023. godine.
 4. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za oktobar 2023. godine.
 5. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki za 2023. godinu.
- Primljen je k znanju Izvještaj o radu Odbora za reviziju za avgust 2023. godine.
 - Donesena je Odluka kojom se Daje saglasnost Upravi preduzeća za zaključivanje sudske nagodbe u postupku koji se vodi kod Općinskog suda u Sarajevu pod brojem 65 0 Ps 868496 20 Ps.
 - Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i Izvještaj o zaključenim ugovorima o cesijama za avgust 2023. godine.
 - Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za septembar 2023. godine.
 - Donesena je Odluka o izmjeni i Odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2023. godinu.

Dana 02.11.2023. godine je održana 2. elektronska sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki.
 2. Tekuća pitanja.
- Donesena je Odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2023. godinu.

-Donesena je odluka kojom se odobrava Salić Rusmiru, direktoru Preduzeća, službeno putovanje u grad Amsterdam, Holandija, radi učestvovanja na sajmu Aquatech Amsterdam, svjetski sajam u vezi vode i odvodnje.

Dana 17.11.2023. godine je održana 3. elektronska sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki.
2. Tekuća pitanja.

- Donesena je Odluka o izmjeni i Odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2023. godinu.
- Donesena je odluka kojom se Salić Rusmiru, direktoru Preduzeća, odobrava konačan obračun službenog putovanja u grad Amsterdam, Holandija, radi učestvovanja na sajmu Aquatech Amsterdam, svjetski sajam u vezi vode i odvodnje.

Dana 17.12.2023. godine je održana 5. vanredna sjednica Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za septembar i oktobar 2023. godine.
2. Donošenje odluke o utvrđivanju prijedloga Revidiranog Plana poslovanja za 2023. godinu.
3. Razmatranje Izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za juli, avgust i septembar 2023. godine.
4. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za septembar i oktobar 2023. godine.
5. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za oktobar 2023. godine.

- Primljeni su k znanju Izvještaji o radu Odbora za reviziju za septembar i oktobar 2023. godine.
- Donesena je Odluka o utvrđivanju Prijedloga revidiranog Plana poslovanja za 2023. godinu.
- Usvojeni su Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za juli, avgust i septembar 2023. godine.
- Usvojeni su Izvještaji o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i Izvještaji o zaključenim ugovorima o cesijama za septembar i oktobar 2023. godine.
- Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za oktobar 2023. godine.
- Donesena je Odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2023. godinu.

Predsjednik Nadzornog odbora

Prof.dr.sc. Nedim Pervan, dipl.ing.maš.

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud Sarajevo, broj rješenja: UF/I-2574/05
Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 237-655, 447-741; fax: 440-608, www.viksa.ba

**IZVJEŠTAJ O RADU
ODBORA ZA REVIZIJU
KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" D.O.O. SARAJEVO
U 2023. GODINI**

Sarajevo, januara 2024. godine

Pogon Vodovod tel: 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 668-260
Banke: UniCredit Bank dd: 3389002208274753
Raiffeisen Bank dd: 1610000063850067

Područje certifikacije:
Proizvodnja i distribucija vode i
odvođenje otpadnih voda

KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO
ODBOR ZA REVIZIJU

Broj: OZR-01-01/24
Sarajevo, 10.01.2024.god.

NADZORNOM ODBORU PREDUZEĆA

I Z V J E Š T A J

**o radu Odbora za reviziju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo
za period 01.01.-31.12.2023. godine**

Odbor za reviziju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo svoju funkciju ostvaruje u skladu sa članom 28. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, članom 60. Statuta Preduzeća, Ugovorima o vršenju funkcija-angažmana članova i predsjednika Odbora za reviziju i Poslovnikom o radu Odbora za reviziju. **Odbor za reviziju je u periodu do 01.01.-31.12.2023.g. održao 13 redovnih sjednica i jednu hitnu elektronsku sjednicu te podnio sažete mjesečne izvještaje Nadzornom odboru.** Na sjednicama, u skladu sa nadležnostima i odgovornostima utvrđenim članom 60. Statuta Preduzeća, Odbor za reviziju je:

1. Imenovao je vanjskog revizora za obavljanje revizije finansijskih izvještaja Preduzeća za 2021., 2022. i 2023.g.;

Odbor za reviziju je zakazao hitnu elektronsku sjednicu putem e-mail-a u skladu sa čl.7 Poslovnika Odbora za reviziju, u cilju imenovanja vanjskog revizora za reviziju FI za 2021.g., 2022.g. i 2023.g., te je istu održao u skladu sa čl.18 Poslovnika. Za izbor vanjskog revizora proveden je postupak nabavke prema odredbama Zakona o javnim nabavkama putem Konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Komisija je dala prijedlog Ugovornom organu da se za najpovoljnijeg ponuđača odabere „Address“ d.o.o. Sarajevo za pružanje usluge: „Usluge revizije finansijskih izvještaja u 2021., 2022. i 2023. godini“. U skladu sa članom 28. Zakona o javnim preduzećima, člana 85. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 60. Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo te Preporuke Komisije za javne nabavke br.KZ 227/22 od 09.05.2023.g. o izboru najpovoljnijeg ponuđača za nabavku usluge revizije finansijskih izvještaja za 2021., 2022. i 2023.g. i Odluke Ugovornog organa br. KZ 227/22 od 09.05.2023.g., **Odbor za reviziju dana 18.05.2023. godine donio je Odluku o imenovanju vanjskog revizora za reviziju FI za 2021., 2022. i 2023. godinu.**

2. Usvojio Strategiju rizika Preduzeća za 2024. godinu, kojom se utvrđuje pregled rizičnih područja;

Odjel interne revizije je u cilju izrade dokumenta Strategija rizika kao polaznu osnovu preuzela Registar rizika Preduzeća iz aplikacije PIFC kako bi revizorski resursi OIR-a bili usmjereni na obavljanje revizija u oblasti najviših rizika, u skladu sa članom 21. i 24. Priručnika za procjenu rizika i planiranje interne revizije u javnom sektoru u FBiH. Pored navedenog, preuzeta je i matrica rizika urađena od strane Odjela upravljanja kvalitetom. Interna revizija ima mogućnost da postojeće rizike preispituje, ocjenjuje, dopunjava i mijenja, na osnovu informacija sa kojima raspolaže te su u predmetnoj Strategiji za 2024.g. dodata 4 rizika od strane interne revizije u tabelarnom pregledu i u matrici rizika. Strategija rizika za 2024. godinu je polazna osnova za izradu Operativnog plana internih revizija za 2024. godinu.

Odbor za reviziju donio je Odluku br.OZR 53-12/23 od 29.12.2023. god. o usvajanju Strategije rizika KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2024.godinu.

4.Usvojio Plan rada Odjela interne revizije za 2024. godinu;

U skladu sa Međunarodnim standardima profesionalne prakse interne revizije, Plan rada Odjela interne revizije donosi se svake godine na osnovu sveobuhvatnog pregleda identifikovanih i ocijenjenih rizika u poslovanju Preduzeća. Aktivnosti izrade plana rada internih revizija u KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za tekuću godinu poduzimaju se sa ciljem unaprijeđenja kvaliteta

poslovanja Preduzeća. U skladu sa čl. 32 Zakona o javnim preduzećima, čl. 60 Statuta preduzeća i čl. 3. Pravilnika o radu Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Odjel interne revizije dostavio je Odboru za reviziju na usvajanje Plan rada Odjela interne revizije za 2024. godinu. **Odbor za reviziju donio je Odluku br. OZR 54-12/23 od 27.12.2023.g. o usvajanju Plana rada Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2024.godinu.**

5. Usvojio Strateški Plan rada Odjela interne revizije za 2024.-2026. godinu;

Strateški plan interne revizije služi kao osnova za planiranje aktivnosti interne revizije, a sačinjen je na osnovu Strategije rizika, pregleda procesa i lokacija poslovnih jedinica. U skladu sa čl. 32 Zakona o javnim preduzećima, čl. 60 Statuta preduzeća i čl. 3. Pravilnika o radu Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Odjel interne revizije dostavio je Odboru za reviziju na usvajanje Strateški Plan rada Odjela interne revizije za 2024-2026. godinu.

Odbor za reviziju donio je Odluku br. OZR 55-12/23 od 27.12.2023.g. o usvajanju Strateškog Plana rada Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2024-2026.godinu.

6. Osiguravao da Odjel interne revizije obavlja svoj posao u skladu sa Planom rada i u skladu sa MRS;

Odbor za reviziju Preduzeća je obavljao nadzor nad radom interne revizije putem mjesečnih održavanja sjednica na kojima se vrši razmatranje i usvajanje materijala Odjela interne revizije, zatim vršio praćenje učinkovitosti sistema interne kontrole, interne revizije, te sistema upravljanja rizikom, ispunjenja plana i godišnjih odnosno mjesečnih izvještaja interne revizije. **U toku 2023.g. Odjel interne revizije izvršio je sve aktivnosti planirane redovnim i specijalnim projektima, što čini 100% ostvarenje Plana. U toku 2023.g., u okviru redovnih Izvještaja OIR-a (11), Odjel interne revizije je dao 32 preporuke u cilju poboljšanja poslovanja.**

7. Usvojio izvještaje Odjela interne revizije o izvršenim revizijama;

Odbor za reviziju je periodu od 01.01.-31.12.2023. godine razmotrio i usvojio 11 Izvještaja, urađenih od strane Odjela interne revizije u skladu sa Planom rada za 2023. godinu. Odjel interne revizije je, u svim izvještajima revidiranih projekata, donosio preporuke u cilju unaprijeđenja poslovanja Preduzeća.

Tabelarni pregled razmatranih i usvojenih izvještaja Odjela interne revizije u periodu 01.01.-31.12.2023. god.

Redni broj	Naziv Izvještaja o obavljenoj reviziji OIR-a prema planu revizije za 2023. g.	Br. i datum sjednice Odbora za reviziju
1.	Izvještaj br. 01/23: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec oktobar, novembar i decembar 2022. g. (IV kvartal 2022. g.)	34/23 sjednica OZR od 30.01.2023. g.
2.	Izvještaj br. 02/23: Revizija sudskih sporova	35/23 sjednica OZR od 28.02.2023. g.
3.	Izvještaj br. 03/23: Revizija isključenja iz sistema snabdijevanja vodom	36/23 sjednica OZR od 31.03.2023. g.
4.	Izvještaj br. 04/23: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec januar, februar, mart 2023. g. (I kvartal 2023. g.)	37/23 sjednica OZR od 25.04.2023. g.
5.	Izvještaj br. 05/23: Revizija procedura ugrađivanja i kontrole vodomjera	38/23 sjednica OZR od 25.05.2023. g.
6.	Izvještaj br. 06/23: Revizija organizacije FUK u Preduzeću	41/23 sjednica OZR od 19.07.2023. g.
7.	Izvještaj br. 07/23: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec april, maj, juni 2023.g. (II kvartal 2023.g.)	42/23 sjednica OZR od 18.08.2023.g.
8.	Izvještaj br. 08/23: Revizija opravke kvarova na vodovodnoj mreži	44/23 sjednica OZR od 25.10.2023. g.
9.	Izvještaj br. 09/23: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec juli, august i septembar 2023.g. (III kvartal 2023.g.)	45/23 sjednica OZR od 29.11.2023. g.

Redni broj	Naziv Izvještaja o obavljenoj reviziji OIR-a prema planu revizije za 2023. g.	Br. i datum sjednice Odbora za reviziju
10.	Izvještaj br. 10/23: „Revizija IT sistema“	45/23 sjednica OZR od 29.11.2023. g.
11.	Revizija nbr.11/23: „Revizija procesa održavanja kanalizacione mreže i objekata“	46/23 sjednica OZR od 27.12.2023. g.

8. Donio Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. g.;

Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora, održanoj dana 13.06.2023. godine, a u skladu sa čl. 60. pod i) Statuta preduzeća, u okviru druge tačke dnevnog reda **razmatrao Izvještaj eksternog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo o obavljenoj reviziji izmijenjenih finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija „ d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu i donio mišljenje. Odbor za reviziju prihvata mišljenje vanjskog revizora o izmijenjenim finansijskim izvještajima KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu i daje preporuku Upravi preduzeća da u što kraćem roku utvrdi roкове realizacije preporuka iz Izvještaja i odredi nadležne za realizaciju istih.**

9. Donio Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora o reviziji finansijskih izvještaja za 2022.. g.;

Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora, održanoj dana 13.06.2023. godine, a u skladu sa čl. 60 pod i) Statuta preduzeća, u okviru druge tačke dnevnog reda **razmatrao Izvještaj eksternog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija „ d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu i donio mišljenje. Odbor za reviziju prihvata mišljenje vanjskog revizora o finansijskim izvještajima KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu i daje preporuku Upravi preduzeća da u što kraćem roku utvrdi roкове realizacije preporuka iz Izvještaja i odredi nadležne za realizaciju istih.**

10. Donio Mišljenje na Zaključak Uprave preduzeća o prijedlogu načina pokrića gubitka u poslovanju Preduzeća za 2021. godinu;

Na osnovu člana 38. i 40. Zakona o javnim preduzećima u FBiH (Sl.novine FBiH br. 8/2005, 81/2008, 22/2009 i 109/2012), člana 60. Statuta Preduzeća i Zaključka Uprave preduzeća (br.18-02/23 od 14.04.2023. godine), Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora održanoj dana 13.06.2023. godine, donio Mišljenje:

Zaključak Uprave preduzeća o prijedlogu načina pokrića gubitka za 2021.g. (br.18-02/23 od 14.04.2023. godine), u skladu je sa odredbama Zakona o privrednim društvima, Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Statutom KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo. Uprava preduzeća, svojim Zaključkom br. 18-02/23 od 14.04.2023. godine, predlaže da se ostvareni gubitak u poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija„ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2021.-31.12.2021. godine u iznosu od 58.118.123 KM pokrije iz rezervi kapitala. Obrazloženje koje je sastavni dio Zaključka Uprave preduzeća o prijedlogu načina pokrića gubitka za 2021.g., objašnjava razloge predloženog pokrića gubitka.Nakon razmatranja navedenog Zaključka o prijedlogu pokrića gubitka u poslovanju Preduzeća za 2021.godinu, Odbor za reviziju je imao u vidu odredbe člana 37. i 38. Zakona o javnim preduzećima u FBiH te donio mišljenje kako je navedeno u dispozitivu.

11. Donio Mišljenje na Zaključak Uprave preduzeća o prijedlogu načina pokrića gubitka u poslovanju Preduzeća za 2022. godinu;

Na osnovu člana 38. i 40. Zakona o javnim preduzećima u FBiH (Sl.novine FBiH br. 8/2005, 81/2008, 22/2009 i 109/2012), člana 60. Statuta Preduzeća i Zaključka Uprave preduzeća (br.18-04/23 od 14.04.2023. godine), Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora održanoj dana 13.06.2023. godine, donio Mišljenje:

Zaključak Uprave preduzeća o prijedlogu načina pokrića gubitka za 2022.g. (br.18-04/23 od 14.04.2023. godine), u skladu je sa odredbama Zakona o privrednim društvima, Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Statutom KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo. Uprava preduzeća, svojim Zaključkom br. 18-04/23 od 14.04.2023. godine, predlaže da se ostvareni gubitak u poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija„ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2022.-31.12.2022. godine u iznosu od 16.452.706 KM pokrije iz rezervi kapitala. Nakon razmatranja navedenog Zaključka o prijedlogu pokrića gubitka u poslovanju Preduzeća za 2022.godinu, Odbor za reviziju je imao u vidu

odredbe člana 37. i 38. Zakona o javnim preduzećima u FBiH te donio mišljenje kako je navedeno u dispozitivu.

12. Sačinio Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu i dostavio Skupštini preduzeća i Nadzornom odboru u propisanom roku;

U skladu sa čl. 60. Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo i člana 273. Zakona o privrednim društvima, Odbor za reviziju je sačinio Izvještaj br. OZR 29-06/23 od 13.06.2023.g. o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu u okviru kojeg je sadržano **Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo o obavljenoj reviziji izmijenjenih finansijskih izvještaja za 2021.g.** Obzirom da reviziju Finansijskih izvještaja, u skladu sa Zakonom, mogu obavljati samo lica koja posjeduju odgovarajuću licencu izdatu u FBiH, a revizorske izvještaje mogu izdavati samo društva za reviziju, koja imaju licencu izdatu u FBiH, *dužnost Odbora za reviziju ovim se smatra ispunjena.*

13. Sačinio Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja za 2022. godinu i dostavio Skupštini preduzeća i Nadzornom odboru u propisanom roku;

U skladu sa čl. 60. Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo i člana 273. Zakona o privrednim društvima, Odbor za reviziju je sačinio Izvještaj br. OZR 28-06/23 od 13.06.2023.g. o reviziji finansijskih izvještaja za 2022. godinu u okviru kojeg je sadržano **Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2022.g.** Obzirom da reviziju Finansijskih izvještaja, u skladu sa Zakonom, mogu obavljati samo lica koja posjeduju odgovarajuću licencu izdatu u FBiH, a revizorske izvještaje mogu izdavati samo društva za reviziju, koja imaju licencu izdatu u FBiH, *dužnost Odbora za reviziju ovim se smatra ispunjena.*

14. Donio mišljenje o finansijskim izvještajima preduzeća za period 01.01.-31.12.2021.g.;

Odbor za reviziju je u skladu sa čl. 60. Statuta Preduzeća, donio mišljenje o izmijenjenim finansijskim izvještajima preduzeća za period 01.01.-31.12.2021. godine.:

„Uvidom u poslovnu dokumentaciju preduzeća Odbor za reviziju je konstatovao da je novi izmijenjeni set godišnjih finansijskih izvještaja, sa obavezujućim odlukama i obrascima, predat dana 27.02.2023. godine, nadležnoj Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (FIA). Za provođenje revizije finansijskih izvještaja KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, Odbor za reviziju je imenovao vanjskog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo. Na osnovu navedenog, Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora, održanoj dana 13.06.2023. godine, a u skladu sa čl. 60 pod I) Statuta Preduzeća, donio Mišljenje.

„Finansijski izvještaji preduzeća sačinjeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i isti realno i objektivno prikazuju finansijski položaj i finansijski rezultat društva na dan 31.12.2021. godine, osim za kvalifikacije navedene u Izvještaju vanjskog revizora u dijelu Osnovi za mišljenje s rezervom.“

15. Donio mišljenje o finansijskim izvještajima preduzeća za period 01.01.-31.12.2022.g.;

Uvidom u poslovnu dokumentaciju preduzeća Odbor za reviziju je konstatovao da je set godišnjih finansijskih izvještaja, sa obavezujućim odlukama i obrascima, predat dana 28.02.2023. godine, u zakonskom roku, nadležnoj Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (FIA). Za provođenje revizije finansijskih izvještaja KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, Odbor za reviziju je imenovao vanjskog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo. Na osnovu navedenog, Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora, održanoj dana 13.06.2023. godine, a u skladu sa čl. 60. pod I) Statuta Preduzeća, donio Mišljenje:

„Finansijski izvještaji preduzeća sačinjeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i isti realno i objektivno prikazuju finansijski položaj i finansijski rezultat društva na dan 31.12.2022. godine, osim za kvalifikacije navedene u Izvještaju vanjskog revizora u dijelu Osnovi za mišljenje s rezervom.“

16. Donio mišljenje o usklađenosti poslovanja i funkcionisanja organa preduzeća sa odredbama Zakona o privrednim društvima za 2021.godinu;

Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora, održanoj dana 13.06.2023. godine, a u skladu sa članom 273. Zakona o privrednim društvima, donio Mišljenje:

„Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno sa odredbama Zakona o računovodstvu u dijelu primjene Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), za efekte koji su bili osnov za mišljenje sa rezervom eksternog revizora i Odbora za reviziju, kao i sa odredbama člana 25. i 29. Zakona o javnim preduzećima po pitanju datih preporuka Odbora za reviziju.“

17. Donio mišljenje o usklađenosti poslovanja i funkcionisanja organa preduzeća sa odredbama Zakona o privrednim društvima za 2022.godinu;

Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora, održanoj dana 13.06.2023. godine, a u skladu sa članom 273. Zakona o privrednim društvima, donio Mišljenje:

„Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno sa odredbama Zakona o računovodstvu u dijelu primjene Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), za efekte koji su bili osnov za mišljenje sa rezervom eksternog revizora i Odbora za reviziju, kao i sa odredbama člana 25. i 29. Zakona o javnim preduzećima po pitanju datih preporuka Odbora za reviziju.“

18. Donosio Zaključke i preporuke Upravi u cilju otklanjanja neusklađenosti i unaprijeđenja poslovanja;

Implementacija preporuka prati se na polugodišnjem i godišnjem nivou putem dokumenta „Praćenje realizacije preporuka i plana aktivnosti“. Odbor za reviziju je u okviru održanih 13 redovnih sjednica i 1 hitne elektornske sjednice razmotrio i usvojio 32 preporuke Odjela interne revizije date u cilju poboljšanja poslovanja te u okviru izvještaja OZR donio zaključke i preporuke:

Redni broj	Zaključci i Preporuke Odbora za reviziju za 2023.g.
1.	<u>Preporuka donesena na sjednici OZR br.34 od 30.01.2023. g.</u> Odbor za reviziju sugeriše Upravi da pristupi realizaciji preporuka Odbora za reviziju i Odjela interne revizije u skladu sa prioritetom važnosti prema visini rizika prikazanom u tabelarnom pregledu preporuka.
2.	<u>Preporuka donesena na sjednici OZR br.36 od 31.03.2023. g.</u> Odbor za reviziju preporučuje Upravi preduzeća da razmotri mogućnost osiguranja naplate potraživanja putem zabilježbe na nekretnine ili na drugi način osigura naplatu potraživanja.
3.	<u>Zaključak i Preporuke donesene na sjednici OZR br.37 od 25.04.2023. g.</u> Preporuka Odbora za reviziju Odbor za reviziju, u skladu sa čl.10 Zakona o izmjenama i dopunama ZJN (kojim je dodat novi čl.14a ZJN-Prethodna provjera tržišta), daje preporuku Ugovornom organu da definiše obavezni sadržaj pismene zabilješke o provedenom istraživanju tržišta te da dokument o obavljenom istraživanju tržišta sadrži podatke o broju dobavljača predmetne nabavke na tržištu, prijedloge cijena/ponuda za minimalno tri privredna subjekta (ili izjavu u slučaju da je monopol na tržištu), kao i posebne uslove ukoliko su potrebni, a sve u skladu sa poštivanjem čl. 3 ZJN-Opći principi kojim se propisuje transparentnost, pravedna i aktivna konkurencija s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstva u vezi s predmetom nabavke. Zaključak i Preporuka Odbora za reviziju Zadužuje se Uprava preduzeća, a obzirom da još nije ugovorena revizija finansijskih izvještaja za 2022.g., da se poduzmu sve aktivnosti oko izbora vanjskog revizora za reviziju finansijskih izvještaja za 2022.g., putem urgencija prema URŽ-u pozivajući se na rokove iz Zakona o računovodstvu i reviziji, te da dostavi informaciju o provođenju postupka.
4.	<u>Zaključak i preporuka donesena na sjednici OZR br.43 od 29.09.2023. g.</u> Odbor za reviziju je nakon razmatranja usvojio Pregled realizacije preporuka sa stanjem na dan 31.08.2023.g. te donio zaključak da je primjetan napredak u realizaciji preporuka u odnosu na prethodne periode te preporučuje da se nastavi sa realizacijom preporuka u skladu

Redni broj	Zaključci i Preporuke Odbora za reviziju za 2023.g.
	sa čl.29 Zakona o javnim preduzećima u FBiH po prioritetima prema riziku.
5.	<u>Zaključak donesen na sjednici OZR br.44 od 25.10.2023. g.</u> Odbor za reviziju je nakon razmatranja usvojio Pravilnik o radu OIR-a uz određene dopune u dijelu planiranja rada odjela interne revizije, opisa faza u postupku izvještavanja o obavljenoj reviziji i edukacija zaposlenika Odjela interne revizije.

19. Podnosio Nadzornom odboru sažete mjesečne izvještaje o svojim aktivnostima;

Odbor za reviziju je, u periodu 01.01.-31.12.2023.godine, dostavio Nadzornom odboru 14 izvještaja urađenih nakon održanih sjednica Odbora (izvještaji su urađeni na bazi sa 13 redovnih i 1 hitne elektronske sjednice). U skladu sa Poslovníkom o radu Odbora za reviziju kao prilog uz Izvještaj Odbora za reviziju, na polugodišnjem i godišnjem nivou dostavljen je dokument „Praćenje realizacije preporuka i plana aktivnosti“.

20. Skupštini preduzeća dostavljen je Godišnji izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2022. god.;

Odbor za reviziju je u skladu sa članom 60. Statuta dostavio Skupštini Preduzeća Godišnji izvještaj o radu OZR-a za 2022. godinu br.OZR-05-01/23 od 12.01.2023.g. (Izvještaj o radu OZR za Skupštinu je sastavni dio izvještaja o poslovanju Preduzeća zajedno sa Izvještajem vanjskog revizora i Izvještaja o radu Nadzornog odbora).

21. Razmatrao Izvještaje Ugovornog organa o provedenim postupcima javnih nabavki;

Odbor za reviziju je razmatrao mjesečne Izvještaje Ugovornog organa za 2023. godinu o provedenim postupcima javnih nabavki i iste primio k znanju. Davao mišljenje i preporuke Nadzornom odboru nakon razmatranja Izvještaja Odjela interne revizije o provedenim postupcima javnih nabavki, koji su urađeni na bazi uzorka iz Izvještaja Ugovornog organa o provedenim postupcima javnim nabavki.

22. Obavljao i druge poslove u skladu sa zakonskom regulativom;

Odbor za reviziju obavljao je poslove u skladu sa zakonima (Zakon o javnim preduzećima u FBiH, Zakon o privrednim društvima u FBiH, Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakon o finansijskom poslovanju u FBiH, Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakon o javnim nabavkama i dr.), MRS-međunarodnim računovodstvenim standardima i MSR-međunarodnim revizijskim standardima.

Zaključak Odbora za reviziju

U periodu 01.01.-31.12.2023. godine, Odbor za reviziju obavljao je svoje dužnosti koje proizilaze iz Zakona o javnim preduzećima u FBiH, Zakona o privrednim društvima u FBiH, Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakona o finansijskom poslovanju u FBiH, Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakona o javnim nabavkama, Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo te MRS-međunarodnim računovodstvenim standardima i MSR-međunarodnim revizijskim standardima.

Nadzorni odbor je redovno izvještavan o radu Odbora za reviziju, Odjela interne revizije i implementaciji preporuka od strane Uprave Preduzeća. Odbor za reviziju je po pozivu učestvovao na sjednicama Nadzornog odbora i Skupštine. Odbor za reviziju će nastaviti obavljati svoje dužnosti u skladu sa nadležnostima utvrđenim zakonskim propisima i internim aktima Društva.

Predsjednik Odbora za reviziju

Ismet Ramović, dipl.oec.
Ovlašteni revizor

KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA” d.o.o. SARAJEVO
Odbor za reviziju

Br. OZR 26-06/24
Sarajevo, 04.06.2024. godine

Predmet: Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja za 2023. godinu

Prema odredbama člana 273. Zakona o privrednim društvima, Odbor za reviziju je dužan izvršiti reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna i istovremeno kontrolu usklađenosti poslovanja društva i funkcioniranja organa društva sa ovim zakonom, drugim relevantnim propisima i osnovnim principima korporativnog upravljanja i o tome dostaviti izvještaj skupštini i nadzornom odboru najkasnije osam dana po okončanju revizije.

U skladu sa članom 60. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji mogu obavljati samo lica koja posjeduju odgovarajuću licencu izdatu u Federaciji, u skladu sa zakonom, a revizorske izvještaje mogu izdavati samo društva za reviziju, koja imaju licencu izdatu u Federaciji, u skladu sa zakonom.

Članom 2. istog zakona definisano je da je revizija ispitivanje finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja radi davanja mišljenja o tome da li oni objektivno i istinito, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju stanje imovine, kapitala i obaveza, rezultate poslovanja, tokove gotovine i promjene na kapitalu, u skladu sa MRS-a, MSFI-a i drugim propisima u Federaciji u cilju zaštite javnog interesa kod javnog prezentiranja finansijskih izvještaja.

Prema članu 57. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, revizija finansijskih izvještaja obavlja se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Međunarodnim standardima revizije (MSR), uz poštovanje Kodeksa profesionalne etike revizora i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji regulišu ovu oblast.

Odredbama člana 28. Zakona o javnim preduzećima definisano je da je Odbor za reviziju dužan imenovati vanjskog revizora, imenovati direktora za internu reviziju na osnovu javnog konkursa, razmotriti godišnju strategiju rizika i plan revizije u kojima su prikazane pojedinosti u pogledu rizičnih područja i revizija koje će se izvršiti od strane Odjela interne revizije, osigurati da Odjel za internu reviziju izvrši svoj posao u skladu sa planom revizije, osigurati da interne kontrole u javnom preduzeću budu adekvatne i da funkcioniraju kako je predviđeno i osigurati da Odjel interne revizije obavlja svoje obaveze u skladu sa međunarodnim revizijskim standardima.

Iz naprijed navedenih odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Zakona o javnim preduzećima može se zaključiti da Odbor za reviziju vrši reviziju polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja na način da angažuje vanjskog revizora koji provodi reviziju finansijskih izvještaja preduzeća i sačinjava izvještaj o provedenoj reviziji sa mišljenjem nezavisnog revizora. U skladu sa naprijed navedenim, za provođenje revizije finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo za 2023.g., Odbor za reviziju je imenovao vanjskog revizora „Address” d.o.o. Sarajevo.

Uvidom u poslovnu dokumentaciju preduzeća Odbor za reviziju je konstatovao da je set godišnjih finansijskih izvještaja, sa obavezujućim odlukama i obrascima, predat dana 29.02.2024. godine, u zakonskom roku, nadležnoj Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (FIA). U skladu sa zaključenim ugovorom i Međunarodnim standardima revizije vanjski revizor je izvršio reviziju finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo o čemu je sačinio izvještaj sa mišljenjem nezavisnog revizora kako slijedi:

„Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u dijelu „Osnova za mišljenje s rezervom”, priloženi finansijski izvještaji prikazuju objektivno i fer, u svim značajnim stavkama, finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2023. godine, te rezultate njegovog poslovanja i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.”

Odbor za reviziju je u toku 2023. godine održao 13 redovnih sjednica i 1 hitnu sjednicu na kojima je imenovao vanjskog revizora za obavljanje revizije finansijskih izvještaja Preduzeća za 2021., 2022. i 2023.g., usvojio Strategiju rizika Preduzeća za 2024. godinu, kojom se utvrđuje pregled rizičnih područja, usvojio Plan rada Odjela interne revizije za 2024. godinu, Usvojio Strateški Plan rada Odjela interne revizije za 2024.-2026. godinu, osiguravao da Odjel interne revizije obavlja svoj posao u skladu sa Planom rada i u skladu sa MRS, usvojio izvještaje Odjela interne revizije o izvršenim revizijama, donio Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2021. g. i za 2022. g., donio Mišljenje o prijedlogu Uprave o načinu pokrića gubitka u poslovanju za 2021.g. i 2022. g., sačinio Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. i 2022. godinu i dostavio Skupštini preduzeća i Nadzornom odboru u propisanom roku, donio mišljenje o finansijskim izvještajima preduzeća za 2021. g. i 2022. g., donio mišljenje o usklađenosti poslovanja i funkcionisanja organa preduzeća sa odredbama Zakona o privrednim društvima za 2021. g. i 2022.g., davao preporuke Upravi, podnosio Nadzornom odboru sažete mjesečne izvještaje o svojim aktivnostima, Skupštini preduzeća dostavljen je Godišnji izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2022. god., razmatrao Izvještaje Ugovornog organa o provedenim postupcima javnih nabavki, obavljao i druge poslove u skladu sa zakonskom regulativom.

U skladu sa članom 60. Statuta Preduzeća, Odbor za reviziju razmatrao je Izvještaj eksternog revizora „Address” d.o.o. Sarajevo za 2023. godinu i na dato mišljenje nema primjedbi. Na osnovu rada Odbora za reviziju u 2023. godini, te nakon provedene analize revizorskog izvještaja vanjskog revizora za 2023. godinu, Odbor za reviziju prihvata izvještaj i mišljenje vanjskog revizora te daje preporuku Upravi preduzeća da iste u što kraćem roku provede.

U skladu sa naprijed navedenim, dužnost Odbora za reviziju prema članu 60. Statuta KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo i članu 273. Zakona o privrednim društvima ovim se smatra ispunjena, te će Izvještaj biti dostavljen Skupštini preduzeća i Nadzornom odboru.

U narednom tekstu, shodno odredbama Zakona o privrednim društvima i Statuta KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo, Odbor za reviziju daje sljedeće:

Mišljenje Odbora za reviziju

- 1) Odbor za reviziju prihvata mišljenje vanjskog revizora o finansijskim izvještajima KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo za 2023. godinu i daje preporuku Upravi preduzeća da u što kraćem roku utvrdi rokove realizacije preporuka iz Izvještaja i odredi nadležne stručne službe za realizaciju istih.
- 2) Finansijski izvještaji Preduzeća prikazuju objektivno i fer, u svim značajnim stavkama, finansijski položaj Preduzeća na dan 31.12.2023. godine, te rezultate njegovog poslovanja i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, osim za efekte kod dugotrajne imovine, Potraživanja od kupaca, Potraživanja za manjkove, Prenos vlasništva nad imovinom Preduzeća, Gubici na vodovodnoj mreži, Rezervisanja za sudske sporove, Takse za sudske sporove, Kapital i Zalihe, koji su bili osnov za mišljenje sa rezervom vanjskog revizora.

- 3) Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno sa odredbama Zakona o računovodstvu u dijelu primjene Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), za efekte koji su bili osnov za mišljenje sa rezervom eksternog revizora, kao i sa odredbama člana 25. i 29. Zakona o javnim preduzećima po pitanju datih preporuka Odbora za reviziju.

Prilog:

- Izvještaj eksternog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2023. godinu.

Predsjednik Odbora za reviziju

[Signature]

Ismet Ramović, dipl. oec.

Dostavljeno:

- Upravi
- Nadzornom odboru
- Skupštini
- a/a

KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o. SARAJEVO
Odbor za reviziju

Sarajevo, 04.06.2024. godine
Br. OZR 28-06/24

Nadzornom Odboru Preduzeća
Skupštini Preduzeća

Predmet: Mišljenje na prijedlog Uprave o načinu pokrića gubitka u poslovanju iskazanog u 2023. godini

Odbor za reviziju je na 03/24 hitnoj sjednici Odbora, održanoj dana 04.06.2024. godine, u okviru treće tačke dnevnog reda, a u skladu sa članom 60. Statuta Preduzeća, razmatrao prijedlog Uprave o načinu pokrića gubitka u poslovanju iskazanog u 2023. godini i donio mišljenje.

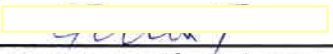
Mišljenje Odbora za reviziju

Uprava preduzeća, svojim Zaključkom br.27-02/24 od 31.05.2024. godine, predlaže da se ostvareni gubitak u poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“, d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2023.-31.12.2023. godine u iznosu od 21.946.004 KM pokrije iz rezervi kapitala.

Prijedlog Uprave preduzeća o načinu pokrića gubitka u poslovanju iskazanog u 2023. godini u skladu je sa odredbama člana 11., 20. i 43. Statuta preduzeća, člana 39. i 40. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i člana 182. Zakona o privrednim društvima.

Predsjednik Odbora za reviziju

Ismet Ramović, dipl. oec.

KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o. SARAJEVO

Odbor za reviziju

Sarajevo, 04.06.2024. godine

Broj: OZR 23-06/24

Nadzornom Odboru Preduzeća

Predmet: Mišljenje Odbora za reviziju o finansijskim izvještajima Preduzeća za period 01.01.-31.12.2023. godine

Uvidom u poslovnu dokumentaciju preduzeća Odbor za reviziju je konstatovao da je set godišnjih finansijskih izvještaja, sa obavezujućim odlukama i obrascima, predat dana 29.02.2024. godine, u zakonskom roku, nadležnoj Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (FIA). Za provođenje revizije finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Odbor za reviziju je imenovao vanjskog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo.

Na osnovu rada Odbora za reviziju i Odjela za internu reviziju u 2023. godini i izvještaja nezavisnog revizora za 2023. godinu, Odbor za reviziju je na 03/24 hitnoj sjednici Odbora, održanoj dana 04.06.2024. godine, a u skladu sa čl. 60 pod I) Statuta Preduzeća, donio sljedeće Mišljenje:

Mišljenje Odbora za reviziju

Finansijski izvještaji Preduzeća prikazuju objektivno i fer, u svim značajnim stavkama, finansijski položaj Preduzeća na dan 31.12.2023. godine, te rezultate njegovog poslovanja i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, osim za efekte kod dugotrajne imovine, Potraživanja od kupaca, Potraživanja za manjkove, Prenos vlasništva nad imovinom Preduzeća, Gubici na vodovodnoj mreži, Rezervisanja za sudske sporove, Takse za sudske sporove, Kapital i Zalihe, koji su bili osnov za mišljenje sa rezervom vanjskog revizora.

Predsjednik Odbora za reviziju

Ismet Ramović, dipl. oec.

KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o. SARAJEVO
Odbor za reviziju

Sarajevo, 04.06.2024. godine
Br. OZR 25-06/24

Nadzornom Odboru Preduzeća

Predmet: Mišljenje o izvještaju eksternog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2023. g. pod nazivom „Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31.decembra 2023. godine i Izvještaj nezavisnog revizora“

Odbor za reviziju je na 03/24 hitnoj sjednici Odbora, održanoj dana 04.06.2024. godine, a u skladu sa čl. 60 pod i) Statuta preduzeća, u okviru druge tačke dnevnog reda razmatrao Izvještaj eksternog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija „ d.o.o. Sarajevo za 2023. godinu i donio mišljenje.

Mišljenje Odbora za reviziju

Odbor za reviziju prihvata mišljenje vanjskog revizora o finansijskim izvještajima KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2023. godinu i daje preporuku Upravi preduzeća da u što kraćem roku utvrdi rokove realizacije preporuka iz Izvještaja i odredi nadležne stručne službe za realizaciju istih.

Predsjednik Odbora za reviziju

Ismet Ramović, dipl. oec.

KJKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o. SARAJEVO

Odbor za reviziju

Sarajevo, 04.06.2024. godine

Broj: OZR 24-06/24

Nadzornom Odboru Preduzeća

Predmet: Mišljenje Odbora za reviziju o usklađenosti poslovanja i funkcionisanja organa preduzeća sa odredbama Zakona o privrednim društvima za 2023.g.

Odbor za reviziju je na 03/24 hitnoj sjednici Odbora, održanoj dana 04.06.2024. godine, a u skladu sa članom 273. Zakona o privrednim društvima, donio slijedeće Mišljenje:

Mišljenje Odbora za reviziju

Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno sa odredbama Zakona o računovodstvu u dijelu primjene Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), za efekte koji su bili osnov za mišljenje sa rezervom eksternog revizora, kao i sa odredbama člana 25. i 29. Zakona o javnim preduzećima po pitanju datih preporuka Odbora za reviziju.

Predsjednik Odbora za reviziju

[Signature]

Ismet Ramović, dipl. oec.

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229
Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.viksa.ba
Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo

-Nadzorni odbor-

Broj: 10V-01/24

Sarajevo, 10.06.2024. godine

Na osnovu člana 257. stav 1. tačka c), a u vezi sa članom 303. Zakona o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 81/15, 75/21) i člana 29. stav (1) tačka h) Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo broj: 2317/22 od 18.04.2022. godine, člana 21. stav (2) Poslovnika o radu Nadzornog odbora broj: 01-03/23 od 09.05.2023. godine, Nadzorni odbor KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je na **10. (desetoj) vanrednoj sjednici** održanoj dana **10.06.2024. godine**, donio :

O D L U K U

o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2023. godinu

I

Usvaja se Izvještaj o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za period 01.01.-31.12.2023. godine sa bilansom stanja, bilansom uspjeha i Izvještajem revizije.

II

Godišnji izvještaj o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, koji uključuje Finansijski izvještaj, Izvještaj revizora, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, podnosi se Skupštini preduzeća na usvajanje.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

1. Skupštini preduzeća,
2. Upravi,
3. Službi za računovodstvo i finansije,
4. Odjeljenje plana i analize,
5. a/a

Predsjednik Nadzornog odbora

Prof.dr.sc. Nedim Pervan, dipl.ing.maš.

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.viksa.ba

Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo

Skupština preduzeća

Broj: 2R-01/24

Sarajevo, 29.07.2024. godine

Na osnovu člana 234. stav (1) tačka d), člana 229. stav (2), a u vezi sa članom 303. Zakona o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 81/15, 75/21), člana 25. stav 1. tačka e), člana 26. stav (1) Statuta Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, broj 2317/22 od 18.04.2022. godine i člana 22. stav (2) Poslovnika o radu Skupštine KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo broj: 1V-01/23 od 04.05.2023. godine i Obavezujuće upute broj: 02-04-37343-36.1/24 od 25.07.2024. godine, Skupština KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je na **2. (drugoj) redovnoj sjednici** održanoj dana **29.07.2024. godine**, donijela :

ODLUKU

o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2023. godinu

I

Usvaja se Izvještaj o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2023. godinu, koji uključuje Finansijski izvještaj, Izvještaj revizora, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

1. Upravi,
2. Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša,
3. Službi za računovodstvo i finansije,
4. Odjeljenju plana i analize,
5. Arhivi

**Skupština preduzeća
po punomoćniku**

Armina Kulovac
Armina Kulovac, MA iur.

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i
javnih komunalnih preduzeća za 2023. godinu
u Kantonu Sarajevo**

Sarajevo, maj/svibanj 2024. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO

www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Faruk Muharemović, mr.dipl.ing.arh.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA

e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

Ermina Ćatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo, dipl.ecc.

Priprema i obrada:

Nihada Smajić, ekonomski tehničar

Sadržaj

Uvod	5
1. Finansijski rezultati poslovanja	6
1.1. Prihodi	7
1.2. Rashodi	9
1.3. Dobit	12
1.4. Gubitak	16
2. Cijene komunalnih usluga	21
3. Sredstva budžeta	25
4. Investicije	26
5. Zaposlenost i plaće	28
6. Elementi bilansa stanja	32
7. Izvedeni pokazatelji poslovanja	36
Rezime	40
ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA	
SARAJEVO ZA 2023. GODINU	42

Spisak tabela

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM	6
Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %.....	7
Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM.....	8
Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %.....	8
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM.....	10
Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- struktura %.....	11
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM	12
Tabela 8. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a	25
Tabela 9. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM.....	26
Tabela 10. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2023. godini	27
Tabela 11. Broj zaposlenih i plaće KJKP - a i JKP – a- 2023. i 2022.	29
Tabela 12. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2023. god.....	30
Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2023. god. u %	30
Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a - unutar stručne sprema u %.....	31
Tabela 15. Plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2023. godini	31
Tabela 16. Masa plaća-učešće u ukupnim rashodima	32
Tabela 17. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM.....	32
Tabela 18. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2022. i 2023. - struktura ukupnih poslovnih sredstava	33
Tabela 19. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2023/2022.....	34
Tabela 20. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM.....	35
Tabela 21. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %	36
Tabela 22. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2023/2022.....	36
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a - na osnovu dobiti i neto dobiti.....	37
Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a.....	37

Spisak grafova

Graf 1. Struktura prihoda po KJKP-a i JKP-a, u %.....	7
Graf 2. Struktura ukupnih prihoda svih KJKP-a i JKP-a, u %	9
Graf 3. Rashodi po KJKP-a i JKP-a struktura u %.....	9
Graf 4. Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %.....	10
Graf 5. Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %.....	12
Graf 6. Isplata za investicije po izvorima finansiranja svih KJKP-a i JKP – a u %	26
Graf 7. Učešće u ukupno isplaćenim investicijama KJKP-a i JKP –a u %	27
Graf 8. Ostvarene investicije – struktura u %.....	28
Graf 9. Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %	28
Graf 10. Struktura zaposlenih na temelju sati rada – 2023. u %.....	29
Graf 11. Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2023. u KM.....	30
Graf 12. Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2023. god u %	31
Graf 13. Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2023. - građevinski objekti	33
Graf 14. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a - učešće preduzeća na dan 31.12.2023. i 2022.	34
Graf 15. Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a - učešće kapitala na dan 31.12.2023.	35
Graf 16. Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,95, 2023.	38
Graf 17. Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,02, 2023.	38
Graf 18. Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,004, 2023.....	38
Graf 19. Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,008, 2023.....	39
Graf 20. Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,77, 2023.	39

Uvod

U skladu sa Programom rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2023. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju kantonalnih javnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2023. godinu u Kantonu Sarajevo.

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna i kontinuirano prati ostvarene rezultate poslovanja kantonalnih javnih komunalnih preduzeća (KJKP): Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace i javnih komunalnih preduzeća (JKP) Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i Trnovo i preduzima određene mjere¹.

Osnivač kantonalnih javnih komunalnih preduzeća je Kanton Sarajevo (Skupština Kantona Sarajevo), a javnih komunalnih preduzeća osnivač je općina.

Izvještaj je struktuiran tako da pored uvoda i rezimea, sadrži finansijske rezultate poslovanja, cijene komunalnih usluga, sredstva budžeta, investicije, zaposlenost i plaće, elemente bilansa stanja i izvedene pokazatelje.

U Izvještaju se posebno akcentiraju problemi (rizici) poslovanja, ostvareni gubitak i dobit, uticaj cijena komunalnih usluga na ostvaren finansijski rezultat i prijedlog ekonomskih cijena.

Sastavni dio Izvještaja je Aneks-lična karta komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a).

Za pripremu Izvještaja javnih komunalnih preduzeća, sta su trebala dostaviti:

1. Usvojen Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2023. godini
2. Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2023. godine
3. Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2023. godine
4. Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2023. godinu)
5. Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV – 01)
6. Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2023. godinu
7. Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
8. Neto plaća bez naknade i neto plaća sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK, kao i komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
9. Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
10. Program sanacije gubitka
11. Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unapređenje poslovanja
12. Strukturu cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja komunalnih KJKP-a i JKP-a podaci za 2023. godinu komparirani su sa podacima iz 2022. godine.

Izvještaj je urađen na temelju materijala kantonalnih javnih komunalnih preduzeća i javnih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo dostavljenih u aprilu 2024. Zavodu za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

¹ Poslovanje KJKP Gras je predmet posebne Informacije.

1. Finansijski rezultati poslovanja

Kantonalna javna komunalna preduzeća u 2023. godini ostvarila su ukupne prihode od 363.389.346 KM i veći su u odnosu na 2022. godinu za 1,0%. Na dan 31.12.2023. godine ukupni rashodi iznosili su 384.412.034 KM i veći su za 4,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Dobit u poslovanju (dobit prije oporezivanja) ostvarila su četiri kantonalna javna komunalna preduzeća i dva preduzeća (JKP-a): Sarajevogas, Toplane, Park i Tržnice i pijace, JKP Vodostan Ilijaš i JKP Trnovo u iznosu od 3.602.536 KM, što je za 50,6% manje u odnosu na ostvarenu dobit u 2022. godini.

Gubitak na kraju 2023. godine ostvarilo je preduzeće KJKP Vodovod i kanalizacija, Rad i Pokop u iznosu od 24.415.518 KM što je veće u odnosu na 2022. godinu za 32,6%, kao i JKP Komunalac Hadžići u iznosu od 209.706 KM. Ukupan gubitak svih KJKP i JKP u posmatranoj godini veći je za 48,9% u odnosu na 2022. godinu.

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM

Red. broj	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks 2023 2022	Ukupni rashodi	Indeks 2023 2022	Dobit u poslovanju	Indeks 2023 2022	Neto dobit	Indeks 2023 2022	Gubitak	Indeks 2023 2022
1.	Vodovod i kanalizacija	2023.	58.587.228	100,3	80.533.232	107,6					21.946.004	133,4
		2022.	58.419.864		74.872.570						16.452.706	
2.	Sarajevogas	2023.	144.068.754	100,9	143.966.855	100,9	101.899	131,0	101.899	131,0		
		2022.	142.763.314		142.685.506		77.808		77.808			
3.	Toplane	2023.	78.081.715	101,5	76.350.838	104,9	1.730.877	42,3	1.303.937	37,8		
		2022.	76.894.550		72.805.052		4.089.498		3.451.381			
4.	Rad	2023.	45.973.948	104,1	47.595.085	108,4					1.621.137	
		2022.	44.167.562		43.916.251		251.311		18.473			
5.	Park	2023.	12.870.239	98,4	11.556.880	105,4	1.313.359	62,0	1.116.877	53,1		
		2022.	13.084.774		10.966.175		2.118.599		2.102.403			
6.	Pokop	2023.	10.616.280	93,7	11.464.657	105,2					848.377	
		2022.	11.325.589		10.902.416		423.173		390.870			
7.	Tržnice i pijace	2023.	3.413.082	99,1	3.397.378	101,3	15.704	17,4	10.026	152,2		
		2022.	3.443.746		3.353.644		90.102		6.587			
8.	Vodostan	2023.	3.004.980	104,0	2.773.581	98,4	231.399	324,2	206.395	324,6		
		2022.	2.890.088		2.818.723		71.365		63.588			
9.	Komunalac	2023.	5.204.634	93,6	5.414.340	96,0					209.706	260,5
		2022.	5.561.661		5.642.160						80.499	
10.	Trnovo	2023.	1.568.486	130,3	1.359.188	132,0	209.298	120,2	185.886	120,8		
		2022.	1.203.581		1.029.460		174.121		153.930			
Ukupno		2023.	363.389.346	101,0	384.412.034	104,2	3.602.536	49,4	2.925.020	46,7	24.415.518	148,9
		2022.	359.754.729		368.991.957		7.295.977		6.265.040		16.533.205	

Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %

R.br.	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobit u poslovanju	Neto dobit	Gubitak
1.	Vodovod i kanalizacija	2023.	16,1	20,9			89,1
		2022.	16,2	20,3			99,5
2.	Sarajevogas	2023.	39,6	37,5	2,8	3,5	
		2022.	39,7	38,7	1,1	1,2	
3.	Toplane	2023.	21,5	19,9	48,0	44,6	
		2022.	21,4	19,7	56,1	55,1	
4.	Rad	2023.	12,7	12,4			6,6
		2022.	12,3	11,9	3,4	0,3	
5.	Park	2023.	3,5	3,0	36,5	38,2	
		2022.	3,6	3,0	29,0	33,6	
6.	Pokop	2023.	2,9	3,0			3,4
		2022.	3,1	3,0	5,8	6,2	
7.	Tržnice i pijace	2023.	0,9	0,9	0,4	0,3	
		2022.	1,0	0,9	1,2	0,1	
8.	Vodostan	2023.	0,8	0,7	6,4	7,1	
		2022.	0,8	0,8	1,0	1,0	
9.	Komunalac	2023.	1,4	1,4			0,9
		2022.	1,5	1,5			0,5
10.	Trnovo	2023.	0,4	0,4	5,8	6,4	
		2022.	0,3	0,3	2,4	2,5	
Ukupno		2023.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
		2022.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

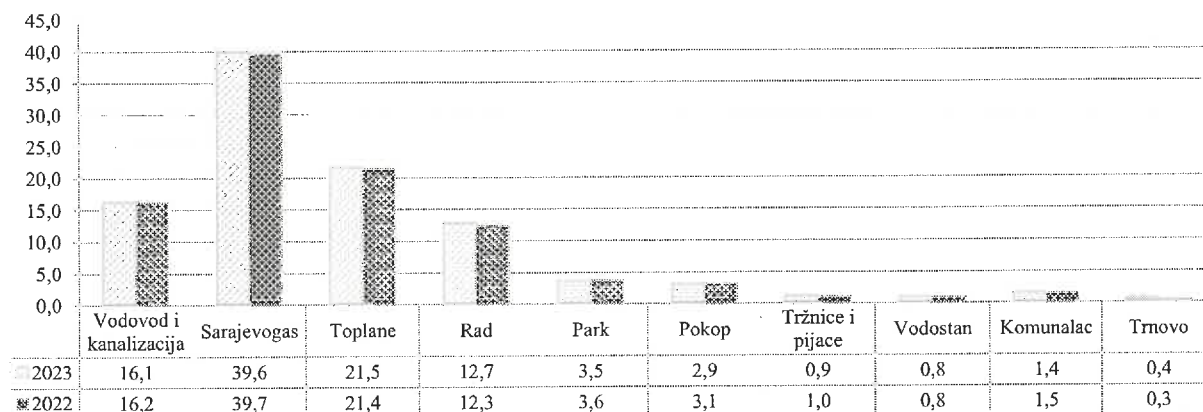
Izvor podataka: Bilans uspjeha

Sarajevogas učestvuje u ukupnim prihodima svih preduzeća sa 39,6%, a u rashodima sa 37,5%. Dobit u poslovanju svih preduzeća najviše generišu Toplane sa 48 % učešća. Najveći gubitak je ostvaren u Vodovodu i kanalizaciji sa 89,1% učešća a Komunalac Hadžići sa 0,9%.

1.1. Prihodi

U strukturi ostvarenog ukupnog prihoda u 2023. godini, kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su 89,9% ukupnih prihoda. Učešće pojedinih KJKP-a i JKP-a u ukupnom prihodu svih ovih preduzeća za 2023. i 2022. godinu dato je na Grafu 1.

Struktura prihoda po KJKP-a i JKP-a, u %

Graf 1.

Nominalna struktura ukupnih prihoda po preduzećima kao i indeks 2023/2022. daje se u Tabeli 3, a struktura formiranja ukupnih prihoda po preduzećima u % daje se u Tabeli 4.

Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks 2023 2022	Prihodi od finansiranja	Indeks 2023 2022	Ostali prihodi	Indeks 2023 2022	Ukupni prihodi	Indeks 2023 2022
1.	Vodovod i kanalizacija	2023.	53.262.983	100,8	554.427	118,1	4.769.818	92,9	58.587.228	100,3
		2022.	52.816.608		469.406		5.133.850		58.419.864	
2.	Sarajevogas	2023.	141.125.108	99,6	216.504	1830,9	2.727.142	257,9	144.068.754	100,9
		2022.	141.693.992		11.825		1.057.497		142.763.314	
3.	Toplane	2023.	68.474.690	101,7	606.771	325,3	9.000.254	96,0	78.081.715	101,5
		2022.	67.334.343		186.516		9.373.691		76.894.550	
4.	Rad	2023.	33.834.449	107,0	418.991	115,4	11.720.508	96,3	45.973.948	104,1
		2022.	31.630.522		363.190		12.173.850		44.167.562	
5.	Park	2023.	8.703.459	87,2	5.974	269,0	4.160.806	134,1	12.870.239	98,4
		2022.	9.980.639		2.221		3.101.914		13.084.774	
6.	Pokop	2023.	9.085.247	102,5	119	517,4	1.530.914	62,2	10.616.280	93,7
		2022.	8.865.434		23		2.460.132		11.325.589	
7.	Tržnice i pijace	2023.	3.412.051	99,3	1.031	91,0	0	0,0	3.413.082	99,1
		2022.	3.436.026		1.133		6.587		3.443.746	
8.	Vodostan	2023.	2.865.976	100,2			139.004	464,6	3.004.980	104,0
		2022.	2.860.167				29.921		2.890.088	
9.	Komunalac	2023.	4.783.255	86,9	130	25,3	421.249	772,7	5.204.634	93,6
		2022.	5.506.634		513		54.514		5.561.661	
10.	Trnovo	2023.	863.425	142,0	10	66,7	705.051	118,4	1.568.486	130,3
		2022.	608.199		15		595.367		1.203.581	
Ukupno		2023.	326.410.643	100,5	1.803.957	174,3	35.174.746	103,5	363.389.346	101,0
		2022.	324.732.564		1.034.842		33.987.323		359.754.729	

U odnosu na prošlu godinu, ukupni prihodi povećani su za 1,0%, prihodi od osnovne aktivnosti za 0,5%, ostali prihodi za 3,5% dok su prihodi od finansiranja povećani za 74,3%. Povećanje prihoda od osnovne aktivnosti imaju preduzeća: Vodovod i kanalizacija 0,8%, Toplane 1,7%, Rad 7,0%, Pokop 2,5%, JKP Vodostan 0,2% i JKP Trnovo 42,0%. Posmatrajući prihode od finansiranja, do povećanja je došlo u preduzećima: Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop i JKP Trnovo.

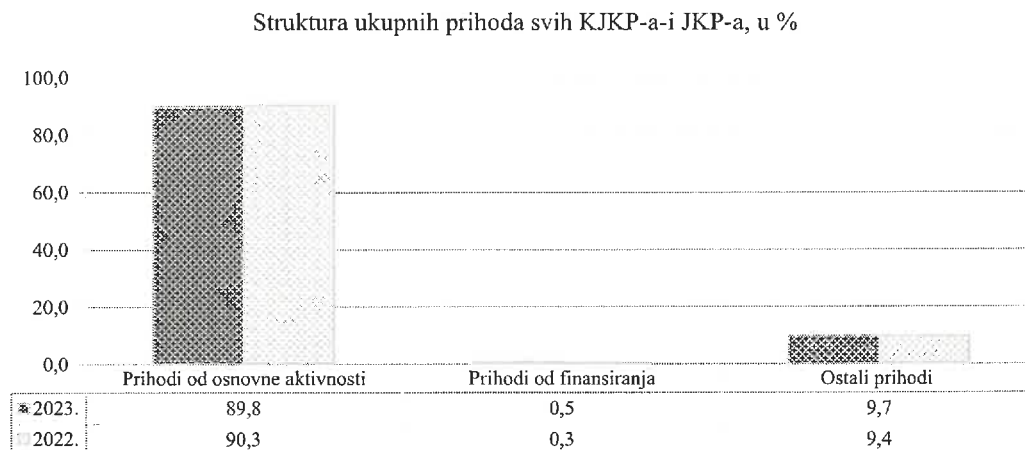
Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2023.	90,9	0,9	8,1	100,0
		2022.	90,4	0,8	8,8	100,0
2.	Sarajevogas	2023.	98,0	0,2	1,9	100,0
		2022.	99,3	0,0	0,7	100,0
3.	Toplane	2023.	87,7	0,8	11,5	100,0
		2022.	87,6	0,2	12,2	100,0
4.	Rad	2023.	73,6	0,9	25,5	100,0
		2022.	71,6	0,8	27,6	100,0
5.	Park	2023.	67,6	0,0	32,3	100,0
		2022.	76,3	0,0	23,7	100,0
6.	Pokop	2023.	85,6	0,0	14,4	100,0
		2022.	78,3	0,0	21,7	100,0
7.	Tržnice i pijace	2023.	99,9	0,0	0,1	100,0
		2022.	99,8	0,0	0,2	100,0
8.	Vodostan	2023.	95,4	0,0	4,6	100,0
		2022.	99,0	0,0	1,0	100,0
9.	Komunalac	2023.	91,9	0,0	8,1	100,0
		2022.	99,0	0,0	1,0	100,0
10.	Trnovo	2023.	55,0	0,0	45,0	100,0
		2022.	50,5	0,0	49,5	100,0
Ukupno		2023.	89,8	0,5	9,7	100,0
		2022	90,3	0,3	9,4	100,0

Posmatrano po preduzećima struktura formiranja prihoda se razlikuje.

Učešće prihoda od osnovne aktivnosti najveće je u KJKP Tržnice i pijace 99,9% i KJKP Sarajevogas 98,0%, a najmanje u JKP Trnovo 55,0%. Prihodi od finansiranja u strukturi prihoda su neznatani u svim KJKP-a i JKP-a.

Ukupna struktura prihoda svih KJKP-a i JKP-a za 2022. i 2023. godinu prikazana je na Grafu 2.

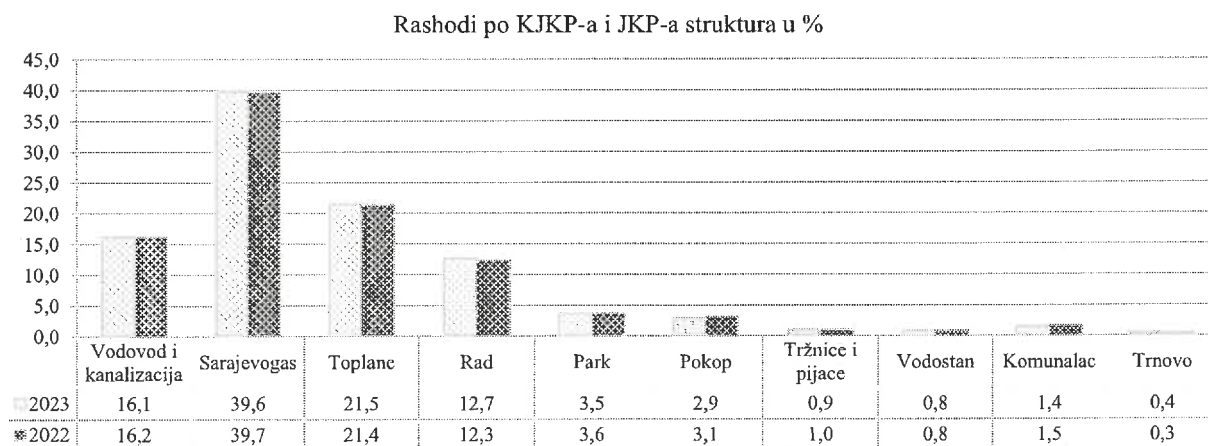

Graf 2.

U strukturi ukupnih prihoda, prihodi od osnovne aktivnosti su smanjeni sa 90,3% u prethodnoj godini na 89,8% učešća u 2023. godini, dok su ostali prihodi povećani sa 9,4% u prethodnoj godini na 9,7%, u posmatranoj godini, a prihodi od finansiranja su povećani sa 0,3% na 0,5% učešća.

1.2 Rashodi

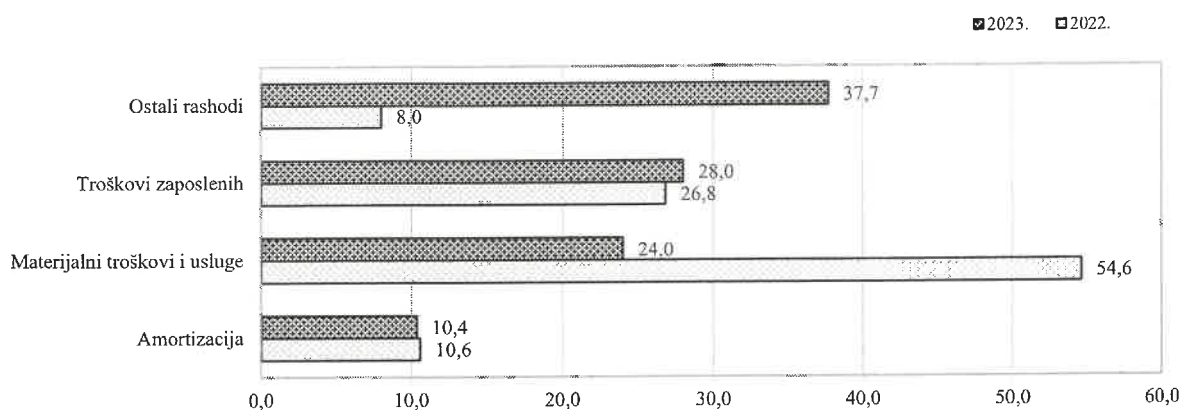
U 2023. godini četiri kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su 89,9% ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a. (Graf 3.)

Graf 3.

U strukturi formiranja ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a dominantni su ostali rashodi sa učešćem od 37,7% i sa troškovima zaposlenih od 28,0%, te čine 65,7% troškova u ukupnim rashodima. Materijalni troškovi su smanjeni u odnosu na prethodnu godinu na 24,0% učešća u 2023. godini. (Graf 4.)

Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %

Graf 4.

Nominalna struktura ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a u odnosu na prethodnu godinu data je u Tabeli 5., a struktura ukupnih rashoda po KJKP-a i JKP-a u % data je u Tabeli 6.

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2023 2022	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2023 2022	Troškovi zaposlenih	Indeks 2023 2022	Ostali rashodi	Indeks 2023 2022	Ukupni rashodi	Indeks 2023 2022
1.	Vodovod i kanalizacija	2023.	24.930.699	101,8	22.131.606	114,7	27.824.370	105,4	5.646.557	120,2	80.533.232	107,6
		2022.	24.479.140		19.296.571		26.401.019		4.695.840		74.872.570	
2.	Sarajevogas	2023.	5.514.191	92,5	3.488.215	2,9	12.673.218	100,0	122.291.231	2540,3	143.966.855	100,9
		2022.	5.959.972		119.243.833		12.667.649		4.814.052		142.685.506	
3.	Toplane	2023.	2.413.953	91,8	51.308.198	101,8	12.062.092	106,6	10.566.595	125,0	76.350.838	104,9
		2022.	2.630.366		50.406.208		11.313.440		8.455.038		72.805.052	
4.	Rad	2023.	3.065.345	139,9	8.890.991	135,1	32.303.973	118,6	3.334.776	42,2	47.595.085	108,4
		2022.	2.191.758		6.582.351		27.237.796		7.904.346		43.916.251	
5.	Park	2023.	357.872	103,9	1.587.334	171,9	8.055.907	104,8	1.555.767	77,3	11.556.880	105,4
		2022.	344.556		923.444		7.686.273		2.011.902		10.966.175	
6.	Pokop	2023.	1.946.117	103,9	1.366.319	115,6	7.165.865	110,1	986.356	73,5	11.464.657	105,2
		2022.	1.872.600		1.182.130		6.506.179		1.341.507		10.902.416	
7.	Tržnice i pijace	2023.	241.291	111,2	347.605	76,7	2.679.327	104,0	129.155	121,5	3.397.378	101,3
		2022.	217.009		453.102		2.577.216		106.317		3.353.644	
8.	Vodostan	2023.	694.213	117,5	722.610	75,1	1.287.909	105,0	68.849	171,6	2.773.581	98,4
		2022.	590.864		961.639		1.226.105		40.115		2.818.723	
9.	Komunalac	2023.	577.098	78,6	1.784.355	84,8	2.895.530	105,9	157.357	223,4	5.414.340	96,0
		2022.	733.935		2.103.743		2.734.060		70.422		5.642.160	
10.	Trnovo	2023.	85.529	105,7	509.775	189,1	643.479	110,3	120.405	125,8	1.359.188	132,0
		2022.	80.911		269.533		583.307		95.709		1.029.460	
	Ukupno	2023.	39.826.308	101,9	92.137.008	45,7	107.591.670	108,8	144.857.048	490,5	384.412.034	104,2
		2022.	39.101.111		201.422.554		98.933.044		29.535.248		368.991.957	

Izvor podataka: Statistički aneks godišnjeg izvještaja za 2023. godinu (obrazac – Stat aneks)

U posmatranom periodu uočeno je smanjenje materijalnih troškova i usluga za 54,3% na nivou skoro svih KJKP-a i JKP-a. Do smanjenja materijalnih troškova i usluga došlo je u preduzećima Sarajevogas 97,1%, Tržnice i pijace 23,3%, Vodostan 24,9% i Komunalac 15,2%, dok su ostala preduzeća zabilježila povećanje materijalnih troškova.

Troškovi zaposlenih (plaće i naknade plaća neto, porezi i doprinosi iz plaća i naknada plaća) povećani su na nivou svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća za 8,8%, troškovi amortizacije 1,9%, a ostali rashodi za oko 5 puta

U strukturi ukupnih rashoda, učešće materijalnih troškova i usluga iznosi 92.137.008 KM, što je 24,0% ukupnog rashoda KJKP-a i JKP-a. Od ovih troškova, na sirovine, energiju i rezervne djelove odnosi se 75.624.726 KM odnosno 82,1%, a na troškove usluga 16.515.732. KM odnosno 17,9%.

Troškovi sirovina, energije i rezervnih djelova manji su za 59,2%, a troškovi usluga su smanjeni za 1,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno učešće troškova zaposlenih u ukupnim rashodima iznosi više od jedne četvrtine (28,0%). Posmatrajući ove troškove pojedinačno po KJKP-a i JKP-a uočava se da najmanje učešće troškova zaposlenih u rashodima imaju KJKP-a Sarajevogas 8,8% i Toplane 15,8%, a najveće učešće imaju: Tržnice i pijace 78,9%, Park 69,7%, Rad 67,9%, itd. (Tabela 6.)

Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- struktura %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2023.	31,0	27,5	34,6	7,0	100,0
		2022.	32,7	25,8	35,3	6,3	100,0
2.	Sarajevogas	2023.	3,8	2,4	8,8	84,9	100,0
		2022.	4,2	83,6	8,9	3,4	100,0
3.	Toplane	2023.	3,2	67,2	15,8	13,8	100,0
		2022.	3,6	69,2	15,5	11,6	100,0
4.	Rad	2023.	6,4	18,7	67,9	7,0	100,0
		2022.	5,0	15,0	62,0	18,0	100,0
5.	Park	2023.	3,1	13,7	69,7	13,5	100,0
		2022.	3,1	8,4	70,1	18,3	100,0
6.	Pokop	2023.	17,0	11,9	62,5	8,6	100,0
		2022.	17,2	10,8	59,7	12,3	100,0
7.	Tržnice i pijace	2023.	7,1	10,2	78,9	3,8	100,0
		2022.	6,5	13,5	76,8	3,2	100,0
8.	Vodostan	2023.	25,0	26,1	46,4	2,5	100,0
		2022.	21,0	34,1	43,5	1,4	100,0
9.	Komunalac	2023.	10,7	33,0	53,5	2,9	100,0
		2022.	13,0	37,3	48,5	1,2	100,0
10.	Trnovo	2023.	6,3	37,5	47,3	8,9	100,0
		2022.	7,9	26,2	56,7	9,3	100,0
	Ukupno	2023.	10,4	24,0	28,0	37,7	100,0
		2022.	10,6	54,6	26,8	8,0	100,0

Učešće troškova sirovina, energije i rezervnih djelova u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, s obzirom na karakter poslovanja najveće je u Toplanama 65,5%. (Kolona 10 .Tabela 7.)

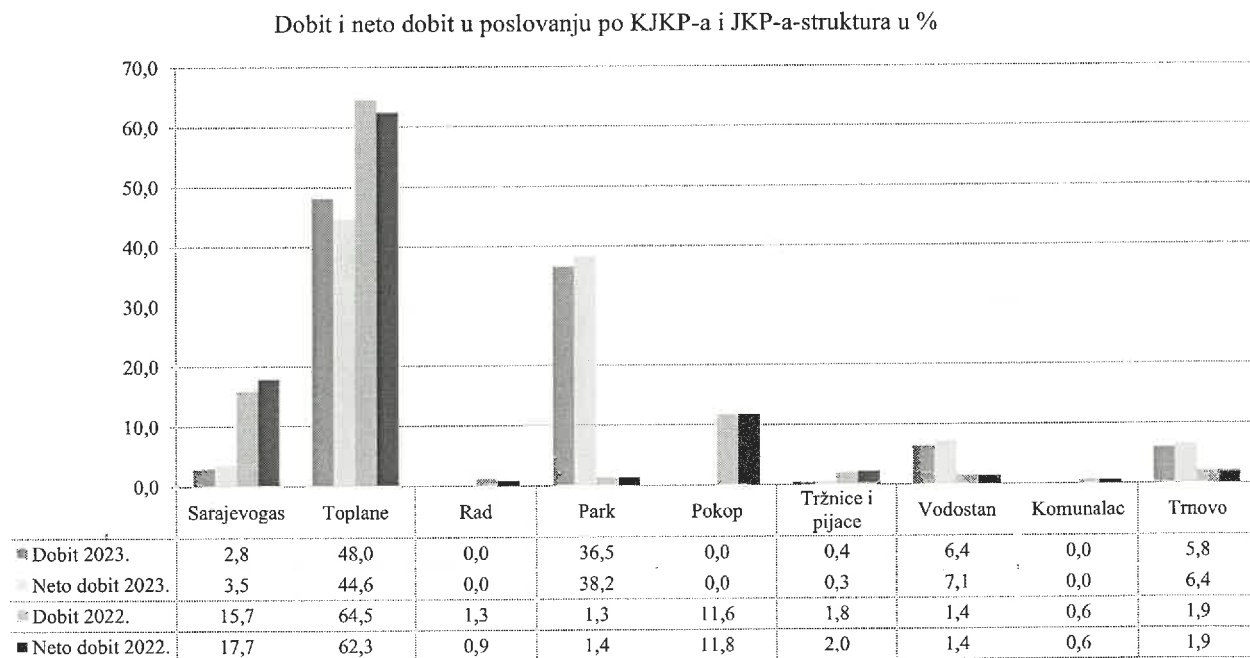
Učešće troškova usluga u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, najveće je u KJKP Vodovod i kanalizacija 10,4% (Kolona 11. Tabela 7).

Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM

R.br	KJKP i JKP	Godina	sir. energ. i rez. djelovi	Indeks 2023/2022	Usluge	Indeks 2023/2022	Ukupno	Indeks 2023/2022	Ukupni rashodi	3/9 u %	5/9 u %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Vodovod i kanalizacija	2023.	13.740.666	112,3	8.393.940	118,8	22.134.606	114,7	80.533.232	17,1	10,4
		2022.	12.231.093		7.065.478		19.296.571		74.872.570	16,3	9,4
2.	Sarajevogas	2023.	1.583.178	1,3	1.905.037	156,0	3.488.215	2,9	143.966.855	1,1	1,3
		2022.	118.786.799		1.221.079		120.007.878		142.685.506	83,3	0,9
3.	Toplane	2023.	49.992.661	104,7	1.315.537	49,3	51.308.198	101,8	76.350.838	65,5	1,7
		2022.	47.736.696		2.669.512		50.406.208		72.805.052	65,6	3,7
4.	Rad	2023.	5.654.286	278,8	3.236.705	71,1	8.890.991	135,1	47.595.085	11,9	6,8
		2022.	2.027.779		4.554.572		6.582.351		43.916.251	4,6	10,4
5.	Park	2023.	1.188.327	195,9	399.007	125,9	1.587.334	171,9	11.556.880	10,3	3,5
		2022.	606.515		316.929		923.444		10.966.175	5,5	2,9
6.	Pokop	2023.	988.501	88,1	377.818	629,7	1.366.319	115,6	11.464.657	8,6	3,3
		2022.	1.122.133		59.997		1.182.130		10.902.416	10,3	0,6
7.	Tržnice i pijace	2023.	146.614	137,9	200.991	58,0	347.605	76,7	3.397.378	4,3	5,9
		2022.	106.301		346.801		453.102		3.353.644	3,2	10,3
8.	Vodostan	2023.	528.843	70,6	193.767	85,1	722.610	74,0	2.773.581	19,1	7,0
		2022.	748.930		227.619		976.549		2.818.723	26,6	8,1
9.	Komunalac	2023.	1.346.373	80,2	437.982	192,4	1.784.355	93,6	5.414.340	24,9	8,1
		2022.	1.678.973		227.619		1.906.592		5.642.160	29,8	4,0
10	Trnovo	2023.	454.827	241,4	54.948	67,7	509.775	189,1	1.359.188	33,5	4,0
		2022.	188.374		81.179		269.553		1.029.460	18,3	7,9
	Ukupno	2023.	75.624.276	40,8	16.515.732	98,5	92.140.008	45,6	384.412.034	19,7	4,3
		2022.	185.233.593		16.770.785		202.004.378		368.991.957	50,2	4,5

1.3. Dobit

U 2023. godini ostvarena je dobit u iznosu od 3.602.536 i manja je za 50,6% u odnosu na 2022. godinu. Neto dobit u 2023. godini ostvarena je u iznosu 2.925.020 KM i manja je za 53,3% u odnosu na 2022. godinu. U 2023. godini, dobit i neto dobit u poslovanju su ostvarila većina preduzeća osim preduzeća Vodovoda i kanalizacije, Rad, Pokop i preduzeća Komunalac (Graf 5).

Graf 5.

KJKP „Sarajevogas” d.o.o. Sarajevo u 2023. godini nije poslovalo sa gubitkom tj. ostvarena je dobit u iznosu od 101.899 KM sa uračunatim pozitivnim kursnim razlikama u iznosu od 206.940 KM.

Program sanacije gubitka:

U cilju preventivnih mjera i zaštite od eventualnih gubitaka i identificiranih rizika u 2023. godini je sačinjen:

1. Plan restriktivnih mjera (upravljanja troškovima) u slučaju vanrednog odstupanja isporuke prirodnog gasa u odnosu na Nacrt Plana poslovanja Preduzeća za 2023. godinu, broj: 113/23 iz januara 2023.godine u kojem su prezentirani određeni scenariji vanredne reaalizacije/pada količina isporuke prirodnog gasa usljed klimatskih promjena, tj. povećanje temperature vazduha u sezoni grijanja, kako bi se odrazili na finansijski rezultat, prihode i rashode, te koje restriktivne mjere bi se poduzimale u cilju stabilizacije poslovanja Preduzeća.
2. Izvještaj o realizaciji Plana restriktivnih mjera u slučaju vanrednog odstupanja isporuke prirodnog gasa u odnosu na Nacrt plana za period januar-mart 2023. godine u kojem su razmotreni i analizirani podaci o ostvarenoj nabavci i isporuci prirodnog gasa, te svi prihodi i rashodi sa posebnim akcentom na ključne i dominantne stavke istih u poređenju sa Planom restriktivnih mjera i u odnosu na planske vrijednosti za period januar-mart 2023. godine, Naime, u prvom kvartalu 2023. godine Preduzeće je ostvarilo dobit u od 3,6 miliona KM, koja je manja za iznos od 144 hiljade KM ili 3,88% u odnosu na planirani nivo. Ostvarena razlika po osnovu finansijskog rezultata je neznatno manja u odnosu na planirane scenarije u prvom kvartalu 2023. godine, te nisu bili ispunjeni uslovi za primjenu drastičnijih restriktivnih mjera i aktivnosti u cilju stabilizacije poslovanja Preduzeća. Dakle, Uprava Preduzeća je pravovremeno razmatrala kretanje izabranih, najvažnijih za praćenje parametara i vrijednosti, nivoa i značajnosti odstupanja od planiranih, kako bi se po potrebi, blagovremeno poduzele korektivne mjere i aktivnosti i date veličine slave na nivo planskih.

Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unapređenje poslovanja:

Izvještajnu 2023. godinu obilježila je kompleksnost geopolitičkih događaja (eskalacija sukoba u Bliskom istoku i Ukrajini), koji su imali određene negativne efekte u vidu:

- smanjenja ekonomskog rasta
- globalna nestabilnost i nesigurnost
- fluktuacije u cijenama (nafte i gasa)
- rast inflacije (opšti porast cijena gotovo svih roba, radova i usluga i nesiguran lanac snabdijevanja) su se održavali i na gasnu privredu u zemlji i regionu, a tako i na poslovanje Preduzeća.

Izdvojeni problemi u poslovanju:

1. U 2023. godini nabavna cijena prirodnog gasa je bila varijabilna, kao i prethodnih nekoliko godina. Prvobitno, zabilježene su pozitivne promjene tj. cijena prirodnog gasa u tri prva kvartala se smanjivala, dok je u četvrtom kvartalu 2023. godine se povovo počela povećavati, a što je nastavljeno i u 2024. godini.
2. Nadalje, opšta nesigurnost i ograničenost u subvencioniranju je osnovni razlog za izraženu volatilnost cijene prirodnog gasa.

Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja:

1. S obzirom na trendove na tržištu, izazovne okolnosti i cjenovne oscilacije, kao mjere prilagođavanja i odgovora na navedene probleme, aktuelizirane su aktivnosti na iznalaženju mogućnosti povećanja prihoda i smanjenje troškova kroz kandidovane projekte koji imaju za cilj modernizaciju poslovanja, proširenje kapaciteta, uštedu troškova i brojne druge benefite. Posebno se ističe Projekat subvencioniranje gasnih priključaka na postojeću infrastrukturu Sarajevogasa, koji je započeo sa implementacijom najprihvatljivijeg energenta u Kantonu Sarajevo.
2. Također u novembru 2023. godine sačinjena je analiza o mogućnosti minimalne korekcije cijene distribucije gasa i cijene usluga održavanja mjerno regulacionih uređaja kako bi se unaprijedilo i održavalo stabilnim i kontrolabilnim poslovanja Preduzeća. Motiv i pravni osnov jeste da tarife tj. cijene komunalne usluge, treba da pokriju sve troškove tekućeg održavanja i funkcionisanja

komunalnog sistema na koji se odnose, uključujući amortizaciju i nabavku stalnih sredstava davanja komunalnih usluga za obavljanje komunalnih djelatnosti (član 21. i 37. Zakona), a ista sada nije adekvatna jer se ne može odgovoriti potrebama poslovanja u kontinuirano promjenjivim tržišnim uslovima, zbog:

- stalnog psokupljenja, tj. rasta cijena roba, radova i usluga
- inflacije koja je velikim dijelom uzrok rasta cijena roba, radova i usluga, s posljedica je ratova u zemljama iz kojih dolaze berzanska dobra (nafta, gas, pšenica i sl.) što se neminovno odražava progresini rast i varijabilnost cijena svih dobara na tržištu
- činjenice da je nezamislivo da samoo cijena komunalne usluge, koja je proizvod svega prethodnog ostane nepromijenjena, tim više što se ista mijenja približno deceniju, a što je izuzetno dug period u savremenom turbulentnom poslovnom okruženju i bez gore navedenih uzročnika,

pri čemu je Preduzeće odgovorno i u obavezi da pruža uslugu od javnog interesa koja podrazumijeva zadovoljavanje onih potreba urbanog civilizacijskog društva koje su nezamjenjiv uslov života i rada građana, državnih organa i drugih subjekata na području Kantona i to u zahtjevnom obimu, roku i kvalitetu (član 5. Zakona).

3. Nadalje, na osnovu praćenja navedenih okolnosti i detaljne analize ostvarenih rezultata u periodu januar-septembar 2023. godine, Uprava Preduzeća je pristupila revidiranju i usaglašavanju važećeg Plana poslovanja, radi njegovog prilagođavanja novim okolnostima i potrebama poslovanja, te sačinjavanju Rebalansa Plana poslovanja za 2023. godinu. Dokle, iznova su preispitani i raspoređeni poslovni prioriteti, akceptirajući sve prepoznate rizike, koji su se periodično odražavali kroz varijabilnost cijena robe, radova i usluga na tržištu neophodnih za obavljanje povjerene djelatnosti.

KJKP „Toplane” d.o.o. Sarajevo u periodu od 01.01. - 31.12.2023. godine, je ostvarilo neto dobit u iznosu od 1.303.937 KM i manja je u odnosu na 2022. godinu.

Po Izvještaju o poslovanju za 2023. godinu, nepokriveni gubici u poslovanju iskazani su na dan 30.06.2023, godine u iznosu od 84.281.992 KM, a koji je rezultat neprovođenja odluka Skupštine preduzeća. Odluke skupštine nisu uvrštene u Budžet Kantona Sarajevo u prethodnim periodima, niti su uvrštene u Budžetu za 2023. godinu.

Na osnovu Odluke Skupštine Preduzeća broj: 00-01-04/23 od 26.06.2023. godine je izvršen raspored dobiti ostvarene u 2022. godini u iznosu od 3.451.381 KM, na ime pokrića gubitka iz ranijih perioda. U izvještajnom periodu, Osnivač nije izvršio pokriće gubitaka u poslovanju kako je naloženo Odlukama Skupštine preduzeća broj: 00-01-03/23.

Napomenuto je da je gubitak ranijih perioda u 2023. godini smanjen dodatno i za 981.172 KM.

U periodu od 01.01.2023. godine Preduzeće je ostvarilo neto dobit u iznosu od 1.303.937 KM, iznos ostvarene dobiti je evidentiran na poziciji Neraspoređena dobit izvještajne godine.

Zbog nerealizovanja Odluke Skupštine preduzeća broj: 00-01-03/23 od 26.06.2023. godine predlaže se Nadzornom odboru da donese Prijedlog odluke o nastavku rada Preduzeća, u skladu sa članom 185. Zakona o privrednim društvima, te istu uputi Skupštini preduzeća radi donošenja Odluke o nastavku rada Preduzeća, s obzirom da ukupni kapital iznosi -60.392.194 KM.

JKP „Trnovo“, d.o.o. je u 2023. godini ostvarilo dobit od 209.298 KM, i veća je u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni prihodi ovog preduzeća iznose 1.568.486 KM, a rashodi 1.359.188 KM.

Tokom 2023. godine, iz Budžeta Kantona Sarajevo, kroz redovne tekuće transfere Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša doznačena su sredstva u ukupnom iznosu od 250.000 KM.

KJKP „Park“ d.o.o Sarajevo ostvarilo je ukupnu dobit u iznosu od 1.313.359 KM, a ukupna ostvarena neto dobit iznosi 1.116.887 KM.

Preduzeće je u poslovnu sezonu 2023. godine ušlo spremnije, planski i strateški, što je u konačnici rezultiralo izuzetnim rezultatima i izvršenim aktivnostima koje je ovo preduzeće realizovalo u posmatranom periodu. Sama činjenica da je prema Finansijskom izvještaju o poslovanju za 2023. godinu preduzeće „Park“ ostvarilo pozitivan rezultat u ukupnom iznosu od 1.116.877 KM, govori o izvanrednom iskoraku i rezultatu, uzimajući u obzir da je ovo preduzeće u posljednjih više od 10 godina poslovalo sa gubitkom ili se rezultat mjerio u desetinama hiljada KM.

KJKP „Tržnice i pijace“ d.o.o. Sarajevo ostvarilo je dobit u 2023. godini u iznosu od 15.704 KM, što je manje u odnosu na prethodnu godinu za 82,6%, kad je dobit iznosila 90.102 KM.

Iz Budžeta Kantona Sarajevo nije bilo doznačenih sredstava u toku 2023. godine.

Na uspješnost poslovanja preduzeća i izvršenje planiranih zadataka u 2023. godini, najveći uticaj imaju pojedini interni faktori: organizacija, struktura i veličina stalnih sredstava, struktura ljudskih resursa, finansijska snaga preduzeća i drugo. Uprava preduzeća je ove rizike blagovremeno i uspješno kontrolisala.

Najznačajniji eksterni rizici kod izvršenja planiranih ciljeva u 2023. godini, na koje Uprava, kao i nadzorni odbori i Skupština preduzeća nisu imali uticaja su:

- Ishod sudskog postupka po tužbama o utvrđivanju prava vlasništva na dionice,
- Neriješena imovina na kojoj Preduzeće obavlja djelatnost,
- Nelegalna konkurencija (“divlja prodaja”),
- Nelojalna konkurencija (privatne tržnice-pijace i tržni centri),
- Rizik masovnijeg odustajanja zakupaca zbog zakonske regulative,
- Ekonomsko-socijalno stanje i kupovna moć građana,
- Odredbe Kolektivnog ugovora,
- Neadekvatan cjenovnik usluga,
- Požar na Poslovnoj jedinici Kvadrant.

Pored eksternih rizika koji su bili prisutni i prethodnih godina u 2023. godini desio se i požar na pijaci Kvadrant.

Obzirom na ostvarene prihode u proteklim godinama, od izuzetnog značaja je i ova poslovna jedinica. Godišnji promet iznosi cca 500.000 KM, te shodno tome, a obzirom da usljed požara preduzeće nije bilo u mogućnosti da obavlja redovan rad 2 mjeseca, rezultiralo je smanjenjem prihoda sa ove poslovne jedinice u iznosu od cca 100.000 KM. Preduzeće je poduzelo sve potrebne radnje koje su bile u mogućnosti da se uspostavi ponovni rad, obzirom na posljedice požara nije realno bilo očekivati da se uspostavi rad u 2023. godini.

JKP „Vodostan“, d.o.o. Ilijaš u 2023. godini ostvarilo je dobit od 231.399 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za oko 3 puta. Neto dobit preduzeća iznosi 206.395 KM.

Preduzeće se suočava sa nizom regulatornih, pravnih, finansijskih i operativnih rizika kao što su:

- gubici vode na distributivnoj i razvodnoj mreži, zbog lošeg kvaliteta i starosti vodovodne mreže;
- gubici vode koji se ne fakturišu (potrošnja preko hidranata, fontana, javnih česmi, izmjerena a ne fakturisana potrošnja vode u zgradama kolektivnog stanovanja...);
- gubici vode na dijelovima mreže koji su u nadležnosti upravitelja (hidrantske mreže stambenih objekata kolektivnog stanovanja, mreže koje prolaze kroz podrum i zidove objekata kod kojih je vodomjer smješten u podrumskim prostorijama i sl...);
- gubici vode nastali usljed kvarova zbog izvođenja raznih radova u blizini instalacija ;
- gubici vode usljed nepropisnog korištenja vode (ilegalni priključci, ogranci, česme koje nisu spojene preko vodomjera i sl...);
- ostali gubici.

- samoinicijativna izgradnja i priključenje na Vodovod i kanalizaciju od strane nelegalnih korisnika;
- nepostojanje ili primjena pravnih mehanizama ili odgovornosti za utvrđivanje i kažnjavanje nelegalnih korisnika;
- korištenje dvojnih sistema vodosnabdijevanja (iz javnog i lokalnog vodovoda);
- nedozvoljavanje aktivnosti u zonama sanitarne zaštite;
- priključenje na vodovodni sistem prije adekvatne odvodnje otpadnih voda;
- sporost i neefikasnost u rješavanju predmeta pred Sudovima kod naplate potraživanja za komunalne usluge i dr.

Radi otklanjanja problema i poboljšanja efikasnosti vodovodnog sistema, potrebno je :

- nastaviti kontinuirano investiranje u kapitalne projekte vodovodnog sistema ;
- vršiti stalnu kontrolu stanja mreže, identifikaciju i opravke kvarova na istoj radi smanjenja gubitaka vode;
- vršiti ugradnju i zamjenu mjernih uređaja korisnicima;
- kontinuirano voditi aktivnosti na identifikaciji ilegalnih priključaka i nekontrolisane potrošnje;
- poboljšati saradnju sa komunalnom inspekcijom i pronaći način sankcionisanja za prekršioce koji izvedu radnje suprotne postojećim zakonskim propisima;
- povećati saradnju sa predstavnicima mjesnih zajednica na uočavanju i blagovremenom spriječavanju nedozvoljenih radnji od strane pojedinaca.

1.4. Gubitak

Ostvareni gubitak u 2023. godini u svim JKP-a i KJKP-a iznosi 24.625.224 KM i u odnosu na 2022. godinu veći je za 48,9%. Gubitak se odnosi na četiri preduzeća, Vodovod i kanalizacij, Rad, Pokop i Komunalac Hadžići, dok ostala preduzeća nisu poslovala sa gubitkom.

KJKP „Vodovod i kanalizacija”, d.o.o. Sarajevo je u 2023. poslovnoj godini iskazalo gubitak u iznosu od 21.946.004 KM. Povećanje gubitka u poslovanju Preduzeća za 33%, odnosno 5.493.298 KM u odnosu na 2022. godinu, je prije svega rezultat povećanja poslovnih rashoda u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu za 4.738.575 KM ili 7%. Naime u 2023. godini na povećanje poslovnih rashoda prvenstveno je uticalo povećanje:

- Materijalnih troškova za 12% ili 1.509.573 KM
- Troškova plaća i ostalih ličnih primanja za 5% ili 1.423.351 KM
- Troškova proizvodnih usluga 1% ili 15.280 KM
- Amortizacije 1% ili 317.059 KM
- Nematerijalnih troškova 25% ili 1.313.182 KM

U odnosu na plan gubitak u 2023. godini je veći za 15.973.028 KM ili 73% iz razloga što su planirana sredstva iz Budžeta KS za pokriće gubitka poslovanja u 2023. godini u iznosu od 18.020.456 KM, a nisu doznačena Preduzeću.

Problem i rizici s kojima se suočava preduzeće se prvenstveno ogledaju u tome da se vodovodni i kanizacioni sistem grada ne obnavlja se potrebnim intenzitetom. Obnavljanje sistema je finansirano uglavnom iz sredstava Budžeta Kantona, ali dijelom i sredstvima Preduzeća, u skladu sa mogućnostima. Kako u cijelom poslijeratnom periodu u strukturi ukupnih prihoda nije bilo moguće finansirati troškove amortizacije, ali ni dio drugih operativnih troškova, to su mogućnosti Preduzeća da ulaže u obnovu sistema bile više nego ograničene. Za rješavanje vodosnabdijevanja u Kantonu Sarajevo neophodno je obezbjediti značajna sredstva. Riječ je od nekoliko desetaka miliona KM da bi se riješilo dugoročno snabdijevanje pitke vode u Kantonu Sarajevo. Protekle godine, iz Budžeta je izdvojeno 2.556.409 KM kako bi se pomoglo KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. da bi bolje obavljao poslove koje mu je povjerio osnivač. Ta sredstva svakako nisu dovoljna i u narednom periodu treba u Budžetu značajno podržati KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. kako bi se dugoročno i kvalitetno izvršilo vodosnabdijevanje stanovništva i privrede higijenski ispravnom vodom, zatim kvalitetno izvršila odvodnja i tretman otpadnih voda.

Mjere za poboljšanje stanja su sljedeće:

- realizacija projekata koji će se finansirati iz kredita EBRD-a, planiranom dinamikom,
- smanjenje gubitka na vodovodnoj mreži (NRW projekat)
- povećanje energetske efikasnosti;
- intenziviranom opravkom kvarova kao i boljim upravljanjem sistemom zadržati postigniti nivo urednog vodosnabdijevanja,
- održati hemijsko - bakteriološku ispravnost vode za piće,
- poboljšati uslove vodosnabdijevanja povećanjem njegove funkcionalnosti sanacijom postojeće mreže, opremanjem mjerno-regulacionom opremom, te neophodnim nabavkama zamjenskih pumpnih agregata i druge opreme, kao i sredstava rada,
- upravljati postrojenjem za tretman otpadnih voda (PPOV) Butila u cilju kontinuiranog sekundarnog prečišćavanja urbanih otpadnih voda Grada Sarajeva u skladu sa zakonskom regulativom;
- poduzeti aktivnosti na obezbjeđenju finansijskih sredstava neophodnih za rad PPOV Butila kao i za tretman i zbrinjavanje mulja.
- raditi na poboljšanju uslova odvodnje fekalnih i oborinskih voda zamjenom postojeće kanalizacione mreže, te povećanje njene funkcionalnosti putem razdvajanja mješovitih kanala i izrade separatne kanalizacione mreže,
- dalje unaprijediti sistem kvaliteta prema standardu ISO 9001 i 17025, i 17020.
- obezbjediti funkcionisanje (održavanje i razvoj) informacionog sistema Preduzeća.
- naplaćivati potraživanje za vodu inteziviranjem aktivnosti na isključenju potrošača koji imaju dugovanje za usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.
- isključivati potrošače iz sistema snabdijevanja vodom ukoliko se potrošnja vode ne odvija u skladu sa Uredbom o opštim uslovima za snabdijevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda, ka oi drugim aktima Preduzeća.
- povećanje broja korisnika priključenih na vodovodnu mrežu (smanjenje bezpravnih korisnika)

Program sanacije gubitka:

Preduzeće posluje sa gubitkom u cijelom periodu nakon rata. Osnovni razlog je u činjenici da se utvrđenom cijenom vode i odvodnje ne mogu izmiriti opravdani troškovi poslovanja.

Za razliku od drugih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo, preduzeće upravlja imovinom velike vrijednosti, te je i iznos obračunate amortizacije veliki. Sve dok se i ovaj rashod u cijelosti ne uključi u cijenu vode i odvodnje, preduzeće će poslovati sa gubitkom (u 2023. godini obračunata amortizacija iznosi 24.930.699 KM, a iskazani gubitak 21.946.004 KM).

Stabilno poslovanje može obezbjediti samo realno utvrđena cijena usluga. Potrebno je da se utvrdi posebna cijena vode i odvodnje za potrošače koji su u stanju socijalne potrebe, a za sve ostale da se primjenjuje ekonomska cijena.

Ukoliko se ne bude primjenjivala ekonomska cijena tada je neophodno primjeniti član 22. Zakona o komunalnoj djelatnosti, kojim je regulisano da će se rad komunalnih preduzeća finansirati i iz Budžeta Kantona Sarajevo.

JKP „Komunalac“ d.o.o. Hadžići u toku 2023. godine poslovalo je sa gubitkom u iznosu od 209.706 KM, i veći je u odnosu na 2022. godinu za oko 2,5 puta. Prijedlog uprave preduzeća je da se gubitak knjiži na akumulirani gubitak.

U cilju unapređenja poslovanja Preduzeća u narednom periodu potrebno je sljedeće:

- Nastaviti sa aktivnostima i unapređenjem mjera za efikasniju naplatu komunalnih usluga prije pokretanja naplate sudskim putem, čime bi se eliminisali dugotrajni sudski postupci;
- Pojačati mjere prinudne naplate komunalnih usluga iz prethodnih obračunskih perioda;

- Budžetom Kantona Sarajevo i nadležnih ministarstava planirati učešće u kapitalnim projektima uvođenja novih količina vode i sistem vodosnabdijevanja, zbog povećanja potrebe za pitkom vodom i ograničenih kapaciteta postojećih izvorišta i vodnih objekata;
- Budžetom Kantona Sarajevo i nadležnih ministarstava planirati razvojne projekte funkcioniranja kanalizacionog sistema da bi se obezbijedila sigurna odvodnja otpadnih voda i istovremeno omogućila bolja zaštita životne sredine i postojećih vodnih resursa.

Odnosom prihoda i rashoda utvrđeni poslovni rezultat je gubitak u iznosu 209.706 KM dok je u istom periodu 2022. godine rezultat bila dobit u iznosu 43.031 KM. Ostvareni rezultat je direktna posljedica inflatornih kretanja u toku 2023. godinu, što se naročito odnosi na povećanje cijena vodovodnog i građevinskog materijala, zatim goriva, energenata i rezervnih dijelova, a tako i svih usluga posebno za održavanje vozila, opreme i radnih mašina, bankarskih usluga i sl.

KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo je na dan 31.12.2023. godine ostvarilo gubitak od 1.621.137 KM za razliku od prošle godine kada je preduzeće poslovalo pozitivno sa dobitim od 251.311 KM.

Ostvareni gubitak posljedica je povećanja troškova primanja radnika za 5.157.608 KM u 2023. godini, u odnosu na 2022. godinu i to:

– - plate radnika	4.533.808 KM
– - toplog obroka	424.106 KM
– - materijalnih pomoći	116.186 KM
– - regresa	83.508 KM

Razlog povećanja ovih troškova je primjena Kolektivnog ugovora zaključenog između Vlade Kantona Sarajevo i Samostalnog sindikata komunalne privrede, a koji je u primjeni od 01.01.2022. godine.

- Neekonomska cijena usluga prikupljanja , odvoza i deponovanja otpadaka , a koja se nije mijenjala od 1995. godine za pravna lica , odnosno 1998. godine za fizička lica.
Tokom 2023. godine formirano je Neovisno stručno tijelo Vlade Kantona Sarajevo za utvrđivanje validnosti kalkulacije i prijedloga visine cijene usluga prikupljanja, i odvođenja otpada KJKP“RAD“ d.o.o. Sarajevo ,
Na osnovu Odluke Uprave Preduzeća broj 3437/ 23 od 13.02.2023. godine, imenovana je Komisija za utvrđivanje validnosti kalkulacije i konačnog prijedloga visine cijene usluga prikupljanja, odvoza i deponovanja otpada. U saradnji sa ekspertnim timom Ekonomskog instituta Sarajevo, urađen je Izračun troškova koštanja usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja komunalnog otpada za 2022., 2023. i 2024. godinu. Prijedlog cijena dostavljen je Upravi Preduzeća 13.05.2023. godine. Uprava je isti prosljedila Nadzornom odboru. Nakon razmatranja prijedloga cijena Nadzorni odbor je donio Zaključak br. 02NO-11309/23 od 12.06.2023.god. kojim se prijedlog Cjenovnika vraća na korekciju i dopunu, te je korigovan i ponovo dostavljen Nadzornom odboru i isti je usvojen i dostavljen Ministarstvu komunalne privrede , infrastrukture, prostornog uređenja , građenja i zaštite okoliša.
Vlada Kantona Sarajevo imenovala je Neovisno stručno tijelo za utvrđivanje validnosti kalkulacije i prijedloga visine cijene usluga prikupljanja i odvođenja otpada KJKP“RAD“ d.o.o. Sarajevo, koje je u periodu od 15.06.2023. godine do 15.12.2023. godine radilo na utvrđivanju prijedloga cijena po statističkoj klasifikaciji djelatnosti BiH iz 2010 godine.
Neovisno stručno tijelo završilo je veliki dio posla koji se odnosi na prijedlog cijene po svrstavanju srodnih šifri djelatnosti po kategorijama / vrsti djelatnosti.S obzirom na obimnost posla, a koji se odnosio na analize cijena prikupljnna , odvoza i zbrinjavanja otpadaka po djelatnostima i koje su vršene na terenu za svaku od devet općina, preostali dio posla planira se završiti tokom 2024. godine, te konačan prijedlog cijena dostaviti Vladi Kantona Sarajevo, koja utvrđuje cijene prikupljanja, odvoza i deponovanja otpadaka za pravna i fizička lica u Kantonu Sarajevo.

- Neekonomika cijena mjesečnog zakupa garažnih parking mjesta, pri čemu su cijene garažnih parking mjesta smanjene sa 60 KM na 50 KM i sa 40 KM na 20 KM (sa PDV-om) od 01.10.2021, a odnose se na otvorene i zatvorene garaže Dobrinja I, IV i V i Saraj polje garaže 1,2,3,4 i 5, pri čemu je tada fakturisani prihod bez PDV-a smanjen za 412.000 KM.
- Veliki broj invalida rada, kojih je na dan 31.12.2023. godine bilo 137, što čini 12,8% ukupnog broja zaposlenih.
- Veliki broj nenaplaćenih potraživanja od kupaca koji na dan 31.12.2023 godine iznose 61.845.777 KM, od čega sumljiva i sporna potraživanja iznose 54.184.202 KM, a potraživanja za 2023. godinu iznose 7.661.575 KM.
- Nemogućnost isključenja neplatiša iz sistema prikupljanja, odvoza i deponovanja otpadaka
- Veliki troškovi postupaka masovnog utuženja i sporost rada sudova u rješavanju istih
- Nezadovoljavajući stepen naplate potraživanja za pokriće poslovnih troškova i ulaganje u kapitalne projekte
- Nekonzistentnost na tržištu za komercijalne proizvode i usluge (proizvodnja asfalta, izgradnja saobraćajnica) zbog kompleksnosti provođenja procedura javnih nabavki
- Stalni rast troškova poslovanja

Mjere za unapređenje poslovanja odnose se na:

- Što hitnije utvrditi dinamiku povećanja cijena usluga prikupljanja, odvoza i deponovanja smeća za fizička i pravna lica kako bi se dostigla ekonomska cijena.
- Povećanje količina izdvojenog korisnog otpada, uključujući i nastavak realizacije projekta selektivnog prikupljanja otpada u namjenske posude na širem području Kantona Sarajevo
- Edukacija stanovništva vezano za selektivnog prikupljanja otpada u namjenske posude na širem području Kantona Sarajevo
- Aktivnosti kolektivne javne higijene realizovati u obimu utvrđenom budžetom Kantona Sarajevo, programima koje u saradnji sa općinama i KJKP RAD d.o.o. donosi resorno ministarstvo na godišnjem nivou i Odluci o cijenama (Vlada Kantona Sarajevo, „Sl. novine Kantona Sarajevo“ br: 7/20 od 27.02.2020.godine)
- U skladu sa budžetom Kantona Sarajevo i Odluci o cijenama (Vlada Kantona Sarajevo, „Sl. novine Kantona Sarajevo“ br: 7/20 od 27.02.2020.godine) utvrđen je sa resornim ministarstvom Operativni plan i program održavanja čistoće na području Kantona Sarajevo,
- Pored redovnih aktivnosti koje će se obavljati prema Operativnim planovima za tekuću godinu, obavljat će se i vanredne intervencije u slučaju vremenskih neprilika, čišćenje grada prije i poslije raznih kulturnih, sportskih, zabavnih, vjerskih, reklamnih i drugih javnih skupova.
- Nastaviti sa aktivnostima na iznalaženju načina da Skupština KS i Vlada KS donesu odgovarajuće odluke koje bi omogućile da Direkcija za ceste KS poslove zimskog održavanja saobraćajnica koje su u njenoj upravljačkoj nadležnosti direktno dodjeljuje KJKP RAD d.o.o.
- Nabavku nove mehanizacije za rad zimske službe radi smanjenja prosječne starosti iste,
- Tokom 2023. godine KJKP RAD je sa resornim Ministarstvom potpisao “Sporazum o obavljanju poslova korištenja “mokrog postupka” za obaranje čestica prašine u zraku na javno-prometnim površinama u Kantonu Sarajevo”
- Povećan angažman na nabavci i podjeli kanti domaćinstvima sa ciljem jačanja sistema odvojenog prikupljanja otpada
- Povećanje broja reciklažnih dvorišta na području KS, a kojim treba da upravlja KJKP”RAD” d.o.o.
- Povećanje broja korisnika usluga preduzeća kroz sistemski pristup rada terenske službe
- Pojačan angažman na edukaciji radnika po organizacionim jedinicama
- Informisanje javnosti putem novih i inovativnih sistema komunikacije

KJKP „Pokop“ d.o.o. Sarajevo je u periodu 01.01. do 31.12.2023. godine je ostvarilo gubitak u iznosu od 848.377 KM, za razliku od prethodnih godina kada je ovo preduzeće poslovalo pozitivno.

Navedeni razlozi za negativno poslovanje su sljedeći:

- Smanjeno je finansiranje zajedničke komunalne potrošnje. U odnosu na prvobitno planirana sredstva u iznosu od 3.300.000 KM, odobrena sredstva u iznosu od 2.650.000 KM, uticaj na smanjenje prihoda iznosi 650.000 KM u bruto iznosu, odnosno 555.555 KM, u neto iznosu.
- Izostale kapitalne investicije za otkup zemljišta i infrastrukturno uređenje u svrhu obezbjeđenja dovoljnog broja grobnih mjesta. Izostala su prvobitno planirana sredstva u iznosu od 700.000 KM, za otkup zemljišta u 1.000.000. KM, za infrastrukturno uređenje novootkupljenog zemljišta. Odobrena su sredstva u iznosu od 950.000 KM, po osnovu ranije implementiranih projekata. Uticaj na prihode odnosi se na izostanak sredstava za otkup zemljišta.
- Usvajanjem Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavca i zaposlenika u oblasti komunalne privrede Kantona Sarajevo, povećane su plaće uposlenima za iznos od 405.357 KM.
- Smanjen je broj ukopa u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu.
- Troškovi poslovanja u rastu, a cijene koje određuje Osnivač nisu se mijenjale od 1996. godine.

Program sanacije gubitka

Gubitak će biti pokriven akumuliranim sredstvima rezervi formiranih iz neraspoređene dobiti iz prethodnih perioda.

Problematika poslovanja

U izvještajnom periodu realizovana su značajna odstupanja pokazatelja poslovanja u odnosu na planirane veličine, koje su rezultirale značajnim gubitkom, a odnose se na:

- Usvajanje Budžeta KS za 2023. godinu, smanjeno je finansiranje Zajedničke komunalne potrošnje i izostale su komunalne investicije za otkup zemljišta i infrastrukturno uređenje u svrhu obezbjeđenja dovoljnog broja grobnih mjesta.
- Usvajanje Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavca i zaposlenika u oblasti komunalne privrede KS povećane su plaće uposlenima.
- Cijene zajedničke komunalne potrošnje nisu se mijenjale od 1996. godine, što značajno utiče na prihode.
- Nelegalna i nelojalna konkurencija u segmentu prodaje cvijeća i voskarskih proizvoda, a u blizini naših cvjećara.
- Nedostatak sposobne radne snage na terenu, sve manji interes za radna mjesta grobar, uz veliki broj zaposlenika u kategoriji invalida rada.
- Aktivnosti na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa za kompletan obuhvat groblja Vlakovo koji ne zavise isključivo od preduzeća.

Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

- Neophodno je nastaviti kapitalnim projektima koji se prije svega odnose na proširenje groblja Vlakovo za redovan ukop umrlih (otkup zemljišta i njegovo uređenje)
- Putem Resornog ministarstva obezbijediti da Vlada KS usvoji Uredbu o upravljanju i održavanju groblja i obavljanju pogrebne djelatnosti, jer je trenutno važeća usvojena 1985. godine.
- U cilju održavanja stabilnosti poslovanja potrebno povećati dio cijena koje određuje Osnivač, uzimajući u obzir aktuelne cijene koje određuje Osnivač nisu mijenjane od 1996. godine.
- Osigurati veću finansijsku podršku kroz zajedničku komunalnu potrošnju.
- Zakonski riješiti izazov „profesionalnih žalitelja“ na javne nabavke, što značajno usporava izbor najpovoljnijeg ponuđača. Ovo je posebno izraženo kroz odlaganje projekata kapitalnih investicija, nedostatka roba i slično.
- Analizirati nove načine povećanja prihoda u preduzeću (npr. uspostava klesarije).

- Pripremiti i sprovesti projekat digitalizacije poslovanja preduzeća.
- Uraditi novu reorganizaciju i sistematizaciju radnih mjesta, uz reinžinjeriing svih poslovnih procesa, poželjan angažman vanjskog eksperta.

2. Cijene komunalnih usluga

Cijene komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Kod kalkulacije cijena uzeti su u obzir troškovi koji utiču na njeno formiranje.

KJKP „Toplane“ d.o.o Sarajevo

U skladu sa promjenama cijena gasa Vlada KS je donijela Odluku o promjenama cijena centralnog grijanja od 01.01.2023. godine i od 01.04.2023. godine. Također je Vlada KS donijela Odluke o umanjenjima računa za oktobar za 23,55% i umanjenja računa za decembar za 10%.

Cijene gasa u 2023 godini:

Od 01.01.2023 do 31.03.2023:

Nabavna cijena gasa:	0,990 KM/Sm ³
Cijena distribucije gasa:	0,080 KM/Sm ³
Cijena gasa za Toplane:	1,070 KM/Sm ³

Od 01.04.2023:

Nabavna cijena gasa:	0,866 KM/Sm ³
Cijena distribucije gasa:	0,080 KM/Sm ³
Cijena gasa za Toplane:	0,946 KM/Sm ³

Od 01.07.2023:

Nabavna cijena gasa:	0,797 KM/Sm ³
Cijena distribucije gasa:	0,080 KM/Sm ³
Cijena gasa za Toplane:	0,877 KM/Sm ³

Od 01.10.2023:

Nabavna cijena gasa:	0,837 KM/Sm ³
Cijena distribucije gasa:	0,080 KM/Sm ³
Cijena gasa za Toplane:	0,917 KM/Sm ³

Napomena; Navedene cijene su bez PDV-a

Zbog promjena cijena gasa u 2023. godini mijenjale su se visine tarifnih stavova u dva navrata u 2023. godini.

U januaru 2023. godine Vlada Kantona Sarajevo udvrdila je visinu tarifnih stavova i donijela Odluku broj. 02-04-2100-2/23 kojom su utvrđene cijene grijanja, a koje su se primjenjivale od 01.01.2023. godine do 31.03.2023. godine.

Vlada KS je utvrdila sniženje visinu tarifnih stavova od 01.04.2023. godine za 10% Odlukom br. 02-04-12820-38/23 od 20.04.2023. godine.

Pored toga, Odlukom Vlade Kantona Sarajevo 02-04-49722-29/23 od 23.11. 2023. godine odobreno je umanjenje računa za usluge centralnog grijanja koji su ispostavljeni za mjesec oktobar 2023. godine u iznosu 23,55%.

Također, Odlukom Vlade Kantona Sarajevo 02-04-49722-29/23 od 23.11. 2023. godine umanjen je račun za usluge centralnog grijanja koji su ispostavljeni za mjesec decembar 2023. godine u iznosu 23,55%.

KJKP „Sarajevogas“ d.o.o Sarajevo

Prodajna cijena gasa sastoji se iz nabavne cijene gasa i cijene distribucije gasa.

- Nabavnu cijenu gasa utvrđuje "Energoinvest", a saglasnost na istu daje Vlada FBiH, što se objavljuje u Službenim novinama FBiH.
- Cijenu distribucije gasa utvrđuje Nadzorni odbor KJKP "Sarajevogasa" d.o.o. Sarajevo, a saglasnost na nivo cijene distribucije daje Vlada Kantona Sarajevo, što se objavljuje u Službenim novinama Kantona Sarajevo.

Kada je u pitanju odgovor na prijedlog ekonomske cijene usluge, konstatuje se da postojeća cijena uz ostvareni nivo isporuke prirodnog gasa omogućava pozitivno poslovanje Preduzeća, ne izostavljajući prethodno iznesene probleme, zbog kojih je neophodna korekcija cijene distribucije.

Struktura prodajne cijene gasa po kategorijama kupaca u 2023 godini se u više navrata mijenjala.

KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo

Cijena vodnih usluga trebala bi da bude tolika da Preduzeće iz svojih poslovnih prihoda može da podmiruje svoje rashode, ali i da ima dovoljno sredstva za investicije u infrastrukturu da bi se njen kvalitet održao i unaprijedio. Činjenica je da se cijene vodnih usluga proteklih godina nisu mijenjale od 2013. godine. Kroz ekonomske cijene usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i tretmana otpadnih voda bi se osiguralo puno pokriće opravdanih troškova, te bi Preduzeće steklo osnovu da stvara dovoljne prihode za efikasno upravljanje sistemom vodosnabdijevanja, odvodnje i tretmana otpadnih voda. Cijene vode i odvodnje, koje je KJKP „Vodovod i kanalizacija“ Sarajevo primjenjivalo i u 2023. godini, su objektivno gledano niske i ne omogućavaju stabilno poslovanje i razvoj, te cijene ustanovljene su 01.12.2013. godine.

Prosječna ostvarena cijena vode i odvodnje u 2023. godini iznosi 1,66 KM/m³ vode, a izračunata je na osnovu podataka o fakturisanom prihodu od vode i odvodnje i fakturisanim m³ vode. Važno je istaknuti da u ovoj cijeni koja je u primjeni nisu uključeni svi troškovi u skladu s principom pokrivanja svih troškova, preciznije troškovi amortizacije, prečišćavanja otpadnih voda, PDV na PVN za korištenje voda i PDV na PVN za zaštitu voda, te troškovi otplate kredita EBRD-a. Cijena kojom bi se pokrivali svi opravdani troškovi poslovanja iznosi 2,86 KM/m³ što je za 72% više od ostvarene cijene. Nedostajući poslovni prihod od prodaje vode i odvodnje, a kojim bi se pokrili poslovni rashodi iznosi 28.990.753 KM. Donošenje odluke o izmjeni cjenovnika usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda je u nadležnosti Vlade Kantona Sarajevo koja bi trebala izvršiti izmjenu vatećeg cjenovnika usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanje otpadnih voda, kako bi se omogućilo stabilno poslovanje preduzeća

KJKP „Rad“ d.o.o Sarajevo

Data je strukturu cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom.

Elementi koji predstavljaju osnovicu za izradu kalkulacija cijena komunalnih usluga, a isti su u skladu sa Elementima kalkulacije cijena usluga komunalne potrošnje utvrđene od strane komisije Udruženja poslodavaca komunalne privrede Federacije BiH su:

- plaće zaposlenih (najniža plaća, koeficijent složenosti poslova, dodatak na uslove rada, rad na praznik, noćni rad, minuli rad, produženi rad, doprinosi i porezi na plaću u skladu sa postojećim Zakonom),
- ostale naknade (topli obrok, prevoz na posao i sa posla, regres),
- amortizacija (u skladu sa zakonskim propisima),
- održavanje sredstava rada (u skladu sa normativom i iskustvom za svaku vrstu usluge),
- osiguranje (osiguranje imovine i lica),

- troškovi energenata (cijene sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuje katalogskim – tehničkim normativima),
- ostali troškovi (sirovina, materijala, hemikalija, HTZ opreme, telefona, struje, grijanja, reklame, propagande, sitnih usluga, kancelarijskog materijala, administracije, troškovi utuženja za sporna potraživanja, troškovi zakupa i sl.),
- obaveze (cijene komunalnih usluga mogu se korigovati po osnovu otplate dugoročnih kredita za izgradnju i rekonstrukciju. Ova vrsta troška u jediničnoj cijeni može se posebno evidentirati ili primijeniti faktor na bruto platu).

Usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja otpadaka

- Na snazi je neekonomska cijena usluga prikupljanja , odvoza i deponovanja otpadaka , a koja se nije mijenjala od 1995. godine za pravna lica , odnosno 1998. godine za fizička lica.

Tokom 2023. godine formirano je Neovisno stručno tijelo Vlade Kantona Sarajevo za utvrđivanje validnosti kalkulacije i prijedloga visine cijene usluga prikupljanja, i odvođenja otpada KJKP“RAD“ d.o.o. Sarajevo ,

Na osnovu Odluke Uprave Preduzeća broj 3437/ 23 od 13.02.2023. godine, imenovana je Komisija za utvrđivanje validnosti kalkulacije i konačnog prijedloga visine cijene usluga prikupljanja, odvoza i deponovanja otpada. U saradnji sa ekspertnim timom Ekonomskog instituta Sarajevo, urađen je Izračun troškova koštanja usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja komunalnog otpada za 2022., 2023. i 2024. godinu. Prijedlog cijena dostavljen je Upravi Preduzeća 13.05.2023. godine. Uprava je isti prosljedila Nadzornom odboru. Nakon razmatranja prijedloga cijena Nadzorni odbor je donio Zaključak br. 02NO-11309/23 od 12.06.2023.god. kojim se prijedlog Cjenovnika vraća na korekciju i dopunu, te je korigovan i ponovo dostavljen Nadzornom odboru i isti je usvojen i dostavljen Ministarstvu komunalne privrede , infrastrukture, prostornog uređenja , građenja i zaštite okoliša.

Vlade Kantona Sarajevo imenovala je Neovisno stručno tijelo za utvrđivanje validnosti kalkulacije i prijedloga visine cijene usluga prikupljanja i odvođenja otpada KJKP“RAD“ d.o.o. Sarajevo, koje je u periodu od 15.06.2023. godine do 15.12.2023. godine radilo na utvrđivanju prijedloga cijena po statističkoj klasifikaciji djelatnosti BiH iz 2010 godine.

Neovisno stručno tijelo završilo je veliki dio posla koji se odnosi na prijedlog cijene po svrstavanju srodnih šifri djelatnosti po kategorijama / vrsti djelatnosti. S obzirom na obimnost posla, a koji se odnosio na analize cijena prikupljanja , odvoza i zbrinjavanja otpadaka po djelatnostima i koje su vršene na terenu za svaku od devet općina, preostali dio posla planira se završiti tokom 2024. godine, te konačan prijedlog cijena dostaviti Vladi Kantona Sarajevo, koja utvrđuje cijene prikupljanja, odvoza i deponovanja otpadaka za pravna i fizička lica u Kantonu Sarajevo.

JKP „Vodostan“ d.o.o. Ilijaš

Fakturisanje komunalnih usluga proizvodnje i distribucije vode i odvođenja otpadnih voda JKP „Vodostan“ d.o.o Ilijaš, vrši se u skladu sa Odlukom o davanju saglasnosti upravnim odborima na utvrdene cijene usluga i proizvodnje i distribucije vode i odvođenja otpadnih voda, koja je objavljena u Sl. Novinama Kantona Sarajevo br. 12/97, te Odlukom o davanju saglasnosti na odluku o utvrđivanju cijena za održavanje potrošačkog mjesta objavljena u Sl. Novinama Kantona Sarajevo br. 18/15 od 14 maja 2015. godine, do 01. septembra 2023. godine.

Od 01. septembra 2023. godine fakturisanje komunalnih usluga vrši se na osnovu Odluke o utvrđivanju cijena usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnjom otpadnih voda br.1314/23 od 14.07.2023.godine koju je donijela Skupština JKP „Vodostan“ d.o.o. Ilijaš. Odlukom o davanju saglasnosti na Odluku o utvrđivanju cijena usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnjom otpadnih voda br. 01/1-02-1853-7/23 od 27.07.2023. godine, donijelo je Općinsko vijeće na svojoj 29. sjednici održanoj 27.07.2023.godine. Ista je objavljena u Sl. Novinama Kantona Sarajevo br. 34/23 od 10.08.2023. godine.

JKP „Komunalac“ d.o.o Hadžići

Od 01.04.2015. godine na snazi je bio jedan cjenovnik usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda usvojen od strane Općinskog vijeća Hadžići. Krajem 2023. godine, upućen je prijedlog Općinskom vijeću Hadžići za korekciju cijena. Usvojeno je povećanje cijena od 35% 28.12.2023. godine, a u primjeni je od 01.01.2024. godine.

KJKP „Tržnice i pijace“ d.o.o Sarajevo

Preduzeće radi po „Cjenovniku usluga“, br. 262-4-4/24.godine, usvojenom 30.01.2024. godine kao i „Pravila o uslovima prodaje i načina formiranja cijena usluga“, br. 262-3-1/24 od 30.01.2024. godine.

Uprava preduzeća planira u 2024. godini da uradi analizu i elaborate a kojima bi utvrdili potrebu za povećanjem cijena usluga koje nudi ovo preduzeće obzirom da od 2023. godine nije vršeno povećanje cijena usluga, pogotovo uzimajući u obzir povećanje svih energenata koje koristi ovo preduzeće, kao i povećanje plaća radnika preduzeća uslovljeno potpisima kolektivnih ugovora u posljednje 3 godine, a prilikom kojih preduzeće na osnovu plaća tereti dodatno.

Evidentno je da će u narednom periodu morati doći do povećanja cijena zakupa iako se većinom radi o zakupcima koji pripadaju socijalnim kategorijama (RVI, demobilisani borci i sl.) kojima će to biti udar na finansijsko poslovanje. Ovim kategorijama bi Vlada KS trebala obezbijediti poticaje koji bi im pomogli barem u dijelu plaćanja doprinosa i poreza.

KJKP „Park“ d.o.o Sarajevo

Na osnovu važećeg Pravilnika o uslovima i načinu formiranja cijena proizvoda, robe i usluga u KJKP „Park“ d.o.o.Sarajevo, sačinjen je obiman Cjenovnik roba i usluga za 2023.godinu.

Na osnovu Člana 2. Pravilnika o uslovima i načinu formiranja cijena proizvoda, roba i usluga vršeno je slobodno, prema uslovima tržišta ne narušavajući propise o slobodnoj konkurenciji na način da: ograničava i kontroliše proizvodnju i tržište, odgovara podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja, pod istim uslovima, a po različitim cijenama prodaju istu vrstu proizvoda, odnosno pružaju istu vrstu usluga po različitim cijenama.

Na osnovu Člana 3. Pravilnika o uslovima i načinu formiranja cijena proizvoda, roba i usluga koje su predmet prodaje formiraju se na način i po postupku utvrđenim Pravilnikom.

U cjenovniku je primijenjena stopa za obračun PDV-a od 17% prema Članu 23. Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Sl. glasnik BiH“ broj 9/05, 35/05 i 100/08). Cijene u Cjenovniku su iskazane u KM(konvertibilnim markama) bez PDV-a i KM sa PDV-om, kako se vrši i plaćanje.

Promjena cijene prodaje će se vršiti ukoliko to bude diktiralo stanje ponude i potražnje tržišta ili promjena propisa koji regulišu ovu oblast u skladu sa važećim pravilnikom.

KJKP „Pokop“ d.o.o. Sarajevo

Segment usluga individualne komunalne potrošnje (preuzimanje preminulih osoba, zbrinjavanje u mrtvačnici/prosekturi, opremanje i sahranjivanje), realizuje se po cijenama koje je Osnivač utvrdio 1995. godine. U skladu sa tržišnim promjenama rasta cijena materijalnih troškova, kao i troškova rada, utvrđeni su prijedlozi korekcije cijena iz 1995. godine, koji su upućeni Osnivaču na davanje saglasnosti. Najznačajniji efekti korekcije cijena izraženi su na uslugama koje su neizostavne u obavljanju sahrane/dženaze.

Prijedlog korekcije cijena osnovnih usluga individualne komunalne potrošnje iz djelatnosti KJKP „Pokop“ d.o.o. Sarajevo, sa pojedinačnim kalkulacijama za svaku vrstu usluge, uputili smo Osnivaču, aktom broj: 01-45-308/24 od 08.02.2024. godine, na zahtjev Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša.

Kantonu Sarajevo, po predmetnom zahtjevu dostavljena je dopuna dokumentacije sa .Planom poslovanja za 2024. godinu i Bilansom stanja kao i Bilansom uspjeha za prethodne tri godine.

U pogledu cijena usluga zajedničke komunalne potrošnje, inicijativa za korekciju cijena će se podnijeti u narednom periodu.

3. Sredstva budžeta

Ukupno doznačena sredstva Budžeta KS KJKP-a i JKP-a u toku 2023. godine iznosila su 27.818.874 KM i manja su za 23,9% u odnosu na 2022. godinu.

Pregled doznačenih sredstava i odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a po javnim komunalnim preduzećima daje se u Tabeli 8. Sredstava budžeta u 2023. godini povećana su kod skoro svih KJKP-a i JKP-a, osim kod dva preduzeća gdje su sredstva Budžeta smanjena, a to su: KJKP Sarajevogas, i KJKP Park, dok KJKP Tržnice i pijace nisu imali doznačenih sredstava Budžeta u 2023. godini.

Tabela 8. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks 2023 2022	Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a	
		2022.	2023.	2022.	2023.		2022.	2023.
1.	Vodovod i kanalizacija	58.419.864	58.587.228	2.924.010	3.256.490	111,4	5,0	5,6
2.	Sarajevogas	142.763.314	144.068.754	11.866.189	1.284.148	10,8	8,3	0,9
3.	Toplane	76.894.550	78.081.715	2.048.711	2.398.761	117,1	2,7	3,1
4.	Rad	44.167.562	45.973.948	7.283.517	7.885.000	108,3	16,5	17,2
5.	Park	13.084.774	12.870.239	9.001.946	8.460.247	94,0	68,8	65,7
6.	Pokop	11.325.589	10.616.280	2.499.896	3.600.000	144,0	22,1	33,9
7.	Tržnice i pijace	3.443.746	3.413.082	100.000	0		2,9	0,0
8.	Vodostan	2.890.088	3.004.980	257.697	269.228	104,5	8,9	9,0
9.	Komunalac	5.561.661	5.204.634	364.991	415.000	113,7	6,6	8,0
10.	Trnovo	1.203.581	1.568.486	200.000	250.000	125,0	16,6	15,9
	UKUPNO	359.754.729	363.389.346	36.546.957	27.818.874	76,1	10,2	7,7

Najviše doznačenih sredstava iz budžeta ima KJKP Park od 8.460.247 KM, i pored toga što su manja u odnosu na prethodnu godinu za 6%, a najveće povećanje u odnosu na prethodnu godinu je kod KJKP Pokop 44,0%.

4. Investicije

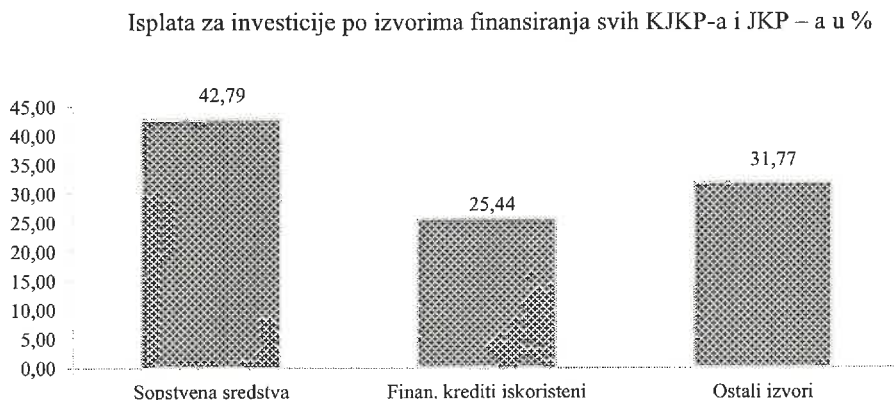
Isplate za investicije u 2023. godini su iznosile 17.983.828 KM i manji su za 19% u odnosu na 2022. godinu. Pregled isplata za investicije u KJKP-a i JKP-a i izvorima finansiranja u 2023. godini dat je u Tabeli 9.

Tabela 9. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Sopstvena sredstva	Indeks 2023/2022	Udružena sredstva	Indeks 2023/2022	Kredit	Indeks 2023/2022	Ostali izvori	Indeks 2023/2022	Ukupno	Indeks 2023/2022
	Vodovod i kanalizacija	2023.	1.603.937	126,1			4.574.961	41,5	1.011.484		7.190.382	58,5
		2022.	1.271.765				11.012.239				12.284.004	
	Sarajevogas	2023.	1.563.575	84,6					208.749	87,0	1.772.324	84,9
		2022.	1.848.030						240.000		2.088.030	
	Toplane	2023.	2.038.706	110,8					561.710		2.600.416	141,4
		2022.	1.839.240								1.839.240	
	Rad	2023.	832.105	95,9					1.763.313	98,3	2.595.418	97,5
		2022.	867.462						1.794.651		2.662.113	
5.	Park	2023.	149.576	175,9					513.977	823,0	663.553	449,9
		2022.	85.038						62.450		147.488	
6.	Pokop	2023.	644.632	384,0					1.450.000	118,6	2.094.632	150,7
		2022.	167.876						1.222.398		1.390.274	
7.	Tržnice i pijace	2023.	165.668	616,3							165.668	83,4
		2022.	26.881						171.797		198.678	
8.	Vodostan	2023.	296.343	342,9					204.414	41,3	500.757	86,1
		2022.	86.411						495.186		581.597	
9.	Komunalac	2023.	394.937	47,9							394.937	47,9
		2022.	824.629								824.629	
0.	Trnovo	2023.	5.741	2,9							5.741	2,9
		2022.	197.428								197.428	
UKUPNO		2023.	7.695.220	106,7			4.574.961		5.713.647	143,3	17.983.828	81,0
		2022.	7.214.760						3.986.482		22.213.481	

Izvor podataka: Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (obrazac – INV-01)

Učešće pojedinih izvora (vlastita sredstva, krediti i ostala sredstva) u ukupnim isplatama za investicije dato je na Grafu 6.

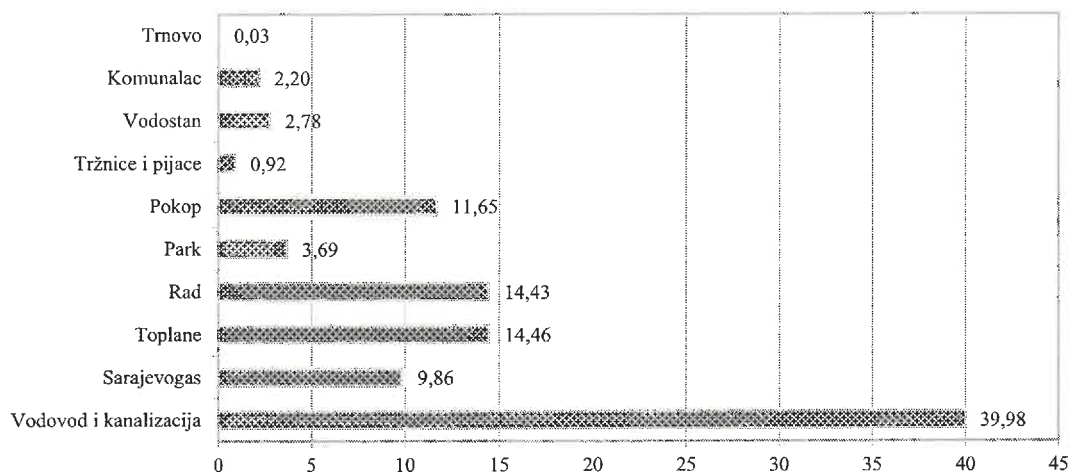

Graf 6.

Učešće u ukupnim isplatama za investicije imaju ostali izvori sa 31,77% i sopstvena sredstva (amortizacija i sredstva za proširenje materijalne osnove rada) sa 42,79%, a finansijski krediti i udružena sredstva 25,44%.

Učešće javnih komunalnih preduzeća u ukupnim isplatama za investicije svih KJKP-a i JKP-a dato je na Grafu 7. U ukupnim isplatama za investicije u KJKP Vodovod i kanalizacija učestvuje 39,98%.

Učešće u ukupno isplaćenim investicijama KJKP-a i JKP –a u %

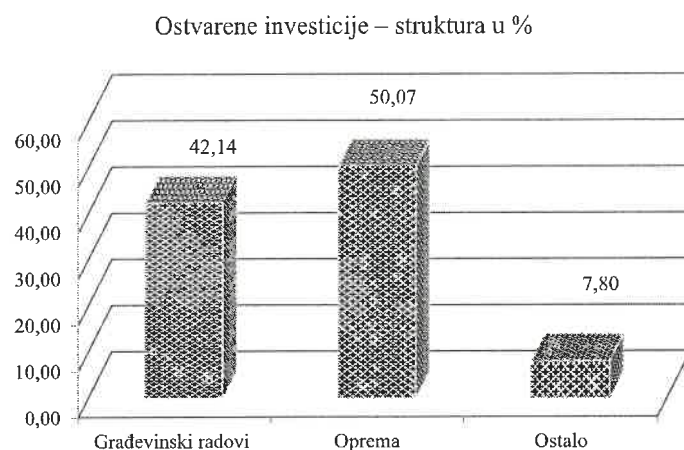

Graf 7.

U 2023. godini ukupno ostvarene investicije iznose 17.983.828 KM i manji su za 19,0% u odnosu na 2022. U Tabeli 10. daje se pregled ostvarenih investicija po tehničkoj strukturi KJKP-a i JKP-a u 2023., a ukupna struktura ostvarenih investicija data je na Grafu 8.

Tabela 10. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2023. godini

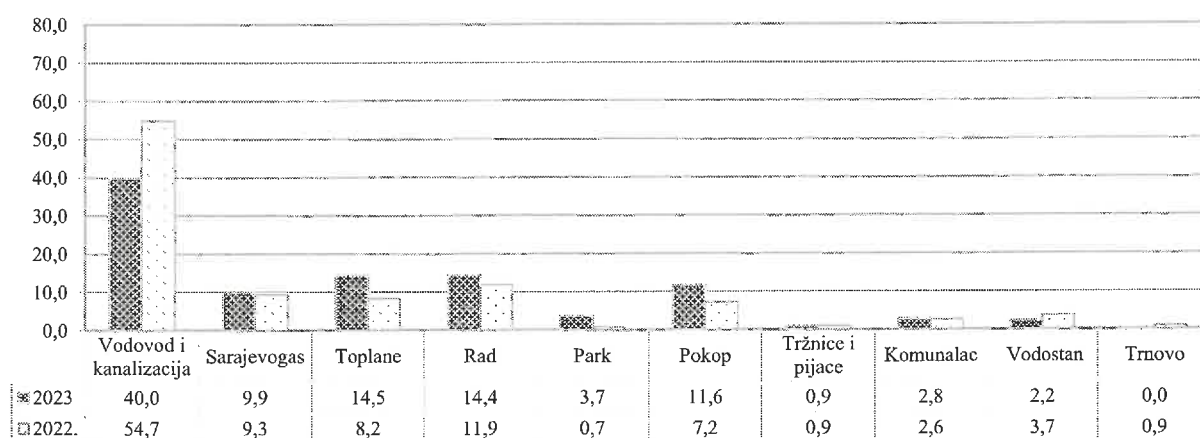
R. br.	KJKP i JKP	Godina	Građevinski objekti	Indeks 2023 / 2022	Oprema	Indeks 2023 / 2022	Ostalo	Indeks 2023 / 2022	Ukupne investicije	Indeks 2023 / 2022
1.	Vodovod i kanalizacija	2023.	5.067.753	192,4	2.015.058	22,1	107.571	19,7	7.190.382	58,5
		2022.	2.634.028		9.103.428		546.548		12.284.004	
2.	Sarajevogas	2023.	88.035	167,0	846.611	63,5	837.678	119,3	1.772.324	84,9
		2022.	52.704		1.333.192		702.134		2.088.030	
3.	Toplane	2023.	246.437		2.223.147	124,2	130.832	263,8	2.600.416	141,4
		2022.			1.789.652		49.588		1.839.240	
4.	Rad	2023.	161.060	25,3	2.412.358	119,8	22.000	179,6	2.595.418	97,5
		2022.	636.209		2.013.654		12.250		2.662.113	
5.	Park	2023.	500.400		152.633	108,7	10.520	148,2	663.553	449,9
		2022.			140.388		7.100		147.488	
6.	Pokop	2023.	1.114.403	83,7	752.957	1.270,4	227.272		2.094.632	129,5
		2022.	1.331.007		59.267				1.617.546	
7.	Tržnice i pijace	2023.	40.879	44,0	70.289	67,5	54.500	3.520,7	165.668	83,4
		2022.	93.011		104.119		1.548		198.678	
8.	Vodostan	2023.	284.129	57,4	210.370	243,5	6.258		500.757	86,1
		2022.	495.186		86.411				581.597	
9.	Komunalac	2023.	74.702	24,9	318.735	60,9	1.500	179,6	394.937	47,9
		2022.	300.002		523.792		835		824.629	
10.	Trnovo	2023.			1.641	2,3	4.100	3,2	5.741	2,9
		2022.			70.408		127.020		197.428	
Ukupno		2023.	7.577.798	136,7	9.003.799	59,1	1.402.231	96,9	17.983.828	80,1
		2022.	5.542.147		15.224.311		1.447.023		22.440.753	

Graf 8.

Od ukupno ostvarenih investicija na građevinske radove odnosi se 42,14%, na opremu 50,07% i ostalo 7,80%. Učešće KJKP-a i JKP-a u ukupno ostvarenim investicijama dato je na Grafu 9.

Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %

Graf 9.

U ukupno ostvarenim investicijama u javnim KJKP-a Vodovod i kanalizacija ima najznačajnije učešće od 40,0%. U odnosu na prethodnu godinu ostvarene investicije su manje skoro kod svih preduzeća, osim kod KJKP Toplane, Park i Pokop. Pored toga što su najveće ostvarene investicije bile u preduzeću Vodovod i kanalizacija ipak su bile manje u odnosu na prethodnu godinu.

5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-decembar 2023. godine u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) bilo je zaposleno 3.179 radnika na temelju sati rada. U odnosu na 2022. godinu ukupan broj zaposlenih je smanjen za 125 uposlenika. Ukupni iznos za neto plaće (neto plaća i neto naknade plaća) iznosio je 52.063.295 KM i veći je za 2,8% u odnosu na prethodnu godinu (Tabela 11).

Tabela 11. Broj zaposlenih i plaće KJKP - a i JKP – a- 2023. i 2022.

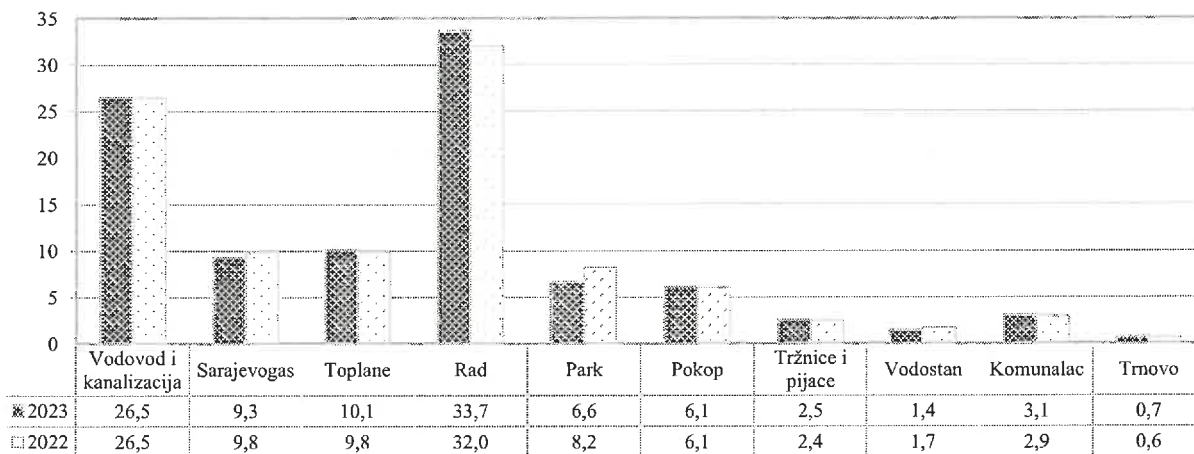
R.br	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade u KM		Indeks 2023 2022	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks 2023 2022	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks 2023 2022
		2023.	2022.		2023.	2022.		2023.	2022.	
1.	Vodovod i kanalizacija	12.680.520	15.196.766	83,4	842	874	96,3	1.255	1.449	86,6
2.	Sarajevogas	6.184.986	6.174.965	100,2	295	324	91,0	1.747	1.588	110,0
3.	Toplane	6.556.221	6.184.496	106,0	322	325	99,1	1.697	1.586	107,0
4.	Rad	15.548.660	12.930.121	120,3	1.071	1.058	101,2	1.210	1.018	118,8
5.	Park	3.846.659	3.612.292	106,5	210	272	77,2	1.526	1.107	137,9
6.	Pokop	3.562.117	3.201.546	111,3	194	200	97,0	1.530	1.334	114,7
7.	Tržnice i pijace	1.295.602	1.264.665	102,4	80	78	102,6	1.350	1.351	99,9
8.	Vodostan	691.442	548.903	126,0	46	57	80,7	1.253	802	156,1
9.	Komunalac	1.407.369	1.295.280	108,7	97	96	101,0	1.209	1.124	107,5
10.	Trnovo	289.719	252.959	114,5	22	20	110,0	1.097	1.054	104,1
	Ukupno	52.063.295	50.661.993	102,8	3.179	3.304	96,2	1.365	1.278	106,8

Prosječna mjesečna neto plaća za 2023. godinu na bazi neto plaća i neto naknada plaća i prosječnog broja zaposlenih, na temelju sati rada u javnim komunalnim preduzećima iznosi 1.365 KM i povećana je u odnosu na prethodnu godinu za 6,8%. Najveća prosječna plaća isplaćena je u KJKP-u Sarajevogas od 1.747 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 10,0% i čak 28,0% je iznad prosjeka KJKP-a i JKP-a.

Najniža plaća, na bazi sati rada, je u JKP-u Trnovoi iznosi 1.097 KM a veća je za 4,1% u odnosu na prethodnu godinu, a niža je za 19,7% u odnosu na prosjek komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a). U odnosu na prethodnu godinu prosječne plaće skoro u svim KJKP-ima i JKP-a su povećane osim kod preduzeća Vodovod i kanalizacija i Tržnice i pijace.

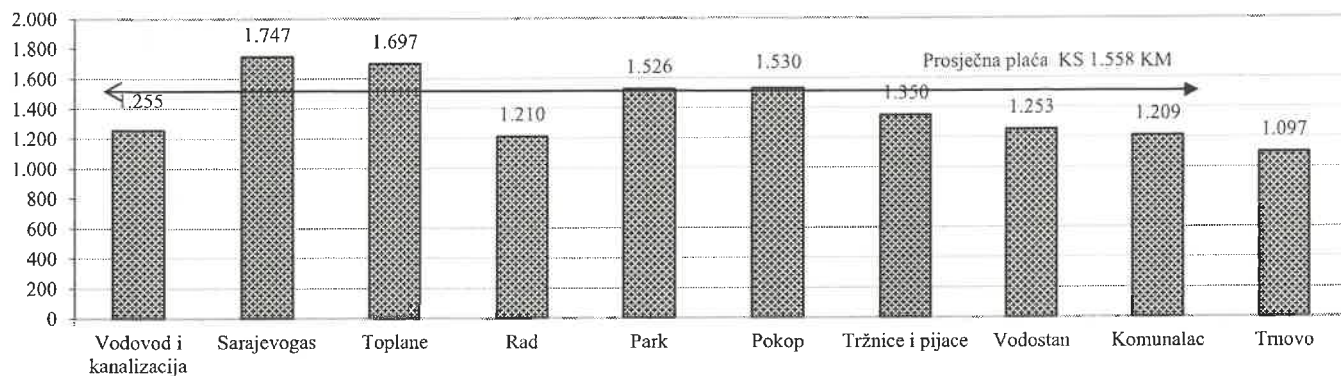
Učešće zaposlenih po preduzećima u ukupnom broju zaposlenih na osnovu sati rada dato je na Grafu 10.

Struktura zaposlenih na temelju sati rada – 2023. u %

Graf 10.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2023. u KM

Graf 11.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a koja iznosi 1.365 KM je manja za 12,4% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo koja iznosi 1.558 KM. Dva KJKP-a (Sarajevogas za 12,1%, Toplane za 8,9%) imaju veće prosječne plaće od prosječne u Kantonu Sarajevo. Nižu prosječnu plaću imaju ostala KJKP-a (Rad za 22,3%, Vodovod i kanalizacija 19%, Tržnice i pijace 13,4%, Park za 2,0%, Pokop za 1,8%, i tri JKP-a, Trnovo za 29,6%, Komunalac za 22,4% i Vodostan za 19,6%).

Tabela 12. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2023. god.

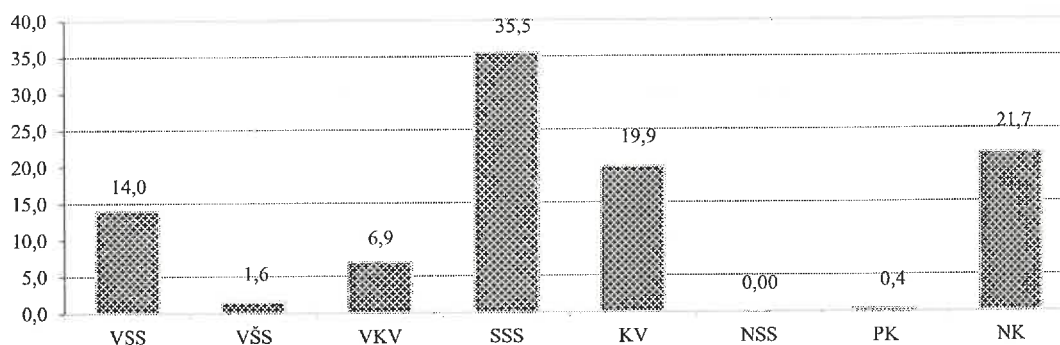
R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	128	15	131	302	197	5	64	842
2.	Sarajevogas	89	6	41	113	37	1	4	291
3.	Toplane	69	5	24	121	99	0	5	323
4.	Rad	56	20	20	241	242		493	1.072
5.	Park	52	1		167			82	302
6.	Pokop	26	1		139	1		22	189
7.	Tržnice i pijace	5	2	1	46	6		10	70
8.	Vodostan	7	1	3	6	24		4	45
9.	Komunalac	18		5	18	35		21	97
10.	Trnovo	5			3	8	8		24
Ukupno		455	51	225	1.156	649	14	705	3.255

KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad generiraju 58,8% zaposlenih svih KJKP-a i JKP-a. Najviše zaposlenih u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima su radnici sa srednjom stručnom spremom sa učešćem od 35,5%, zatim sa nižom kvalifikacijom od 21,7%, te kvalifikovani zaposlenici sa učešćem od 19,9% u ukupnom broju zaposlenih. Zaposleni sa visokom i višom stručnom spremom učestvuju sa 15,6% (Graf 12).

Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2023. god. u %

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	15,2	1,8	15,6	35,9	23,4	0,6	7,6	100,0
2.	Sarajevogas	30,6	2,1	14,1	38,8	12,7	0,3	1,4	100,0
3.	Toplane	21,4	1,5	7,4	37,5	30,7	0,0	1,5	100,0
4.	Rad	5,2	1,9	1,9	22,5	22,6	0,0	46,0	100,0
5.	Park	17,2	0,3	0,0	55,3	0,0	0,0	27,2	100,0
6.	Pokop	13,8	0,5	0,0	73,5	0,5	0,0	11,6	100,0
7.	Tržnice i pijace	7,1	2,9	1,4	65,7	8,6	0,0	14,3	100,0
8.	Vodostan	15,6	2,2	6,7	13,3	53,3	0,0	8,9	100,0
9.	Komunalac	18,6	0,0	5,2	18,6	36,1	0,0	21,6	100,0
10.	Trnovo	20,8	0,0	0,0	12,5	33,3	33,3	0,0	100,0
Ukupno		14,0	1,6	6,9	35,5	19,9	0,4	21,7	100,0

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2023. god u %

Graf 12.

Kod isplate plaća, primjenjuje Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenih u oblasti komunalne privrede.

Kada se posmatra kvalifikaciona struktura unutar stručne spreme (Tabela 14.) u svim KJKP-a i JKP-a, od ukupnog broja zaposlenih sa VSS najveće učešće od 28,1% ima KJKP Vodovod i kanalizacija, zatim od ukupnog broja zaposlenih sa VŠS najveće učešće od 39,2% ima KJKP Rad, najveće učešće zaposlenih sa VKV od 58,2% ima KJKP Vodovod i kanalizacija, kao i učešće sa SSS od 26,1% također ima KJKP Vodovod i kanalizacija. Od ukupnog broja zaposlenih kvalifikovanih radnika najveće učešće od 37,3% ima KJKP Rad, plukvalifikovani JKP Trnovo (učešće 57,1%) i niskokvalifikovani KJKP Rad sa učešćem od 69,9% u ukupnom broju zaposlenih unutar stručne spreme.

Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a - unutar stručne spreme u %.

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	28,1	29,4	58,2	26,1	30,4	35,7	9,1	25,9
2.	Sarajevogas	19,6	11,8	18,2	9,8	5,7	7,1	0,6	8,9
3.	Toplane	15,2	9,8	10,7	10,5	15,3	0,0	0,7	9,9
4.	Rad	12,3	39,2	8,9	20,8	37,3	0,0	69,9	32,9
5.	Park	11,4	2,0	0,0	14,4	0,0	0,0	11,6	9,3
6.	Pokop	5,7	2,0	0,0	12,0	0,2	0,0	3,1	5,8
7.	Tržnice i pijace	1,1	3,9	0,4	4,0	0,9	0,0	1,4	2,2
8.	Vodostan	1,5	2,0	1,3	0,5	3,7	0,0	0,6	1,4
9.	Komunalac	4,0	0,0	2,2	1,6	5,4	0,0	3,0	3,0
10.	Trnovo	1,1	0,0	0,0	0,3	1,2	57,1	0,0	0,7
Ukupno		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U narednoj tabeli daje se pregled plaća po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih.

Tabela 15. Plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2023. godini

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjeck KJKP i JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	2.013	1.917	1.746	1.422	1.350		1.200	1.255	1.255
2.	Sarajevogas	2.019	1.658	1.509	1.331	1.270		1.007	1.771	1.771
3.	Toplane	1.965	1.770	1.647	1.459	1.436			1.691	1.691
4.	Rad	1.892	1.690	1.309	1.309	1.232			1.209	1.209
5.	Park	1.819	1.149		1.072				1.061	1.061
6.	Pokop	2.023	1.887		1.370	1.140			1.571	1.571
7.	Tržnice i pijace	2.019	2.019		1.656	1.062			1.542	1.542
8.	Vodostan	1.731	1.409	1.175	1.066	1.043			1.280	1.280
9.	Komunalac	1.779		1.288	1.253	1.058			1.209	1.209
10.	Trnovo	1.518			1.044	936		789	1.006	1.006
Ukupno prosjek 2023		1.878	1.687	1.446	1.298	1.170	0	999	973	1.333
2023/2022		105,9	101,7	129,0	111,6	105,1	0,0	118,6	134,0	104,3
Ukupno prosjek 2022		1.773	1.659	1.121	1.163	1.113	1.150	842	726	1.278

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a po kvalifikacionoj strukturi u 2023. godini iznosi 1.333 KM i veća je za 4,3% u odnosu na prethodnu godinu i 14,5% je manja od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2023. godinu.

Masa plaća u ukupnim rashodima data je u Tabeli 16.

Tabela 16. Masa plaća–učešće u ukupnim rashodima

R. br.	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2023	2022	2023	2022	2023	2022
1.	Vodovod i kanalizacija	12.680.520	15.196.766	80.533.232	74.872.570	15,7	20,3
2.	Sarajevogas	6.184.986	6.174.965	143.966.855	142.685.506	4,3	4,3
3.	Toplane	6.556.221	6.184.496	76.350.838	72.805.052	8,6	8,5
4.	Rad	15.548.660	12.930.121	47.595.085	43.916.251	32,7	29,4
5.	Park	3.846.659	3.612.292	11.556.880	10.966.175	33,3	32,9
6.	Pokop	3.562.117	3.201.546	11.464.657	10.902.416	31,1	29,4
7.	Tržnice i pijace	1.295.602	1.264.665	3.397.378	3.353.644	38,1	37,7
8.	Vodostan	691.442	548.903	2.773.581	2.818.723	24,9	19,5
9.	Komunalac	1.407.369	1.295.280	5.414.340	5.642.160	26,0	23,0
10.	Trnovo	289.719	252.959	1.359.188	1.029.460	21,3	24,6
	Ukupno	52.063.295	50.661.993	384.412.034	368.991.957	13,5	13,7

Masa plaća u ukupnim rashodima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća učestvuje sa 13,5%. KJKP Tržnice i pijace, Park, Rad i Pokop učestvuju sa preko 30%, dok preduzeća, Komunalac, Vodostan i Trnovo učestvuju sa preko 20%.

6. Elementi bilansa stanja

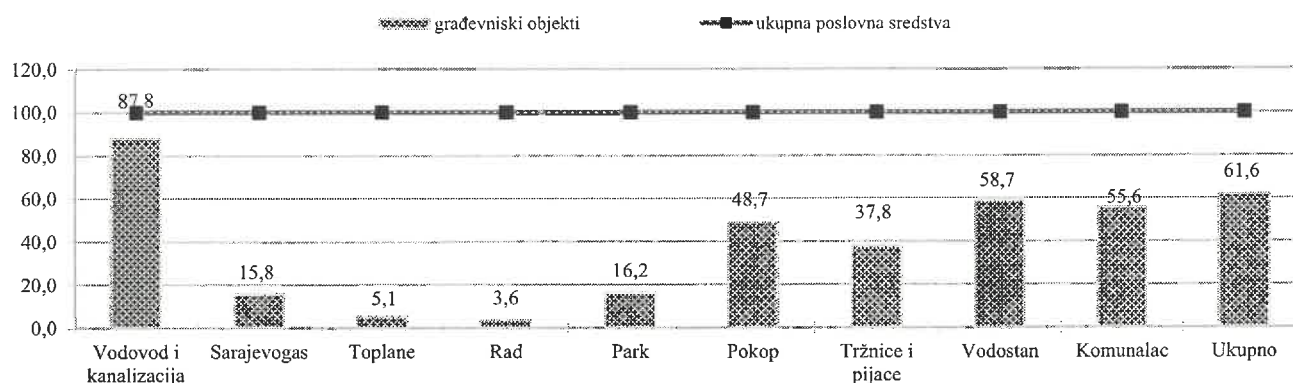
Ukupna poslovna sredstva sedam KJKP-a i tri JKP-a na dan 31.12.2023. iznose 1.207.906.651 KM, što je manje u odnosu na 31.12.2022. kada su iznosila 1.237.079.186.KM (Tabela 17.).

Tabela 17. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM

R. br	KJKP i JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Ukupna imovina
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2023.	19.747.407	21.029.214	677.389.160	39.376.956	14.399.813	771.942.550
		31.12.2022.	18.284.464	21.051.088	691.863.014	42.731.434	3.624.648	777.554.648
2.	Sarajevogas	31.12.2023.	43.480.574	1.380.343	24.815.814	9.972.513	77.105.450	156.754.694
		31.12.2022.	48.140.854	1.459.929	26.941.709	10.541.507	79.455.966	166.539.965
3.	Toplane	31.12.2023.	32.850.365	4.114.243	5.750.223	9.280.204	61.041.961	113.036.996
		31.12.2022.	36.286.649	4.114.243	5.020.655	8.914.442	63.587.193	117.923.182
4.	Rad	31.12.2023.	20.024.807	5.214.619	3.015.515	5.797.165	50.372.410	84.424.516
		31.12.2022.	27.643.581	5.214.619	3.152.404	4.814.681	51.509.118	92.334.403
5.	Park	31.12.2023.	3.204.720	8.594.388	2.595.386	552.719	1.039.785	15.986.998
		31.12.2022.	3.596.838	8.701.603	2.651.642	640.086	678.859	16.269.028
6.	Pokop	31.12.2023.	3.272.125	3.493.449	12.243.473	916.291	5.220.475	25.145.813
		31.12.2022.	3.493.449	3.493.449	13.087.119	517.388	5.362.482	25.953.887
7.	Tržnice i pijace	31.12.2023.	2.780.580	7.692.900	8.410.859	270.543	3.107.787	22.262.669
		31.12.2022.	2.312.072	7.692.900	8.947.396	280.584	3.057.732	22.290.684
8.	Vodostan	31.12.2023.	2.066.193	417.563	4.336.395	477.501	89.298	7.386.950
		31.12.2022.	1.892.632	417.563	4.652.374	430.700	19.166	7.412.435
9.	Komunalac	31.12.2023.	2.602.158	284.805	5.464.467	133.456	1.346.156	9.831.042
		31.12.2022.	2.554.326	284.805	5.723.393	134.073	1.163.213	9.859.810
10.	Trnovo	31.12.2023.	926.506			197.908	10.009	1.134.423
		31.12.2022.	653.439			274.486	13.219	941.144
	Ukupno	31.12.2023.	130.955.435	52.221.524	744.021.292	66.975.256	213.733.144	1.207.906.651
		31.12.2022.	144.858.304	52.430.199	762.039.706	69.279.381	208.471.596	1.237.079.186

Najveći dio ukupnih poslovnih sredstava ovih preduzeća, preko 744 miliona KM, odnosi se na građevinske objekte što u strukturi čini 61,6%.

Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2023. - građevinski objekti

Graf 13.

Komunalna preduzeća su na kraju 2023. godine raspolagala sa preko 130 miliona KM tekućih sredstava što je manje za 9,6% u odnosu na 2022. godinu. Struktura ukupnih poslovnih sredstava preduzeća daje se u Tabeli 18., a indeksi promjena u odnosu na 2022. u Tabeli 19.

Tabela 18. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2022. i 2023. - struktura ukupnih poslovnih sredstava

R. br.	KJKP i JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Ukupna imovina
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2023.	2,6	2,7	87,8	5,1	1,9	100,0
		31.12.2022.	2,4	2,7	89,0	5,5	0,5	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2023.	27,7	0,9	15,8	6,4	49,2	100,0
		31.12.2022.	28,9	0,9	16,2	6,3	47,7	100,0
3.	Toplane	31.12.2023.	29,1	3,6	5,1	8,2	54,0	100,0
		31.12.2022.	30,8	3,5	4,3	7,6	53,9	100,0
4.	Rad	31.12.2023.	23,7	6,2	3,6	6,9	59,7	100,0
		31.12.2022.	29,9	5,6	3,4	5,2	55,8	100,0
5.	Park	31.12.2023.	20,0	53,8	16,2	3,5	6,5	100,0
		31.12.2022.	22,1	53,5	16,3	3,9	4,2	100,0
6.	Pokop	31.12.2023.	13,0	13,9	48,7	3,6	20,8	100,0
		31.12.2022.	13,5	13,5	50,4	2,0	20,7	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2023.	12,5	34,6	37,8	1,2	14,0	100,0
		31.12.2022.	10,4	34,5	40,1	1,3	13,7	100,0
8.	Vodostan	31.12.2023.	28,0	5,7	58,7	6,5	1,2	100,0
		31.12.2022.	25,5	5,6	62,8	5,8	0,3	100,0
9.	Komunalac	31.12.2023.	26,5	2,9	55,6	1,4	13,7	100,0
		31.12.2022.	25,9	2,9	58,0	1,4	11,8	100,0
10.	Trnovo	31.12.2023.	81,7	0,0	0,0	17,4	0,9	100,0
		31.12.2022.	69,4	0,0	0,0	29,2	1,4	100,0
	Ukupno	31.12.2023.	10,8	4,3	61,6	5,5	17,7	100,0
		31.12.2022.	11,7	4,2	61,6	5,6	16,9	100,0

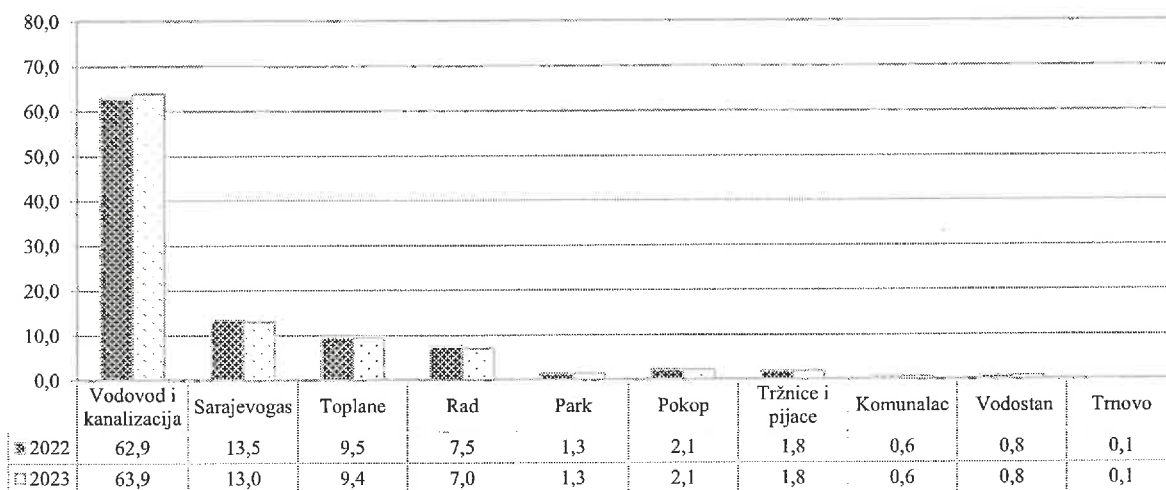
Tabela 19. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2023/2022.

R. br	KJKP i JKP	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Ukupna imovina
			Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	1,08	1,00	0,98	0,92	3,97	0,99
2.	Sarajevogas	0,90	0,95	0,92	0,95	0,97	0,94
3.	Toplane	0,91	1,00	1,15	1,04	0,96	0,96
4.	Rad	0,72	1,00	0,96	1,20	0,98	0,91
5.	Park	0,89	0,99	0,98	0,86	1,53	0,98
6.	Pokop	0,94	1,00	0,94	1,77	0,97	0,97
7.	Tržnice i pijace	1,20	1,00	0,94	0,96	1,02	1,00
8.	Vodostan	1,09	1,00	0,93	1,11	4,66	1,00
9.	Komunalac	1,02	1,00	0,95	1,00	1,16	1,00
10.	Trnovo	1,42			0,72	0,76	1,21
	Ukupno	0,90	1,00	0,98	0,97	1,03	0,98

U ukupnim poslovnim sredstvima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća, poslovna sredstva KJKP-a Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 62,9% što je ostalo nepromijenjeno u odnosu na učešće u 2022. godini.

Struktura učešća preduzeća u ukupnim poslovnim sredstvima daje se na Grafu 14.

Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a - učešće preduzeća na dan 31.12.2023. i 2022.

Graf 14.

Ukupna poslovna sredstva svih ostalih javnih komunalnih preduzeća učestvuju sa 36,1% u ukupnoj imovini.

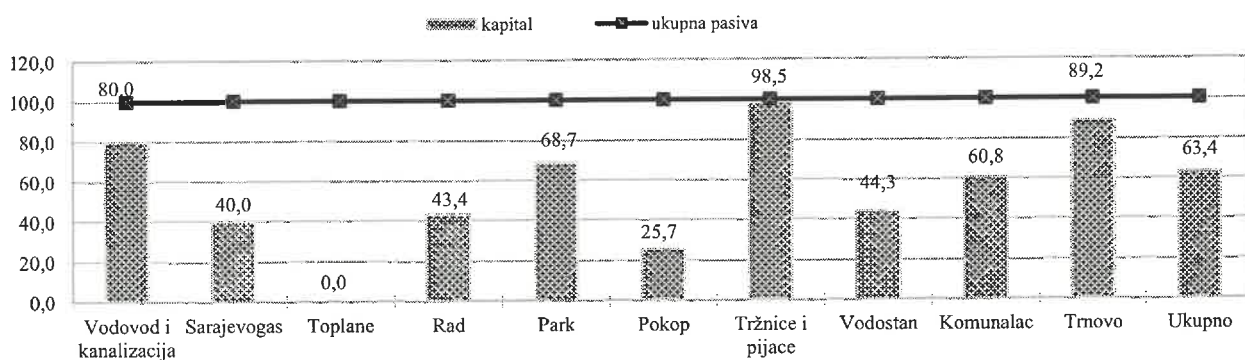
Vrijednost izvora sredstava javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2023. godine iznosi 1.207.906.651 KM što je što je manje za 2,4% u odnosu na 2022. godinu.

Tabela 20. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM

R. br.	KJKP i JKP	Na dan	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna razgraničenja	Dugoročne obaveze	Kapital	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2023.	8.866.162	25.082.200	98.360.993	22.380.813	617.252.382	771.942.550
		31.12.2022.	4.400.732	16.020.868	102.323.783	15.595.078	639.214.187	777.554.648
2.	Sarajevogas	31.12.2023.	22.719.840	9.857.031	22.287.655	39.255.677	62.634.491	156.754.694
		31.12.2022.	27.198.437	6.193.629	23.595.599	47.019.708	62.532.592	166.539.965
3.	Toplane	31.12.2023.	10.325.238	0	8.207.494	94.504.264		113.036.996
		31.12.2022.	12.447.300	5.742.454	5.335.201	94.398.227		117.923.182
4.	Rad	31.12.2023.	1.380.843	28.972.785	9.384.398	8.038.742	36.647.748	84.424.516
		31.12.2022.	2.950.658	29.349.856	8.890.619	7.751.759	43.391.511	92.334.403
5.	Park	31.12.2023.	556.841	42.912	1.116.799	3.279.722	10.990.724	15.986.998
		31.12.2022.	280.553	1.152.873	1.880.946	3.080.809	9.873.847	16.269.028
6.	Pokop	31.12.2023.	450.720	2.859.767	15.311.496	60.496	6.463.334	25.145.813
		31.12.2022.	720.346	1.035.017	16.812.696	74.117	7.311.711	25.953.887
7.	Tržnice i pijace	31.12.2023.	37.360	44.657		254.464	21.926.188	22.262.669
		31.12.2022.	32.548	315.493	26.481		21.916.162	22.290.684
8.	Vodostan	31.12.2023.	7.750	109.188		3.996.290	3.273.722	7.386.950
		31.12.2022.	27.568	150.226		4.177.314	3.057.327	7.412.435
9.	Komunalac	31.12.2023.	284.677	76.470	374.971	3.122.357	5.972.567	9.831.042
		31.12.2022.	279.671	12.970	155.468	3.229.428	6.182.273	9.859.810
10.	Tmovo	31.12.2023.	47.135	75.664			1.011.624	1.134.423
		31.12.2022.	73.949	41.456	41.192		825.739	941.144
Ukupno		31.12.2023.	44.676.566	67.120.674	155.043.806	174.892.825	766.172.780	1.207.906.651
		31.12.2022.	48.411.762	60.014.842	159.061.985	175.326.440	794.305.349	1.237.079.186

Najveći dio sredstava preduzeća čini kapital 63,4% ili preko 766 miliona KM. Dugoročne i tekuće obaveze javnih komunalnih preduzeća čine 20,1 % ukupne pasive.

Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a - učešće kapitala na dan 31.12.2023.

Graf 15.

Preduzeća sa najvećim učešćem kapitala u pasivi su Tržnice i pijace (98,5%), KJP Tmovo (89,2%), Vodovod i kanalizacija (80,0%) itd.

Struktura pasive javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 21., a indeksi promjena u odnosu na 2022. u Tabeli 22.

Tabela 21. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %

R. br	KJKP i JKP	Na dan	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna razgraničenja	Dugoročne obaveze	Kapital	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2023.	1,1	3,2	12,7	2,9	80,0	100,0
		31.12.2022.	0,6	2,1	13,2	2,0	82,2	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2023.	14,5	6,3	14,2	25,0	40,0	100,0
		31.12.2022.	16,3	3,7	14,2	28,2	37,5	100,0
3.	Toplane	31.12.2023.	9,1	0,0	7,3	83,6	0,0	100,0
		31.12.2022.	10,6	4,9	4,5	80,1	0,0	100,0
4.	Rad	31.12.2023.	1,6	34,3	11,1	9,5	43,4	100,0
		31.12.2022.	3,2	31,8	9,6	8,4	47,0	100,0
5.	Park	31.12.2023.	3,5	0,3	7,0	20,5	68,7	100,0
		31.12.2022.	1,7	7,1	11,6	18,9	60,7	100,0
6.	Pokop	31.12.2023.	1,8	11,4	60,9	0,2	25,7	100,0
		31.12.2022.	2,8	4,0	64,8	0,3	28,2	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2023.	0,2	0,2	0,0	1,1	98,5	100,0
		31.12.2022.	0,1	1,4	0,1	0,0	98,3	100,0
8.	Vodostan	31.12.2023.	0,1	1,5	0,0	54,1	44,3	100,0
		31.12.2022.	0,4	2,0	0,0	56,4	41,2	100,0
9.	Komunalac	31.12.2023.	2,9	0,8	3,8	31,8	60,8	100,0
		31.12.2022.	2,8	0,1	1,6	32,8	62,7	100,0
10.	Trnovo	31.12.2023.	4,2	6,7	0,0	0,0	89,2	100,0
		31.12.2022.	7,9	4,4	4,4	0,0	87,7	100,0
Ukupno		31.12.2023.	3,7	5,6	12,8	14,5	63,4	100,0
		31.12.2022.	3,9	4,9	12,9	14,2	64,2	100,0

Tabela 22. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2023/2022.

R. br	KJKP i JKP	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna razgraničenja	Dugoročne obaveze	Kapital	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	2,01	1,57	0,96	1,44	0,97	0,99
2.	Sarajevogas	0,84	1,59	0,94	0,83	1,00	0,94
3.	Toplane	0,83	0,00	1,54	0,83	1,00	0,96
4.	Rad	0,47	0,99	1,06	1,04	0,84	0,91
5.	Park	1,98	0,04	0,59	1,06	1,11	0,98
6.	Pokop	0,63	2,76	0,91	0,82	0,88	0,97
7.	Tržnice i pijace	1,15	0,14	0,00		1,00	1,00
8.	Vodostan	0,28	0,73		0,96	1,07	1,00
9.	Komunalac	1,02	5,90	2,41	0,97	0,97	1,00
10.	Trnovo	0,64	1,83	0,00		1,23	1,21
Ukupno		0,92	1,12	0,97	1,00	0,96	0,98

Dugoročne obaveze su smanjenje kod svih preduzeća osim kod KJKP Vodovod i kanalizacija, Rad i Park gdje su povećane u odnosu na prošlu godinu. Ukupna dugoročna razgraničenja su smanjena za 3,0% u odnosu na 2022.

Napomena: kod Preduzeća Toplane u Bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine ukupna imovina je iznosila 52.644.802 KM, a ukupne obaveze 113.036.996, tako da je ukupni kapital -60.392.194 KM..

7. Izvedeni pokazatelji poslovanja

U toku 2023. godine komunalna preduzeća (KJKP-a i JKP-a) ostvarila su prosječan prihod po zaposlenom od 111.640 KM, što je veće za 2,2% u odnosu na 2022. godinu. Najveći prihod po zaposlenom ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas (495.082 KM) i Toplane (241.739 KM), a također su i jedina preduzeća sa prihodom po zaposlenom iznad prosjeka svih KJKP i JKP.

Ispod prosjeka komunalnih preduzeća prihod po zaposlenom ostvaren je u svim ostalim preduzećima, i to u KJKP-ima: Vodovod i kanalizacija za 37,7%, Rad za 61,6%, Park za 61,8%, Pokop za 49,7%, Tržnice i pijace za 56,3%, a u JKP-ima: Vodostan za 40,2%, Komunalac za 51,9% i Trnovo 41,5%.

Prosječan rashod po zaposlenom javnih komunalnih preduzeća u 2023. godini iznosi 118.099 KM i u odnosu na 2022. godinu je veći za 5,5%. Također i ovaj pokazatelj je najveći kod KJKP-a: Sarajevogas (494.731 KM) i Toplane (236.380 KM), isti je ostvaren za 4,2 puta iznad prosjeka u Sarajevogasu, a 2,0 puta iznad prosjeka u Toplanama.

Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a - na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	KJKP i JKP	na dan	Prihod po zaposlenom u KM	Rashod po zaposlenom u KM	Dobit po zaposlenom u KM	Neto dobit po zaposlenom u KM	Gubitak po zaposlenom u KM	Efikasnost poslovanja	Rentabilnost poslovanja	Rrentabilnost kapitala	Marža profita	Koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2023.	69.581	95.645			26.064	0,727				2,97
		31.12.2022.	66.842	85.667			18.825	0,780				3,20
2.	Sarajevogas	31.12.2023.	495.082	494.731	350	350		1,001	0,002	0,002	0,001	3,31
		31.12.2022.	471.166	470.909	257	257		1,001	0,002	0,001	0,001	2,97
3.	Toplane	31.12.2023.	241.739	236.380	5.359	4.037		1,023	0,053		0,022	2,38
		31.12.2022.	234.435	221.967	12.468	10.523		1,056	0,113		0,053	2,12
4.	Rad	31.12.2023.	42.886	44.398			1.512	0,966				2,30
		31.12.2022.	41.825	41.587	238	17		1,006	0,009	0,006	0,006	1,60
5.	Park	31.12.2023.	42.617	38.268	4.349	3.698		1,114	0,410	0,119	0,102	4,02
		31.12.2022.	43.327	36.312	7.015	6.962		1,193	0,589	0,215	0,162	3,64
6.	Pokop	31.12.2023.	56.171	60.660			4.489	0,926				3,24
		31.12.2022.	59.608	57.381	2.227	2.057		1,039	0,121	0,058	0,037	4,07
7.	Tržnice i pijace	31.12.2023.	48.758	48.534	224	143		1,005	0,006	0,001	0,005	1,23
		31.12.2022.	45.312	44.127	1.186	87		1,027	0,039	0,004	0,026	1,49
8.	Vodostan	31.12.2023.	66.777	61.635	5.142	4.587		1,083	0,112	0,071	0,077	1,45
		31.12.2022.	61.491	59.973	1.518	1.353		1,025	0,038	0,023	0,025	1,53
9.	Komunalac	31.12.2023.	53.656	55.818			1.512	0,961				2,00
		31.12.2022.	56.752	57.573				0,986				2,18
10.	Trnovo	31.12.2023.	65.354	56.633	8.721	7.745		1,154	0,226	0,207	0,133	1,69
		31.12.2022.	57.313	49.022	8.291	7.330		1,169	0,266	0,211	0,145	1,84
Ukupno		31.12.2023.	111.640	118.099	1.107	899	7.565	0,945	0,021	0,004	0,008	2,77
		31.12.2022.	109.182	111.985	2.214	1.901	5.018	0,975	0,050	0,009	0,020	2,48

Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,62	0,81			3,45
2.	Sarajevogas	4,43	4,19	0,32	0,39	
3.	Toplane	2,17	2,00	4,84	4,49	
4.	Rad	0,38	0,38			0,20
5.	Park	0,38	0,32	3,93	4,12	
6.	Pokop	0,50	0,51			0,59
7.	Tržnice i pijace	0,44	0,41	0,20	0,16	
8.	Vodostan	0,60	0,52	4,65	5,10	
9.	Komunalac	0,48	0,47			0,20
10.	Trnovo	0,59	0,48	7,88	8,62	
Ukupno		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

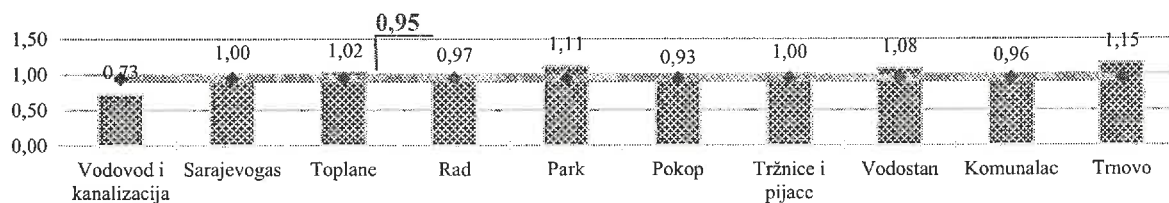
Dobit u 2023. godini ostvarila su sva KJKP-a i JKP-a osim KJKP Vodovod i kanalizacija, Rad, Pokop i JKP Komunalac. Prosječna dobit po zaposlenom u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) je 1.107 KM, što je smanjeno u odnosu na 2022. godinu za 50%.

Neto dobit ostvarila su takođe sva KJKP-a i JKP-a osim KJKP Vodovod i kanalizacija, Rad, Pokop i JKP Komunalac. Prosječna neto dobit po zaposlenom u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima je 899 KM i manja je za 52,7% u odnosu na 2022. godinu.

Gubitak u poslovanju iskazalo je preduzeće KJKP Vodovod i kanalizacija Rad, Pokop i JKP Komunalac. Prosječan gubitak po zaposlenom iznosi 7.565 KM i veći je za 50,8% nego u 2022. godini. Najveći gubitak po zaposlenom u 2023. godini je u KJKP-u Vodovod i kanalizacija i iznosi 26.064 KM te je veći za 38,5% u odnosu na 2022. godinu i 3,4 puta je veći od prosjeka KJKP-a i JKP-a. U javnim komunalnim preduzećima gubitak po zaposlenom je 6,8 puta veći od dobiti po zaposlenom.

Efikasnost poslovanja, kao pokazatelj sposobnosti postizanja rezultata, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, ukazuje da su komunalna preduzeća iznad prosjeka osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija.

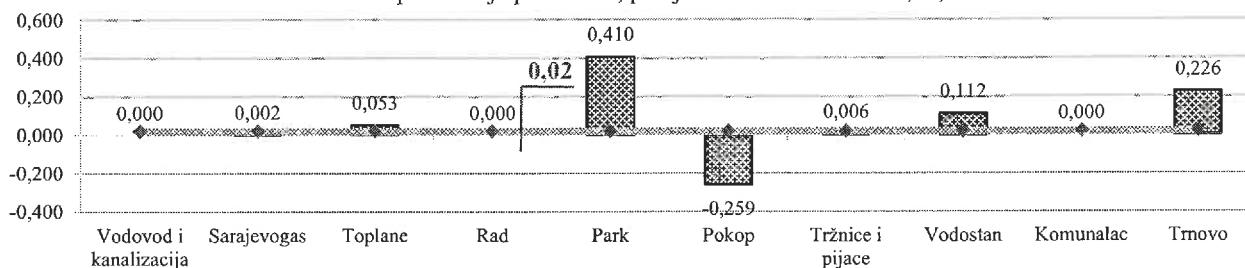
Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,95, 2023.

Graf 16.

Rentabilnost poslovanja, ekonomsko mjerilo uspješnosti poslovanja, mjerena odnosom dobiti i tekućih sredstava, najznačajnija je kod KJKP-a Park te JKP-a Trnovo.

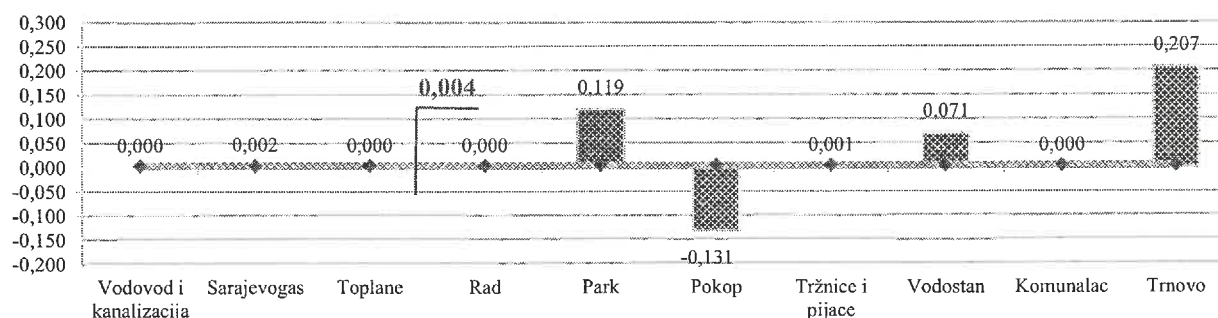
Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,02, 2023.

Graf 17.

Rentabilnost vlastitog kapitala, kao odnos dobiti i uloženog kapitala, značajna je kod JKP-a Trnovo i KJKP-a Park.

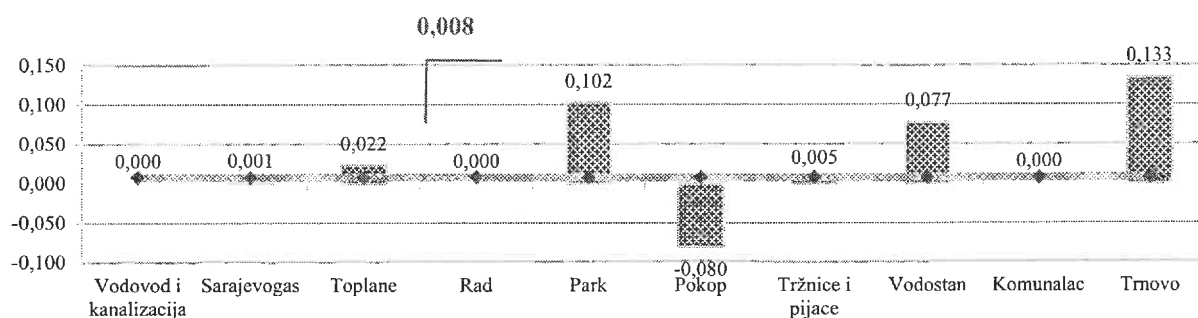
Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,004, 2023.

Graf 18.

Marža profita kao pokazatelj udjela dobiti u ukupnim prihodima, ukazuje koliko se u komunalnim preduzećima koja iskazuju dobit, na jednu KM prihoda prosječno ostvaruje dobit. Najveću dobit po jedinici prihoda ostvaruje JKP Trnovo i KJKP-a Park.

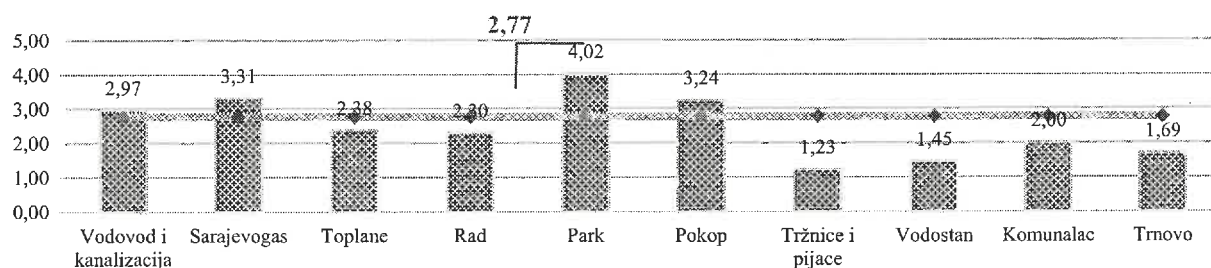
Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,008, 2023.

Graf 19.

Koeficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, najveći je kod KJKP-a Park. Mjeri se odnosom prihoda i prosječno angažovanih obrtnih sredstava.

Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,77, 2023.

Graf 20.

Rezime

- Komunalna preduzeća u Kantonu Sarajevo u 2022. godini ostvarila su **ukupne prihode** od 363.389.346 KM koji je veći za 1,0% od ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Prihod od osnovne aktivnosti iznosi 326.410.643 KM i veći je za 0,5% u odnosu na 2021. godinu i učestvuje sa 89,8 % u ukupnom prihodu.

- Ostvareni **ukupni rashodi** iznose 384.412.034 KM i veći su za 4,2% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2022. godine. Materijalni troškovi i usluge iznose 92.137.008 KM i manji su za 54,3% u odnosu na 2022. godinu, a učestvuju sa 23,9% u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih iznose 107.591.670 KM i veći su za 8,8% u odnosu na 2022. godinu, a učestvuju sa 27,9 % u ukupnim rashodima.

- **Dobit** u poslovanju ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas, Toplane, Park, Tržnice i pijace, JKP Trnovo te Vodostan Ilijaš u ukupnom iznosu od 3.602.536 KM i manja je za 50,6% u odnosu na prethodnu godinu. Neto dobit u 2023. godini osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija, Rad, Pokop i JKP Komunalac ostvarila su ostala kantonalna javna komunalna preduzećau ukupnom iznosu 2.925.020 KM i manja je za 53,3% u odnosu na prethodnu godinu.

- **Gubitak** u 2023. godini ostvarilo je KJKP Vodovod i kanalizacija, Rad, Pokop i JKP Komunalac u iznosu od 24.625.224 KM i veća je za 48,8% u odnosu na ostvareni gubitak na dan 31.12.2022. godine.

- **Cijene** komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat.

- U toku 2023. godine javnim komunalnim preduzećima doznačena su **sredstava iz Budžeta Kantona** u iznosu od 27.818.874 KM i manja su za 23,9% u odnosu na prethodnu godinu. Najveća sredstva doznačena su KJKP Park u iznosu od 8.460.247 KM i Rad 7.885.000 KM.

- Realizovana investiciona ulaganja u **komunalnu infrastrukturu** u 2023. godini, prema podacima komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a) iznosila su 17.983.828 KM i manja su za 19,0% u odnosu na prethodnu godinu. Ostvarene investicije u građevinske objekte iznose 42,14%, u opremu 50,07% i u ostalo 7,80%.

- U toku 2023. godine u komunalnim preduzećima bilo je ukupno 3.179 **zaposlenih** na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za 3,8%.

- **Prosječna plaća** u komunalnim preduzećima u 2023. godini je iznosila 1.365 KM na temelju sati rada i veća je za 6,8% u odnosu na prethodnu godinu, a manja je za 12,4% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2022. godinu koja iznosi 1.558 KM.

- Kretanje plaća treba da prati organizaciju preduzeća, efikasnost, produktivnost, ekonomičnost u poslovanju, a ne samo primjenu kolektivnog ugovora u komunalnim djelatnostima u djelu koji se odnosi na plaće (pogotovo u današnjoj društveno-ekonomskoj i socijalnoj situaciji u KS i zemlji).

- Na dan 31.12.2023. godine prema **kvalifikacionoj strukturi** zaposlenih, radnici sa srednjom spremom čine 35,5%, kvalifikovani radnici čine 19,9%, radnici sa visokom i višom spremom 15,6%, a 22,1% iznosi učešće zaposlenih sa nižim kvalifikacijama (NSS, PK i NK).

- **Masa neto plaća i naknada** u ukupnim rashodima iznosi 50.063.295 KM i veća je za 2,8% u odnosu na prethodnu godinu, a učešće u ukupnim rashodima iznosi 13,5%.

- **Ukupna poslovna sredstva (aktiva)** javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2023. godine iznose 1.207.906.651 KM što predstavlja smanjenje od 2,3% u odnosu na 31.12.2022. godine. U imovini komunalnih preduzeća najviše učestvuju građevinski objekti sa 61,6%. U strukturi **izvora sredstava** dominira kapital sa 63,4 %.

- **Izvedeni pokazatelji** poslovanja komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a), ukazuju na to da je u 2023. godini ostvaren prosječan prihod po zaposlenom od 111.640 KM, prosječan rashod po zaposlenom 118.099 KM, prosječna dobit po zaposlenom 1.107 KM, prosječna neto dobit po zaposlenom 899 KM i prosječan gubitak po zaposlenom 7.565 KM. Prosječna stopa efikasnosti je manja od 1, što ukazuje na veoma nisku racionalnost upotrebe raspoloživih resursa. Rentabilnost poslovanja, koje je u svim preduzećima manje od 1, pokazuje na neuspješnost u poslovanju preduzeća.

ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I
JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA SARAJEVO ZA 2023. GODINU

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „VODOVOD I KANALIZACIJA”

adresa	Jaroslava Černija br. 8
telefon	237-655; 440-658

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	58.587.228
rashodi (u KM)	80.533.232
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	21.946.004
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	842
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.255
poslovna sredstva (u KM)	771.942.550
tekuća sredstva (u KM)	19.747.407
stalna sredstva (u KM)	752.195.143
kapital (u KM)	617.252.382

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	69.581
rashodi po zaposlenom (u KM)	95.645
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM))	
gubitak po zaposlenom (u KM)	26.064
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,727
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,97

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „SARAJEVOGAS”

adresa	Trg Fadile Odžaković Žute br. 4
telefon	445-120 445-525

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	144.068.754
rashodi (u KM)	143.966.855
dobit u poslovanju (u KM)	101.899
neto dobit (u KM)	101.899
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	295
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.747
poslovna sredstva (u KM)	156.754.694
tekuća sredstva (u KM)	43.480.574
stalna sredstva (u KM)	113.274.120
kapital (u KM)	62.634.491

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	495.082
rashodi po zaposlenom (u KM)	494.731
dobit po zaposlenom (u KM)	350
neto dobit po zaposlenom (u KM)	350
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,001
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,002
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,002
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,001
marža profita (neto dobit/prihod).	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,31

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „TOPLANE”

adresa	Semira Frašte br. 22
telefon	450-030; 450-527

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi u KM	78.081.715
rashodi (u KM)	76.350.838
dobit u poslovanju (u KM)	1.730.877
neto dobit (u KM)	1.303.937
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	322
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.697
poslovna sredstva (u KM)	113.036.996
tekuća sredstva (u KM)	32.850.365
stalna sredstva (u KM)	80.186.631
kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	241.739
rashodi po zaposlenom (u KM)	236.380
dobit po zaposlenom (u KM)	5.359
neto dobit po zaposlenom (u KM)	4.037
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,023
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,053
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,022
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,38

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „RAD”

adresa	Paromlinska br. 57
telefon	647-879; 656-812

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi(u KM)	45.973.948
rashodi (u KM)	47.595.085
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	1.621.137
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.071
prosječna plaća (na temelju sati rada u u KM))	1.210
poslovna sredstva (u KM)	84.424.516
tekuća sredstva (u KM)	20.024.807
stalna sredstva (u KM)	80.186.631
kapital (u KM)	36.647.748

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM))	42.886
rashodi po zaposlenom (u KM)	44.398
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom ((u KM)	1.512
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,966
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,009
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,006
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,006
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,30

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „PARK”

adresa	Podgaj br. 6
telefon	471-176; 214-164

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	12.870.239
rashodi (u KM)	11.556.880
dobit u poslovanju (u KM)	1.313.359
neto dobit (u KM)	1.116.877
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	210
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.526
poslovna sredstva (u KM)	16.269.028
tekuća sredstva (u KM)	3.204.720
stalna sredstva (u KM)	12.782.278
kapital (u KM)	10.990.724

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	42.617
rashodi po zaposlenom (u KM)	38.268
dobit po zaposlenom (u KM)	4.349
neto dobit po zaposlenom (u KM)	3.698
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,114
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,410
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,119
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,102
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	4,02

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „POKOP”

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 38
telefon	535-170; 446-137

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	10.616.280
rashodi (u KM)	11.464.657
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	848.377
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	194
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.530
poslovna sredstva (u KM)	25.145.813
tekuća sredstva (u KM)	3.272.125
stalna sredstva (u KM)	21.873.688
kapital (u KM)	6.463.334

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	56.171
rashodi po zaposlenom (u KM)	60.660
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom (u KM)	4.489
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,926
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,24

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „TRŽNICE I PIJACE”

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 4a
telefon	205-549

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	3.413.082
rashodi (u KM)	3.397.378
dobit u poslovanju (u KM)	15.704
neto dobit (u KM)	10.026
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	80
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.350
poslovna sredstva (u KM)	22.262.669
tekuća sredstva (u KM)	2.780.580
stalna sredstva (u KM)	19.482.089
kapital (u KM)	21.926.188

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	48.758
rashodi po zaposlenom (u KM)	48.534
dobit po zaposlenom (u KM)	224
neto dobit po zaposlenom (u KM)	143
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,005
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,006
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,001
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,005
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1.23

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „VODOSTAN”

adresa	126. brigade br. 60, Ilijaš
telefon	400-024 400-740

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	3.004.980
rashodi (u KM)	2.773.581
dobit u poslovanju (u KM)	231.399
neto dobit (u KM)	206.395
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	46
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.253
poslovna sredstva (u KM)	7.386.950
tekuća sredstva (u KM)	2.066.193
stalna sredstva (u KM)	5.320.757
kapital (u KM)	3.273.722

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	66.777
rashodi po zaposlenom (u KM)	61.635
dobit po zaposlenom (u KM)	5.142
neto dobit po zaposlenom (u KM)	4.587
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,083
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,112
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,071
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,077
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,45

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „KOMUNALAC”

adresa	Žunovačka br. 4, Hadžići
telefon	420-346 420-192

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	5.204.634
rashodi (u KM)	5.414.340
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	209.706
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	97
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.209
poslovna sredstva (u KM)	9.831.042
tekuća sredstva (u KM)	2.602.158
stalna sredstva (u KM)	7.228.884
kapital (u KM)	5.972.567

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	53.656
rashodi po zaposlenom (u KM)	55.818
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom (u KM)	1.512
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,961
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeffcijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,00

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „TRNOVO”

adresa	Bare br. 30, Trnovo
telefon	438-226

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	1.568.486
rashodi (u KM)	1.359.188
dobit u poslovanju (u KM)	209.298
neto dobit (u KM)	185.886
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	22
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.097
poslovna sredstva (u KM)	1.134.423
tekuća sredstva (u KM)	926.506
stalna sredstva (u KM)	207.917
kapital (u KM)	1.011.624

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	65.354
rashodi po zaposlenom (u KM)	56.633
dobit po zaposlenom (u KM)	8.721
neto dobit po zaposlenom (u KM)	7.745
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,154
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,226
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,207
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	
marža profita (dobit/prihod)	0,133
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,69

**JAVNA KOMUNALNA PREDUZEĆA
(KJKP I JKP)**

broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	363.389.346
rashodi (u KM)	384.412.034
dobit u poslovanju (u KM)	3.602.536
neto dobit (u KM)	2.925.020
gubitak (u KM)	24.625.224
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.179
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM)	1.365
poslovna sredstva (u KM)	1.207.906.651
tekuća sredstva (u KM)	130.955.435
stalna sredstva (u KM)	1.076.951.216
kapital (u KM)	766.172.780

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	111.640
rashodi po zaposlenom (u KM)	118.099
dobit po zaposlenom (u KM)	1.107
neto dobit po zaposlenom (u KM)	899
gubitak po zaposlenom (u KM)	7.565
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,945
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,028
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,022
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,005
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,004
marža profita (dobit/prihod)	0,010
marža profita (neto dobit/prihod)	0,008
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,77

KORIŠTENI IZVORI

1. KJPK „Vodovod i kanalizacija“ (2023):

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2023. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2023. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2023. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Struktura gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Strukturu cijene usluge i prijedlog cijene sa strukturom
Prijedlog izvještaja o poslovanju preduzeća za 2023. godine (još nije razmatran od strane organa upravljanja preduzeća).

2. KJPK „Sarajevogas“ (2023):

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2023. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2023. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2023. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2023. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Sanacija gubitka program
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene i prijedlog ekonomske cijene usluga

3. KJKP „Toplane“ Sarajevo (2023):

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2023. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2023. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2023. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Finansijski izvještaj o poslovanju za 2023. godinu
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Program sanacije gubitka
Problematika poslovanja i Program mjera za sanaciju
Struktura cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene

4. KJKP „Park“ Sarajevo (2023):

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2023. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2023. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2023. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2023. godina

5. KJKP „Pokop“ Sarajevo (2023):

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2023. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2023. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2023. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2023. godina
Analiza problematike poslovanja sa prijedlogom mjera

6. KJKP „Tržnice i pijace“ (2023):

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2023. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2023. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2023. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2023. godina
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene usluge

7. KJKP „Rad“ (2023):

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2023. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2023. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2023. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2023. godina
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

8. JKP „Komunalac“ Hadžići (2023):

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2023. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2023. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2023. godina
Struktura gubitka i program sanacije gubit
Prijedlog mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene

9. JKP „Vodostan“ Ilijaš (2023):

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2023. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2023. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2023. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Program sanacije gubitka
Program za unaprijeđenje poslovanja
Prijedlog ekonomske cijene i tarifnog sistema

10. JKP „Trnovo“ Trnovo (2023):

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2023. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2023. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Podaci o doznačenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2023. godinu.

11. Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo (2023):

Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća u 2022. godini.

ZAKON

O JAVNIM PODUZEĆIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

1. Predmet Zakona i definicije

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju određena pitanja upravljanja i poslovanja u javnim poduzećima.

Članak 2.

(1) Javno poduzeće, u smislu ovoga Zakona, je poduzeće (pravna osoba upisana u sudski registar kao gospodarsko društvo, odnosno javno poduzeće definirano kao takvo posebnim propisom) koje obavlja djelatnosti od javnoga društvenoga interesa (energetika, komunikacije, komunalne djelatnosti, upravljanje javnim dobrima i druge djelatnosti od javnoga društvenoga interesa) koje upošljava najmanje 50 djelatnika, kao i poduzeće u kome općina, grad, kanton ili Federacija Bosne i Hercegovine ima udio u vlasništvu u iznosu od najmanje 50% plus jedna dionica, odnosno udio neovisno o tome kojom se djelatnošću bavi.

(2) Djelatnosti od javnoga društvenoga interesa utvrđuju općina, kanton i Federacija Bosne i Hercegovine, svatko u okviru svojih nadležnosti.

Članak 3.

Javna poduzeća iz članka 2. ovoga Zakona mogu se organizirati u obliku dioničkoga društva ili društva s ograničenom odgovornošću.

Članak 4.

U ovome Zakonu primjenjuju se sljedeće definicije:

"poslovne tajne" uključuju sve informacije koje se odnose na poslovanje javnoga poduzeća koje mogu biti od koristi za konkurente, kako su primjerice: proizvodni proces, inženjerski i tehnički projekti i nacrti, specifikacije proizvoda, liste klijenata, poslovna strategija te informacije u svezi s financijama, prodajom i promidžbom;

"interna kontrola" je postupak koga provode nadzorni odbor, uprava i uposlenici s ciljem pružanja prihvatljiva jamstva glede postizanja ciljeva u sljedećim kategorijama: učinkovitost i ekonomičnost postupaka, pouzdanost financijskog izvješćivanja i postupanje sukladno zakonima i propisima koji su na snazi;

"postupak nabavke" je odgovarajući postupak za dodjelu ugovora dobavljaču, sukladno vrijedećim propisima o nabavci;

"povezana osoba" je svaki uposlenik javnoga poduzeća, uključujući i pojedince i zastupnike koje javno poduzeće imenuje za obavljanje određenih djelatnosti, svaki član nadzornoga odbora i odbora za reviziju, svako javno poduzeće ili pojedinac u čijem je posrednom ili neposrednom vlasništvu najmanje 10% od ukupnoga iznosa glasačkih prava javnoga poduzeća;

"odgovorna osoba" je svaka osoba kojoj se zakonom ili statutom javnoga poduzeća dodjeljuje nadležnost za konkretan posao ili zadatak, odnosno svaka osoba za koju se s razlogom može kazati da takva nadležnost potpada pod odredbe njezina ugovora o radu ili u djelokrug njezinih poslova u javnome poduzeću;

"revidiranje" je analiziranje izvješća ili situacije te u roku od 15 dana podnošenje prijedloga relevantnih pisanih korektivnih strategija upravi, radi otklanjanja mogućih i stvarnih nezakonitosti, neučinkovitosti, gubitaka i izdataka;

"nadziranje ili nadzor" je detaljno i sustavno nadgledanje izvršenja bilo kojega posla ili zadatac odgovorne osobe ili druge djelatosti javnoga poduzeća. Cilj je nadzora otkriti i nadležnim tijelima prijaviti moguću prijevaru ili drugo nezakonito djelovanje, te pokrenuti postupak za stegovnim kažnjavanjem i otpuštanjem odgovornih osoba koje su počinile prekršaj u svezi s tim zadacima i poslovima;

"nerasporedene pričuve" su račun dioničke premije, pričuva iz otkupa kapitala i svaka pričuva čija je raspodjela javnome poduzeću zabranjena iz drugih razloga, primjerice - na temelju posebnoga zakona koji se primjenjuje na društva te vrste ili uvjetima iz statuta javnoga poduzeća.

2. Upravljanje

Članak 5.

Tijela javnoga poduzeća su:

- skupština,
- nadzorni odbor,
- uprava (menadžment), kao organi upravljanja i
- odbor za reviziju.

2.1. Skupština

Članak 6.

(1) Pored odluka utvrđenih Zakonom o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02 i 29/03) skupština donosi odluke i o sljedećemu:

- a) poslovniku ili poslovniciama, na temelju prijedloga nadzornoga odbora;
- b) etičnome kodeksu, na temelju prijedloga nadzornoga odbora;
- c) planu poslovanja, odnosno revidiranom planu poslovanja prema članku 23.

(2) Skupština podnosi općinskom vijeću, skupštini kantona, odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvješća o radu i poslovanju javnih poduzeća najmanje jednom godišnje.

2.2. Nadzorni odbor

Članak 7.

Prilikom imenovanja članova nadzornoga odbora primjenjuju se odredbe Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/03) i odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 13/02).

Članak 8.

Pored nadležnosti utvrđenih u Zakonu o gospodarskim društvima, nadzorni odbor ima i sljedeće nadležnosti:

- a) nadzire rad uprave;
- b) priprema poslovnike i predlaže ih skupštini;

Na osnovu čl. 113. i 223. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" - Novi prečišćen tekst, broj 25/10 i br. 14/11, 19/11 i 7/12), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 21.09.2012. godine, povodom razmatranja prijedloga za glasanje o nepovjerenju Vladi Kantona Sarajevo, donijela je slijedeću

ODLUKU

I

Skupština Kantona Sarajevo, je većinom glasova od izabranih poslanika/zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo, izglasala Odluku o nepovjerenju Vlade Kantona Sarajevo.

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-05-25684/12
21. septembra 2012. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Skupštine Kantona Sarajevo
Prof. dr. Mirjana Malić, s. r.

Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo

Na osnovu člana 172, 175. i 176. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 25/10, 14/11, 19/11, 7/12, 26/12) Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo na sjednici od 17.09.2012. godine, utvrdila je Drugi novi prečišćeni tekst Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo.

Drugi novi prečišćeni tekst Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo obuhvata Poslovnik Skupštine Kantona Sarajevo-Novu prečišćeni tekst ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 25/10), Odluku o dopuni Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 19/11, 7/12, 26/12) u kojima je označen dan stupanja na snagu tih odluka.

Broj 01-05-24830/12
17. septembra 2012. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Zakonodavno-pravne komisije
Amir Zukić, s. r.

POSLOVNIK

SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

DRUGI NOVI PREČIŠĆENI TEKST

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Skupština Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Skupština) konstituiše se, organizuje i radi u skladu sa Ustavom, zakonom i Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo.

Član 2.

Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Poslovnik) uređuju se:

- konstituisanje i unutrašnja organizacija Skupštine;
- način rada Skupštine;
- dužnosti i prava poslanika/zastupnika u Skupštini;
- javnost rada Skupštine;
- akta Skupštine;
- izbori, imenovanja, potvrđivanja, smjenjivanja i razrješenja iz nadležnosti Skupštine;
- odnos Skupštine prema Vladi (u daljem tekstu: Vlada);

- odnos Skupštine prema političkim strankama i udruženjima građana;
- saradnja sa Gradskim vijećem i Domom naroda Parlamenta Federacije BiH;
- saradnja Skupštine sa općinskim vijećima; i
- druga pitanja od značaja za rad Skupštine.

Član 3.

Ako neko pitanje organizacije i rada Skupštine nije uređeno Poslovnikom, uređiće se zaključkom Skupštine, na sjednici.

Zaključak iz prethodnog stava primjenjuje se od dana donošenja.

Zaključak iz stava 1. ovog člana ne može biti u suprotnosti sa načelima i odredbama Poslovnika.

Član 4.

Sjedište Skupštine je u Sarajevu, Ulica Reisa Džemaludina Čauševića broj 1.

Član 5.

Skupština ima pečat u skladu sa zakonom.

O čuvanju i upotrebi pečata stara se sekretar Skupštine.

II - KONSTITUISANJE I UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA SKUPŠTINE

Konstituisanje Skupštine

Član 6.

Skupština je jednodomna i čine je poslanici/zastupnici čiji je broj utvrđen Ustavom Kantona i zakonom (u smislu ovog poslovnika, "poslanik/zastupnik" podrazumijeva osobe oba spola).

Član 7.

Prva sjednica Skupštine saziva se najkasnije 10 dana nakon što nadležni organ potvrdi, ovjeri i objavi izborne rezultate.

Prvu sjednicu Skupštine saziva predsjedavajući Skupštine iz prethodnog saziva i predsjedava sjednicom Skupštine do izbora predsjedavajućeg u novom sazivu.

Ukoliko je predsjedavajući Skupštine spriječen, prvu sjednicu saziva jedan od njegovih zamjenika iz prethodnog saziva.

Ukoliko su i zamjenici spriječeni da sazovu prvu sjednicu Skupštine, sjednicu saziva najstariji izabrani poslanik/zastupnik u novom sazivu, odnosno onaj poslanik/zastupnik koga za sazivanje ovlasti jedna trećina novoizabranih poslanika/zastupnika.

Član 8.

Predsjedavajući prve sjednice Skupštine predočava Skupštini izvještaj Izborne komisije BiH o ovjeri mandata osobama koje su dobile poslanički/zastupnički mandat.

Poslanici preuzimaju dužnost zajedničkim davanjem i pojedinačnim potpisivanjem svečane izjave, koja glasi:

"Svečano izjavljujem da ću povjerenu dužnost obavljati savjesno, pridržavati se Ustava i zakona Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo, zalagati se za ljudska prava i slobode i da ću u svim prilikama štiti interese Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo i ravnopravnost naroda i građana koji u njima žive."

Procedura iz st. 1. i 2. ovog člana odnosi se i na poslanike/zastupnike sa naknadno dodijeljenim mandatima.

sjednice radnog tijela, mjesečni paušal će mu se umanjiti za 10% po izostanku.

Za realizaciju stavova 2, 3. i 4. nadležna je Komisija za izbor imenovanja i administrativna pitanja.

Član 106.

Poslanik/zastupnik ima pravo i dužnost da:

- pokreće inicijative za donošenje odluka i zakona u nadležnosti Skupštine;
- da pokreće inicijative za donošenje drugih akata u nadležnosti Skupštine;
- da pokreće rasprave o pitanjima koja su u nadležnosti Skupštine; i
- da u roku predviđenom ovim poslovnikom dobije sve informacije i materijale vezane za rad Skupštine i njenih tijela.

Član 107.

Poslanik/zastupnik ima pravo na novčanu naknadu za svoj rad u Skupštini, te naknadu materijalnih troškova, u skladu sa zakonom.

Član 108.

Poslanik/zastupnik uživa imunitet za svoj rad u Skupštini, u skladu sa odredbama Zakona o imunitetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 109.

Poslaniku/zastupniku prestaje mandat na način propisan Izbornim zakonom BiH.

V - JAVNOST RADA SKUPŠTINE

Član 110.

Rad Skupštine je javan.

Skupština obezbjeđuje javnost rada blagovremenim, potpunim i objektivnim informisanjem javnosti o svom radu.

Član 111.

Skupština obezbjeđuje svim sredstvima javnog informisanja, pod jednakim uslovima, pristup informacijama kojima raspolaže, omogućava pristup skupštinskim materijalima, izdaje službena saopštenja i organizuje konferencije za štampu.

Pristup informacijama iz prethodnog stava može biti uskraćen samo ako one predstavljaju državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu na način propisan zakonom ili drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 112.

Građanima i predstavnicima sredstava javnog informisanja omogućava se slobodan pristup sjednicama Skupštine u za njih posebno rezervisanom prostoru, kako to utvrdi Kolegij i u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 113.

Sjednica ili dio sjednice na kojoj se razmatraju pitanja regulisana stavom 2. člana 111. biće održana bez prisustva sredstava javnog informisanja i zatvorena za javnost.

U slučaju iz prethodnog stava, predsjedavajući je dužan javnosti obrazložiti razloge zatvaranja sjednice Skupštine.

Član 114.

Sjednice komisija Skupštine u pravilu su otvorene za javnost.

Izuzetno, sjednice ili dijelovi sjednica komisija mogu biti zatvoreni za javnost ako se odnose na razmatranje pitanja ili saslušanja vezana za rad predstavnika organa vlasti, stručnjaka ili poslanika/zastupnika posebnih socijalnih interesa.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, predstavnicima sredstava javnog informisanja i građanima biće omogućeno prisustvovanje u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 115.

Gost na sjednicama Skupštine ima pravo da:

- učestvuje u radu Skupštine i u raspravi pred Skupštinom prema odobrenju Kolegija;
- iznosi ekspertsko mišljenje na osnovu odobrenja Kolegija; i
- daje prijedloge Skupštini za rješavanje određenih pitanja na osnovu poziva Skupštine.

Izuzetno, ukoliko se ukaže hitna potreba da gost učestvuje u radu i raspravi pred Skupštinom, Skupština može na sjednici odlučiti da mu se da riječ.

Član 116.

Sekretar Skupštine dužan je organizovati rad Službe Skupštine na način koji omogućava da se brzo i efikasno obrade svi zahtjevi koji su Skupštini upućeni po osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

VI - AKTA SKUPŠTINE

Opće odredbe o aktima

Član 117.

Skupština donosi Ustav, zakone, budžet i izvještaj o izvršenju budžeta, prostorni plan Kantona, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta.

Član 118.

Kad Skupština vrši izmjene ili dopune općih akata Skupštine, zakon mijenja ili dopunjuje zakonom, a ostale opće akte, osim zaključka, odlukom.

Zaključak se mijenja ili dopunjuje zaključkom.

Autentično tumačenje se ne može mijenjati ili dopunjavati.

Član 119.

Odluka je skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova.

Odlukom se odlučuje i o drugim pravima i obavezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim općim aktom ili ovim poslovnikom određeno.

Član 120.

Zaključkom Skupština odlučuje o svom radu i o radu radnih tijela Skupštine i Službe Skupštine.

Zaključkom Skupština može zauzeti stav o pitanju koje je razmatrala, uključujući utvrđivanje obaveza za Vladu i kantonalne organe uprave u pogledu pripreme zakona ili drugih propisa i općih akata ili vršenja drugih poslova iz njihovog djelokruga.

Radna tijela Skupštine donose zaključke iz svog domena rada.

Član 121.

Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu.

Član 122.

Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim oblastima iz djelokruga Skupštine.

SLUŽBENE NOVINE

KANTONA SARAJEVO

Godina I - Broj 1

Ponedjeljak, 11. marta 1996.
SARAJEVO

Za svaki broj
se pojedinačno određuje
cijena

Na osnovu članova V-1.4. i IX-3(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/94), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 11. marta 1996. godine, donosi

USTAV KANTONA SARAJEVO

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Sadržaj

Ovim Ustavom uređuju se organizacija i status Kantona Sarajevo (dalje: Kanton), njegove nadležnosti i struktura vlasti.

Član 2.

Uspostavljanje Kantona

Područje grada Sarajeva koje je razgraničenjem između entiteta u Bosni i Hercegovini izvršenim Mirovnim sporazumom za Bosnu i Hercegovinu potpisanim u Parizu 14. decembra/prosinca 1995. godine (dalje: Mirovni sporazum) pripalo Federaciji Bosni i Hercegovini (dalje: Federacija), organizira se kao kanton sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu.

Član 3.

Naziv i sjedište Kantona

Službeni naziv Kantona je: Kanton Sarajevo.
Sjedište Kantona je u Sarajevu.

Član 4.

Teritorij Kantona

Teritorij Kantona obuhvata područja općina Centar Sarajevo, Hadžići, Ilidža, Ilijaš, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Trnovo i Vogošća, kako je to utvrđeno Mirovnim sporazumom. Ovaj teritorij se blije utvrđuje posebnim propisom Skupštine Kantona (dalje: Skupština) sukladno federalnim zakonima.

U slučaju izmjena teritorija Kantona odvajanjem dijelova teritorije radi pripajanja kantonima ili pripajanjem dijelova drugih kantona ovom Kantonu, Skupština daje svoje prethodno mišljenje, a radi njegove potvrde može zatražiti i lično i izjašnjavanje građana sa područja Kantona na neki od propisanih načina.

Član 5.

Službeni obilježja Kantona

Kanton ima grb, zastavu, himnu/svečanu pjesmu i pečat, kao i druga obilježja o kojima odluči Skupština.

Službeni obilježja Kantona upotrebljavat će se samostalno ili zajedno sa službenim obilježjima Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim propisima i propisima Kantona.

Za prihvatanje službenih obilježja iz prethodnog stava u Skupštini potrebna je kvalifikovana većina ukupnog broja poslanika.

Član 6.

Odnos prema Bosni i Hercegovini i Federaciji

Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim ustavima.

Organi vlasti u Kantonu su dužni obezbijediti punu zaštitu interesa Bosne i Hercegovine i Federacije u njihovom glavnom gradu. Oni ne mogu donositi bilo kakve

- d) komunikacijska i transportna infrastruktura;
- e) socijalna politika;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu;
- g) imigracija i azil;
- h) turizam;
- i) korištenje prirodnih bogatstava.

Član 14.

Vršenje nadležnosti

Svoje nadležnosti Kanton izvršava donošenjem sopstvenih propisa i primjenom propisa Bosne i Hercegovine i Federacije.

Nadležnosti iz člana 13. ovog Ustava Kanton vrši u okviru dogovorenog sa federalnim vlastima. U slučaju da takav dogovor ne postoji te nadležnosti će Kanton vršiti cjelovito i samostalno.

Član 15.

Prenosjenje nadležnosti

Svoje nadležnosti iz oblasti obrazovanja, kulture, turizma, lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, radija i televizije Kanton može prenositi na općine u svom sastavu. Ove nadležnosti će se obavezno prenositi na one općine u kojima većinsko stanovništvo prema nacionalnoj strukturi nije stanovništvo koje čini većinu i na području cijelog Kantona.

Kanton može i neke od svojih nadležnosti prenijeti na federalne vlasti, ukoliko bi se na taj način obezbijedilo njihovo efikasnije i racionalnije vršenje.

Odluku o prenošenju nadležnosti u smislu ovog člana donosi Skupština.

IV - STRUKTURA VLASTI

A) ZAKONODAVNA VLAST

Član 16.

Opća odredba

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona.

Član 17.

Sastav Skupštine

Skupština je jednodomno predstavničko tijelo sastavljeno od 45 (četrdesetpet) poslanika. Poslanici se biraju tajnim glasanjem na neposrednim izborima na cijelom području Kantona.

Prilikom izbora poslanika obezbjeđuje se odgovarajuća zastupljenost predstavnika Bošnjaka, Hrvata i ostalih naroda proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva na području Kantona.

Izbor poslanika u Skupštini provodi se sukladno federalnim izbornim propisima, s tim što izbore raspisuje i provodi Skupština.

Mandat poslanika u Skupštini traje 2 (dvije) godine.

Član 18.

Nadležnosti Skupštine

Skupština Kantona:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;
- b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;
- c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;
- e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;
- f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadležnosti;
- g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;
- j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;
- k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;
- l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;
- m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabраних poslanika.

Skupština zasijeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovnikom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovnikom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili kažnjen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadležnosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

upisanim u zk. uložak broj 2763 K.O. SP_CRNOTINA sa pravom vlasništva KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo sa dijelom 1/1.

II

Daje se saglasnost Kantonalnom javnom komunalnom preduzeću "Toplane - Sarajevo" d.o.o. Sarajevo da radi obezbjeđenja kredita iz tačke I ove Odluke koje će KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo zaključiti sa UNION bankom d.d. Sarajevo može u svojstvu sudužnika potpisati kredit kod UNION banke d.d Sarajevo.

III

Ovlašćuje se Muhamed Kozadra vršilac funkcije premijera Kantona Sarajevo da u ime Vlade Kantona Sarajevo potpiše Sporazum o međusobnim obavezama za obezbjeđenje sredstava za vraćanje kredita namijenjenog za sprečavanje obustave isporuke prirodnog gasa Kantonu Sarajevo.

IV

Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo da odobrena sredstva iz tačke I ove Odluke planira u Budžetu Kantona Sarajevo za 2015., 2016., 2017. i 2018. godinu.

V

Zadužuje se Preduzeće da Skupštini Kantona Sarajevo nakon kreditnog zaduženja kod komercijalne banke od odobrenog iznosa iz tačke I ove odluke, namijenjenog za sprečavanje obustave isporuke prirodnog gasa za Kanton Sarajevo, dostavi detaljan izvještaj o utrošku kreditnih sredstava sa kompletnom pratećom dokumentacijom.

VI

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-02-23828/14
03. septembra 2014. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Skupštine Kantona Sarajevo
Prof. dr. Mirjana Malić, s. r.

Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo

Na osnovu člana 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13) i člana 181. stav 1. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo obuhvata: Zakon o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 24/03-Prečišćeni tekst) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05-22971-1/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvačić, s. r.

ZAKON

O VLADI KANTONA SARAJEVO

(Novi prečišćeni tekst)

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se sastav i organizacija, kao i druga pitanja od značaja za rad Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada Kantona).

Član 2.

Vlada Kantona je izvršna vlast Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), u skladu sa Ustavom.

Član 3.

Vlada Kantona vrši svoja prava i dužnosti na osnovu i u okviru Ustava i ovog zakona.

Član 4.

Sjedište Vlade Kantona je u Sarajevu.

Član 5.

Vlada Kantona donosi poslovnik o radu kojim se uređuje: organizacija i način rada, postupak i način zakazivanja sjednice; dostavljanje i forma materijala za razmatranje, utvrđivanje prijedloga zaključaka i drugih akata; postupak razmatranja materijala; način ravnopravne upotrebe jezika i pisma konstitutivnih naroda u pripremi i izradi pisanih materijala; način izvršavanja zaključaka; prenošenje ovlaštenja i druga poslovnička pitanja.

Član 6.

Vlada Kantona raspolaže imovinom u vlasništvu Kantona u okviru ovlaštenja koja joj Skupština Kantona prenese posebnim propisom.

II - SASTAV I ORGANIZACIJA VLADE KANTONA

Član 7.

Vladu Kantona čine premijer Kantona (u daljem tekstu: premijer) i 12 ministara.

Član 8.

U slučaju privremene spriječenosti premijera, funkciju premijera vrši član Vlade kojeg odredi premijer.

U slučaju privremene spriječenosti premijera duže od 30 dana, funkciju premijera vrši član Vlade kojeg odredi predsjedavajući Skupštine Kantona, u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg Skupštine Kantona.

U slučaju da mjesto premijera ostane upražnjeno, kandidat za premijera se imenuje u roku od 30 dana od dana kada je mjesto premijera ostalo upražnjeno, na način utvrđen ustavom, do kada funkciju premijera obavlja član Vlade Kantona kojeg odredi predsjedavajući Skupštine Kantona, u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg Skupštine Kantona.

S danom imenovanja kandidata za premijera smatra se da su dosadašnji članovi Vlade u ostavci, koja stupa na snagu danom potvrđivanja imenovanja Vlade u novom sazivu.

Do potvrđivanja imenovanja Vlade u novom sazivu dosadašnji članovi Vlade nastavljaju s obavljanjem funkcije članova Vlade i ministara ministarstava.

Potvrđivanje Vlade u novom sazivu obaviti će se u roku od 30 dana od dana imenovanja kandidata za premijera.

Član 9.

U slučaju privremene spriječenosti člana Vlade, kada se razmatraju materijali iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi odsutni član Vlade, sjednicama Vlade prisustvuje sekretar tog ministarstva, bez prava glasa.

U slučaju privremene spriječenosti člana Vlade duže od 30 dana, funkciju ministra ministarstva kojim rukovodi odsutni ministar vrši član Vlade kojeg odredi premijer.

U slučaju da mjesto člana Vlade ostane upražnjeno, član Vlade se imenuje u roku od 30 dana od dana kada je mjesto člana Vlade ostalo upražnjeno, na način utvrđen ustavom, do kada funkciju ministra ministarstva kojim je rukovodio dotadašnji ministar obavlja član Vlade kojeg odredi premijer.

Ministar iz st. 2. i 3. ovog člana kojeg odredi premijer, ne obavlja i funkciju člana Vlade umjesto odsutnog ministra.

Član 10.

U slučaju kad Skupština izglasa nepovjerenje Vladi, premijer i članovi Vlade podnose pismenu ostavku, najkasnije u roku od

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbе, odluke, rješenja i zaključke.

Član 27.

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 28.

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29.

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljuju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30.

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

Član 31.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Skupštine Kantona, Vlade Kantona i organa uprave, Vlada Kantona može osnivati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, u skladu sa zakonom.

Aktom o obrazovanju službe iz prethodnog stava, utvrđuje se njen djelokrug, kao i status i odgovornost te službe i lica koje njom rukovodi.

Član 32.

Vlada Kantona vrši nadzor nad radom stručnih službi koje obrazuje.

Sekretar Vlade Kantona rukovodi radom Stručne službe koja obavlja poslove za potrebe Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Vlada Kantona je dužna donijeti Poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od svog konstituisanja.

Član 34.

Vlada Kantona Sarajevo dužna je uskladiti Poslovnik o radu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

Poslovnik Izvršnog odbora Grada Sarajeva i drugi propisi koji se odnose na njegovo unutrašnje organizovanje i funkcionisanje, koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/96), ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Kantona i ovim zakonom, primjenjivaće se kao propisi Vlade, dok se ne donese Poslovnik o radu Vlade Kantona.

Član 36.

Do imenovanja premijera i članova Vlade u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 4/01), poslove iz nadležnosti Vlade vršit će Vlada u dosadašnjem sastavu.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Član 38.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 38/13.

Na osnovu člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i člana 181. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno - pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama.

Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama obuhvata: Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/09), Zakon o izmjeni Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Zakon o izmjenama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/13) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05.22971-2/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvaić, s. r.

ZAKON

O SUDSKIM TAKSAMAMA

(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Plaćanje sudske takse)

- (1) Ovim zakonom utvrđuje se način plaćanja sudskih taksa (u daljnjem tekstu: takse) u postupku pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i Općinskim sudom u Sarajevu (u daljnjem tekstu: sud).
- (2) Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarifi sudskih taksi, koja je sastavni dio ovog zakona.

Član 2.

(Obveznik plaćanja takse)

- (1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u daljnjem tekstu: takseni obveznik).
- (2) Za podneske i zapisnike koji zamjenjuju podneske taksu je dužno da plati lice koje podnosi podneske i lice na čiji zahtjev